

Stjórnartíðindi

1937 - A-deild

Útgáfa 1.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfunduð skjalsins prentteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Gallar á bls. VII, 85, 134, 140, og 158-159.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

FYRIR

ÍSLAND

ÁRIÐ 1937

A-DEILD

REYKJAVÍK 1937
RÍKISPRENTSMÍÐJAN GUTENBERG

Efnisyfirlit

við

Stjórnartíðindi fyrir Ísland árið 1937.

A.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
1	26. jan.	Opið bréf er stefnir saman Alþingi til reglulegs fundar mánudaginn 15. febrúar 1937	1
2	S. d.	Konungsbréf um setning Alþingis	1
3	8. febr.	Auglýsing um reglugerð fyrir Menntaskólann í Reykjavík	2—22
9	13. febr.	Konungleg auglýsing um að ríkisstjórn sé falin á hendur ríkisarfa í fjarvist konungs	27
10	16. marz	Konungleg auglýsing um að konungur sé kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn	27
4	1. apríl	Lög um framlenging á gildi laga nr. 49 7. apríl 1936, um frestun og framkvæmd 2. og 3. málsgreinar 62. gr. laga nr. 26 1. febrúar 1936, um alþýðutryggingar	23
5	14. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 99 3. maí 1935, um skuldaskilaskjóð vélbátaeigenda	23—24
6	20. apríl	Opið bréf um að Alþingi, sem nú er, sé rofið	24
7	S. d.	Opið bréf um nýjar kosningar til Alþingis	25
8	22. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 18 25. jan. 1934, um kosningar til Alþingis	26
11	26. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 55 7. maí 1928, um bann gegn dragnótaveiðum í landhelgi	28
12	12. maí	Lög um varnir gegn útbreiðslu borgfirzku sauðfjárveikinnar	29—32
13	30. maí	Bráðabirgðalög um viðauka við lög nr. 104 23. júní 1936, um atvinnu við siglingar á íslenskum skipum	33
14	4. júní	Auglýsing um gerðardómssamkomulag milli Íslands annarsvegar, og Sameinaða Konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, Kanada, Sambandsríkisins Ástralíu, og Nýja-Sjálands, hinsvegar	34—36

IV

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
15	10. júní	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 18 1934, um kosningar til Alþingis	37
16	13. júní	Lög um framlenging á gildi laga um verðtoll og bráðabirgðaverðtoll	38
17	S. d.	Lög um heimild handa atvinnumálaráðherra til þess að veita sjóliðsforingja Pétri Sigurðssyni stýrimannsskirteini á íslenskum skipum	38—39
18	S. d.	Lög um heimild handa atvinnumálaráðherra til að veita Pan American Airways Company leyfi til loftferða á Íslandi o. fl.	39—41
19	S. d.	Lög um framlenging á gildi laga nr. 90 19. júní 1933, um útflutning á kjöti	42
20	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 35 1. febrúar 1936, um viðauka við lög nr. 78 19. júní 1933, um Kreppulánasjóð	42—43
21	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 44 23. júní 1932, um skipun læknishéraða, verksvið landlæknis og störf héraðslækna	44
22	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 36 frá 27. júní 1921, um samvinnufélög	45—47
23	S. d.	Lög um löggilding verzlunarstaðar í Örylgshöfn í Barðastrandarsýslu	47
24	S. d.	Lög um rétt manna til að kalla sig verkfræðinga, húsa- meistara eða iðnfræðinga	48—49
25	S. d.	Lög um breyting á I. kafla jarðræktarlaga nr. 101 23. júní 1936	49—50
26	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 37 19. maí 1930, um skráning skipa	50—51
27	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 50 31. maí 1927 og lögum nr. 70 28. desember 1934, um gjald af innlendum tollvörutegundum	51—52
28	S. d.	Lög um breyting á og viðauka við lög nr. 37 1929, um héraðsskóla	52—53
29	S. d.	Lög um útrýmingu sels í Húnaósi	53
30	S. d.	Lög um hafnargerð á Þórshöfn	54—56
31	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 43 19. júní 1933, um stjórn vitamála og um vitabyggingar	57
32	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 103 3. maí 1935, um breyting á lögum nr. 72 7. maí 1928, um hvalveiðar	57—58
33	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 21 15. júní 1926, um veitingasölu, gistihúshald o. fl.	58
34	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til síldveiða með botnvörpu á fjörðum inni	59
35	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 14 9. janúar 1935, um síldarverksmiðjur ríkisins	59—60
36	S. d.	Lög um klaksjóð, heimild fyrir ríkisstjórnina til að reisa klakstöðvar og til leigunáms í því skyni	60—61

Nr.	Blaðsíðutal	Fyrirsögn	Dagsetning
37	13. júní	Lög um breyting á lögum nr. 41 27. júní 1921, um breyting á 1. gr. tollaga, nr. 54 11. júlí 1911	62—63
38	S. d.	Lög um loðdýrarækt og loðdýralánadeild	64—67
39	S. d.	Lög um skipting fasteignaveðslána	67—68
40	S. d.	Lög um framlög ríkisins til endurbyggingar á sveitabýlum	68—69
41	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 26 1. febrúar 1936, um alþýðutryggingar	70
42	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 121 12. desember 1935, um fiskimálanefnd, útflutning á fiski, hagnýtingu markaða o. fl.	70—71
43	S. d.	Lög um virkjun Laxár í Suður-Pingeyjarsýslu	71—72
44	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka mjólkurvinnslustöð á leigu	72
45	S. d.	Lög um bann gegn dragnótaveiði í landhelgi	73—74
46	S. d.	Lög um samvinnufélög	74—83
47	5. júlí	Lög um sölu kirkjujarðarinnar Sanda í Pingeyrarhreppi	83—84
48	S. d.	Lög um reiknings- og skuldaskil sparisjóðsins Gullfoss í Hrunamannahreppi	84—85
49	S. d.	Lög um friðun hreindýra	85
50	S. d.	Lög um breyting á 10. gr. tilskipunar um fjárforráð ómyndugra á Íslandi, 18. febr. 1847	86
51	S. d.	Lög um bæjanöfn o. fl.	86—88
52	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 85 frá 23. júní 1936, um meðferð einkamála í héraði	88
53	19. sept.	Opíð bréf er stefnir saman Alþingi til aukafundar laugardaginn 9. október 1937	89
54	S. d.	Konungsbréf um setning Alþingis	89
55	21. des.	Konungsbréf um þinguppsögn	90
76	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi ákvæðin í milliríkjasamningi 3. marz 1937, um slysabætur	213
77	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi ákvæðin í milliríkjasamningi 23. marz 1937, um möskva fisknetja og lámarkslengd á fiski	216
56	23. des.	Auglýsing um viðbótarákvæði við samning við Stóra-Bretland um framsal afbrotamanna, frá 31. marz 1873	90
57	29. des.	Lög um lestrarfélög og kennslukvikmyndir	91—92
58	31. des.	Lög um lántöku fyrir ríkissjóð	92
59	S. d.	Lög um afnám útflutningsgjalds af saltfiski	93
60	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýms gjöld 1938 með viðauka	93—94
61	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 121 12. des. 1935, um fiskimálanefnd, útflutning á fiski, hagnýtingu markaða o. fl.	94—96
62	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 5 9. jan. 1935, um tollundanhágu fyrir tunnuefni og hamp	96

Nr.	Blaðsíðutal	Fyrirsögn	Dagsetning
63	31. des.	Lög um tollheimtu og tolleftirlit	97—107
64	S. d.	Lög um bráðabirgðabreyting nokkurra laga	107—108
65	S. d.	Fjárlög fyrir árið 1938	109—162
66	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 1 7. jan. 1935, um með- ferð og sölu mjólkur og rjóma o. fl.	162—164
67	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgj- ast fyrir Akureyrarkaupstað lán til rafvirkjunar ..	164
68	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 40 19. júní 1933, um breyt- ing á lögum nr. 23 15. júní 1926, um bæjargjöld í Vestmannaeyjum	165
69	S. d.	Lög um tekjur bæjar- og sveitarfélaga og eftirlit með fjárstjórn bæjar- og sveitarstjórna	165—169
70	S. d.	Lög um verðlag á vörum	169—171
71	S. d.	Lög um bráðabirgðatekjuöflun ríkissjóðs og jöfnunar- sjóðs bæjar- og sveitarfélaga	171—174
72	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 26 1. febr. 1936, um al- þýðutryggingar	175—182
73	S. d.	Lög um gjaldeyrisverzlun o. fl.	183—184
74	S. d.	Lög um alþýðutryggingar	185—207
75	S. d.	Lög um fiskimálanefnd, útflutning á fiski, hagnýtingu markaða o. fl.	207—212

Yfirlit

eftir stafrófsröð.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
Afbrotamenn.			
56	23. des.	Auglýsing um viðbótarákvæði við samning við Stóra-Bretland um framsal afbrotamanna, frá 31. marz 1873	90
Akureyrarkaupstaður, sjá ríkisábyrgð.			
Alþingi.			
1	26. jan.	Opið bréf er stefnir saman Alþingi til reglulegs fundar mánudaginn 15. febrúar 1937	1
2	S. d.	Konungsbréf um setning Alþingis	1
6	20. apríl	Opið bréf um að Alþingi, sem nú er, sé rofið	24
7	S. d.	Opið bréf um nýjar kosningar til Alþingis	25
8	22. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 18 25. jan. 1934, um kosningar til Alþingis	26
15	10. júní	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 18 1934, um kosningar til Alþingis	37
53	19. sept.	Opið bréf er stefnir saman Alþingi til aukafundar laugardaginn 9. október 1937	89
54	S. d.	Konungsbréf um setning Alþingis	89
55	21. des.	Konungsbréf um þinguppsögn	90
Alþýðutryggingar.			
4	1. apríl	Lög um framlenging á gildi laga nr. 49 7. apríl 1936, um frestun og framkvæmd 2. og 3. málsgreinar 62. gr. laga nr. 26 1. febrúar 1936, um alþýðutryggingar	23
41	13. júní	Lög um viðauka við lög nr. 26 1. febrúar 1936, um alþýðutryggingar	70
72	31. des.	Lög um breyting á lögum nr. 26 1. febrúar 1936, um alþýðutryggingar	175—182
74	S. d.	Lög um alþýðutryggingar	185—207
Bankamál.			
48	5. júlí	Lög um reiknings- og skuldaskil sparisjóðsins Gullfoss í Hrunamannahreppi	84—85

Nr.	Blaðsíðutal	Fyrirsögn	Dagsetning
		Botnvörpuveiðar, sjá fiskveiðar.	
		Bráðabirgðaaðkvæði.	
64	31. des.	Lög um bráðabirgðabreyting nokkurra laga	107—108
71	S. d.	Lög um bráðabirgðatekjuöflun rikissjóðs og jöfnunarsjóðs bæjar- og sveitarfélaga	171—174
		Bæjanöfn.	
51	5. júlí	Lög um bæjanöfn o. fl.	86—88
		Bæjarmálefni.	
68	31. des.	Lög um breyting á lögum nr. 40 19. júní 1933, um breyting á lögum nr. 23 15. júní 1926, um bæjar-gjöld í Vestmannaeyjum	165
69	S. d.	Lög um tekjur bæjar- og sveitarfélaga og eftirlit með fjárstjórn bæjar- og sveitarstjórna	165—169
71	S. d.	Lög um bráðabirgðatekjuöflun rikissjóðs og jöfnunarsjóðs bæjar- og sveitarfélaga	171—174
		Dragnótaveiðar, sjá fiskveiðar.	
		Einkamál.	
52	5. júlí	Lög um viðauka við lög nr. 85 frá 23. júní 1936, um meðferð einkamála í héraði	88
		Fasteignaveðslán.	
39	13. júní	Lög um skipting fasteignaveðslána	67—68
		Fiskveiðar, fiskimat, fiskimálanefnd.	
11	26. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 55 7. maí 1928, um bann gegn dragnótaveiðum í landhelgi	28
32	13. júní	Lög um breyting á lögum nr. 103 3. maí 1935, um breyting á lögum nr. 72 7. maí 1928, um hvalveiðar	57—58
34	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til síldveiða með botnvörpu á fjörðum inni	59
42	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 121 12. desember 1935, um fiskimálanefnd, útflutning á fiski, hagnýtingu markaða o. fl.	70—71
45	S. d.	Lög um bann gegn dragnótaveiði í landhelgi	73—74
77	21. des.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi ákvæðin í millríkjasamningi 23. marz 1937, um möskva-fisknetja og lágmarkslengd á fiski	216
61	31. des.	Lög um breyting á lögum nr. 121 12. des. 1935, um fiskimálanefnd, útflutning á fiski, hagnýtingu markaða o. fl.	94—96
75	S. d.	Lög um fiskimálanefnd, útflutning á fiski, hagnýtingu markaða o. fl.	207—212

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
65	31. des.	Fjárlög. Fjárlög fyrir árið 1938 Flugferðir, sjá loftferðir.	109—162
57	29. des.	Fræðslumál. Lög um lestrarfélög og kennslukvikmyndir Gistihúshald, sjá veitingasala.	91—92
73	31. des.	Gjaldeyrisverzlun. Lög um gjaldeyrisverzlun o. fl. Gullfoss-sparisjóður, sjá bankamál.	183—184
30	13. júní	Hafnargerð. Lög um hafnargerð á Þórshöfn	54—56
21	S. d.	Heilbrigðismál. Lög um breyting á lögum nr. 44 23. júní 1932, um skip- un læknishéraða, verkvið landlæknis og störf hér- aðslækna Héraðslæknar, sjá heilbrigðismál. Héraðsskólar, sjá skólamál. Hreindýr, sjá landbúnaður.	44
24	S. d.	Húsameistarar. Lög um rétt manna til að kalla sig verkfræðinga, húsa- meistara eða iðnfræðinga Hvalveiðar, sjá veiði.	48—49
24	S. d.	Iðnaður. Lög um rétt manna til að kalla sig verkfærðinga, húsa- meistara eða iðnfræðinga	48—49
25	S. d.	Jarðræktarlög. Lög um breyting á I. kafla jarðræktarlaga nr. 101 23. júní 1936	49—50
71	31. des.	Jöfnunarsjóður. Lög um bráðabirgðatekjuöflun rikissjóðs og jöfnun- arsjóðs bæjar- og sveitarfélaga	171—174
47	5. júlí	Kirkjujarðasala. Lög um sölu kirkjujarðarinnar Sanda í Þingeyrar- hreppi	83—84

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Klak.	
36	13. júní	Lög um klaksjóð, heimild fyrir ríkisstjórnina til að reisa klakstöðvar og til leigunáms í því skyni	60—61
		Kreppulánasjóður.	
20	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 35 1. febrúar 1936, um viðauka við lög nr. 78 19. júní 1933, um Kreppulánasjóð	42—43
		Landbúnaður.	
12	12. maí	Lög um varnir gegn útbreiðslu borgfirzku sauðfjárveikinnar	29—32
19	13. júní	Lög um framlengingu á gildi laga nr. 90 19. júní 1933, um útlutning á kjöti	42
25	S. d.	Lög um breyting á I. kafla jarðaræktarlaga, nr. 101 23. júní 1936	49—50
38	S. d.	Lög um loðdýrarækt og loðdýralánadeild	64—67
39	S. d.	Lög um skipting fasteignaveðslána	67—68
40	S. d.	Lög um framlög ríkisins til endurbyggingar á sveitabýlum	68—69
43	S. d.	Lög um virkjun Laxár í Suður-Þingeyjarsýslu	71—72
44	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka mjólkurvinnslustöð á leigu	72
49	5. júlí	Lög um friðun hreindýra	85
66	31. des.	Lög um breyting á lögum nr. 1 7. jan. 1935, um meðferð og sölu mjólkur og rjóma o. fl.	162—164
		Lántaka.	
58	S. d.	Lög um lántöku fyrir ríkissjóð	92
		Laxá.	
43	13. júní	Lög um virkjun Laxár í Suður-Þingeyjarsýslu	71—72
		Lestrarfélög, sjá fræðslumál.	
		Loðdýr, sjá landbúnaður.	
		Loftferðir.	
18	S. d.	Lög um heimild handa atvinnumálaráðherra til að veita Pan American Airways Company leyfi til loftferða á Íslandi o. fl.	39—41
		Menntaskólinn, sjá skólamál.	
		Milliríkjasamningur.	
76	21. des.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi ákvæðin í milliríkjasamningi 3. marz 1937, um slysabætur	213

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
77	21. des.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi ákvæðin í milliríkisamningi 23. marz 1937, um möskva fisknetja og lágmarkslengd á fiski	216
		Mjólkurmál, sjá landbúnaður.	
		Ómyndugir.	
50	5. júlí	Lög um breyting á 10. gr. tilskipunar um fjárforráð ómyndugra á Íslandi, 18. febr. 1847	86
		Pétur Sigurðsson, sjá siglingar, skip.	
		Ríkisábyrgð, ríkislán.	
58	31. des.	Lög um lántöku fyrir ríkissjóð	92
67	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgj- ast fyrir Akureyrarkaupstað lán til rafvirkjunar ..	164
		Ríkisstjórn.	
9	13. febr.	Konungleg auglýsing um að ríkisstjórn sé falin á hend- ur ríkisarfa í fjarvist konungs	27
10	16. marz	Konungleg auglýsing um að konungur sé kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn	27
		Samvinnufélög.	
22	13. júní	Lög um breyting á lögum nr. 36 frá 27. júní 1921, um samvinnufélög	45—47
46	S. d.	Lög um samvinnufélög	74—83
		Selir.	
29	S. d.	Lög um útrýmingu sels í Húnaósi	53
		Siglingar, skip.	
13	30. maí	Bráðabirgðalög um viðauka við lög nr. 104 23. júní 1936, um atvinnu við siglingar á íslenskum skipum	33
17	13. júní	Lög um heimild handa atvinnumálaráðherra til þess að veita sjóliðsforingja Pétri Sigurðssyni stýrimanns- skirteini á íslenskum skipum	38—39
26	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 37 19. maí 1930, um skrán- ing skipa	50—51
		Síldarverksmiðjur.	
35	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 14 9. janúar 1935 um síld- arverksmiðjur ríkisins	59—60
		Skattar, tollar.	
16	S. d.	Lög um framlenging á gildi laga um verðtoll og bráða- birgðaverðtoll	38

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
27	13. júní	Lög um breyting á lögum nr. 50 31. maí 1927 og lög- um nr. 70 28. desember 1934, um gjald af innlendum tollvörutegundum	51—52
37	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 41 27. júní 1921, um breyting á 1. gr. tolllaga, nr. 54 11. júlí 1911	62—63
59	31. des.	Lög um afnám útflutningsgjalds af saltfiski	93
60	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýms gjöld 1938 með viðauka	93—94
62	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 5 9. jan. 1935 um tollund- anþágu fyrir tunnuefni og hamp	96
63	S. d.	Lög um tollheimtu og tollaftirlit	97—107
Skólamál.			
3	8. febr.	Auglýsing um reglugerð fyrir Menntaskólann í Reykja- vík	2—22
28	13. júní	Lög um breyting á og viðauka við lög nr. 37 1929, um héraðsskóla	52—53
Skuldaskilasjóður.			
5	14. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 99 3. maí 1935, um skuldaskilasjóð vélbátæigenda	23—24
Slysabætur.			
76	21. des.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi ákvæðin í milliríkjasamningi 3. marz 1937, um slysabætur	213
Sveitarstjórnarmál.			
69	31. des.	Lög um tekjur bæjar- og sveitarfélaga og eftirlit með fjárstjórn bæjar- og sveitarstjórna	165—169
71	S. d.	Lög um bráðabirgðatekjuöflun ríkissjóðs og jöfnun- arsjóðs bæjar- og sveitarfélaga	171—174
Utanríkismál.			
14	4. júní	Auglýsing um gerðardómssamkomulag milli Íslands annarsvegar og Sameinaða Konungsríkisins Stóra- Bretlands og Norður-Írlands, Kanada, Sambands- ríkisins Ástralíu og Nýja-Sjálands, hinsvegar	34—36
56	23. des.	Auglýsing um viðbótarákvæði við samning við Stóra- Bretland um framsal afbrotamanna, frá 31. marz 1873	90
Útflutningur.			
19	13. júní	Lög um framlenging á gildi laga nr. 90 19. júní 1933, um útflutning á kjöti	42
42	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 121 12. desember 1935, um fiskimálanefnd, útflutning á fiski, hagnýtingu markaða o. fl.	70—71

XIII

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
61	31. des.	Lög um breyting á lögum nr. 121 12. des. 1935, um fiskimálanefnd, útflutning á fiski, hagnýtingu markaða o. fl.	94—96
75	S. d.	Lög um fiskimálanefnd, útflutning á fiski, hagnýtingu markaða o. fl.	207—212
Veði.			
32	13. júní	Lög um breyting á lögum nr. 103 3. maí 1935, um breyting á lögum nr. 72 7. maí 1928 um hvalveiðar ..	57—58
36	S. d.	Lög um klaksjóð, heimild fyrir ríkisstjórnina til að reisa klakstöðvar og til leigunáms í því skyni	60—61
Veitingasala.			
33	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 21 15. júní 1926 um veitingasölu, gistihúshald o. fl.	58
Verðlag.			
70	31. des.	Lög um verðlag á vörum	169—171
Verkfræðingar.			
24	13. júní	Lög um rétt manna til að kalla sig verkfræðinga, húsa-meistara eða iðnfræðinga	48—49
Verzlun, verzlunarstaðir.			
19	S. d.	Lög um framlenging á gildi laga nr. 90 19. júní 1933, um útflutning á kjöti	42
23	S. d.	Lög um löggilding verzlunarstaðar í Örlygshöfn í Barðastrandarsýslu	47
Vestmannaeyjar.			
68	31. des.	Lög um breyting á lögum nr. 40 19. júní 1933, um breyting á lögum nr. 23 15. júní 1926, um bæjargjöld í Vestmannaeyjum	165
Vitamál.			
31	13. júní	Lög um breyting á lögum nr. 43 19. júní 1933, um stjórn vitamála og um vitabyggingar	57

OPIÐ BRÉF**1**

26. jan.

er stefnir saman Alþingi til reglulegs fundar mánudaginn 15. febrúar 1937.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vér samkvæmt stjórnarskrá konungsríkisins
Íslands 18. maí 1920, allramildilegast höfum ákveðið að láta Alþingi koma
saman til reglulegs fundar mánudaginn 15. febrúar 1937.

Um leið og Vér birtum þetta, bjóðum Vér öllum þeim, er setu eiga á Alþingi, að koma nefndan dag til Reykjavíkur, og verður þá sett Alþingi eftir að guðsþjónustugerð hefir farið fram í dómkirkjunni.

Gjört á Amaliuborg, 26. janúar 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

*Hermann Jónasson.***KONUNGSBRÉF****2**

26. jan.

um setning Alþingis.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Vér viljum hérmeð veita yður sem forsætisráðherra
Vorum umboð til þess í Voru nafni að setja Alþingi, er koma á saman til
reglulegs fundar mánudaginn 15. febrúar 1937.

Gjört á Amaliuborg, 26. janúar 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Hermann Jónasson.

3

8. febr.

AUGLÝSING

um reglugerð fyrir Menntaskólann í Reykjavík.

Samkvæmt þegnlegum tillögum kennslumálaráðuneytisins hefir Hans hátign konunginum í dag allramildilegast þóknast að staðfesta eftirfarandi reglugerð fyrir Menntaskólann í Reykjavík.

REGLUGERÐ

fyrir Menntaskólann í Reykjavík.

I. KAFLI

Um markmið skólans og skipulag.

1. gr.

Skólinn heitir Menntaskólinn í Reykjavík.

2. gr.

Skólinn skiptist í tvær aðaldeildir, gagnfræðadeild og lærdómsdeild. Í gagnfræðadeild eru tveir ársbekkir, en fjórir í lærdómsdeild. Þrír efstu bekkir lærdómsdeildar skiptast aftur í tvær deildir, máladeild, og er aðaláherzlan þar lögð á kennslu í málum, og stærðfræðideild, en þar er aðaláherzlan lögð á kennslu í stærðfræði og eðlisfræði.

3. gr.

Gagnfræðadeildin veitir nemendum sínum fræðslu við ungmennta hæfi og býr þá undir nám í lærdómsdeild. Lærdómsdeildin veitir nemendum framhaldsfræðslu og býr þá undir háskólanám.

4. gr.

Skólinn er jafnt fyrir konur og karla.

II. KAFLI

Almenn inntökuskilyrði.

5. gr.

Rektor úrskurðar um inntöku nemenda í skólann.

6. gr.

Þessi eru almenn inntökuskilyrði:

1. Að þeir, sem teknir eru í fyrra bekk gagnfræðadeildar, séu ekki yngri en fullra 13 ára, en þeir, sem teknir eru í fyrsta bekk lærdómsdeildar, ekki yngri en fullra 15 ára;

2. að þeir séu ekki haldnir af neinum næmum sjúkdómi, sem orðið geti öðr- 3
um nemendum skaðvænn;
3. að siðferði þeirra sé óspillt. 8. febr.

III. KAFLI

Um inntöku í gagnfræðadeild.

7. gr.

Til þess að verða tekinn í fyrra bekk gagnfræðadeildar, verður nemandi að ganga undir próf, er sýni, að hann hafi þann þroska og þá kunnáttu, sem hér segir:

1. Í munnlegri íslenzku:

Nemandinn verður að geta lesið viðstöðulaust og áheyrilega í heyranda hljóði venjulegt íslenzkt mál, bundið og óbundið. — Ennfremur skal hann reyndur í hljóðlestri, og á hann að sýna með því lestrarhraða, skilning og minni á það, sem lesið er. — Nemandinn verður að þekkja algeng málfræðihugtök og kunna meginatriði íslenzkrar beygingafræði.

2. Í skriflegri íslenzku:

Nemandinn verður að geta skrifað stuttan stíl um kunnugt efni, með skilmerkilegu orðfæri, ritvillulítið og svo, að helztu greinarmerki séu rétt sett.

3. Í skrift:

Nemandinn verður að geta skrifað læsilega og hreinlega snarhönd með sæmilegum skriftarhraða.

4. Í reikningi:

Nemandinn skal kunna rækilega fjórar höfuðgreinar reiknings með heilum tölum og brotum (almennum brotum og tugabrotum) og hafa leikni í að nota þær.

5. Í dönsku:

Nemandinn skal hafa lesið til prófsins eigi minna en 150 bls. í 8 bl. broti, og geta lesið það með sæmilegum framburði og snúið því á íslenzku. Enn fremur á hann að geta snúið auðveldum setningum úr íslenzku á dönsku.

6. Nemandinn skal hafa numið stutt ágríp af sögu Íslendinga og vita deili á höfuðathurðum mannkynssögunnar.

7. Nemandinn á að hafa numið lýsingu Íslands og stutt ágríp af almennri landafræði og vera leikinn í að nota landabréf.

8. Nemandinn á að þekkja og kunna að lýsa algengustu nytjadýrum og nytja-plöntum, fyrst og fremst íslenzkum.

8. gr.

Við inntökupróf ber að taka langmest tillit til íslenzku og reiknings, enda skal prófið vera tvöfalt, bæði munnlegt og skriflegt, í þessum greinum. Í öðrum

- 3 greinum er prófið aðeins einfalt, annaðhvort munnlegt eða skriflegt. Auk
8. febr. prófa í þeim greinum, sem hér hafa nefndar verið, má einnig hafa sérstakt
próf, er sýni þroska og athyglisgáfu nemenda, og getur þá skólastjórn fellt niður
í þess stað próf í mannkynssögu, almennri landafræði og náttúrufræði.

9. gr.

Til þess að verða tekinn í II. bekk gagnfræðadeildar, verður nemandi að
standast próf í því, sem heimtað er til inntöku í I. bekk, og því, sem lesið er í
bekknum.

IV. KAFLI

Um kennslu í gagnfræðadeild.

10. gr.

Í gagnfræðadeild skal kenna: Íslenzku, dönsku, ensku, reikning og stærð-
fræði, sögu, náttúrufræði, landafræði, eðlisfræði, teiknun og leikfimi.

11. gr.

Skipta skal námsgreinum á milli bekkja sem næst því, er hér segir:

	i I. b.	i II. b.
Íslenzka	5 st.	4 st.
Danska	4 —	4 —
Enska	5 —	5 —
Reikningur og stærðfræði	5 —	5 —
Saga	3 —	3 —
Náttúrufræði	4 —	4 —
Landafræði	4 —	2 —
Eðlisfræði	0 —	3 —
Teiknun	2 —	2 —
Leikfimi	3 —	3 —
Samtals	35 st.	35 st.

12. gr.

Námsefni og markmið kennslu skal vera, sem hér segir:

1. Í **íslenzku**: Nemendur skulu lesa, með rækilegum skýringum orða og efnis, valda kafla úr íslenskum bókmenntum frá 1800 og til vorra daga. Efnisvali skal haga þannig, að nemendur kynnist sem flestum stíltegundum málsins. Í málfræði skulu þeir læra að þekkja orðflokkanana og kunna beygingu orða. Þeir skulu og læra helztu undirstöðuatriði íslenzkrar hljóðfræði, hljóðbreytingar og orðskipun, svo að þeir geti greint einfaldar setningar og setningarluta. Einnig skulu nemendur vandir við að finna skyldleika orða og uppruna þeirra. Í málfræðikennslu skal leggja áherzlu á þau atriði, sem máli skipta fyrir framhaldsnám. Nemendur skulu geta skrifað ljóst, skipulega og á vönduðu máli um auðvelt efni, þannig að lestrarmerki séu rétt

sett og stafsetning í góðu lagi. Loks skulu nemendur vandir við að lesa íslenskt mál skýrt og skipulega eftir efni og blæ.

3
8. febr.

2. **Í dönsku:** Nemendur skulu geta lesið danskt nútíðarmál með sæmilegum framburði, geta snúið lesnum kafla úr því á íslenzku, sagt frá efni hans á dönsku og svarað spurningum, sem að því lúta. Þeir skulu geta lesið hæfilega auðveldan kafla ólesinn og snúið honum á íslenzku og hafa nokkra leikni í því að rita málið. Ágrip danskrar málfræði skulu þeir nema.
3. **Í ensku:** Nemendur skulu geta lesið málið með sæmilegum framburði, snúið kafla af áður lesnu máli úr ensku á íslenzku, sagt frá efni hans á ensku og svarað spurningum, sem að því lúta. Þeir skulu geta lesið hæfilega auðveldan ólesinn kafla og snúið honum á íslenzku. Þeir skulu og hafa numið aðalatriði enskrar málfræði og geta gert auðveldan stíl villulítið.
4. **Í stærðfræði:**
 - a. Í algebru: Nemendur skulu læra þríliðu og notkun hennar við algengan reikning, fyrstastigsjöfnur með einni og fleiri en einni óþekktri stærð, svo og útreikning einfaldra flatarmála og rúmmála. Einnig skulu nemendur læra að draga út kvaðratrætur af heilum tölum og tugabrotum. Loks skulu þeir læra um notkun bókstafa í stað talna við úrlausnir einfaldra verkefna.
 - b. Í geometríu: Nemendur skulu læra um nokkra helztu eiginleika einfaldra flatarmynda og rúmmynda og að beita þeim reglum, sem þeir hafa numið, við einfaldar konstruktionir og útreikninga. Skal aðallega kennt með léttum dæmum, er þó skulu þannig valin, að þau gefi greinilega hugmynd um, hvernig geometriskri sönnun er háttað.
5. **Í sögu:** Nemendur skulu fá yfirlit yfir aðalatriði mannkynssögunnar, einkum þá þætti hennar, er snerta menningu og framfarir, bæði í andlegum og verklegum efnum.
6. **Í náttúrufræði:** Nemendur skulu fá glögg yfirlit yfir niðurskipun plantna og dýra. Þeir skulu þekkja og geta lýst helztu tegundum þeirra, einkum íslenzkum, og kunna að ákvarða íslenzkar plöntur og safna þeim. Þeir skulu vita í höfuðdráttum um gerð og starf sellna, vefja og líffæra, og skal áherzla lögð á það, að þeir fái skilning á samræmi milli líkamsgerðar og líf skjara og geti dregið réttar ályktanir um þróun. Ennfremur skulu þeir kunna höfuðatriðin í líkamsfræði mannsins og heilsufræði. Loks skal, ef tími vinnst til, kenna nemendum yfirlit yfir sköpunarsögu Íslands.
7. **Í landafræði:** Nemendur skulu fá ljóst yfirlit yfir landaskipun á jörðinni og aðalatriði landafræðinnar, einkum Íslands og nágrannalanda þess. Þeir skulu vera leiknir í að rekja helztu orsakasambönd, er landafræðin fjallar um, kunna nokkur skil á eðli lofts og sjávar, þekkja helztu auðlindir, framleiðslustöðvar og samgönguleiðir. Þeir skulu læra að nota landabréf og að draga einfaldar myndir af löndum. Enn fremur skulu þeir nema einföldustu frumatriði stjörnufræðinnar og fá glögga hugmynd um stöðu jarðar í sólkerfinu.

- 3 8. **Í eðlisfræði:** Nemendur skulu nema nokkur höfuðatriði eðlisfræðinnar.
8. febr. Þeir skulu og venjast tilraunum í sambandi við kennsluna, eftir því sem við verður komið.
9. **Í teiknun:** Nemendur skulu æfðir í að gera myndir eftir einföldum fyrirmyndum, með réttum hlutföllum, skuggum og litum.
10. **Í leikfimi:** Nemendur skulu stunda líkamsæfingar, sniðnar eftir aldri og þroska þeirra, og geta sýnt undir stjórn kennara, að þeir kunni slíkar æfingar. Sbr. að öðru leyti 27. gr. 15. lið.

13. gr.

Gæta skal þess við kennsluna í öllum greinum, að eigi sé minni áherzla lögð á að örva og þroska athygli og skilning nemenda en hitt, að auka þekkingarforða þeirra.

V. KAFLI

Um próf í gagnfræðadeild.

14. gr.

Auk inntökuprófs skal haldið árspróf, að afloknu námi fyrra vetrar, og burtfararpróf, sem nefnist gagnfræðapróf, að afloknu námi síðara vetrar.

15. gr.

Ársprófið á að sýna, hvort nemandi hafi öðlazzt þá þekkingu og þann þroska, að honum sé fært að halda áfram námi í 2. bekk. Ársprófi þessu skal haga á sama hátt og ársprófum í lærdómsdeild, sbr. VIII. kafla I.

16. gr.

Gagnfræðapróf á að sýna, hvort nemandi hafi öðlazzt þá þekkingu og þann þroska, sem sanngjarnt er að heimta, samkvæmt námsefni (pensum) því, sem farið hefir verið yfir í deildinni, sbr. 12. gr.

17. gr.

Við gagnfræðapróf skal prófa í öllum þeim námsgreinum, sem kenndar eru í deildinni. Þó getur skólastjórn veitt nemanda undanþágu frá prófi í teiknun og leikfimi, enda séu til þess gildar ástæður.

Kennarar skólans geta, með samþykki skólastjórnar, leyft nemendum að sleppa til prófsins köflum úr því, sem lesið hefir verið, einkum því, sem nemandi hefir lokið ársprófi í.

18. gr.

Kennarar skólans prófa, en stjórnarráðið kveður til prófdómara að dæma með þeim um frammistöðuina við gagnfræðapróf. Prófdómarar taka til verk efni í skriflegu prófi í samráði við kennara. Í munnlegu prófi taka kennarar til

verkefni í samráði við prófdómara. Prófdómarar skulu og hafa eftirlit með 3
skriflegu prófi, ásamt kennurum.

8. febr.

19. gr.

Prófum skal svo haga, að í íslenzku, dönsku, ensku og stærðfræði skal vera tvöfalt próf; í íslenzku bæði í því, sem lesið hefir verið og í ritgerð; í dönsku, ensku og stærðfræði bæði í lesnu og ólesnu. Í öðrum greinum skal prófið vera einfalt; verklegt í teiknun og leikfimi. Í þeim greinum, sem tvöfalt próf er í, skal prófið alltaf vera skriflegt að öðrum þræði. Að öðru leyti úrskurðar skólastjórn eigi síðar en um miðjan vetur, í hverjum greinum vera skuli munnlegt próf og í hverjum skriflegt. Skólastjórn er heimilt að láta falla niður próf í teiknun, enda séu í þess stað lagðar fram fyrir prófdómara teikningar nemenda.

20. gr.

Til þess að standast gagnfræðapróf, verður nemandi að fá 5,00 eða meira í fullnaðareinkunn. (Sjá nánar um einkunnir og útreikning þeirra í 57. og 58. gr.)

21. gr.

Peir nemendur, sem gagnfræðaprófi ljúka, skulu fá um það prófskirteini, er sýni einkunnir þeirra, sbr. 59. gr.

VI. KAFLI

Um inntöku í lærdómsdeild.

22. gr.

Til þess að verða tekinn í 1. bekk lærdómsdeildar, verður nemandi, auk þess að uppfylla almenn inntökuskilyrði, sbr. 6. gr., að hafa staðizt gagnfræðapróf skólans.

23. gr.

Ef fleiri nemendur sækja um inntöku í lærdómsdeild en unnt er að taka, skulu einkunnir ráða.

24. gr.

Til þess að verða tekinn í aðra bekk lærdómsdeildar, verður nemandi að hafa staðizt gagnfræðapróf og árspróf næsta bekkjar fyrir neðan þann, sem hann sækir um inntöku í. Auk þess verður hann að sýna, annaðhvort með prófi eða skilríkjum, sem skólastjórn tekur gild, að hann hafi numið allt það, sem kennt er í þeim bekkjum skólans, sem hann kann að hafa hlaupið yfir.

VII. KAFLI

Um kennslu í lærdómsdeild.

25. gr.

Í lærdómsdeild skal kenna: Íslenzku, dönsku, ensku, þýzku, frönsku, latínu, sögu, trúarbrögð, náttúrufræði, eðlisfræði og efnafræði, stærðfræði og stjörnufræði, bókfærslu, teiknun, leikfimi og söng.

26. gr.

Skipta skal námsgreinum á milli bekkja sem næst því, er hér segir:

	1. b.	2. b.	2. b.	3. b.	3. b.	4. b.	4. b.
	málad.	stfrd.	málad.	stfrd.	málad.	stfrd.	málad.
	st.	st.	st.	st.	st.	st.	st.
Íslenzka	4	3	3	3	3	3	3
Danska	3	3	3	0	0	0	0
Enska	4	4	4	4	0	5	0
Þýzka	4	3	3	3	3	4	3
Franska	0	0	0	6	5	6	5
Latína	0	6	4	6	0	7	0
Saga	3	3	3	3	4	3	0
Trúarbrögð	1	0	0	0	0	0	0
Náttúrufræði	0	3	3	3	4	3	4
Eðlis- og efnafr.	4	3	4	0	6	0	7
Stærðfræði	4	3	4	3	6	0	7
Stjörnufræði	0	0	0	0	0	0	2
Bókfærsla	2	0	0	0	0	0	0
Teiknun	2	0	0	0	0	0	0
Leikfimi	3	3	3	3	3	3	3
Söngur	1	1	1	1	1	1	1
Samtals	35	35	35	35	35	35	35

27. gr.

Námsefni og markmið kennslu skal vera sem hér segir:

1. **Í íslenzku:** Í máladeild og stærðfræðideild: Nemendur skulu öðlast glöggan skilning og ýtarlega þekkingu á sem flestum greinum íslenzkrar tungu og þróun hennar frá landnámsöld. Þeir skulu geta notað hana lýtalaust, bæði í ræðu og riti. Þeir skulu nema allýtarlega íslenzka málfræði: hljóðfræði, beygingafræði og setningafræði, ásamt ágripum af orðmyndunarfræði. Taka skal tillit til forn máls og mið máls, og hafa hliðsjón af skyldum málum, einkum þeim germönsku.

Nemendur skulu lesa vandlega úrval íslenzkra bókmennta í bundnu máli og óbundnu, og skal einkum lögð áherzla á gullaldarbókmenntirnar

fornu og bókmenntir eftir 1800. Kosta skal kapps um, að nemendur kynnist sem flestum tegundum ritaðs máls. Til þess að ná því marki, skal einnig láta nemendur hraðlesa langa kafla eða heil rit, og skal þá sérstaklega vekja athygli þeirra á efni þess, sem lesið er, og meðferð höfundanna á því. 3
8. febr.

Ritgerðir skulu gerðar svo oft, sem þurfa þykir til þess, að nemendur verði sæmilega ritfærir, og skulu þær vera um efni við hæfi nemenda, þar á meðal þýðingar úr erlendum málum.

Heimilt er skólastjórn að fá valda menn utan skólans til að leiðbeina nemendum um bókmenntir, stílagarð og upplestur.

2. **Danska:** Í máladeild og stærðfræðideild: Nemendur skulu læra að lesa málið með góðum framburði og tala það og rita sæmilega. Þeir skulu lesa svo mikið af dönsku máli, óbundnu og bundnu, aðallega nútíðarmáli, að þeir verði vel læsir á nútíðarbókmenntir Dana. Þeir skulu kynnast ýmsum tegundum ritaðs máls, svo að þeir geti orðið læsir á algengar danskar fræðibækur. Jafnframt skulu þeir fræðast um merkustu rithöfunda Dana á seinni tímum. Málfræði skulu þeir læra nokkru ýtarlegri en í gagnfræðadeild. Skriflegar æfingar skulu þeir gera svo margar, að þeir geti villulítið snúið úr íslenzku á dönsku stuttum kafla, hæfilega þungum, og samið stutta ritgerð á dönsku almenns efnis.

Gefa skal nemendum kost á að kynnast norsku og sænsku nútíðarmáli, eftir því sem tími vinnst til.

3. Enska:

- a. Í máladeild: Nemendur skulu hafa lesið svo mikið af ýmislegu ensku máli, einkum óbundnu nútíðarmáli, að þeir séu sæmilega læsir á ensku. Þeir skulu og nema góðan framburð og meginatriði enskrar málfræði. Talæfingar og endursagnir skulu þeir hafa eftir þörfum og einn stíl eða ritgerð á viku í hverjum bekk. Síðasta árið skulu þeir lesa eitthvert eitt enskt rit undir umsjón kennarans.
- b. Í stærðfræðideild: Nemendur skulu lesa svo mikið af venjulegu ensku nútíðarmáli, aðallega óbundnu máli, að þeir geti kallast sæmilega læsir á ensku. Þeir skulu og nema góðan framburð og helztu atriði enskrar málfræði. Talæfingar, endursagnir og stíla skulu þeir hafa eftir því, sem við verður komið.

4. **Þýzka:** Í máladeild og stærðfræðideild: Nemendur skulu lesa svo mikið af ýmislegu þýzku máli, óbundnu og bundnu, að þeir verði sæmilega læsir á almennt nútíðarmál. Þeir skulu læra góðan framburð og aðalatriði þýzkrar málfræði. Ennfremur skal hafa talæfingar, endursagnir eða annað því líkt, eftir því, sem tími vinnst til.

Nemendur skulu gera skriflegar æfingar öðru hvoru, einkum til styrktar málfræðináminu, en þó einnig almenns eðlis. Auk þess má, einkum í máladeild, láta nemendur gera nokkrar léttar ritgerðir, annaðhvort heima eða í kennslustundum með orðabók.

5. **Franska:** Í máladeild og stærðfræðideild: Nemendur skulu læra góðan

3
8. febr.

framburð á málinu og meginatriði franskrar málfræði. Þeir skulu lesa svo mikið í frönsku máli, að þeir verði sæmilega læsir á franskar bækur almenns efnis. Svo skal og hafa nokkrar æfingar í kennslustundum, munnlegar eða skriflegar, eftir því, sem tími vinnst til.

6. **Latína:**

a. Í máladeild: Nemendur skulu lesa svo mikið, einkum af óbundnu máli latnesku, aðallega gullaldarmáli, að þeir geti skilið auðveld rit latnesk í óbundnu máli. Skulu þeir ná festu í beygingafræði og læra helztu atriði setningafræðinnar. Einnig skulu þeir vandir við að finna skyldleika latneskra orðstofna og orða eða orðstofna í nýju málunum.

Nemendur skulu gera skriflegar æfingar öðru hvoru til styrktar málfræðináminu, og í 4. bekk má verja til þess 1 stund á viku hverri.

b. Í stærðfræðideild: Nemendur skulu læra vel beygingafræðina og kynnst helztu frumgreinum setningafræðinnar. Til styrktar málfræðináminu skulu þeir lesa eins mikið í óbundnu máli latnesku og tími vinnst til. Nemendum skal bent á latneska orðstofna í nýju málunum, einkum í fræðiorðum, eftir því sem tök eru á.

Til stuðnings málfræðináminu má hafa skriflegar æfingar öðru hvoru.

7. **Saga og félagsfræði:** Í máladeild og stærðfræðideild: Nemendur skulu fá ljóst yfirlit yfir sögu íslenzku þjóðarinnar frá elztu tímum í sambandi við almenna sögu. Þeir skulu og nema almenna mannkynssögu, allmiklu ýtarlegri en í gagnfræðadeild. Einkum skal lögð áherzla á, að þeir fái glöggan skilning á andlegri, efnalegri og félagslegri þróun og geti rakið helztu söguleg orsakasambönd. Jafnframt skulu þeir kynnst merkustu viðburðum og mönnum, sem dýpst spor hafa markað í sögunni. Bæði í Íslands sögu og almennri sögu skal einkum lögð áherzla á tímabilið frá miðri 18. öld til vorra daga. Í félagsfræði skulu nemendur fá yfirlit yfir stjórnarskipun Íslands, stjórn sveita og bæja og skipulag atvinnumála, fjármála og félagsmála. Auk þess skulu þeir, eftir því sem tími vinnst til, kynnst stjórnarskipun ýmissa annara menningarrikja.

8. **Trúarbrögð:** Nemendur skulu kynnst helztu trúarbrögðum og þróun þeirra, með sérstöku tilliti til kristninnar. Jafnframt skulu þeir nema stutt ágrip af kirkjusögu og fá nokkra þekkingu á helztu nútímastefnum innan kristninnar.

9. **Náttúrufræði:** Í máladeild og stærðfræðideild: Nemendur skulu kynnst merkustu lögmaðum og fyrirbrigðum náttúrunnar og fá skilning á gildi náttúruvísindanna fyrir atvinnuhætti manna og líf. Þeir skulu nema ágrip af: 1) jarðfræði, einkum almennri jarðfræði, svo og 2) eðlislýsingu lofta og sjávar, hvorttveggja með sérstöku tilliti til Íslands, 3) lífeðlisfræði, með tilliti til heilsufræði, 4) almennri líffræði og 5) sögu náttúruvísindanna.

Við kennsluna skal áherzla lögð á það, að glæða athyglisgáfu nemend- **3**
 anna og kynna þeim helztu visindaleg rannsóknartæki og rannsóknarað- **8. febr.**
 ferðir. Í því skyni skal gefa þeim verkefni til sjálfstæðrar athugunar undir
 handleiðslu kennarans, einkum í stærðfræðideild, og fara stuttar rannsókn-
 arferðir, eftir því sem föng eru á. Nota skal við kennsluna myndir, smásjár
 og náttúrugrip, helzt þá, sem nemendur safna sjálfir.

10. Eðlisfræði og efnafræði:

a. Í máladeild: Nemendur skulu fá nokkra þekkingu á ýmsum helztu lög-
 málum eðlisfræði, einkum þeim, er styðja náttúrufræðinám.

I. Efnafræði: Nemendur skulu læra um atóm og molekul og verða
 leiknir í að nota táknmál efnafræðinnar um einfaldar efnabreytingar
 og reikna út þyngdarhlutföll og rúmmálshlutföll. Þeir skulu og læra
 um eðli efna og efnabreytingar. Kennslan skal styðjast við tilraunir,
 er nemendur hafi séð eða sjálfir gert, eftir því sem við verður komið.

II. Eðlisfræði: Nemendur skulu læra ágríp af varmafræði og rafmagns-
 fræði og gera einfaldar mælingar. Þeir skulu og fá fræðslu um helztu
 aflvélar og rafmagnsvélar.

b. Í stærðfræðideild: Nemendur skulu öðlast nokkra þekkingu á lögmálum
 náttúrunnar, þýðingu náttúruvisindanna fyrir menningu nútímans og fá
 æfingu í starfsháttum exakt náttúruvisinda. Nýjungar í eðlisfræði skulu
 teknar til meðferðar eftir því, sem hentugt kann að þykja.

I. Efnafræði: Nemendur skulu læra um helztu frumefni og merkustu
 sambönd þeirra. Skulu einkum teknar til meðferðar efnabreytingar
 og sambönd, er hafa hagnýtt gildi eða henta þykja til æfinga og aukins
 skilnings á kemiskum lögmálum (theoretískri efnafræði).

II. Eðlisfræði: Nemendur skulu læra allýtarleg ágríp af mekanískri eðlis-
 fræði, varmafræði, ljósfræði og rafmagnsfræði. Skal kennslan öll
 styðjast við tilraunir, eftir því, sem við verður komið, enda sé og
 nokkrum hluta kennslutímans varið til verklegra æfinga og mælinga,
 er nemendur geri sjálfir með leiðsögn kennara.

11. Stærðfræði:

a. Í máladeild: Nemendur skulu læra notkun stærðfræði og æfast í exakt
 hugsun. Skal fyrst fara rækilega yfir undirstöðuatriði námsefnis gagn-
 fræðadeildar. Síðan skulu nemendur læra algebru, nokkur undirstöðu-
 atriði hornafræði og ágríp af hagnýtri stærðfræði.

b. Í stærðfræðideild: Nemendur skulu læra rækilega um reellar tölur, föll
 og einfaldar rúmmyndir og fá leikni í talnareikningi og meðferð stærð-
 fræðilegra formúlna.

Farið skal rækilega yfir undirstöðuatriði námsefnis gagnfræða-
 deildar. Síðan skulu nemendur læra algebru og geometríu og allýtarleg
 ágríp af hornafræði, analytískri geometríu og differential- og integral-
 reikningi.

- 3 12. **Stjörnufræði:** Nemendur skulu læra um stjörnuhimininn og hreyfingu himin-
8. febr. hnatta og fá nokkra fræðslu um eðli þeirra og ástand. Þeir skulu og kynnst merkustu mælingaraðferðum og mælitækjum stjörnufræðinnar.
13. **Bókfærsla:** Í máladeild og stærðfræðideild: Nemendur skulu læra um algengustu viðskipti og reikningsfærslur verzlana og kynnst algengustu hagfræðihugtökum. Þeir skulu læra tvöfalt bókfærslukerfi og fá leikni í að færa í dálkabók bæði algeng viðskipti og byrjunar- og lokafærslur og kunna að gera yfirlit um efnahag, tap og gróða. Ennfremur skulu þeir kynnst helztu bókum einfaldrar bókfærslu og vita í höfuðdráttum, hvernig reikningar eru gerðir.
14. **Teiknun:** Í máladeild og stærðfræðideild: Nemendur skulu læra að teikna flatarmyndir og margflötunga og öðlast hugmynd um rúmsæi (perspektív) í sambandi við það. Ennfremur skulu þeir læra um meðferð lita, samsetningu þeirra, samband og áhrif, svo og gerð (komposition) mynda og helztu lögmál um línur og fleti.
15. **Leikfimi:** Í máladeild og stærðfræðideild: Nemendur skulu iðka líkamsæfingar eftir vísindalegu kerfi, svo og íþróttir og leiki, eftir aldri þeirra og þroska. Skal leggja áherzlu á, að halda við og efla líkamsþroska nemenda, vinna á móti óhollum vanastellingum, herða skap og vilja, fegra limaburð og fas og vekja áhuga og skilning á líkamsrækt og hreinlæti.
- Allir nemendur skulu læra sund, og skal árlega halda sundnámskeið í fyrstu bekkjum lærdómsdeildar, er eigi séu skemmri en 1 vika.
- Gæta skal þess, þá er stundaskrá er samin, að fimleikastundum sé komið fyrir á svo hentugan hátt sem unnt er.
16. **Söngur:** Í máladeild og stærðfræðideild: Nemendur skulu læra helztu undirstöðuatriði söngfræðinnar. Þeir skulu og æfðir, eftir því sem þeir hafa hæfileika til, bæði í einrödduðum og margrödduðum söng.
- Heimilt er yfirstjórn skólans að fella niður kennslu í frönsku eða þýzku í stærðfræðideild, enda sé þá aukin kennsla í öðrum málum og tekin upp kennsla í teiknun og smíðum.

VIII. KAFLI

Um próf í lærdómsdeild.

28. gr.

Árspróf skal halda að afloknu námi 1., 2. og 3. bekkjar og burtfararpróf, er nefnist stúdentspróf, að loknu námi 4. bekkjar.

Lokapróf í þeim námsgreinum, sem ekki eru kenndar í efsta bekk hvorrar deildar, teljast þó til stúdentsprófs, enda séu þau háð sömu reglum og eftirliti, og skulu þau haldin eins og hér segir:

- a. Í máladeild: Í trúarbrögðum, bókfærslu og teiknun upp úr 1. bekk, í dönsku og eðlisfræði upp úr 2. bekk, en í stærðfræði upp úr 3. bekk.

- b. Í stærðfræðideild: Í trúarbrögðum, bókfærslu og teiknun upp úr 1. bekk, 3
í dönsku, ensku og latínu upp úr 2. bekk og sögu upp úr 3. bekk. 8. febr.

I. Árspróf.

29. gr.

Ársprófið skal sýna, hvort nemandi hafi öðlazzt þá þekkingu og þroska, að honum sé fært að halda áfram námi í deildinni.

30. gr.

Þá, sem staðizt hafa árspróf bekkjar, má flytja upp í næsta bekk. Skólastjórn getur synjað nemanda um uppflutning, ef vist hans í skólanum er talin skaðleg fyrir skólann eða gagnslaus honum sjálfum.

Nú standast fleiri nemendur árspróf en sitja mega í bekknum, og skal þá prófseinkunn ráða, sbr. þó fyrri málsg. þessarar gr.

Nú hefir nemandi setið 2 ár í sama bekk og stenztt ekki árspróf bekkjarins. Skal honum þá ekki leyfð vist í skólanum lengur.

31. gr.

Árspróf er munnlegt eða skriflegt (verklegt).

Skólastjórn getur ákveðið, að í stað munnlegs prófs komi skriflegt próf í tilteknum greinum eða öllum.

32. gr.

Einkunnir í þeim greinum, þar sem ársprófið telst stúðentspróf, skulu einnig taldar til fullnaðareinkunnar við árspróf. Einkunnir í trúarbrögðum, bókfærslu og teiknun skulu eigi hafa áhrif á fullnaðareinkunn við stúðentspróf. Yfirstjórn skólans getur og ákveðið, að sama regla skuli gilda um leikfimi.

33. gr.

Til þess að standast árspróf, þarf fullnaðareinkunnina 5,00 eða meira.

II. Stúðentspróf.

34. gr.

Stúðentspróf er lokapróf lærdómsdeildar.

Skal það sýna, hvort nemandi hafi öðlazzt þá þekkingu, er reglugerð skólans gerir ráð fyrir, og hlotið þann þroska, sem útheimtist til þess, að stunda nám við háskóla eða aðrar æðri menntastofnanir.

35. gr.

Rétt til þess að ganga undir stúðentspróf hafa þeir, er staðizt hafa gagnfræðapróf við menntaskóla. Yfirstjórn skólans getur heimilað öðrum að ganga undir stúðentspróf, enda hafi þeir hlotið gagnfræðamenntun, er talizt geti jafngóð og í gagnfræðadeildum menntaskólanna.

- 3 Liða skulu 4 ár milli gagnfræðaprófs og stúdentsprófs. Þó getur skólastjórn 8. febr. leyft nemanda að ganga undir stúdentspróf eftir styttri eða lengri tíma, ef sérstaklega stendur á.

36. gr.

Stúdentspróf er munnlegt og skriflegt (verklegt).

Prófa skal bæði munnlega og skriflega (verklega) í íslenzku, dönsku, ensku, þýzku og latínu í máladeild, en í íslenzku, dönsku, stærðfræði og eðlisfræði í stærðfræðideild.

Skriflega prófið skal vera:

í íslenzku: ritgerð, nemendur skulu fá að velja á milli eigi færri en þriggja verkefna,

í dönsku: þýðing úr íslenzku á dönsku og ritgerð á dönsku,

í ensku: still eða (og) ritgerð,

í þýzku: still eða (og) ritgerð,

í latínu: þýðing á latneskum texta á íslenzku,

í eðlisfræði og efnafræði: verkefni úr eðlis- og efnafræði, og

í stærðfræði: verkefni úr ólesinni stærðfræði.

Skólastjórn getur með samþykki yfirstjórnar skólans látið skriflegar úrlausnir koma í stað munnlegs prófs í einstökum greinum.

37. gr.

Skytt er hverjum nemanda að ljúka stúdentsprófi í öllum þeim greinum, sem kenndar eru í lærdómsdeild, nema í söng. Þó getur skólastjórn veitt nemanda undanþágu frá prófi í leikfimi eða teiknun, ef gildar ástæður eru til. Kennari getur leyft innanskólanemendum að sleppa til prófs nokkru af náms-efninu, einkum því, sem þeir hafa lokið ársprófi í. Nánari reglur um þetta setur skólastjórn.

IX. KAFLI

Almenn ákvæði um próf.

38. gr.

Miða skal próf við námstillhögun og kröfur í hverri grein, og skal það sýna, hvort nemandi hafi náð því marki, sem keppt er að. Í málum og stærðfræði má prófa í ólesnu efni við munnleg próf eða skrifleg, er koma í þeirra stað, enda sé efnið valið í samræmi við það, sem lesið hefir verið.

39. gr.

Próf skulu haldin á vorin eins og hér segir:

Inntökupróf í gagnfræðadeild í maí,

árspróf seinni hluta maí og

gagnfræða- og stúdentspróf fyrri hluta júní.

40. gr.

3

Nú getur nemandi ekki gengið undir próf sakir veikinda eða annara gildra forfalla, og getur þá skólastjórn leyft honum að ljúka prófi í öllum eða tilteknum greinum í byrjun næsta skólaárs, enda liggi fyrir umsókn þess efnis, er komi rektor í hendur í tæka tíð.

41. gr.

Skólastjórn getur flutt nemendur með háa árseinkunn upp úr bekk próf-laust. Hún getur og ákveðið að fella niður árspróf í tilteknum greinum, enda sé það ekki tilkynnt fyrri en komið er að prófi.

42. gr.

Umsóknir um leyfi til þess að ganga undir próf skólans, skulu komnar til rektors eins og hér segir:

Umsóknir um inntökupróf í gagnfræðadeild fyrir 15. apríl.

Umsóknir um árspróf, gagnfræða- og stúdentspróf fyrir 1. maí.

Nemendur skólans þurfa ekki að senda slíkar umsóknir.

43. gr.

Utanskólanemandi, er ætlar sér að ganga undir próf í skólanum, skal sjálfur (eða forráðamaður hans) senda rektor umsókn þess efnis, samkv. 42. gr. Umsókninni skal fylgja greinileg skýrsla um, hvað nemandi hefir lesið, í hvaða skóla eða hjá hvaða kennara hann hefir stundað nám. Auk þess skal fylgja skirnarvottorð og bólusetningarvottorð.

44. gr.

Kennarar skólans prófa hver í sinni grein.

Prófdómara alla við gagnfræða- og stúdentspróf skipar yfirstjórn skólans í samráði við rektor, en við önnur próf útnefnir rektor í samráði við kennara skólans prófdómara úr hópi kennara. Einn prófdómari skal vera í hverri námsgrein.

Prófdómarar við gagnfræða- og stúdentspróf skulu velja skrifleg prófverk-efni í hverri grein í samráði við kennara skólans og afhenda þau síðan rektor í tæka tíð fyrir próf.

Að loknu skriflegu prófi í hverri grein tekur kennarinn við úrlausnum, leiðréttir þær og dæmir; síðan afhendir hann prófdómara, og er hann hefir lesið þær, koma þeir sér saman um einkunnir.

45. gr.

Öllum er heimilt að hlusta á munnleg próf skólans, enda trúfli áheyrendur á engan hátt prófið.

46. gr.

Allir þeir, er ganga undir inntökupróf, gagnfræða- og stúdentspróf, skulu greiða prófgjald, er yfirstjórn skólans ákveður, sem rennur í sérstakan sjóð,

3 er nefnist Skólasjóður. Um Skólasjóð skal setja skipulagsskrá, er yfirstjórn 8. febr. skólans samþykkir.

47. gr.

Við skriflegt próf má nota þau hjálpargögn ein, er skólastjórn leyfir. — Nemendur, sem staðnir eru að því, að nota óleyfileg hjálpargögn eða veita eða þiggja hjálp við próf, skulu hafa fyrirgert rétti til þess að ljúka prófi í það sinn. Skal rektor minna nemendur á þessi ákvæði, áður en skriflegu prófin byrja.

48. gr.

Við skrifleg próf sér skólinn um eftirlit með nemendum. Við inntökupróf og árspróf skal einn maður hafa gæzlu í hverri kennslustofu, en við gagnfræða- og stúdentspróf tveir, annar tilnefndur af rektor, en hinn skipaður af yfirstjórn skólans.

49. gr.

Við skrifleg próf skal ætla hverri námsgrein tíma, eins og hér segir:

Við inntökupróf allt að tveimur stundum.

Við árspróf öll 2 stundir. Þó má ætla stílum og skriflegri stærðfræði 3 stundir, en verklegri eðlisfræði 4 stundir.

Við gagnfræðapróf 3 stundir, nema íslenzku og stærðfræði 4 stundir.

Við stúdentspróf 3—4 stundir.

50. gr.

Við inntökupróf og árspróf má hafa tvö skrifleg próf á dag, en við gagnfræða- og stúdentspróf 1—2.

51. gr.

Nemendur þeir, er lokið hafa gagnfræða- eða stúdentsprófi, skulu fá vottorð, er sýni einkunnir þeirra í einstökum greinum, svo og fullnaðareinkunn. Nemendur, er hverfa úr skólanum, án þess að ljúka fullnaðarprófi, eiga rétt á að fá vottorð, er sýni einkunnir þeirra við síðasta árspróf, sem þeir hafa lokið í skólanum, eða síðustu námseinkunn.

X. KAFLI

Um einkunnagjafir og einkunnir.

52. gr.

Kennarar skólans skulu gefa nemendum einkunnir, hver í sinni grein, ekki sjaldnar en tvisvar á ári, að jafnaði í desember og marz. Einkunnir þessar nefnast námseinkunnir, og eru þær bráðabirgðadómur kennara um kunnáttu nemenda og framfarir. Skulu þær birtar nemendum og forráðamönnum þeirra til leiðbeiningar. Á sama hátt skulu kennarar gefa nemendum einkunnir í lok kennslunnar ár hvert. Nefnast þær árseinkunnir og eru úrslitadómur kennara

um kunnáttu nemenda og afköst við námið á kennslutímanum. Nú fullnægja 3
 ekki árseinkunnir nemanda þeim skilyrðum, sem sett eru um uppflutning úr 8. febr.
 bekk, og skal honum þá óheimilt að ganga undir árspróf á því ári, nema leyfi
 yfirstjórnar skólans komi til.

53. gr.

Námseinkunnir og árseinkunnir skal gefa í öllum þeim greinum, sem kennd-
 ar eru í skólanum, nema söng. Þó skal nemandi, sem er undanþeginn námi í
 teiknun eða leikfimi (sbr. 37. gr.), ekki fá einkunn í þessum greinum.

Námseinkunnir og prófseinkunnir skulu vera tvöfaldar í sömu greinum og
 við árspróf eða burtfararpróf (sbr. 54. gr.).

54. gr.

Prófseinkunnir eru sameiginlegur dómur kennara og prófdómara í hverri
 grein um úrlausnir nemenda á verkefnum við árspróf eða burtfararpróf, og
 skal gefa þær í öllum þeim greinum, sem prófað er í.

Tvær einkunnir, aðra fyrir munnlega frammistöðu eða skriflega úrlausn á
 lesnu efni, en hina fyrir skriflega úrlausn á ólesnu efni, skal gefa í þeim náms-
 greinum, er hér segir:

- a. við inntökupróf í íslenzku og reikningi,
- b. við árspróf í gagnfræðadeild og við gagnfræðapróf: í íslenzku,
- c. við árspróf og stúdentspróf máladeildar: í íslenzku og ensku,
- d. við árspróf og stúdentspróf stærðfræðideildar: í íslenzku, eðlisfræði og stærðfræði.

Í öðrum greinum skal gefa eina einkunn. Þar, sem kennsla í þeim er bæði
 munnleg og skrifleg, skal taka tillit til hvorstveggja við einkunnagjöfina.

55. gr.

Í gagnfræðadeild skal gefa árseinkunn og prófseinkunn fyrir frágang á
 skriflegum úrlausnum. Árseinkunn þessa gefa kennarar sameiginlega, en prófs-
 einkunnina kennarar og prófdómarar í sameiningu, eftir nánari reglum, er
 skólastjórn setur.

Kennarar skulu og í sameiningu gefa nemendum öllum á ári hverju ein-
 kunnir fyrir hegðun og stundvisi, eftir reglum, er skólastjórn setur, og má þar
 ákveða, að einkunnir þessar komi til greina við uppflutning nemenda úr bekk,
 sbr. 30. gr.

56. gr.

Einkunnir skal gefa í tölum frá 1 til 10, heilum tölum og fimmtu þörtum.
 Tíundu partar geta komið fram sem prófseinkunn við samanburð á einkunnum
 prófdómara og kennara. Gefa skal og einkunnina 0 fyrir afleita frammistöðu,
 enda fellir hún, sbr. 58. gr.

57. gr.

Fullnaðareinkunn skólanemenda er meðaltalið af meðalárseinkunn og með-
 alprófseinkunn þeirra, og skal finna hana þannig, að tekið sé fyrst meðaltal árs-

3 einkunna og meðaltal prófseinkunna og síðan meðaltal þeirra meðaltala. Meðal-
8. febr. töl þessi skal reikna með 2 aukastöfum (decimölum).

Nú fellur niður próf í tilteknum greinum, sbr. 41. gr., og skal þá árseinkunn nemenda í þeim greinum einnig talin sem prófseinkunn.

Fullnaðareinkunn utanskólanemenda og nemenda við inntökupróf er meðaltal prófseinkunna þeirra, reiknuð með 2 aukastöfum.

58. gr.

Til þess að nemandi standist próf, má fullnaðareinkunn hans ekki vera lægri en 5,00. Þó stenzst enginn próf, er fengið hefir 0 í einni grein (né 1 í fleiri greinum en einni).

Fullnaðareinkunnirnar 5,00— 5,99 teljast þriðja einkunn.

— 6,00— 7,24 — önnur einkunn.

— 7,25— 8,99 — fyrsta einkunn.

— 9,00—10,00 — ágætiseinkunn.

Skólastjórn setur nánari fyrirmæli um það, hvernig beita skuli einkunnastiga þessum, og má þar kveða á um lágmarkskröfur til kunnáttu í einstökum námsgreinum eða setja reglur um, að léleg kunnátta í fleiri en einni grein skuli teljast ófullnægjandi, á líkan hátt og afleit kunnátta í einni, samkv. 1. málsg. þessarar greinar.

59. gr.

Rita skal námseinkunnir, árseinkunnir og prófseinkunnir allar í löggilta einkunnabók, svo og meðaltöl þeirra og fullnaðareinkunn. Á sama hátt skal rita einkunnir á prófskírteini þau, er nemendur fá við burtfararpróf.

XI. KAFLI

Um stjórn skólans, skyldur rektors, kennara og annara starfsmanna og um kennarafundi.

60. gr.

Yfirstjórn skólans hefir kennslumálaráðuneytið.

Rektor og fastir kennarar skólans hafa með höndum stjórn hans, eftir því sem yfirstjórn skólans ákveður, enda geta þeir skotið til yfirstjórnar þeim málum, er þeir óska.

61. gr.

Við skólann starfa 12 fastir kennarar, og er einn þeirra jafnframt rektor, auk þess aukakennarar þeir og stundakennarar, sem þörf er á. Fasta kennara skipar konungur, eftir tillögum kennslumálaráðherra, enda sé um skipunina leitað umsagnar rektors. Aukakennara og dyravörð ræður yfirstjórn skólans, að fengnum tillögum rektors. Annað starfsfólk ræður rektor.

Þeir einir geta orðið fastir kennarar skólans, sem lokið hafa fullnaðarprófi

við háskóla eða aðra sambærilega stofnun í greinum þeim, er þeir eiga að kenna. **3**
 Yfirstjórnin getur og ákveðið, að kennaraefni skuli hafa numið uppeldisfræði 8. febr.
 og fengið æfingu í kennslu.

Þessi ákvæði ná þó ekki til þeirra, er nú kenna við skólann.

Fastir kennarar verða yfirkennarar, er þeir hafa kennt við skólann í 16 ár.

62. gr.

Kennari skal við starf sitt leitast við að vera nemendum sínum til fyrirmyndar og brýna fyrir þeim hæversku og þrúðmannlega framkomu í skóla og utan.

63. gr.

Rektor skal kenna 8 stundir á viku hverri, yfirkennarar 22 stundir og aðrir fastir kennarar 24. Kennarar, sem mikla heimavinnu hafa í skólans þágu, skulu fá 3—5 stunda frádrátt fyrir aukastörf sín.

Yfirkennarar, er komnir eru yfir sextugt, skulu hafa 20 stunda kennslu á viku hverri.

64. gr.

Stjórn skólans getur falið kennurum í eðlisfræði, landafræði og náttúrufræði að hafa umsjón með söfnum skólans, og má fækka við þá kennslustundum í samræmi við þessi aukastörf samkv. 63. gr.

65. gr.

Skýlt er kennurum að fylgjast rækilega með framförum nemenda og ástundun við námið. Í því skyni skulu hafðar prófæfingar, skriflegar eða munnlegar, þegar þurfa þykir, þó eigi oftast en einu sinni í mánuði.

66. gr.

Hverjum kennara er skýlt að hafa umsjón með einum bekk skólans, eftir því sem skólastjórn ákveður í byrjun hvers skólaárs.

Umsjónarkennari skal, eftir föngum, kynna sér hagi nemenda og fylgjast sem bezt með framförum þeirra, hegðun og ástundun, enda skal hann gefa skólastjórn skýrslu um það, þá er óskað er. Telji hann einhvern nemanda sýna vanrækslu í þessum efnum, skal hann tilkynna rektor það.

67. gr.

Skýlt er kennurum að sækja kennarafundi að forfallalausum, enda séu þeir boðaðir þeim í tæka tíð.

68. gr.

Rektor hefir yfirumsjón með starfi og rekstri skólans, húsum hans og munum, og fer með fjárreiður hans allar. Hann skal, eftir föngum, hafa eftirlit með því, að kennarar og aðrir starfsmenn skólans ræki skyldu sína. Skýlt er honum og að geyma og ávaxta sjóði skólans og nemenda. Um endurskoðun sér yfirstjórn skólans.

3

8. febr.

69. gr.

Rektor skal, með aðstoð kennaranna, fylgjast sem bezt með framförum, hegðun og iðni nemendanna og, eftir því sem unnt er, kynna sér hagi einstakra nemenda, gáfur þeirra og skapferli.

Skýlt er honum að gefa skýrslu um framfarir og hegðun nemenda, þegar forráðamenn óska þess. Svo ber honum og að tilkynna forráðamanni, ef nemandi vanrækir námið og brýtur settar reglur og skipast ekki við áminningar frá skólans hálfu. Ásamt skólalækni og leikfimiskennara skal rektor hafa eftirlit með heilsufari og líkamsþroska nemendanna og gæta þess, að heilsu þeirra sé ekki ofboðið í skólanum.

70. gr.

Rektor kallar saman kennarafundi, þegar þurfa þykir, og stýrir þeim.

71. gr.

Einn hinna föstu kennara skal hafa á hendi bókavörzlu fyrir skólann, og ákveður rektor, í samráði við yfirstjórn skólans, hæfilega þóknun fyrir það.

72. gr.

Skólalækni skipar yfirstjórn skólans til 5 ára í senn, og ákveður hún þóknun fyrir starfann. Skólalæknir skal, ásamt rektor og leikfimiskennara, hafa eftirlit með heilbrigði nemenda, og ber honum í því skyni:

1. að veita fátækum nemendum ókeypis læknishjálp,
2. að skoða alla nemendur skólans eigi sjaldnar en einu sinni á vetri og
3. að veita rektor og leikfimiskennara skólans aðstoð og ráð, eftir því sem með þarf, um heilsufar nemenda og hollustuhætti í skólanum.

73. gr.

Rétt til þess að sitja kennarafund hafa allir kennarar skólans, svo og skólalæknir. Aukakennurum og stundakennurum er og skýlt að sækja fundi, ef skólastjórn óskar, en atkvæðisrétt eiga þeir aðeins um þau mál, er varða þá sérstaklega eða störf þeirra.

Skólastjórn heldur gerðabók (kennarafundarbók), þar sem skýrt er frá málum þeim, er lögð eru fyrir kennarafund, svo og samþykktir fundarins. Í sérstaka bók, er skólastjórn heldur, skulu og skráðar reglur þær um störf skólans, sem ekki er kveðið á um í reglugerð.

Rektor sér um, að samþykktir kennarafundar komist í framkvæmd.

Rektor undirbýr mál undir kennarafund. Þó getur hver kennari borið fram mál á fundinum.

74. gr.

Til úrskurðar kennarafundar koma ýms þau mál, er snerta daglega stjórn skólans og hag hans, svo sem einkunnagjafir og uppflutning nemenda, umsóknir, aðrar en um skólavist, refsingar, styrkveitingar, leyfi o. þ. u. l.

Stjórn skólans kemur og saman, þá er þurfa þykir, til þess að ræða um og fá yfirlit yfir framfarir nemenda og hegðun þeirra.

Í byrjun hvers skólaárs skal og skólastjórn ræða og taka ákvörðun um, 3
 hvernig samræma megi kennsluna, svo að takast megi sem mest samvinna milli 8. febr.
 skyldra greina. Á sama hátt skal leitast við að ná samræmi milli einkunnagjafa
 í einstökum námsgreinum.

XII. KAFLI

Um skólatíma, leyfi o. fl.

75. gr.

Skólaárið byrjar 20. september og endar 16. júní.

76. gr.

Þessi skulu vera leyfi ákveðin:

1. Afmælisdagur konungs.
2. Fyrsti desember.
3. Jólaleyfi, frá 22. desember til 3. janúar, að báðum þeim dögum meðtöldum.
4. Öskudagur.
5. Páskaleyfi, frá miðvikudegi fyrir skírdag til þriðja í páskum, að báðum þeim dögum meðtöldum.
6. Sumardagurinn fyrsti.
7. 1. maí.
8. Hvítasunnuleyfi, frá laugardegi fyrir til þriðjudags eftir hvítasunnu, að báðum þeim dögum meðtöldum.

Auk þess getur skólastjórn fellt niður kennslu allt að einum degi í senn, þegar sérstaklega stendur á.

77. gr.

Á laugardögum skal kennslu lokið um hádegi.

Eftir því sem unnt er, skal haga svo til, að undirbúningur undir mánudaginn sé minni en undir aðra daga.

XIII. KAFLI

Um nemendur skólans.

78. gr.

Nemendur skulu temja sér þrúðmannlega framkomu í skólanum og utan hans, sýna rektor og kennurum hlýðni, og rækja nám sitt með alúð og stundvisi.

79. gr.

Nemendur, sem geta ekki sótt skólann sökum veikinda eða annara gildra ástæðna, skulu tilkynna rektor eða umsjónarkennara forföll og grennslast þeir eftir ástæðum, ef þörf þykir.

Nú sýkist nemandi næmum sjúkdómi eða einhver á heimili hans. Skal þá tafarlaust tilkynna það rektor eða umsjónarkennara, og má nemandinn ekki sækja skólann fyrri en rektor leyfir.

3

8. febr. 80. gr.
Valdi nemandi skemmdum á eignum skólans, ber honum að bæta fullum bótum. Ef fullvíst er, að slíkar skemmdir hafi orðið af völdum nemanda í tilteknum bekk og enginn gengst við, skulu nemendur þess bekkjar bæta allir í félagi.

81. gr.

Nemendum er skylt að takast á hendur umsjón í skólanum, eftir fyrirmælum skólastjórnar.

XIV. KAFLI

Um aga og reglu.

82. gr.

Agi skólans skal miða að því, að skapa frið um starf hans og ala upp hjá nemendum starfsemi, hófsemi og þrúðmannlega framkomu.

Nú gerist nemandi brotlegur við reglugerð skólans og starfsreglur. Skulu þá kennarar vanda um við hann eða tilkynna skólastjórn, eftir stærð brotsins. Skipist nemandi ekki við áminningu kennara eða rektors eða hafi sýnt ósæmlega framkomu, skal honum vikið úr skóla til fulls eða um stundarsakir, enda hafi forráðamanni nemandans verið tilkynnt það í tæka tíð.

Þó getur brot nemanda verið þannig vaxið, að vísa megi honum burt tafar- og skilyrðislaust.

XV. KAFLI

Ákvæði um, hvenær reglugerð þessi gengur í gildi, o. fl.

83. gr.

Reglugerð þessi gengur þegar í gildi. Þó skulu ákvæði eldri reglugerða um námsefni og námstílhögun gilda fyrir þá nemendur, er þegar hafa gengið inn í skólann.

Að öðru leyti en segir í 1. málsg. eru hér með úr gildi numdar:

Bráðabirgðareglugerð fyrir Hinn almenna Menntaskóla í Reykjavík 9. sept. 1904, prófreglugerð fyrir gagnfræðadeild Hins alm. Menntaskóla 18. apríl 1907, reglugerð til bráðabirgða fyrir lærdómsdeild Hins alm. Menntaskóla 13. marz 1908, prófreglugerð fyrir lærdómsdeild Hins alm. Menntaskóla 20. maí 1910, breyting á prófreglugerð fyrir lærdómsdeild Hins alm. Menntaskóla 5. apríl 1923 og síðari breytingar á þessum reglugerðum.

Þetta birtist hérmeð til leiðbeiningar öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í kennslumálaráðuneytinu, 8. febrúar 1937.

Haraldur Guðmundsson.

Gústav A. Jónasson.

LÖG

4

1. apríl

um framlenging á gildi laga nr. 49, 7. apríl 1936, um frestun á framkvæmd 2. og 3. málsgreinar 62. gr. laga nr. 26, 1. febrúar 1936, um alþýðutryggingar.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Gildi laga nr. 49, 7. apríl 1936, um frestun á framkvæmd 2. og 3. málsgreinar 62. gr. laga nr. 26, 1. febrúar 1936, um alþýðutryggingar, framlengist til 1. júlí 1938.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 1. apríl 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

LÖG

5

14. apríl

um breyting á lögum nr. 99, 3. maí 1935, um skuldaskilasjóð vélbátæigenda.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

5. gr. laga nr. 99 3. maí 1935 orðist þannig:

Lán úr skuldaskilasjóði skulu veitt eigendum vélbáta ekki stærri en 60 smálest, og skal lánunum varið til þess að ná samningum um nauðsynlegar eftirgjafir skulda og hagkvæmar breytingar á lánskjörum. Ennfremur má veita eigendum línuveiðagufuskipa lán í sama skyni, þó svo, að hin samanlagða lánsupphæð til eigenda línuveiðagufuskipa fari ekki fram úr 250000 krónum. Lánin skulu veitt með þeim skilyrðum og eftir þeim reglum, sem í lögum þessum greinir.

- 5 Því fé, sem eftir verður í sjóðnum, þegar lánveitingum úr honum, samkvæmt
14. apríl 1. málsg. þessarar greinar og 1. málsg. 10. gr. laganna, er lokið, skal varið til lán-
veitinga til þeirra vélbátaeigenda, sem ekki hafa áður fengið lán úr sjóðnum. Lán
þessi skulu veitt með sömu skilyrðum og eftir sömu reglum sem í lögnum greinir.
Skal veittur hæfilegur frestur til umsókna um lán þessi.

Lánveitingum samkv. þessari grein skal lokið 30. sept. 1937, og skal stjórn
sjóðsins, sem skipuð var samkv. ákvæðum 10. gr. laganna, halda áfram störfum til
þess tíma.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 14. apríl 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

6

20. apríl

OPIÐ BRÉF

um að Alþingi, sem nú er, sé rofið.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og
Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og
Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Með því að forsætisráðherra af hálfu ráðuneytis Vors
þegnlega hefir borið upp fyrir Oss tillögu um að rjúfa Alþingi það, sem nú er,
og þar sem Vér höfum í dag allramildilegast fallizt á tillögu þessa, þá bjóðum
Vér og skipum fyrir á þessa leið:

Alþingi, sem nú er, er rofið.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 20. apríl 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

O P I Ð B R É F**7****um nýjar kosningar til Alþingis.**

20. apríl

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg.

G j ö r u m k u n n u g t : Með því að Vér höfum með opnu bréfi dagsettu í dag, rofið Alþingi, sem nú er, þá er það allramildilegastur vilji Vor að nýjar almennar kosningar skuli fara fram 20. júní næstkomandi.

Fyrir því bjóðum Vér og skipum svo fyrir, að almennar kosningar til Alþingis skuli fara fram nefndan dag.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amalínborg, 20. apríl 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

8

22. apríl

L Ö G

um breyting á lögum nr. 18 25. jan. 1934, um kosningar til Alþingis.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Aftan við 14. gr. laganna komi ný málsgrein, svo hljóðandi:

Nú fara kosningar fram á tímabilinu frá 15. til 22. júní, og skal þá kjósa eftir kjörskrá, sem samin er í febrúar það sama ár.

2. gr.

Aftan við 2. mgr. 19. gr. laganna bætist nýr málslíður, svo hljóðandi:

Heimilt er ráðherra að stytta frest þennan eða fella hann alveg niður.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 22. apríl 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

KONUNGLEG AUGLÝSING

9

13. febr.

um að ríkisstjórn sé falin á hendur ríkisarfa í fjarvist konungs.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenberg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Það Vér höfum í hyggju að ferðast til útlanda, viljum Vér samkvæmt lögum 11. febrúar 1871, sbr. 3. gr. dansk-íslenskra sambandslaga 30. nóvember 1918, að ríkisstjórn í fjarvist Vorri sé falin á hendur ríkisarfanum.

Því birtum Vér hér með Vorum kærni og trúu þegnum, að hans konunglega tign krónprins Christian Frederik Franz Michael Carl Valdemar Georg tekur við ríkisstjórn í Voru nafni frá þessum degi þangað til Vér komum heim aftur.

Gjört á Amaliuborg, 13. febrúar 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Hermann Jónasson.

KONUNGLEG AUGLÝSING

10

16. marz

um að konungur sé kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenberg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Eftir að Vér erum aftur heim kominn úr ferð Vorri til útlanda kunngjörum Vér hérmeð Vorum kærni og trúu þegnum, að Vér höfum í dag sjálfur tekið við ríkisstjórninni, sem Vér 13. f. m., samkvæmt lögum 1. febrúar 1871, sbr. 3. gr. dansk-íslenskra sambandslaga, 30. nóvember 1918, höfðum falið á hendur í fjarvist Vorri hans konunglegu tign krónprins Christian Frederik Franz Michael Carl Valdemar Georg.

Gjört á Amaliuborg, 16. marz 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Hermann Jónasson.

11

26. apríl

L Ö G

um breyting á lögum nr. 55 7. maí 1928, um bann gegn dragnótaveiðum í landhelgi.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Fyrri málsg. 1. gr. laganna orðist svo:

Innan íslenzkrar landhelgi, á svæðinu frá Eystra-Horni sunnan um land að Straumnesi, skulu veiðar með dragnótum bannaðar ár hvert á tímabilinu frá 1. janúar til 15. maí og frá 1. til 31. desember, og á svæðinu frá Straumnesi austur um land að Eystra-Horni frá 1. janúar til 15. júní og frá 1. til 31. desember. Einnig eru dragnótaveiðar á skipum, sem eru að stærð 35 smálestir brúttó eða meira, bannaðar frá 15. maí til 30. september ár hvert.

2. gr.

Í stað „5000—10000 gullkróna“ í 3. gr. laganna komi: 2500—5000 gullkróna.

3. gr.

Síðasti málsl. 6. gr. laganna („Aldrei má þó“ og til enda) falli niður.

4. gr.

Í stað 8. gr. laganna komi ný grein, svo hljóðandi:

Ráðherra setur með reglugerð ákvæði um möskvastærð dragnóta, svo og um lágmarksþyngd þess fiskjar, sem veiddur er í dragnót og hafður er til sölu.

5. gr.

Síðari málsl. 9. gr. laganna falli niður.

6. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað. Jafnframt eru úr gildi numin lög nr. 52 19. júní 1933 og lög nr. 15 1935.

7. gr.

Þegar lög þessi hafa öðlzt staðfestingu konungs, skal færa þau inn í meginmál laga nr. 55 7. maí 1928 og gefa þau út svo breytt.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 26. apríl 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

L Ö G

12

12. maí

um varnir gegn útbreiðslu borgfirzku sauðfjárveikinnar.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Landbúnaðarráðherra hefir yfirstjórn varnarráðstafana þeirra, er um getur í lögum þessum. Hann skipar framkvæmdarstjóra, er stjórnin vörnunum, og varamann hans.

Sýslunefndir velja einn mann hver fyrir sína sýslu, er sé framkvæmdarstjóra til aðstoðar um framkvæmd varnanna í þeirri sýslu, enda hafi hann á hendi umsjón þeirra undir stjórn framkvæmdarstjóra, þar á meðal ráðningu varðmanna innan sýslu og eftirlit með starfi þeirra.

2. gr.

Framkvæmdarstjóra er heimilt að láta fara fram rannsókn á heilbrigði sauðfjár hjá öllum sauðfjáreigendum í landinu, eftir því sem honum þykir þörf á. Þá skulu og hreppstjórar, hver í sínum hreppi, tilkynna framkvæmdarstjóra, ef vart verður við veikni í sauðfé í hreppnum, er teljast megi grunsamleg.

3. gr.

Nú telur hreppstjóri, að líkur séu fyrir, að borgfirzka fjárpestin sé á einum eða fleiri bæjum á þeim svæðum, sem ráðstafanir eru gerðar til að verja, og er honum þá heimilt, ef ekki fæst um það samkomulag við fjáreiganda, að láta slátra kind eða kindum, til þess að fá úr því skorið við rannsókn, hvort um sé að ræða borgfirzku fjárveikina eða ekki. Greiða skal úr ríkissjóði bætur fyrir slíkar kindur, allt að verðlagsskrárverði, ef ástæður mæla með, að dómi framkvæmdarstjóra.

4. gr.

Til varnar gegn útbreiðslu fjárpestarinnar skal girða með öruggri, fjárheldri girðingu, að dómi framkvæmdarstjóra:

- a. Á mörkum milli Mýra- og Dalasýslu annarsvegar og Snæfellsnes- og Hnappadalssýslu hinsvegar, þó þannig, að Hörðudalur verði, eftir því sem við verður komið, Snæfellsnessýslu megin við girðinguna.
- b. Milli Hvammsfjarðar og Hrótafjarðar.
- c. Milli Gilsfjarðar og Bitrufjarðar.
- d. Frá ösum Andakilsár í Geitlandsjökul og úr þeirri girðingu í Þingvallagirðinguna með álmu í Hvalfjörð.
- e. Milli Hofsjökuls og Langjökuls.

Til að koma í veg fyrir fjársamgöngur skal ennfremur s.tja verði eins og hér segir:

Meðfram eystri Héraðsvötnum, Jökulsá eystri, Blöndu, Þjórsá, Brúará, Hvítá í Árnessýslu og Sogi. Nú þykir eigi öruggt, að heftar verði samgöngur sauðfjár með varðmönnum eingöngu á þessum svæðum, og er þá framkvæmdarstjóra heimilt að láta setja þar upp girðingar, eftir því sem nauðsyn ber til.

- 12 Ennfremur skal hafa varðmenn meðfram þeim girðingum, sem um getur í 12. mai a.—f.-lið þessarar greinar, og við hlið á þjóðvegum og brýr hvarvetna þar, sem það hefir þýðingu fyrir varnirnar. Ennfremur skal hafa varðmenn meðfram þeim girðingum, er komið verður upp samkvæmt 5. og 6. gr. Tölu varðmanna ákveður framkvæmdarstjóri í samráði við trúnaðarmenn sýslanna.

5. gr.

Til varnar frekari útbreiðslu veikinnar í Mýrasýslu vestan Norðurár, Miðdalahreppi og Haukadalshreppi í Dalasýslu, Bæjarhreppi í Strandasýslu og Húnavatnsýslum vestan Blöndu skal framkvæmdarstjóra heimilt, í samráði við hlutaðeigandi sýslufulltrúa, að setja upp aðalvarnargirðingar, er kostaðar séu á sama hátt og girðingar þær, er um getur í 4. gr., þar sem hann telur haganlegast, enda hafi hann þá fulla tryggingu fyrir, að sjúkt og grunað fé sé einangrað í heimalöndum eða sérstökum girðingum í viðkomandi héruðum.

Veita skal úr ríkissjóði til einangrunargirðinga 40 aura styrk á hvern lengdarmetra, ef um nýjar girðingar er að ræða, en ella minna, eftir tillögum framkvæmdarstjóra, enda samþykki hann girðingarstæði, gerð girðinga og annað, er að því lýtur.

Að öðru leyti greiðist kostnaður við þessar girðingar úr sveitarsjóði eða sveitararsjóðum, ef fleiri en einn hreppur eru um girðinguna í samlögum.

6. gr.

Árnessýslu, Gullbringu- og Kjósarsýslu, Reykjavík, Hafnarfirði, Borgarfjarðarsýslu sunnan Andakilsár, Dalasýslu, Austur-Húnavatnssýslu austan Blöndu og Skagafjarðarsýslu skal skylt að koma upp, þegar eftir að lög þessi hafa öðlazzt gildi, að minnsta kosti einni girðingu fyrir hverja sýslu og kaupstað, til þess að setja í og geyma allt sjúkt og grunað fé, sem vart verður við innan sýslunnar eða kaupstaðarins.

Sýslunefndir og bæjarstjórnir skulu velja land fyrir girðingar þessar í samráði við framkvæmdarstjóra.

Girðingar þessar skulu styrktar með framlagi úr ríkissjóði samkvæmt ákvæðum 5. gr., en að öðru leyti greiðist kostnaðurinn við þær úr viðkomandi sýslu- eða bæjarsjóði. Heimilt er sýslunefnd og bæjarstjórn að jafna þeim kostnaði niður á sauðfjáreigendur eftir fjártölu eða með öðrum sýslusjóðsgjöldum, og skal gjaldið innheimt á manntalsþingum.

Um gerð þessara girðinga gilda ákvæði 4. gr.

Ef til er í sýslunni eða kaupstaðnum girðing, sem sýslunefnd eða bæjarstjórn hefir umráð yfir, og að dómi framkvæmdarstjóra má nota í þessu skyni, þá eru þessir aðilar þar með leystir undan skyldunni um það að koma upp nýjum girðingum. Nú þykir hentara, að Reykjavík og Hafnarfjörður séu í félagi við Gullbringu- og Kjósarsýslu með girðingu, og er það þá heimilt.

Nú kemur í ljós, að dómi framkvæmdarstjóra, að þörf er á slíkum girðingum í fleiri sýslum og kaupstöðum en hér hafa verið taldir, og gilda þá um þær framkvæmdir sömu reglur sem að framan greinir.

7. gr.

Framkvæmdarstjóri getur, ef honum þykir nauðsyn bera til eða betur henta, breytt legu girðinga þeirra, er um getur í 4. gr.

8. gr.

Heimilt er að leggja girðingar þær, sem um getur í 4. gr., um lönd einstakra manna og afrétti, eftir því sem framkvæmdarstjóri telur haganlegast.

Nú næst ekki samkomulag við landeiganda um land undir girðingar þær, sem um getur í 5. og 6. gr., og er þá ríkisstjórninni heimilt, að fengnum tillögum framkvæmdarstjóra, að taka land í þessu skyni leigunámi fyrir hönd viðkomandi hreppsnéfnda eða sýslunéfnda, og fer þá um leigunámið eftir ákvæðum laga nr. 61 14. nóv. 1917, um framkvæmd eignarnáms.

12

12. maí

9. gr.

Nú hafa bændur á einstökum bæjum á svæðinu milli Andakilsár í Borgarfirði og Norðurár í Mýrasýslu, einir sér eða fleiri í félagi, aðstöðu til, að dómi framkvæmdarstjóra, að einangra fé sitt í girðingum, enda sé fé þeirra enn ósýkt, og njóta þeir þá styrks úr ríkissjóði til girðinga, allt að 25 aurum á metra, miðað við kostnað við að koma upp nýrri girðingu. Sama gildir um styrk til að koma upp girðingu til geymslu fjár þeirra bænda í Sandvíkur- og Eyrarbakkahreppum í Árnessýslu, sem undanfarið hafa rekið fé sitt á Grímsnesafrétt. Verði ekki settar upp aðalvarnargirðingar þær, sem um getur í 5. gr., er heimilt að veita einstökum bændum á því svæði styrk samkv. þessari grein.

10. gr.

Nú kemur veikin upp á þeim svæðum, sem ráðstafanir eru gerðar til að hefta útbreiðslu veikinnar á samkvæmt lögum þessum, og skal viðkomandi hreppstjóri þá sjá um, að fé á þeim bæjum, sem veikin kemur upp á, sé tafarlaust einangrað, og er hreppstjóra, þegar svo er ástatt, heimilt um stundarsakir að ráða mann til að gæta fjárins, enda fer um kostnað þann, sem af því leiðir, sem um kostnað við verði.

Hreppstjóri tilkynnir þegar framkvæmdarstjóra, hversu ástatt er, en framkvæmdarstjóri leggur fyrir viðkomandi sýslunefnd eða bæjarstjórn að sjá um, að annaðhvort verði gert, að fénu verði komið út af því svæði, sem ráðstafanir eru gerðar til að verja, eða það geymt í girðingu samkv. 6. gr.

11. gr.

Nú hefir rannsókn leitt í ljós, að borgfirzka sauðfjárveikin er komin á heimili, og skal þá þegar merkja allt fé á heimilinu greinilega með sterkum bláum lit á horn eða haus, enda er öðrum óheimilt að nota þennan lit til að merkja með sauðfé.

Heimilt er framkvæmdarstjóra að fyrirskipa merkingu á sauðfé á öllum sýktum og grunuðum svæðum, og er þá öðrum óheimilt að nota samskonar merki á fé sitt.

12. gr.

Hreppstjórar skulu sjá um, að haft sé strangt eftirlit með því í réttum að hausti, að allar veikar kindur, er þar koma fyrir, séu tafarlaust einangraðar.

13. gr.

Flutningur sauðfjár yfir varnarlinur þær, er um getur í 4. gr., er bannaður, nema samþykki framkvæmdarstjóra komi til.

14. gr.

Framkvæmdarstjóra er heimilt að ráðstafa fé á afrétti og í heimahögum, ef nauðsyn ber til vegna varnanna.

15. gr.

Leyni fjáreigandi veiki í sauðfé sínu, skal hann sæta sektum eftir lögum þessum.

16. gr.

Nú neitar fjáreigandi, að skoðun fari fram á fé hans, og er hreppstjóra þá heimilt að láta framkvæma skoðun á hans kostnað.

12

12. maí

Hreppstjórar skulu, hver í sínum hreppi, hafa eftirlit með því, að ákvæðum þessara laga sé hlýtt.

17. gr.

18. gr.

Allur kostnaður við girðingar og verði, sbr. 4. gr., greiðist að $\frac{3}{5}$ hlutum úr ríkissjóði og þeim hluta bjargráðasjóðs, sem er sameign allra landsmanna, $\frac{2}{10}$ af hvorum aðilja, en $\frac{2}{5}$ sé jafnað niður á alla sauðfjáreigendur í landinu, að undanteknum þeim, sem búa í Mýra- og Borgarfjarðarsýslum á svæðinu milli Andakilsár og Norðurár, og þeim hreppum, sýslum eða sýsluhlutum og kaupstöðum, sem koma upp girðingum samkvæmt 5. og 6. gr.

Landbúnaðarráðuneytið jafnar gjaldi þessu árlega niður eftir síðasta fjárframtali á þau sýslufélög, eða hluta úr sýslufélögum, er þátt taka í greiðslunni, en þó ekki hærri fjárhæð á ári hverju en sem svarar 10 aurum á kind. Sýslumenn jafna gjaldinu milli hreppa eftir sömu reglu og innheimta það með sýslusjóðsgjöldum. Hreppsnefndum er í sjálfvald sett, hvort þær jafna gjaldi þessu niður á fjáreigendur, eða hvort þær greiða það beint úr sveitarsjóði.

19. gr.

Landbúnaðarráðherra er heimilt, eftir tillögum framkvæmdarstjóra, að gera hverja þá ráðstöfun, er hann álitur nauðsynlega til að hindra útbreiðslu veikinnar og útrýma henni, þar á meðal ráðstafa sjúku og grunuðu fé, ef eigi næst samkomulag á annan hátt, og greiða eigendum bætur fyrir, eftir mati dómkvaddra manna.

Ríkisstjórninni er heimilt, eftir því sem þörf krefur, að taka lán til að greiða kostnað þann, er leiðir af framkvæmd þessara laga, að því leyti sem hann er ekki greiddur úr bjargráðasjóði. Sá hluti kostnaðarins, sem héruðunum ber að greiða, sbr. 18. gr., endurgreiðist ríkissjóði með þeim hætti, er þar segir.

20. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, allt að 10000 kr., og skal með mál út af slíkum brotum farið sem almenn lögreglumál.

21. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 12. maí 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

BRÁÐABIRGÐALÖG

13

30. maí

um viðauka við lög nr. 104, 23. júní 1936, um atvinnu við siglingar
á íslenskum skipum.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Atvinnumálaráðherra Vor hefur þegnlega tjáð Oss, að vegna hinnar miklu þátttöku sem verði í síldveiðum á þessu sumri og hins mikla skipafjölda, sem á síldveiðar muni ganga, sé það fyrirsjáanlegt að skortur hljóti að verða á vélstjórum með lögmæltum vélstjóraskrteinum og að full vissa sé fyrir því að ekki verði hægt að gera öll skipin út, nema atvinnu og samgöngumálaráðuneytinu verði heimilað að veita undanþágu frá ákvæðum laga nr. 104, 23. júní 1936, um atvinnu við siglingar á íslenskum skipum að því er snertir skilyrði til vélgæzlu á eimskipum. Samkvæmt þessu verðum Vér að telja brýna nauðsyn bera til þess að setja bráðabirgðalög um þetta efni samkvæmt 23. grein stjórnarskrárinnar.

Fyrir því bjóðum Vér og skipum.

1. gr.

Atvinnumálaráðherra er heimilt þegar skortur er á vélstjórum að veita æfðum kyndurum leyfi til þess að gegna undirvélstjórarstarfi við eimvél í skipum, allt að 300 hestafla, og aðstoðarmannsstarfi á eimskipum með vél allt að 800 hestafla meðan skip þau er slíka vél hafa stunda veiðar á tímabilinu frá 1. júní til 31. október ár hvert.

Áður en undanþága er veitt skal leita umsagnar skipaskoðunarstjórans og Vélstjórafélags Íslands.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört i Aabenraa, 30. maí 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

14

4. júní

AUGLÝSING

um gerðardómssamkomulag milli Íslands annarsvegar, og Sameinaða Konungsríkisins Stórabretlands og Norður-Írlands, Kanada, Sambandsríkisins Ástralíu, og Nýja-Sjálands, hinsvegar.

Ríkisstjórn Íslands og ríkisstjórnir Sameinaða Konungsríkisins Stórabretlands og Norður-Írlands, Kanada, Sambandsríkisins Ástralíu, og Nýja Sjálands, hafa, með erindum 22. marz 1937, ákveðið að gerðardómssamningurinn frá 25. október 1905, skuli endurnýjaður, fyrst í stað í fimm ár, frá 4. maí 1936 að telja, og síðan áfram þar til samningnum kann að verða sagt upp með eins árs fyrirvara.

Erindin, rituð á ensku, birtast hérmeð, einnig í islenzkri þýðingu.

Þýðing.

FOREIGN OFFICE
22nd March, 1937.

UTANRÍKISMÁLARÁÐUNEYTIÐ
22. marz 1937.

Sir,

Herra,

I have the honour to inform you that His Majesty's Governments in the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, Canada, the Commonwealth of Australia and New Zealand desire that the Anglo-Danish Arbitration Convention signed in London on the 25th October, 1905, and last renewed on the 10th October, 1935, with effect from the 4th May 1931, should be regarded as having been renewed for a further period of five years from the 4th May, 1936, in respect of Great Britain and Northern Ireland and all parts of the British Empire which are not separate members of the League of Nations, Canada, The Commonwealth of Australia and New Zealand, respectively, on the one hand, and Iceland on the other.

2. I have the honour further to propose that, unless notice to terminate the Convention has been given one year before the expiry of the said period of five years, it shall continue to be in force without limit of time until one year from the date on which such notice is given. His Majesty's Governments above mentioned may respectively terminate the Convention separately in respect of Great Britain and Northern Ireland and all parts of the British Empire which are

Ég hefi þann heiður að tilkynna yður, að ríkisstjórnir Hans hátignar í Sameinaða konungsríkinu Stóra-Bretlandi og Norður-Írlandi, Kanada, Sambandsríkinu Ástralíu, og Nýja-Sjálandi, óska þess, að svo verði litið á, að ensk-danski gerðardómssamningurinn, er var undirritaður í London þann 25. október 1905, og síðast endurnýjaður þann 10. október 1935, með gildi frá 4. maí 1931 að telja, hafi verið endurnýjaður fyrir fimm ára tímabil í viðbót, frá 4. maí 1936 að telja, að því er varðar Stóra-Bretland og Norður-Írland og alla hluta brezka heimsveldisins, sem ekki eru sjálfstæðir meðlimir Þjóðabandalagsins, og ennfremur Kanada, Sambandsríkið Ástralíu og Nýja-Sjáland, hvert um sig, annarsvegar, og Íslands hinsvegar.

2. Ég hefi ennfremur þann heiður að leggja til, að ef tilkynning um uppsögn samningsins hefir ekki verið gefin einu ári fyrir lok áðurnefnds fimm ára tímabils, þá skuli hann halda áfram að gilda, án tímatakmörkunar, þar til einu ári eftir að slík tilkynning er gefin. Áðurnefndar ríkisstjórnir Hans hátignar geta, hver um sig, sagt upp samningnum, hver í sínu lagi, að því er varðar Stóra-Bretland og Norður-Írland og alla hluta brezka heimsveldisins, sem eru ekki sjálfstæðir

not separate members of the League of Nations, Canada, Australia or New Zealand, as the case may be.

3. It will be understood that in place of reference to the Permanent Court of Arbitration as provided for in Articles 1 and 2 of the aforesaid Convention of the 25th October, 1905, the reference shall, in any case arising, be made to the Permanent Court of International Justice in accordance with the procedure laid down in the Statute of the Court and in the Rules of Court adopted thereunder.

4. If the above proposals are accepted, I have the honour to suggest that the present note and your reply thereto in similar terms shall be regarded as constituting a formal agreement between His Majesty's Governments aforesaid on the one hand, and the Government of Iceland on the other.

I have the honour to be with the highest consideration,

Sir,

Your obedient Servant,
sign. Anthony Eden.

Count Preben Ahlefeldt Laurvig,
G. C. V. O.,
etc., etc., etc.

LEGATION DE DANMARK
London, 22nd March, 1937.

Sir,

I have the honour to acknowledge receipt of your note of to-day's date and to inform you that the Government of Iceland are willing that the Anglo-Danish Arbitration Convention signed in London on the 25th October, 1905, and last renewed on the 10th October, 1935, with effect from the 4th May, 1931, should be regarded as having been renewed for a further period of five years from the 4th May, 1936, in respect of Iceland on the one hand, and Great Britain and Northern Ireland and all parts of the British Empire which are

meðlimir Þjóðabandalagsins, Kanada, Ástralíu, eða Nýja Sjálands, eftir því, sem 14
við á. 4. júní

3. Það er samkomulag um, að í staðinn fyrir ákvæði um að skjóta skuli máli til fasta gerðadómstólsins, samanber 1. og 2. grein áðurnefnds samnings frá 25. október 1905, þá skuli máli, í öllum tilfellum, skotið til fasta Alþjóðadómstólsins, samkvæmt þeim reglum, sem settar eru í stofnlögum dómstólanna, og þeim réttarreglum, sem settar eru samkvæmt stofnlögunum.

4. Ef áðurnefndar tillögur eru samþykktar þá hefi ég þann heiður að leggja til, að þetta erindi, og svar yðar við því með svipuðu orðalagi, verði skoðað sem formlegt samkomulag milli ofangreindra ríkisstjórna Hans hátígnar annarsvegar, og Íslands hinsvegar.

(Kveðjuorð.)

sign. Anthony Eden.

Greifi Preben Ahlefeldt Laurvig,
G. C. V. O.,
etc., etc., etc.

Þýðing.

SENDIRÁÐ DANMERKUR
London, 22. marz 1937.

Herra,

Ég hefi þann heiður að viðurkenna móttöku erindis yðar, dags. í dag, og að tilkynna yður, að ríkisstjórn Íslands samþykkir, að svo verði litið á, að ensk-danski gerðardómssamningurinn, er var undirritaður í London þann 25. október 1905, og síðast endurnýjaður þann 10. október 1935, með gildi frá 4. maí 1931 að telja, hafi verið endurnýjaður fyrir fimm ára tímabil í viðbót frá 4. maí 1936 að telja, að því er varðar Ísland annarsvegar, og Stóra-Bretland og Norður-Írland og alla hluta brezka heimsveldisins, sem ekki eru sjálfstæðir meðlimir Þjóða-

14 not separate members of the League of Nations, Canada, the Commonwealth of Australia and New Zealand on the other.

2. I have the honour further to inform you that the Government of Iceland are willing that unless notice to terminate the Convention has been given one year before the expiry of the said period of five years, it shall continue to be in force without limit of time until one year from the date on which such notice is given. His Majesty's Governments above mentioned may respectively terminate the Convention separately in respect of Great Britain and Northern Ireland and all parts of the British Empire which are not separate members of the League of Nations, Canada, the Commonwealth of Australia or New Zealand, as the case may be.

3. It will be understood that in place of reference to the Permanent Court of Arbitration as provided for in Articles 1 and 2 of the aforesaid Convention of the 25th October, 1905, the reference shall, in any case arising, be made to the Permanent Court of International Justice in accordance with the procedure laid down in the Statute of that Court and in the Rules of Court adopted there under.

4. The present note and your note under reply shall be regarded as constituting a formal agreement between the Government of Iceland on the one hand, and His Majesty's Governments aforesaid on the other.

I have the honour to be, with the highest consideration,

Sir,

Your most obedient humble Servant,

For Iceland

(sign.) P. F. Ahlefeldt-Laurvig

The Right Honourable

Anthony Eden, M. C., M. P.,

Secretary of State for Foreign Affairs.

Þetta er hérmeð gert almenningi kunnugt.

bandalagsins, og enn fremur Kanada, Sambandsríkið Ástralíu, og Nýja-Sjáland, hinsvegar.

2. Ég hefi enn fremur þann heiður að tilkynna yður, að ríkisstjórn Íslands samþykkir, að ef tilkynning um uppsögn samningsins hefir ekki verið gefin einu ári fyrir lok áðurnefnds fimm ára tímabils, þá skuli hann halda áfram að gilda, án tímatakmörkunar, þar til einu ári eftir að slík tilkynning er gefin. Áðurnefndar ríkisstjórnir Hans hátignar geta, hver um sig, sagt upp samningnum, hver í sínu lagi, að því er varðar Stóra-Bretland og Norður-Írland og alla hluta brezka heimsveldisins, sem eru ekki sjálfstæðir meðlimir Þjóðabandalagsins, Kanada, Sambandsríkið Ástralíu, eða Nýja-Sjáland, eftir því, sem við á.

3. Það er samkomulag um, að í staðinn fyrir ákvæði um að skjóta máli til fasta gerðardómstólsins, samanber 1. og 2. grein áðurnefnds samnings frá 25. október 1905, þá skuli máli, í öllum tilfellum, skotið til fasta Alþjóðadómstólsins, samkvæmt þeim reglum, sem settar eru í stofnlögum dómstólsins, og þeim réttarreglum, sem settar eru samkvæmt stofnlögum.

4. Þetta erindi og erindi yðar, sem hérmeð er svarað, skulu skoðuð sem formlegt samkomulag milli ríkisstjórnar Íslands annarsvegar, og ofangreindra ríkisstjórna Hans hátignar hinsvegar.

(Kveðjuorð.)

Fyrir Ísland

(sign.) P. F. Ahlefeldts-Laurvig.

Háæruverðugur

Anthony Eden, M. C., M. P.,

utanríkismálaráðherra.

Í ríkisstjórn Íslands, 4. júní 1937.

Haraldur Guðmundsson.

BRÁÐABIRGÐALÖG

15

10. júní

um breyting á lögum nr. 18, 1934, um kosningar til Alþingis.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenberg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Dómsmálaráðherra hefir tjáð Oss, að einn af frambjóðendum til Alþingis við kosningar þær, sem fram eiga að fara hinn 20. þessa mánaðar, hafi látist hinn 8. þessa mánaðar. Nú sé í 32. gr. kosningalaganna, sbr. 135. gr., heimild til að bjóða fram mann í stað hins látna, en hins vegar vanti í kosningalögin ákvæði um, hvernig fara skuli með utankjörstaðaratkvæði, sem greidd hafa verið áður en hinn nýi frambjóðandi kemur til sögunnar; svo bresti og heimild til að endurtaka utankjörstaðarkosninguna vegna hins breytta ástands.

Með því að svo er ástatt, sem að framan greinir, teljum Vér brýna nauðsyn bera til að gefa út bráðabirgðalög um þetta efni, samkvæmt 23. gr. stjórnarskrárinnar frá 18. maí 1920.

Fyrir því bjóðum Vér og skipum:

1. gr.

Við 32. grein kosningalaganna bætist ný málsgrein svo hljóðandi:

Pegar svo er ástatt sem í grein þessari segir skulu utankjörstaðaratkvæði þau, sem greidd hafa verið fyrir viðkomandi kjördæmi, áður en birt hefir verið framboð manns þess, sem býður sig fram í stað þess, er lézt, ekki koma til greina við talning atkvæða og úrslit kosninga. Hinsvegar skal kjösendum, er greitt hafa utankjörstaðaratkvæði fyrir ofangreindan tíma, heimilt að kjósa á ný við utankjörstaðarkosningu, eftir því, sem tími vinnst til.

Pegar eftir að framboð staðgengils hins látna hefir borizt yfirkjörstjórn símar hún dómsmálaráðuneytinu um það, en ráðuneytið birtir framboðið í útvarpinu og sendir öllum yfirkjörstjórnnum landsins tilkynningu um það. Miðast endurupptaka utankjörstaðarkosningarinnar við þessa birtingu.

2. gr.

Ákvæði 1. greinar skulu einnig gilda eftir því, sem við á við kosningar samkvæmt 135. grein kosningalaganna.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Skagen, 10. júní 1937.

Undir Vor konungleg hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Hermann Jónasson.

16

13. júní

L Ö G

um framlenging á gildi laga um verðtoll og bráðabirgðaverðtoll.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg.

G j ö r u m k u n n u g t: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Lög nr. 47 15. júní 1926, um verðtoll af nokkrum vörum, lög nr. 5 3. apríl 1928, um breyting á þeim lögum, með þeim breytingum, sem leiðir af lögum nr. 11 2. júní 1933, um bráðabirgðaverðtoll, og lögum nr. 132 31. des. 1935, um breyting á þeim lögum, svo og lög nr. 11 2. júní 1933 og lög nr. 132 31. des. 1935, skulu gilda til ársloka 1938.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1938.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

17

13. júní

L Ö G

um heimild handa atvinnumálaráðherra til þess að veita sjóliðsforingja Pétri Sigurðssyni stýrimannsskírteini á íslenskum skipum.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

G j ö r u m k u n n u g t: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Atvinnumálaráðherra skal heimilt að veita Pétri Sigurðssyni sjóliðsforingjaefni undanþágu frá því að ganga undir farmanna- og varðskipapróf við stýrimannaskólann í Reykjavík samkv. lögum nr. 100 23. júní 1936 og láta honum í té stýrimannsskírteini í utan- og innanlandssiglingum á íslenskum verzlunar- og varð-

skipum, af hvaða stærð sem er, og skipstjóraskirteini á samskonar skipum eftir að hann hefir fullnægt ákvæðum laga nr. 104 23. júní 1936, um atvinnu við siglingar. Skulu próf hans við sjóliðsforingjaskólann í Kaupmannahöfn jafngilda íslenskum prófum.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

L Ö G

um heimild handa atvinnumálaráðherra til að veita Pan American Airways Company leyfi til loftferða á Íslandi o. fl.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Atvinnumálaráðherra skal vera heimilt að veita Pan American Airways Company, Bandaríkjunum í Norður-Ameríku, sem í lögum þessum nefnist leyfishafi, leyfi til að halda uppi loftferðum milli Íslands og annara landa, svo og innanlands, til flutninga á mönnum, pósti og varningi fyrir borgun, hvort heldur er með loftförum, sem leyfishafi á, eða hefir til afnota. Verði öðru félagi, einstaklingi eða stofnun veitt einkaleyfi til flutninga á mönnum, pósti eða varningi innanlands, fellur niður réttur leyfishafa til þess samtímis.

2. gr.

Í leyfinu skal ákveða, að leyfishafa skuli heimilt hér á landi:

1. Að gera landingarstaði fyrir loftför, einn eða fleiri, og að hann þurfi eigi að hlíta því, að aðrir noti þá. Þó skulu landingarstaðir þessir vera frjálssir til afnota fyrir innlend flugfélög og flugvélar ríkisins gegn þóknun, sem ráðherra ákveður hámark á, ef eigi semst um hana.
2. Að öðlast notkunarrétt eða, að fengnu samþykki atvinnumálaráðherra í hvert sinn, eignarrétt yfir landi undir landingarstaði, hús, bryggjur, vegi eða önnur mannvirki, er nauðsynleg kunna að vera vegna atvinnurekstrar hans.
3. Að setja á stofn og starfrækja stöðvar fyrir þráðlaust firðtal eða firðritun, enda sé fjöldi, gerð, afl og bylgjulengd stöðvanna samþykkt af atvinnumálaráðherra. Á stöðvum þessum má leyfishafi þó aðeins taka á móti eða senda skeyti (þar

18
13. júní

með taldar veðurfregnir), sem varða flug flugvéla hans á flugleiðinni um Ísland, nema leyfi póst- og símamálastjóra komi til í hvert skipti.

3. gr.

Atvinnumálaráðherra skal heimilt að láta fram fara lögnám á landi og nauðsynlegum réttindum yfir því, eftir beiðni leyfishafa, til þess að hann geti komið fyrirætlunum sínum í framkvæmd samkvæmt lögum þessum.

4. gr.

Löftför þau, er leyfishafi hefir til afnota, mega hafa og starfrækja áhöld til þráðlausrar firðritunar eða firðtals, og gilda um þessar löftskeytastöðvar samskonar ákvæði og fram eru tekin í 3. lið 2. gr. fyrir stöðvarnar í landi.

5. gr.

Starfræksla löftskeytastöðvanna eftir 2. og 4. gr. skal að öðru leyti á hverjum tíma háð alþjóðafyrirmælum þeim, er íslenska stjórnin hefir undirritað, svo og lögum, reglugerðum og eftirliti ríkisstjórnarinnar um, að settum fyrirmælum sé fylgt.

6. gr.

Leyfishafi skal vera undanþeginn tekju- og eignarskatti til ríkissjóðs og útsvari til sveitar. Ennfremur skal hann laus við að greiða innflutningsgjöld af efni og tækjum til flugstöðvanna fyrstu 6 ár leyfistímans. Í stað framantalinna gjalda skal hann greiða árlega 5% af brúttó fargjöldum og flutningsgjöldum, sem hann tekur við hérlandis fyrir flutninga til ákvörðunarstaðar innanlands eða utan.

Hundraðsgjaldi af fargjöldum og flutningsgjöldum eftir þessari grein skal skipt eftir ákvörðun atvinnumálaráðherra milli ríkissjóðs og sveitarfélaga þeirra, er leyfishafi hefir flugstöðvar í. Leyfishafi skal árlega fyrir 1. marz senda atvinnumálaráðherra skýrslu um fargjöld og flutningsgjöld, er hann hefir tekið hér á landi undanfarið ár. Skal skýrsla þessi gefin að viðlagðri þeirri ábyrgð, sem íslenskir gjaldþegnar sæta fyrir ranga eða ófullnægjandi skýrslugjöf til skattanefnda.

Hundraðsgjald það, sem grein þessi ákveður, skal óbreytt standa fyrstu 10 ár leyfistímans, og má þá breyta því með lögum, og síðan á 5 ára fresti, meðan leyfið er í gildi. Að öðru leyti skal fara eftir ákvæðum íslenskra laga um skattgreiðslur og gjalda til ríkis og héraða.

7. gr.

Leyfið skal gilda í 50 ár frá dagsetningu þess að telja.

8. gr.

Ákveða skal í leyfinu, að fyrstu 15 árin af leyfistímanum skuli engum einstaklingi, sem á ríkisfesti í Bandaríkjunum í Norður-Ameríku, og engu félagi eða stofnun, sem stofnsett er samkvæmt lögum einhvers af fylkjum Bandaríkjanna, öðrum en leyfishafa, heimilt að halda uppi loftferðum milli Íslands og annara landa til flutninga á mönnum, pósti eða varningi fyrir borgun.

9. gr.

Leyfishafa skal vera heimilt að framselja rétt sinn samkvæmt leyfinu, að nokkru eða öllu leyti, félögum, er stofnsett eru samkvæmt lögum einhvers af fylkjum Bandaríkjanna eða Canada, enda sé leyfishafi meðeigandi eða hluttakandi í því félagi.

Að loknum leyfistíma, eða ef leyfishafi eða sá, sem löglega er kominn í hans stað, hættir starfrækslu, er ríkissjóði Íslands áskilinn forkaupsréttur að öllum lóð-

arréttindum og mannvirkjum leyfishafa hér á landi, eftir mati, sem framkvæmt skal samkv. þágildandi lögum um framkvæmd eignarnáms.

18
13. júní

10. gr.

Í málum út af leyfi þessu eða út af atvinnurekstri leyfishafa hér á landi skal leyfishafi hafa varnarþing á Íslandi og hlíta íslenskum lögum. Leyfishafi skal hafa umboðsmann búsettan hér á landi, er birta megí stefnu og svari til saka fyrir dómi í þessum málum gegn leyfishafa.

11. gr.

Ákveða skal í leyfisbréfinu, að réttur leyfishafa samkvæmt því skuli falla niður, ef ekki verður haldið uppi flugferðum sem hér segir:

- a. Á árinu 1937 skal byrja tilraunaflug frá Íslandi til Evrópu. Þó skal atvinnu-
málaráðherra heimilt að undanþiggja leyfishafa þessu flugi að einhverju eða
öllu leyti, enda geri þá leyfishafi grein fyrir nauðsyn slíkrar undanþágu, er
ráðherra telur fullnægjandi.
- b. Á árinu 1938 skal halda uppi flugferðum að minnsta kosti tvisvar á mánuði
fram og aftur milli Íslands og Evrópu um sumartímann, ekki skemur en 2½
mánuð.
- c. Á árinu 1939 skal halda uppi að minnsta kosti fjórum flugferðum á mánuði
fram og aftur milli Íslands og Evrópu, að minnsta kosti jafnlengi og 1938.
- d. Á árunum 1940 og 1941 skal að minnsta kosti halda uppi Evrópuferðum eins
og árið 1939, en auk þess skal hefja tilraunaflug til Ameríku.
- e. Á árinu 1942 skal komið á föstum flugferðum um Ísland milli Ameríku og
Evrópu, og verði þessu flugi síðan haldið áfram. Svo er og réttur leyfishafa
niður fallinn, ef skilyrði leyfisbréfsins verða eigi haldin að öðru leyti.

12. gr.

Félagið skal háð ákvæðum íslenskra laga um eftirlit með loftferðum, þar á
meðal öryggisákvæðum, er sett eru eða sett verða vegna ófriðar eða ófriðarhættu.

13. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihóll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

19

13. júní

L Ö G

um framlenging á gildi laga nr. 90 19. júní 1933, um útflutning á kjöti.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Gildi laga nr. 90 19. júní 1933, um útflutning á kjöti, framlengist til 1. júlí 1938.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

20

13. júní

L Ö G

um breyting á lögum nr. 35 1. febrúar 1936, um viðauka við lög nr 78, 19. júní 1933, um Kreppulánasjóð.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

1. gr. laga nr. 35 1. febrúar 1936 verði svo hljóðandi:

Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða, að stjórn Kreppulánasjóðs gefi út handhafaskuldabréf að upphæð allt að 1½ milljón kr., og teljast þau til skuldabréfaflokks þess, er í 8. gr. segir, sem þannig má verða allt að 3 milljónum kr. að upphæð.

Trygging fyrir skuldabréfum þessum er sú sama og segir í 8. gr.

Skuldabréfum þessum má verja til lánveitinga handa hreppsfélögum landsins og fyrirtækjum þeirra, öðrum en atvinnufyrirtækjum, til þess að ná hagkvæmum samningum um skuldir hreppsfélaga, sem eru stofnaðar fyrir 1. janúar 1936, þar

með taldar fátækraskuldir milli sveitarfélaga og skuldir við sjúkrahús og heilsu- 20
hæli. Bréfin skulu vera gildur gjaldeyrir með nafnverði gagnvart innlendum lána- 13. júní
drottnum eða skuldareigendum til greiðslu hvorrar þeirrar skuldar, sem eldri er,
og ekki tryggð með fasteignarveði, handveði eða ríkisábyrgð. Sama gildir um
greiðslu víxla, sem gefnir hafa verið út eftir 1. janúar 1936, ef skuldin hefir upp-
haflega verið stofnuð fyrir þann tíma. Til greiðslu skulda, eldri en frá 1. janúar
1933, eru bréf þessi fullgildur gjaldeyrir á sama hátt og skuldabréf, sem gefin eru
út samkvæmt lögum nr. 78 19. júní 1933.

Um gerð og fjárhæð skuldabréfa þeirra, sem ræðir um í þessari grein, gilda
ákvæði 8. gr.

2. gr.

Ríkisstjórninni heimilast að fela stjórn Kreppulánasjóðs að nota það, sem eftir
er af skuldabréfum Kreppulánasjóðs bæjar- og sveitarfélaga, til:

- a) Skuldaskila þeirra sveitarfélaga, sem ekki fengu lán úr sjóðnum á árinu 1936,
en senda umsóknir um það fyrir 1. september 1937.
- b) Að breyta skuldum læknishéraða, sem þau standa í vegna kaupa eða byggingar
á bæði læknisbústað og sjúkraskýli, enda innheimti hlutaðeigandi sýslumenn ár-
gjöldin af lánum þessum með manntalsþingagjöldum og standi skil á þeim til
Kreppulánasjóðs. Atvinnumálaráðherra setur reglur um niðurjöfnun gjaldsins í
hinum einstöku héruðum, að fengnum tillögum landlæknis.

Umsóknir um lán eftir þessum lið skulu komnar til sjóðsstjórnarinnar fyrir
1. sept. 1937.

- c) Að lána það, sem afgangss kann að verða þegar lokið er lánveitingum samkvæmt
a- og b-lið þessarar gr., þeim bæjarfélögum, sem á árinu 1936 fengu ekki full-
nægjandi afgreiðslu hjá sjóðnum.

Meðan lánveitingar þessar fara fram skal stjórn sjóðsins skipuð eins og segir í
1. mgr. 15. gr. 1. nr. 35 1936, og skal þeim lokið eigi síðar en 1. jan. 1938.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

21

13. júní

L Ö G

um breyting á lögum nr. 44, 23. júní 1932, um skipun læknishéraða, verksvið landlæknis og störf héraðslækna.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Aftan við 5. gr. laganna bætist ný málsgrein, svo hljóðandi:

Næst þegar Reykjavíkurbérað og Akureyrarhérað verða veitt, og síðan framvegis, skal aðeins veita þessi héruð læknum, sem eru sérfræðingar í heilbrigðisfræði, enda skal þá ráðherra setja héraðslæknum í þessum héruðum sérstakt erindisbréf, þar sem þeim er gert að hafa að aðalstarfi hin eiginlegu embættisstörf, eftir nánari reglum í erindisbréfinu, jafnframt því sem þeir að meira eða minna leyti eða með öllu eru leystir undan skyldu og sviptir rétti til að stunda almennar lækningar.

2. gr.

Aftan við 6. gr. laganna bætist ný málsgrein, svo hljóðandi:

Þegar Reykjavíkurbérað eða Akureyrarhérað hafa verið veitt samkvæmt ákvæðum 4. málsgreinar 5. greinar, skulu héraðslæknarnir í þeim héruðum hafa að árslaunum 6000 krónur. Í þessum kaupstöðum skal héraðslækni séð fyrir skrifstofu og aðstoð við skrifstofuhald, ef þörf krefur. Kostnaður af skrifstofuhaldinu greiðist að hálfu úr rikissjóði og að hálfu úr hlutaðeigandi bæjarsjóði. Þessi ákvæði um skrifstofuhald koma til framkvæmda í Reykjavík nú þegar, þótt ekki verði þar héraðslæknaskipti.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

L Ö G

22

13. júní

um breyting á lögum nr. 36 frá 27. júní 1921, um samvinnufélög.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

2. töluliður 3. gr. laganna falli niður, og breytist liðatalan samkv. því.

2. gr.

Aftan við 8. tölulið 5. gr. laganna bætist: Ábyrgð hvers félagsmanns í félögum, sem ræðir um í 2. gr. 1. tölulið, má ekki vera minni en 300 kr., auk innstæðu hans í stofnsjóði. Þó má í félögum, sem eingöngu selja gegn staðgreiðslu, takmarka ábyrgð félagsmanns við stofnsjóðsinnstæðu hans, enda skal þá leggja helming af úthlutuðum tekjuafgangi við stofnsjóðsinnstæðu hans, umfram stofnsjóðstillag skv. 26. gr., unz innstæðan nemur 300 kr.

3. gr.

Á eftir 6. tölulið í 11. gr. laganna komi nýr töluliður, sem verður 7. töluliður, svo hljóðandi:

Hve mikla ábyrgð hver félagsmaður ber á skuldbindingum félagsins.

4. gr.

Aftan við 13. gr. laganna bætist ný málsgrein, svo hljóðandi:

Sé samþykkt að breyta ábyrgð félagsmanna á skuldbindingum félagsins, skal breytingin þegar tilkynnt til skrásetningar og auglýst í Lögbirtingablaðinu. Ef ábyrgð félagsmanna er minnkuð, fær breytingin ekki gildi um eldri skuldbindingar gagnvart öðrum en nýjum félagsmönnum, fyrr en tvö ár eru liðin frá auglýsingardegi. Ef beiðni um að taka félagið til skipta er afhent skiptaráðanda áður en þessi frestur er liðinn, breytist ábyrgð félagsmanna ekki, nema beiðnin sé afturkölluð eða reynist ekki á rökum byggð.

Ef ábyrgð félagsmanna er aukin, gildir breytingin aðeins gagnvart þeim félagsmönnum, sem samþykkja hana skriflega. Aðalfundi er heimilt að ákveða, að þeir félagsmenn, er eigi samþykkja ábyrgðarhækkun, missi félagsréttindi.

5. gr.

- a. Í stað orðanna „1% af viðskiptaveltu“ í 24. gr. laganna komi: 1% af samantlagðri sölu aðkeyptra vara og afurða.
- b. Orðin „Vexti af innstæðu skal árlega leggja við höfuðstól“, í sömu grein, falli niður.

6. gr.

- a. Orðin í upphafi 25. gr. laganna „Í samþykktum skal sem hafa vörukaup sem aðalverksvið“ falli niður.
- b. Þriðja málsg. sömu greinar orðist svo:

Þegar stofnsjóðseign félagsmanns verður meiri en svo, að nemi árlegri út-

22
13. júní

tekt hans, eins og hún hefir verið að meðaltali 5 næstliðin ár, má greiða það, sem umfram er, niður að 300 kr., enda hafi hann ekki skipt við félagið skemur en 15 ár.

c. Á undan síðustu málsgr. sömu greinar komi:

Ef eignatöp eða tekjuhalli hefir orðið hjá félagi og tryggingarsjóðir þess nægja ekki til að greiða töpin eða hallann, og hætta er á, að félagið verði að hætta störfum af þeim orsökum, er félagsfundi eða fulltrúafundi heimilt að ákveða, að stofnsjóðsinnstæður félagsmanna og annara, sem í stofnsjóði eiga, skuli notaðar til greiðslu á töpunum eða hallanum.

7. gr.

Á eftir 25. gr. laganna komi tvær nýjar greinar, sem verða 26. og 27. gr., svo hljóðandi:

- a. (26. gr.). Stjórnendur samvinnufélags mega ekki úthluta tekjuafgangi fyrr en:
1. Fasteignir, áhöld og aðrar eignir félagsins hafa verið afskrifaðar nægilega.
 2. Áskilin gjöld í óskiptilega sjóði félagsins hafa verið greidd.

Í félögum, sem hafa vörukaup sem verkavið, má ekki greiða tekjuafgang út fyrr en minnst 3% af verði aðkeyptra vara, sem félagsmenn hafa keypt, hefir verið lagt í stofnsjóð.

- b. (27. gr.). Ef tvö eða fleiri samvinnufélög óska að sameinast, skal samhljóða ályktun um það efni samþykkt í báðum eða öllum félögunum á tveim lögmatum félagsfundum í röð, og séu henni fylgjandi eigi færri en $\frac{2}{3}$ atkvæðisbærra fundarmanna, enda hafi ályktunin í félagi, sem skiptist í deildir, verið borið undir deildarfundi milli félagsfunda og samþykkt af þeim með meiri hluta atkvæða.

Skrásetning framangreindrar ályktunar er fullnægjandi afsal á eignum hinna einstöku félaga til hins sameinaða félags. Þinglýsingar- og stimpilgjald skal eigi greiða vegna slíkrar eignayfirfærslu.

Þegar slík ályktun er skrásett, skal afmá nöfn hinna einstöku félaga úr samvinnufélagsskrá. Hin einstöku félög mega skuldskeyta hið sameinaða félag. Réttur kröfuhafa má þó ekki rýrna við það.

8. gr.

Orðin „með samábyrgð“ og orðið „sameiginlegri“ í 26. gr. laganna, sem verður 28. gr., falli niður.

9. gr.

32. gr. laganna, sem verður 34. gr., orðist þannig:

Samvinnufélagi skal slita, ef ályktun um það er samþykkt af tveim lögmatum félagsfundum í röð og henni eru fylgjandi eigi færri en $\frac{2}{3}$ atkvæðisbærra fundarmanna, enda hafi ályktunin í félagi, sem skiptist í deildir, verið borin undir deildarfundi, milli félagsfunda, og samþykkt af þeim með meiri hluta atkvæða.

10. gr.

Á eftir 33. gr. laganna, sem verður 35. gr., komi ný grein, sem verður 36. gr., svo hljóðandi:

Skilanefnd skal birta áskorun til skuldheimtumanna félagsins um að lýsa kröfum sínum fyrir henni, með sama hætti og sömu verkun sem segir í 2. gr. laga nr. 19 frá 4. júní 1924. Þegar skuldir félagsins eru greiddar eða trygging sett og félagsfundur hefir samþykkt fullnaðarreikninga skilanefndar, má greiða félagsmönnum og öðrum, sem eiga í stofnsjóði, stofnsjóðsinnstæður. Stofnsjóðsinnstæður má ekki skuldajafna.

Ágreining um skuldakröfu og stofnsjóðsinnstæður má bera undir skiptarétt 22
þann, er átt hefði að fara með bú félagsins, ef það hefði verið tekið til opin- 13. júní
berra skipta.

11. gr.

Aftan við orðin „efnahag félags, er þeir stýra“ í 2. málsg. 39. gr. laganna, sem
verður 42. gr., komi: eða ef þeir brjóta ákvæði 26. gr.

12. gr.

Á eftir 41. gr. laganna, sem verður 44. gr., komi ný grein, sem verður 45. gr.,
svo hljóðandi:

Félögum, sem skrásett eru eftir þessum lögum, er einum heimilt að hafa orð-
in „kaupfélag“, „samvinnufélag“, „pöntunarfélag“ eða önnur orð, sem merkja
samvinnufélag, í nafni sínu, eða skammstafanir úr þeim orðum.

13. gr.

Þegar lög þessi hafa öðlzt staðfestingu, skal fella meginmál þeirra og laga
nr. 22 19. maí 1930 inn í lög nr. 36 27. júní 1921 og gefa þau út svo breytt sem lög
um samvinnufélög, að slepptri 42. gr. síðastnefndra laga.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

L Ö G

um löggilding verzlunarstaðar í Örlygshöfn í Barðastrandarsýslu.

23

13. júní

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og
Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og
Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með
samþykki Voru:

1. gr.

Örlygshöfn í Rauðasandshreppi í Barðastrandarsýslu skal vera löggiltur verzl-
unarstaður.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi þá er atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið hefir ákveðið
takmörk verzlunarlóðarinnar, samkvæmt lögum nr. 61 10. nóv. 1905, og birt í B-
deild Stjórnartíðinda.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

24

13. júní

L Ö G

um rétt manna til að kalla sig verkfræðinga, húsameistara eða iðnfræðinga.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Rétt til að kalla sig verkfræðinga (ingeniör) eða heiti, sem felur í sér orðið verkfræðingur, hafa þeir menn einir hér á landi, sem fengið hafa til þess leyfi ráðherra.

2. gr.

Engum má veita leyfi það, er um ræðir í 1. gr., nema hann hafi lokið fulln-
aðarprófi í verkfræði við fjöllistaskóla eða tekniskan háskóla, sem stéttarfélag
verkfræðinga hér á landi viðurkennir sem fullgildan skóla í þeirri grein.

Að fengnum meðmælum stéttarfélags verkfræðinga hér á landi, má þó veita
mönnum, sem stundað hafa verkfræðistörf eigi skemur en 6 ár, áður en lög þessi
tóku gildi, leyfi til að kalla sig verkfræðinga, enda þótt þeir fullnægi eigi prófskil-
yrðum þeim, sem ræðir um í 1. málsg. þessarar greinar.

Þeir menn, sem fullnægja skilyrðum þeim, sem sett eru í 1. málsg. þessarar
greinar, eiga rétt á, að þeim sé veitt leyfi til að kalla sig verkfræðinga.

3. gr.

Rétt til að kalla sig húsameistara (arkitekt) hafa hér á landi þeir menn einir,
sem fengið hafa til þess leyfi ráðherra.

4. gr.

Engum má veita leyfi það, sem um ræðir í 3. gr., nema hann hafi lokið fulln-
aðarprófi í byggingarlist við listaháskóla eða tekniskan háskóla, sem stéttarfélag
húsameistara hér á landi viðurkennir sem fullgildan skóla í þeirri grein.

Að fengnum meðmælum stéttarfélags húsameistara hér á landi, má þó veita
mönnum, sem stundað hafa húsameistarastörf eigi skemur en 6 ár, áður en lög
þessi tóku gildi, leyfi til að kalla sig húsameistara, enda þótt þeir fullnægi eigi próf-
skilyrðum þeim, sem ræðir um í 1. málsg. þessarar greinar.

Þeir menn, sem fullnægja skilyrðum þeim, sem sett eru í 1. málsg. þessarar
greinar, eiga rétt á, að þeim sé veitt leyfi til að kalla sig húsameistara.

5. gr.

Rétt til að kalla sig iðnfræðinga eða til að kenna sig við sériðngrein sína, t. d.
kalla sig vélfræðing eða raffræðing eða öðru slíku heiti, sem dregið er af sériðn
manna og myndað með sama hætti, hafa þeir einir menn hér á landi, sem fengið hafa
til þess leyfi ráðherra.

6. gr.

Engum má veita leyfi það, sem um ræðir í 5. gr., nema hann hafi lokið fulln-
aðarprófi við tekniskan framhaldsskóla í þeirri iðngrein, er hann vill kenna sig við,

enda sé skólinn viðurkenndur sem fullgildur skóli í þeirri grein af stéttarfélagi 24
iðnfræðinga þeirrar greinar hér á landi, ef til er, en ef það félag er ekki til, þá af 13. júní
Verkfræðingafélagi Íslands.

Þeir menn, sem fullnægja skilyrðum þeim, sem sett eru í þessari gr., eiga rétt
á, að þeim sé veitt leyfið samkvæmt 5. gr.

7. gr.

Hver, sem kallar sig heiti, er leyfi þarf til samkvæmt lögum þessum, án þess
að hafa fengið slíkt leyfi, skal sæta sektum frá 100 til 1000 krónum. Sektirnar renna
í ríkissjóð.

8. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum skal fara sem almenn lögreglumál.

9. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihóll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

LÖG

um breyting á I. kafla jarðræktarlaga, nr. 101 23. júní 1936.

25

13. júní

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og
Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og
Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með
samþykki Voru.

1. gr.

Síðari málsgrein 2. greinar laganna falli niður.

2. gr.

3. grein laganna orðist svo:

Störf þau, sem Búnaðarfélagi Íslands eru falin í lögum þessum, annast búnaðar-
málastjóri, með aðstoð ráðunauta og trúnaðarmanna, undir umsjón stjórnar félagsins.

Greini búnaðarmálastjóra og stjórn félagsins á um, hvernig skilja beri lög og
reglugerðir um þau mál, er félagið fer með í umboði ríkisvaldsins, má skjóta ágrein-
ingnum til landbúnaðarráðherra, er fellir fullnaðarúrskurð um málið.

3. gr.

Í fyrstu málsgrein 4. greinar laganna falli úr orðið „búnaðarmálastjóra“, en í
staðinn komi: stjórn Búnaðarfélags Íslands.

6. grein laganna orðist svo:

Hver sá, er njóta vill styrks samkvæmt lögum þessum, verður að vera félagsmaður í búnaðarfélagi þess hrepps eða bæjar, þar sem hann á lögheimili.

Heimilt er þó, með samþykki Búnaðarfélags Íslands, þeim bændum, er vegna landshátta eiga erfitt með að vera í búnaðarfélagi síns hrepps, að vera í búnaðarfélagi næstu sveitar.

5. gr.

7. grein laganna orðist svo:

Kjósa skal til búnaðarþings innan hvers búnaðarsambands. Um kosningarrétt og kjörgengi til búnaðarþings, svo og tölu fulltrúa, fer eins og fyrir er mælt í lögum Búnaðarfélags Íslands.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 37 19. maí 1930, um skráning skipa.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

3. gr. laganna orðist svo:

Fjármálaráðuneytið hefir yfirumsjón með mælingu skipa og skrásetningu.

Nú vill eigandi skips tryggja sér, að önnur skip verði eigi samnefnd skipi hans, og skal hann þá senda beiðni um það skipaskráningarstofunni, sem getur heimilað nafntökuna. Sama er um einkarétt skipseigenda til reykháfsmerkja og annara einkenna á skipum, þar á meðal sérfána. Er bannað að nota skipanöfn eða einkenni, sem einkaréttur hefir verið veittur til samkvæmt framansögðu, eða svo lík þeim nöfnum og einkennum, að villum geti valdið. Þó mega haldast óbreytt nöfn skipa, sem skrásett hafa verið áður en lög þessi ganga í gildi. Einkaréttur til skipsheitis fellur úr gildi fimm árum eftir að skip hefir fallið út af skipaskrá og eigandi heitisins ekki endurnýjað það á öðru skipi. Skipaskráningarstofan heldur skrá yfir nöfn og einkenni skipa, sem einkaréttur hefir verið veittur til, og sendir lögreglustjórum landsins tilkynningar um hver áramót um breytingar, sem orðið hafa á skránni og viðauka við hana. Brot gegn einkarétti til skipanafna og einkenna varða sektum samkvæmt 24. gr.

Heimilt er ráðuneytinu að fela skipaskoðunarstjóra ríkisins að framkvæma 26
öll þau daglegu störf, sem að endurskoðun, mælingu skipa og skrásetningu þeirra 13. júní
lýtur. Skal í því skyni sett á stofn sérstök deild við skipaskoðunarstofuna, sem
nefnist Skráningarstofa ríkisins.

Skipaskoðunarstjóra skal heimilt að taka nauðsynlega aðstoð í þessu skyni,
og greiðist kostnaður við hana úr ríkissjóði af skrifstofufé skipaskoðunarinnar.

2. gr.

1. málsg. 11. gr. laganna orðist svo:

Nú telur skráningarstofan skip réttilega skráð, og tekur hún þá skipið á aðal-
skipaskrá. Ef skipið er yfir 30 smálestir brúttó, gefur skipaskráningarstjóri út þjóð-
ernis- og skráningarskirteini handa skipinu, en mælingarbréf fyrir minni skip. Fari
skip, sem er minna en 30 smálestir brúttó, milli Íslands og annara landa, skal
þjóðernis- og skráningarskirteini gefið út handa því.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

L Ö G

27

um breyting á lögum nr. 50 31. maí 1927 og lögum nr. 70 28. desember 1934, 13. júní
um gjald af innlendum tollvörutegundum.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og
Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og
Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallið á lög þessi og Vér staðfest þau með
samþykki Voru.

1. gr.

Í stað ákvæðanna í 2. gr. laga nr. 50 31. maí 1927, um gjald af innlendum toll-
vörutegundum, og í 1. gr. laga nr. 70 28. des. 1934, um breyting á þeim lögum, komi
svo hljóðandi ákvæði:

Fyrir tollvörutegundir, sem tilbúnar eru hér á landi, skal greiða gjald í ríkis-
sjóð, er miða skal við aðflutningsgjaldið á hverri tollvörutegund eftir tolllögum
þeim, er gilda hverju sinni, þannig:

1. Fyrir gosdrykki, $\frac{1}{3}$ aðflutningsgjalds.
2. a. Fyrir öl, nema maltöl, $\frac{1}{3}$ aðflutningsgjalds.
b. Fyrir maltöl, $\frac{1}{6}$ aðflutningsgjalds.
3. Fyrir óáfeng vín, $\frac{1}{2}$ aðflutningsgjald.

- 27 13. júní 4. Fyrir aldinsöft, limonaðisöft, litað sykurvatn með kjörnum og aðra slíka drykki og vökva, $\frac{1}{2}$ aðflutningsgjalds.
5. Fyrir tóbaksvindla og tóbaksvindlinga, $\frac{1}{2}$ aðflutningsgjald.
6. Fyrir kaffibæti og kaffilíki, $\frac{1}{3}$ aðflutningsgjalds.
7. Fyrir sætindi, svo sem brjóstsýkur, karamellur, lakkrís og lakkrísvörur, mótað sætt marsipan, sykraða ávexti, sætar brenndar möndlur, tyggigúmmí, átsúkkulaði, rjómasúkkulaði, mjólkursúkkulaði (nýmjólkursúkkulaði), undanrennu-súkkulaði, súkkulaðihúðað munngæti (t. d. kremsúkkulaði, krókantsúkkulaði, marsipansúkkulaði, núgatsúkkulaði og konfekt), ávaxtasúkkulaði, hnotsúkkulaði, möndlusúkkulaði, rjómasúkkulaðihúð og mjólkursúkkulaðihúð, kókos-bollur, „negrakossa“ og rjómalengjur, $\frac{1}{2}$ aðflutningsgjald.
8. Fyrir allar tegundir af hreinu súkkulaði, t. d. suðusúkkulaði, iðnsúkkulaði og súkkulaðihúð, aðrar en þær, sem falla undir 7. tölulið þessarar greinar, $\frac{1}{2}$ aðflutningsgjald.

Verði ágreiningur um það, hvaða vörur skuli taldar og ekki taldar til framan-greindra tollflokka, fellir fjármálaráðherra um það fullnaðarúrskurð.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

28

13. júní

L Ö G

um breyting á og viðauka við lög nr. 37 1929, um héraðsskóla.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallið á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Á eftir „Laugarvatn í Árnessýslu“ í 1. gr. laganna kemur: Reykjanesi í Norður-Ísafjarðarsýslu og Varmahlíð í Skagafirði.

2. gr.

Á eftir 1. málslíð 4. gr. laganna koma tveir nýir málslíðir, svo hljóðandi:

Í reglugerð fyrir héraðsskólann í Reykjanesi má kveða svo á, að námstíminn sé ekki yfir þrjá mánuði árlega, en þó skulu próf frá skólanum miðuð við, að nemendur hafi notið kennslu í sex mánuði. Undanþága þessi gildir þó aðeins til ársloka 1942.

3. gr.

28

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað, og er heimilt að greiða Reykjanesskóla þegar rekstrarstyrk fyrir skólaárið 1936—1937. 13. júní

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

L Ö G

29

um útrýmingu sels í Húnaósi.

13. júní

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Veiðifélag Vatnsdalsár skal hafa einkarétt til að útrýma sel úr Húnaósi. Ræður stjórn félagsins mann eða menn til starfans.

2. gr.

Presturinn í Steinnesi fái bætur fyrir missi heimatekna vegna selveiði í Húnaósi. Ríkissjóður greiði bæturnar eins og þær eru metnar.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

LÖG

um hafnargerð á Þórshöfn.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Til hafnargerðar á Þórshöfn veitist úr ríkissjóði $\frac{2}{3}$ kostnaðar, eftir áætlun, sem ríkisstjórnin hefir samþykkt, þegar fé er veitt til þess í fjárlögum, allt að kr. 64000.00 — sextíu og fjögur þúsund krónur —, gegn $\frac{1}{3}$ úr hafnarsjóði Þórshafnarkauptúns.

2. gr.

Ríkisstjórninni veitist heimild til að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs allt að kr. 96000.00 — níutíu og sex þúsund kr. — lán, er hafnarsjóður Þórshafnarkauptúns kann að fá til hafnargerðar, gegn ábyrgð Sauðaneshrepps og sýslunefndar Norður-Þingeyjarsýslu. Tillagið úr ríkissjóði og ábyrgð ríkissjóðs er bundin því skilyrði, að yfirumsjón með verkinu og reikningshald sé falið manni, sem atvinnumálaráðuneytið samþykkir.

3. gr.

Sérhver er skyldur til að láta af hendi mannvirki og land, er þarf til að gera höfnina, eða undir brautir og vegi í þarfir hafnarinnar, svo sem leyfa, að tekið verði í landi hans hvort heldur er stunga, grjót eða mól og önnur jarðefni, og þola þær eignakvaðir, óhagræði eða takmörkun á afnotarétti, er hafnargerðin hefir í för með sér, allt gegn því, að fullar bætur komi fyrir. Náist ekki samkomulag um bæturnar, skulu þær ákveðnar með mati tveggja dómkvaddra manna, að tilkvöddum báðum málsaðiljum. Kostnaðurinn við matið greiðist úr hafnarsjóði Þórshafnarkauptúns. Nú vill annarhvor málsaðili ekki una mati, og getur hann þá heimtað yfirmat, en gera skal hann það innan 14 daga frá því að matsgerð er lokið. Yfirmatið skal framkvæmt á sama hátt af 4 dómkvöddum mönnum. Kostnaðinn við yfirmatið greiðir sá, er þess hefir krafizt, ef matsupphæðinni verður ekki breytt meira en sem nemur 10% af hinni ákveðnu endurgjaldsupphæð, ella greiðist kostnaðurinn úr hafnarsjóði Þórshafnarkauptúns.

4. gr.

Hafnarmerki skulu ákveðin af atvinnumálaráðherra, að fengnum tillögum hreppsnefndar Sauðaneshrepps og sýslunefndar Norður-Þingeyjarsýslu.

5. gr.

Bryggjur og önnur mannvirki við höfnina má ekki gera nema í samráði við hafnarnefnd og með samþykki hreppsnefndar Sauðaneshrepps. Hver sá, er gera vill eitthvert slíkt mannvirki, skal senda hafnarnefnd beiðni um það, og skal beiðninni fylgja lýsing á því, svo og uppdráttur, ef með þykir þurfa, í tvennu lagi, og heldur hafnarnefnd öðru eintakinu. Hafnarnefnd afgreiðir síðan málið til hreppsnefndar. Sá, sem fengið hefir slíkt leyfi, er skyldur að halda mannvirkinu svo við,

að engin hætta stafi af því. Brot gegn þessari grein varðar sektum, frá 20—500 kr., og hafnarnefnd getur látið nema burtu mannvirkið á kostnað eigenda.

30

13. júní

6. gr.

Hreppsnefnd Sauðaneshrepps hefir á hendi stjórn hafnarmálefna undir yfirmensjón atvinnu- og samgöngumálaráðuneytisins. Hreppsnefndinni er heimilt, með samþykki atvinnumálaráðuneytisins, að taka eignarnámi lönd og lóðir einstakra manna, sem liggja að höfninni og nauðsynleg kynnu að verða til hagnýtingar hennar.

7. gr.

Framkvæmd hafnarmála og eftirlit með höfninni skal fela hafnarnefnd. Í hafnarnefnd sitja 5 menn, 3 kosnir af hreppsnefnd Sauðaneshrepps, en 2 af sýslunefnd Norður-Dingeyjarsýslu. Nefndarmenn skulu kosnir til 5 ára, gengur 1 úr árlega, fyrstu 4 árin eftir hlutkesti. Að minnsta kosti 3 nefndarmanna skulu eiga heima í Þórs-hafnarkauptúni eða nágrenni þess.

8. gr.

Eigum hafnarsjóðs má aðeins verja í þarfir hafnarinnar. Hreppssjóður ábyrgist skuldir hafnarsjóðs og hreppsnefndin hefir ábyrgð á eignum hafnarinnar.

9. gr.

Hreppsnefndin má ekki án leyfis ráðuneytisins selja eða veðsetja fasteignir hafnarsjóðsins, eða kaupa nokkrar nýjar fasteignir, taka stærri lán eða lán til lengri tíma en að þau verði borguð af tekjum þess árs, sem fer í hönd, né endurnýja slík lán eða fresta borgunartímanum, og ekki heldur gera nein þau mannvirki við höfnina, sem eru svo stórvaxin, að árstekjur hrökkvi ekki til að koma þeim í framkvæmd.

10. gr.

Til þess að standa straum af kostnaði við byggingu og viðhald hafnarvirkja og til árlegs rekstrarkostnaðar er heimilt að innheimta þau gjöld, er hér segir:

1. Árlegt gjald af bryggjum og öðrum mannvirkjum, sem gerð eru samkv. 5. gr.
2. Af skipum og bátum, sem hafna sig á Þórshafnarhöfn, og farmi þeirra:
 - a. Lestargjald,
 - b. Vitagjald,
 - c. Vörugjald.

Undanskildar skulu þó þær vörur, sem samkvæmt farmskrá skipsins eiga að fara til annara hafna á landinu, ef þær eru ekki settar á land.

- d. Bryggjugjald af skipum og bátum, er leggjast við bryggjur hafnarinnar.

- e. Festargjald af skipum, sem nota festar hafnarsjóðs.

- f. Allt að 2% af magni afla skipa og báta, sem heima eiga í kaupúninu, svo og allra þeirra skipa og báta, er leggja þar afla á land.

Gjöld þessi, sem og gjöld fyrir afnot af öðrum eignum hafnarinnar, skulu ákveðin í reglugerð, sem hreppsnefnd Sauðaneshrepps semur og atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið staðfestir, og skal í henni ákveðið, hver skuli greiða þau og innheimta. Herskip og skemmtiskip skulu undanþegin gjöldum til hafnarinnar samkvæmt tölul. 2. a, b og c.

11. gr.

Nú má álíta, að tekjur af gjaldstofnum þeim, sem heimilaðir eru í 10. gr., hrökkvi ekki fyrir árlegum útgjöldum hafnarinnar, og getur þá hreppsnefndin, með sérstöku samþykki atvinnumálaráðuneytisins fyrir hvert ár, ákveðið, að leggja megi aukatoll á aðflutningsgjaldskyldar og útflutningsgjaldskyldar vörur. Gjaldið má þó al-

30 drei fara fram úr 4% af tolli þeim, er greiða ber í rikissjóð. Gjald þetta innheimtir 13. júní hafnarnefnd. Gjald þetta, sem og gjöldin samkvæmt 10. gr., má taka lögtaki.

12. gr.

Reikningsár hafnarsjóðs er almanaksárið.

13. gr.

Fyrir 1. nóv. ár hvert ber hafnarnefnd að leggja fyrir hreppsnefnd frumvarp til áætlunar um tekjur og gjöld hafnarinnar á komandi ári. Hreppsnefnd skal hafa fullsamið áætlunina fyrir lok nóvembermánaðar, og senda hana síðan atvinnu- og samgöngumálaráðuneytinu til samþykktar fyrir árslok, ásamt nauðsynlegum skýringum á einstökum gjalda- og tekjuliðum.

14. gr.

Nú hefir hreppsnefnd í hyggju einhverjar meiri háttar aðgerðir við höfnina, eða hún vill gera einhverjar þær ráðstafanir, er samþykki atvinnumálaráðuneytisins þarf til, og skal hún þá senda ráðuneytinu sérstaka tillögu um það efni. Skal það gert svo tímanlega sem kostur er, að samþykki ráðuneytisins geti komið til, áður en hún lætur fjárhagsáætlun hafnarinnar fara frá sér.

15. gr.

Við lok hvers reikningsárs, og ekki síðar en fyrir febrúarlök, skal hafnarnefnd gera reikning yfir tekjur og gjöld hafnarinnar á hinu liðna ári og efnahagsreikning hennar. Reikningurinn skal endurskoðaður og úrskurðaður á sama hátt og hreppsreikningur.

16. gr.

Að öðru leyti skal ákveðið með reglugerð, er hreppsnefnd semur og ráðuneytið staðfestir, allt það, er lýtur að greiðri og hættulausri umferð um höfnina, góðri reglu eða öðru höfninni viðvikjandi, er við þykir eiga. Í reglugerðinni má ákveða sektir fyrir brot gegn henni, 20—500 krónur. Sektir samkvæmt lögum þessum renna í hafnarsjóð.

17. gr.

Með mál þau, er rísa út af brotum gegn 5. gr. laga þessara og reglugerðum, sem settar verða samkvæmt þeim, skal fara sem almenn lögreglumál.

18. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

L Ö G

31

13. júní

um breyting á lögum nr. 43 19. júní 1933, um stjórn vitamála
og um vitabyggingar.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

- a. Á eftir orðunum „Á Búðahrauni ... ljósviti“ í 9. gr. laganna komi: Við Grundarfjörð ... ljósviti.
- b. Á eftir orðunum „Á Glettinganesi ... hljóðviti“ í sömu lagagrein komi: Á Brimnesi við Seyðisfjörð ... ljósviti.
- c. Á eftir orðunum „Á Seley ... hljóðviti“ í sömu lagagrein komi: Á Hafnarnesi ... ljósviti, endurbygging.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

L Ö G

32

13. júní

um breyting á lögum nr. 103 3. maí 1935, um breyting á lögum nr. 72
7. maí 1928, um hvalveiðar.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

1. gr. laganna orðist svo:

Aftan við 2. gr. laganna bætist:

Árin 1938 til 1940 er þó sérleyfishafa heimilt að nota 3 erlend skip til veið-

32 anna, enda séu á þeim skipum eingöngu íslenzkir sjómenn, nema leyfi atvinnu-
13. júní málaráðherra komi til.

2. gr.

2. gr. laganna orðist svo:

Aftan við 3. gr. laganna bætist: Þó er atvinnumálaráðherra heimilt að veita sérleyfishafa undanþágu, til ársloka 1939, frá þeim ákvæðum þessarar greinar, er lúta að hagnýtingu beina, kjöts og innyfla, enda getur ráðherra þá sett sérleyfis- hafa frekari skilyrði en greinir í lögum nr. 6 1896, til tryggingar gegn tjóni, er leiða kynni af undanþágu frá hagnýtingu hvalleifanna.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

33

L Ö G

13. júní

um breyting á lögum nr. 21 15. júní 1926, um veitingasölu, gistihúshald o. fl.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Á eftir fyrsta máls. 2. gr. laganna komi nýr málsliður, svo hljóðandi:

Eigi má heldur án slíks leyfis selja fæði eða láta í té gistingu á skipum í höfn til farþega, sem komnir eru á ákvörðunarstað, eða annara óviðkomandi.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

L Ö G

34

13. júní

um heimild fyrir ríkisstjórnina til síldveiða með botnvörpu á fjörðum inni.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Heimilt er ríkisstjórninni, að fengnum tillögum síldarútvegsnefndar, að fela síldarútvegsnefnd að láta gera tilraunir til síldveiði í fjörðum og flóum landsins, með þar til gerðri botnvörpu, og greiðist kostnaður við tilraunir þessar úr ríkissjóði, að svo miklu leyti sem fé er eigi fyrir hendi í sjóði síldarútvegsnefndar.

2. gr.

Sýni það sig við rannsókn, að síldveiði á fjörðum, með veiðarfæri því sem um getur í 1. gr., reynist arðvænleg, getur ríkisstjórnin veitt veiðileyfi síldarverksmiðju-eigendum, félögum og einstaklingum þeim, sem hún álitur, að hafi bezt skilyrði til að hagnýta veiðina. Skal um fjölda veiðileyfa á einum og sama firði leitað umsagnar síldarútvegsnefndar.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihóll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

L Ö G

35

13. júní

um breyting á lögum nr. 14 9. janúar 1935, um síldarverksmiðjur ríkisins.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

1. málsg. 4. gr. laga nr. 14 9. janúar 1935 orðist þannig:

Stjórn síldarverksmiðja ríkisins skal skipuð þrem mönnum, sem atvinnumála-ráðherra tilnefnir til þriggja ára í senn, í fyrsta sinn þó aðeins til ársloka 1937. Á

35 sama hátt skipar ráðherra þrjá varamenn í stjórnina til jafnlangs tíma. Ráðherra 13. júní skipar formann og varaformann stjórnarinnar.

2. gr.

Í stað orðsins „þrír“ í 3. málsg. sömu lagagreinir komi: tveir.

3. gr.

Í stað orðsins „þriggja“ í niðurlagi 4. málsgreinar sömu lagagreinir komi: tveggja.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og skipar ráðherra stjórn sildarverksmiðja ríkisins samkvæmt þeim þegar eftir gildistöku þeirra. Fellur þá jafnframt niður umboð allra núverandi stjórnarnefndarmanna.

5. gr.

Lög þessi falla úr gildi 31. desember 1937.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihóll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

36

13. júní

L Ö G

um klaksjóð, heimild fyrir ríkisstjórnina til að reisa klakstöðvar og til leigunáms í því skyni.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Ríkisstjórnin skal stofna sjóð, er nefnist klaksjóður og varið skal til þess að standast rekstur klakstöðva, sem reistar kunna að verða samkvæmt lögum þessum.

2. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að innheimta klaksjóðsgjald, er nemi 3 aurum á kg. af laxi, sem veiddur er hérlandis og seldur á innlendum eða erlendum markaði. Klaksjóðsgjald, ásamt 5000 króna tillagi úr ríkissjóði árlega í næstu fimm ár, og tekjur af sölu laxaseiða frá klakstöðvum ríkisins, rennur í klaksjóð.

Nú stundar fiskiræktarfélag laxaklak á fullnægjandi hátt, að dómi veiðimála-stjóra, og greiðist þá eigi klaksjóðsgjald af veiði félagsmanna.

3. gr.

Ríkisstjórninni skal heimilt að reisa a. m. k. tvær klakstöðvar, og skal hvor eða hver stöð geta framleitt allt að 2,5 millj. laxaseiða. Skal minnst 10% af árlegri

seiðaframleiðslu stöðvanna látið í ár þær og vötn, sem stofnveiðin er úr. Að jafnaði skulu seiðin lätin í vötnin að réttri tiltölu við stofnveiðina úr þeim.

36
13. júní

4. gr.

Vegna stofnveiða til klakstöðva þeirra, er ræðir um í 3. gr., skal ríkisstjórninni heimilt að taka á leigu að einhverju leyti eða öllu veiðiréttindi í Laxá úr Mývatni og í Reykjadalssá í Þingeyjarsýslu.

Takist ekki hagkvæmir samningar, að dómi ríkisstjórnarinnar, um leiguna, skal ríkisstjórninni heimilt að taka veiðiréttindin leigunámi um 10 ára skeið. Um framkvæmd leigunámsins skal farið eftir ákvæðum laga nr. 61 frá 1917, um framkvæmd eignarnáms.

5. gr.

Heimilt skal að veiða til klakstöðvanna á hvern þann hátt og á hverjum þeim tíma, sem henta þykir.

6. gr.

Ríkisstjórninni skal heimilt að verja allt að 16000 kr. til byggingar og útbúnaðar klakstöðva þeirra, sem um er rætt í 3. gr. Rekstrarkostnaður klakstöðvanna greiðist úr klaksjóði. Nægi tekjur klaksjóðs eigi til, greiðist mismunurinn úr ríkissjóði.

7. gr.

Klakstöðvar ríkisins skulu selja fiskiræktar- og veiðifélögum laxaseiði fyrir eigi meira verð en 8 kr. þúsundið flutt í á þá, sem seiðin eru ætluð í. Heimilt er að selja öðrum en fiskiræktar- og veiðifélögum laxaseiði frá klakstöðvum ríkisins. Landbúnaðarmálaráðherra setur reglugerð um starfrækslu klakstöðvanna og um sölu og flutning seiðanna.

8. gr.

Nú verða tekjur klaksjóðs meiri en svo, er þarf til þess að greiða rekstrar- kostnað af klakstöðvum þeim, sem rætt er um í 3. gr., og skal þá verja tekjuafganginum til stofnunar nýrra klakstöðva og rekstrar þeirra.

9. gr.

Ríkisstjórninni skal heimilt að setja reglugerð um innheimtu á gjaldi því, sem rætt er um í 2. gr.

10. gr.

Með brot gegn 2. gr. skal farið eftir almennum ákvæðum tolllaga. Fyrir brot gegn lögum þessum og reglugerð, settri samkvæmt þeim, skal annars refsað með sekt, allt að kr. 1000.00, ef þyngri refsing liggur ekki við að öðrum lögum.

11. gr.

Með mál út af brotum á lögum þessum og reglugerð, settri samkvæmt þeim, skal farið sem almenn lögreglumál.

12. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 41 27. júní 1921, um breyting á 1. gr. tolllaga,
nr. 54 11. júlí 1911.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

1. málsgr. 1. gr. laganna orðist svo:

Þegar fluttar eru til landsins eftirtaldar vörur, skal af þeim greiða aðflutningsgjald í ríkissjóð eins og hér segir:

1. Af allskonar gosdrykkjum	kr.	0.30	af hverjum lítra	
2. Af allskonar öli	—	0.80	—	—
3. a. Af hvítvíni, rauðvíni, freyðivíni og öðrum svipuðum vínunum	—	1.00	—	—
b. Af kínavíni, madeira, malaga, portvíni, sherry, tokajervíni, vermouth og öðrum svipuðum vintegundum	—	2.00	—	—
4. a. Af vökvum, sem í er vínandi (aethylalkóhól) og aðfluttir eru til eldsneytis og iðnaðar og gerðir ódrykkjarhæfir undir umsjón yfirvalds	—	2.00	—	—
b. Af ilmvötnum og hárlyfjum, sem vínandi er í	—	4.00	—	—
c. Af öðrum áfengum drykkjum og vökvum en þeim, sem falla undir 3., 4. a. og b. og 5. tölulið þessarar greinar, með 47% vínanda að rúmmáli eða minna	—	3.00	—	—
— 47%—71% vínanda að rúmmáli	—	4.00	—	—
— 71% eða meiri hundraðshluta af vínanda	—	5.00	—	—
5. Af áfengum kjörnum, aldinsafa, aldinsöftum, límonaðisöftum, lituðu sykurvatni með kjörnum, óáfengum vínunum og öðrum slíkum drykkjum og vökvum, sem ekki eru taldir í öðrum liðum	—	1.50	—	—
Undanþegin þessum tolli er berjakvoða (pulp), sem flutt er til landsins til sultugerðar.				
Ef vöruhegundir þær, sem taldar eru í 1.—5. tölulið hér að framan, eru innfluttar í ílátum, sem rúma minna en lítra, skal greiða sama gjald af hverjum $\frac{3}{4}$ lítra sem af lítra í stærri ílátum.				
6. a. Af óunnum tóbaksblöðum	—	4.00	—	hverju kg.
b. Af allskonar unnu tóbaki, neftóbaki, munn-tóbaki og reyktóbaki	—	6.40	—	—
7. a. Af tóbaksvindlum	—	16.00	—	—
b. Af tóbaksvindlingum	—	20.80	—	—
8. a. Af óbrenndu kaffi allskonar	—	0.60	—	—
b. Af brenndu kaffi allskonar	—	0.80	—	—

9. Af kaffibæti, kaffilíki hverskonar og kaffilíkis-blöndum	kr. 1.60 af hverju kg.	37	13. júní
10. Af sykri og sírópi	— 0.15 — — —		
11. Af tei	— 1.50 — — —		
12. a. Af kakaódufti og kakaómalti	— 0.50 — — —		
b. Af kakaóbaunum, brenndum, muldum og ómuldum	— 0.50 — — —		
c. Af kakaóbaunum, óbrenndum og ómuldum	— 0.35 — — —		
13. Af allskonar sætindum, svo sem brjóstsykri, karamellum, lakkrísi og lakkrísvörum, mótuðu sætu marsipani, sykruðum ávöxtum, sætum brenndum möndlum, tyggigúmmi, átsúkkulaði, rjómasúkkulaði, mjólkursúkkulaði (nýmjólkursúkkulaði), undanrennusúkkulaði, kokosbollum, „negrakossum“ og rjómalengjum, súkkulaðihúðuðu munngæti (t. d. kremsúkkulaði, krókantsúkkulaði, marsipan-súkkulaði, nógatsúkkulaði og konfekti), ávaxta-súkkulaði, hnotsúkkulaði, möndlusúkkulaði, rjóma-súkkulaðihúð og mjólkursúkkulaðihúð	— 3.00 — — —		
14. a. Af öllum tegundum af hreinu súkkulaði (t. d. suðusúkkulaði, iðnsúkkulaði og súkkulaði-húð) öðrum en þeim, sem falla undir 13. tölulið	— 1.50 — — —		
b. Af kakaódeigi	— 1.00 — — —		
Verði ágreiningur um það, hvaða vörur skuli taldar og ekki taldar til framan-greindra tollflokka, fellir fjármálaráðherra um það fullnaðarúrskurð.			

2. gr.

Til ársloka 1938 er ríkisstjórninni heimilt að innheimta með 25% viðauka aðflutningsgjald það, sem ákveðið er í 1. gr. laga þessara. Undanþegin viðaukanum eru þó sykur, síróp, brennt og óbrennt kaffi, kaffibætir og öl.

3. gr.

Lög nr. 12 3. júní 1933, lög nr. 73 28. des. 1934 og lög nr. 126 31. des. 1935 eru úr gildi numín.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

L Ö G

um loðdýrarækt og loðdýralánadeild.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

I. KAFLI

Um loðdýrarækt.

1. gr.

Loðdýr nefnast í lögum þessum öll þau dýr, sem ræktuð eru eða alin vegna verðmætis skinnanna eingöngu eða aðallega. Verði ágreiningur um, hvort einhver dýrategund skuli teljast til loðdýra eða ekki, sker landbúnaðarráðherra úr, enda skal hann hafa yfirumsjón með loðdýraræktinni í landinu.

2. gr.

Loðdýrarækt og loðdýrabú nefnist í lögum þessum, ef loðdýr eru haldin til tímgunar og uppeldis af ræktuðum stofni, en loðdýraeldi, ef dýrin eru alin um stundarsakir vegna skinnaframleiðslu eingöngu eða aðallega. Loðdýragarður nefnast girðingar og búr, sem loðdýr eru geymd í, en aðhald þar, sem loðdýr eru höfð í ógirtum eyjum.

3. gr.

Hver sá, er stunda vill loðdýrarækt eða loðdýraeldi, skal fá til þess leyfi viðkomandi hreppsnefndar eða bæjarstjórnar, enda hliti hann í öllum greinum ákvæðum laga þessara og reglugerðar, er landbúnaðarráðherra setur um framkvæmd laganna. Nú synjar hreppsnefnd eða bæjarstjórn um leyfi, og skal hún þá láta umsækjanda í té skriflegar ástæður fyrir synjuninni. Getur þá umsækjandi skotið máli sínu til landbúnaðarráðherra, er fellir um það fullnaðarúrskurð, eftir að hafa leitað álits ráðunauts í loðdýrarækt.

4. gr.

Hreppur hver eða bæjarfélag er sérstakt leyfisumdæmi samkvæmt lögum þessum. Hafa hreppstjórar í hreppum og lögreglustjórar í kaupstöðum eftirlit með því, að hlýtt sé lögum þessum og reglugerð um framkvæmd þeirra, hver í sínu umdæmi. Hafi þeir sjálfir loðdýrarækt eða loðdýraeldi, skipar viðkomandi hreppsnefnd eða bæjarstjórn annan mann til eftirlits með því.

5. gr.

Leyfi skal gefa á þar til gerð eyðublöð, er landbúnaðarráðuneytið gefur út, og gildir leyfið fyrir ákveðna tegund eða tegundir loðdýra, eftir því sem það nánar tilgreinir. Leyfi gildir aðeins í því leyfisumdæmi, sem það er veitt í. Óheimilt er að taka dýr í loðdýragarð eða aðhald fyrir en úttekt hreppstjóra eða lögreglustjóra hefir farið fram og fullnægt er ákvæðum laga þessara og reglugerðar um örugga vörzlu. Að lokinni skoðun er skylt að láta leyfishafa í té skriflega yfirlýsingu um, að örugglega sé um búið. Sama gildir, ef loðdýragarður er fluttur eða stækkaður. Nánari ákvæði um eftirlit hreppstjóra skal setja með reglugerð.

6. gr.

Fyrir skoðun þá á loðdýragörðum og aðhaldi, sem um ræðir í 5. gr., skal leyfis-
hafi greiða hreppstjóra eða lögreglustjóra eftir því, sem tiltekið verður í reglugerð.

38

13. júní

7. gr.

Óheimilt er að geyma loðdýr öðruvísi en í fulltryggum loðdýragirðingum, eða annari öruggri vörzlu. Öll loðdýr skulu flytjast milli garða í öruggu búri. Ef loðdýr eru geymd í aðhaldi, skal skylt að flytja þau í örugga vörzlu eða lóga þeim, hvenær sem hætta þykir á, að dómi hreppsnefndar, að þau kunni að sleppa úr aðhaldinu, svo sem vegna ísalaga.

8. gr.

Bannað er að gera loðdýrum í aðhaldi eða loðdýragörðum nokkurt það ónæði, er eigendum verður tjón að, enda séu dýrin geymd svo fjarri alfaraleiðum, að ekki hljóti ónæði af umferðinni.

Í reglugerð skal kveða nánar á um öryggi loðdýraeigenda gegn tjóni, er hljótast kann af ónæði, er loðdýrum er gert í loðdýragörðum eða aðhaldi. Ennfremur á skemmdum á refagörðum eða búrum. Ákveða má sektir og bætur, ef um ásetning eða vítavert kæruleysi er að ræða, nema þyngri refsing liggi við að lögum, svo og hvernig með skuli fara kærumál um þessi efni.

9. gr.

Gangi hundapest eða aðrir næmir sjúkdómar, sem loðdýrum getur stafað hætta af, er landbúnaðarráðherra heimilt að gera ráðstafanir til varnar því, að pestin berist í loðdýragarða eða milli héraða.

10. gr.

Sleppi loðdýr úr vörzlu og náist ekki, skal eigandi eða umráðamaður sæta sektum frá 2—200 kr. fyrir hvert dýr, og greiða skaðabætur, ef sannanlegt tjón hlýzt af. Auk þess má svipta hlutaðeiganda leyfi, ef miklar sakir eru. Þessi ákvæði taka þó ekki til þess, ef sannað er, að dýr hafi sloppið af óviðráðanlegum orsökum, svo sem vegna skemmda af óveðrum o. s. frv. Sektir samkvæmt þessari grein renna í hlutaðeigandi hrepps- eða bæjarsjóð.

11. gr.

Landbúnaðarráðherra skipar ráðunaut með sérþekkingu í loðdýrarækt og gefur út erindisbréf handa honum. Skal hann launaður úr ríkissjóði. Heimilt er ráðherra að fela Búnaðarfélagi Íslands eða Loðdýraræktarfélagi Íslands umsjón með starfi ráðunautarins.

12. gr.

Loðdýraræktarráðunauturinn hefir með höndum, án endurgjalds frá loðdýraeigendum, almenna fræðslu og leiðbeiningastarfsemi í loðdýrarækt. Ber honum að ferðast milli loðdýrabúanna og ráðleggja um hinn daglega rekstur heima á gördunum; jafnframt skal hann vera dómari á loðdýrasýningum, eftir því sem við verður komið. Einnig ber honum að hafa yfirumsjón með merkingu loðdýra og ættbókafærslu samkvæmt reglugerð.

13. gr.

Loðdýraræktarfélag Íslands ákveður, í samráði við loðdýraræktarráðunaut, hverjar tegundir loðdýra skuli merktar og ættbókfærðar.

Dýr af þeim tegundum er óheimilt að selja eða láta á annan hátt af höndum

38 til lífs, nema loðdýraræktarráðunautur eða fulltrúi hans hafi metið þau hæf til undaneldis.

Við athugun og merkingu loðdýra ber að sérmerkja þau loðdýr, sem óhæf teljast til undaneldis.

14. gr.

Rétt hafa menn til að fá loðdýr sín merkt löggiltu sérmerki eiganda, þó þeir einir, sem eru meðlimir í loðdýraræktarfélagi Íslands.

15. gr.

Um loðdýrasýningar, sýningarsvæði og verðlaunaveitingar sé ákveðið í reglugerð. Er heimilt að ákveða þar að leggja gjöld á loðdýraeigendur vegna sýninganna.

16. gr.

Ekki má flytja inn loðdýr, nema þau hafi hlotið viðurkenningu á loðdýrasýningu sem hæf undaneldisdýr, og fylgi dýralæknisvottorð hverri innflutningssendingu um ástand og heilbrigði dýranna á útflutningsdegi í heimalandinu og aldur þeirra, enda séu vottorð þessi staðfest af lögreglustjóra eða umboðsmanni hans.

II. KAFLI

Um loðdýralánadeild.

17. gr.

Landbúnaðarráðherra er heimilt að stofna við Búnaðarbanka Íslands útlána-deild, sem nefnist loðdýralánadeild.

18. gr.

Ríkissjóður leggur deildinni til óafturkræft framlag, 10 þúsund krónur árlega á næstu fimm árum. Ríkisstjórninni er heimilt að ábyrgjast lán, sem deildin tekur, eða verðbréf, sem hún gefur út til sölu, þó ekki yfir 100 þúsund krónur á ári á næstu 5 árum.

19. gr.

Loðdýralánadeild veitir lán til þess að stofnsetja loðdýrabú, og mega lánin nema allt að 40% af stofnkostnaði búanna, þó aldrei yfir 2 þús. kr. til hvers einstaks bús. Lán má þó nema allt að 60% af stofnkostnaði og allt að 500 kr. á félagsmann, ef búið er félagseign minnst 5 manna, enda standi þeir allir í sameiginlegri ábyrgð fyrir láninu. Lánin greiðast með jöfnum afborgunum á 10 árum, en eru afborgunarlaus fyrstu 2 árin.

20. gr.

Lánin skulu veitt gegn 1. veðrétti í loðdýrabúi lántakenda (loðdýrum og loðdýragarði). Eigi er loðdýrabú veðhæft með færri dýrum en 4.

21. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 4. gr. laga nr. 18 4. nóv. 1887 er heimilt að veðsetja loðdýralánadeild tiltekna tölu loðdýra án þess að hin veðsettu dýr séu sérstaklega auðkennd, enda sé og lántakanda óheimilt að veðsetja önnur dýr sín annarsstaðar með 1. veðrétti. Skylt er lántakanda að viðhalda tölu hinna veðsettu dýra, en fækki þeim, skal hann þegar endurgreiða af láninu í hlutfalli við rýrnun veðsins.

22. gr.

38

Reglur um útlánastarfsemi loðdýralánadeildarinnar setur landbúnaðarráðherra með reglugerð. 13. júní

III. KAFLI

Almenn ákvæði.

23. gr.

Brot gegn lögum þessum og reglugerðum þeim, er samkvæmt þeim verða settar, varða sektum frá 20—5000 kr., er renna í hlutaðeigandi sýslu- eða bæjarsjóð, þar sem brotið er framið.

24. gr.

Með lögum þessum er úr gildi numinn 2. kafli laga nr. 108 11. ágúst 1933, um refaveiðar og loðdýrarækt, og önnur lagaákvæði, sem koma í bága við lög þessi.

25. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Hermann Jónasson.

L Ö G

39

um skipting fasteignaveðslána.

13. júní

Vér **Christian hinn Tíundi**, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Þegar skipta á jörð í tvö eða fleiri sjálfstæð býli milli eigenda, eða byggja á nýbýli úr landi jarðar, skal, ef óskað er, meta hvernig heildar-fasteignarmatsverð fasteignarinnar skiptist á hin einstöku býli.

2. gr.

Við matsgerð þessa skal ekki meta þau mannvirki, er unnin hafa verið á jörðinni eftir að mats var óskað.

39

13. júní

3. gr.

Mat það, sem um ræðir í 1. og 2. gr., skal framkvæmt af úttektarmönnum hlutaðeigandi hrepps. Matskostnað greiða eigendur í hlutfalli við verðmæti hvers býlis, eftir því sem metið er, og skal um matskostnað farið eftir lögum nr. 64 14. nóv. 1917, um laun hreppstjóra og aukatekjur.

4. gr.

Nú hefir mat farið fram samkvæmt fyrirætlum 1.—3. gr., og er þá peningastofnunum skylt, sé þess óskað af eigendum býlanna, að skipta fasteignaveðslánum, er á fasteigninni hvíla, hlutfallslega jafnt á hin einstöku býli, eftir verðmæti þeirra, samkvæmt mati því, er að ofan getur, enda skal, að dómi hlutaðeigandi lánsstofnunar, trygging fyrir fasteignaveðslánum þessum ekki lakari en áður, og veðhæfi eignarinnar og veðréttur í engu lakari en áður en skipti fóru fram.

5. gr.

Kostnað þann, er leiðir af skiptingu lánanna, svo sem þinglestur, greiða lán-takendur, en engin afföll skal þeim reikna af hinum nýju lánnum.

6. gr.

Ákvæði laga, er koma í bága við lög þessi, eru úr gildi felld.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

40

13. júní

L Ö G

um framlög ríkisins til endurbyggingar á sveitabýlum.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallið á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Heimilt er að verja allt að 50000 krónum af fé því, er ríkið leggur árlega til byggingar- og landnámssjóðs, sem óafturkræfu framlagi til endurbygginga eða endurbóta á íbúðarhúsum á jörðum í sveit, enda séu þær í sjálfsábúð, eða heimilt að byggja þær í erfðaábúð samkvæmt lögum um erfðaábúð og óðalsrétt.

2. gr.

40

13. júní

Fé þetta má veita þegar svo stendur á og eftir þeim reglum, er hér segir:

- a. Að bæjarhús jarðarinnar séu að dómi læknis og hreppstjóra óhæf til íbúðar, svo ætla megí, að heilsu manna geti stafað tjón af.
- b. Að ábúandi sé ekki fær um að endurreisa bæjarhúsin af eigin rammleik, að dómi nýbýlanefndar ríkisins.
- c. Jarðir í sjálfsábúð koma hér aðeins til greina, þegar fasteignamat bæjarhúsa er undir 1000 kr.
- d. Jarðir í erfðaábúð koma því aðeins til greina, að fasteignamat landsins sé eigi hærra en 5000 krónur.
- e. Framlagið til hvers einstaks býlis má vera 500—1500 krónur, þó aldrei meira en $\frac{1}{3}$ hluti kostnaðar.

3. gr.

Nýbýlastjórn ríkisins ákveður, hverjar jarðir skuli verða aðnjótandi framlags þess til bygginga, er um ræðir í lögum þessum, og ákveður upphæðina á hverja jörð. Getur hún krafist allra þeirra upplýsinga, sem nauðsynlegar eru í því sambandi, og sett þau skilyrði um byggingarnar, er hún telur þurfa, til að tryggja, að þær komi að sem fyllstum notum.

4. gr.

Verðmæti það, er fyrir framlag þetta stendur í byggingunni, skal á hverjum tíma meta sér í fasteignamati. Skal það vera óafturkræft, vaxtaløust fylgífé jarðarinnar, sem undanþegið er eignarskatti, og má hvorki selja það né veðsetja.

5. gr.

Heimilt er landbúnaðarráðherra að setja með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og koma til framkvæmda árið 1937, en falla úr gildi árið 1950.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

41

13. júní

L Ö G**um viðauka við lög nr. 26 1. febrúar 1936, um alþýðutryggingar.**

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Aftan við 2. mgr. 81. gr. laganna bætist: Ennfremur fólk yngra en 67 ára, sem áður hefir notið ellistyrks samkvæmt lögum nr. 17 9. júlí 1909, um almennan ellistyrk.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

42

13. júní

L Ö G

um viðauka við lög nr. 121 12. desember 1935, um fiskimálanefnd, útflutning á fiski, hagnýtingu markaða o. fl.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Á eftir 14. gr. laganna komi ný grein, svo hljóðandi:

Brot gegn lögum þessum og reglugerðum, settum samkvæmt þeim, skulu sæta meðferð almennra lögreglumála, og varða sektum, allt að 200000 krónum, nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum.

Andvirði ísfisks, sem fluttur er út umfram veitt útflutningsleyfi, skal renna í Fiskimálasjóð og greiðast beint til hans af banka þeim, sem umráð hefir hér yfir andvirðinu. Getur atvinnumálaráðherra eftir ástæðum varið því, að meira eða minna leyti, til þess að bæta öðrum útflytjendum, sem sannanlega hafa orðið fyrir tapi af hinum ólöglega útflutningi, tjón það, er þeir hafa þannig orðið fyrir. Sé aðeins um smámuni að ræða, sem flutt hefir verið út umfram leyft fiskmagn og ætla

má, að ekki hafi af ásettu ráði verið farið fram yfir hið leyfða, getur ráðherra 42
heimilað, að allt andvirðið verði greitt útflytjanda. Refsiákvæði fyrri málsgreinar 13. júní
nær eigi til brota á þessari málsgrein.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

L Ö G

43

13. júní

um virkjun Laxár í Suður-Píngeyjarsýslu.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Bæjarstjórn Akureyrar heimilast að reisa og reka raforkustöð við Laxá í Suður-Píngeyjarsýslu, til þess að vinna úr henni raforku til almenningsþarfa; leggja háspennutaugar til Akureyrar og þeirra staða annara, er ákveðið kann að verða að leiða raforku til frá Laxá, svo og að gera afspennistöðvar og þau mannvirki önnur, er með þarf til þess að koma orkunni til notenda.

2. gr.

Áður en byrjað er á verkinu skal senda atvinnumálaráðherra frumdrætti að hinum fyrirhuguðu mannvirkjum ásamt lýsingu á þeim. Getur ráðherra krafizt þeirra breytinga á fyrirhugaðri tilhögun verksins, sem nauðsynlegar kunna að þykja að dómi sérfræðinga, vegna almenningshagsmuna.

3. gr.

Þegar bæjarstjórn Akureyrar hefir reist raforkustöð við „Laxá úr Mývatni“ og tekið hana í notkun, skal virkjunin rekin sem sjálfstætt fyrirtæki með sérstöku reikningshaldi, samkvæmt reglugerð, er atvinnumálaráðherra staðfestir.

4. gr.

Raforkustöðin við Laxá selur rafmagn til Akureyrar. Þá raforku, sem umfram kann að verða þörf notenda í Akureyrarkaupstað á hverjum tíma, er raforkustöðinni skylt að láta í té við stöðvarvegg í orkuverinu og við spennistöðvar á háspennulínunum frá Laxá til Akureyrar, til almenningsnota í nærliggjandi héruðum, við kostnaðarverði, að viðbættum 10%. Þetta verð má þó aldrei fara fram úr því, sem greitt er fyrir raforkuna á Akureyri, miðað við afhendingu á sama stað. Skal verð þetta, ef samkomulag næst eigi, ákveðið með mati samkvæmt 147. gr. 1. b. vatnalaganna frá 1923.

43

13. júní

Nú óska nærliggjandi héruð að fá meira rafmagn en unnt er að láta þeim í té af þeirri orku, er við fyrstu virkjun fæst, og er bæjarstjórn Akureyrar þá heimilt, að fengnu samþykki atvinnumálaráðherra, að auka virkjunina svo sem henta þykir. Skal aukningin framkvæmd jafnskjótt og fé er fyrir hendi, nema gildar ástæður, að dómi ráðherra, hamli.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

6. gr.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

44

13. júní

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka mjólkurvinnslustöð á leigu.

Vér **Christian hinn Tíundi**, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka á leigu um ótiltekinn tíma, með eða án samþykkis eigenda, mjólkurvinnslustöð Mjólkursamlags Kjalarnesþings við Hringbraut í Reykjavík, ásamt lóðarréttindum, öllum mannvirkjum á lóðinni, þar með töldum öllum þeim skúrbyggingum, sem þar eru, svo og með öllum vélum, umbúðum og umbúðabirgðum, áhöldum og hlutum, sem stöðinni tilheyrir og ástæða þykir til að nota við rekstur hennar; enda komi fullt endurgjald fyrir afnotin eftir mati óvilhallra, dómkvaddra manna. Skal ríkisstjórninni heimilt að taka stöðina til afnota þegar eftir gildistöku laga þessara, og greiðist leiga sú, sem metin verður, frá þeim tíma, er afnotin byrja. Það sem kann að þurfa að gera við stöðina, til þess að hún sé hæf til rekstrar, er ríkisstjórninni heimilt að láta gera á kostnað eiganda, ef hann gerir það ekki sjálfur, og má draga viðgerðarkostnaðinn frá leigunni eftir stöðina.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

L Ö G

45

13. júní

um bann gegn dragnótaveiði í landhelgi.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg.

G j ö r u m k u n n u g t : Að Vér samkvæmt 7. gr. laga nr. 11 26. apríl 1937, um breyting á lögum nr. 55 7. maí 1928, um bann gegn dragnótaveiði í landhelgi, höfum látið færa fyrirnefndar lagabreytingar frá 1937 inn í meginmál laga nr. 55 7. maí 1928, og gefum þau hér með út svo breytt sem lög um dragnótaveiði í landhelgi:

1. gr.

Innan íslenzkrar landhelgi, á svæðinu frá Eystra-Horni sunnan um land að Straumnesi, skulu veiðar með dragnótum bannaðar ár hvert á tímabilinu frá 1. janúar til 15. maí og frá 1. til 31. desember, og á svæðinu frá Straumnesi austur um land að Eystra-Horni frá 1. janúar til 15. júní og frá 1. til 31. desember. Einnig eru dragnótaveiðar á skipum, sem eru að stærð 35 smálestir brúttó eða meira, bannaðar frá 15. maí til 30. september ár hvert.

Til dragnóta teljast nætur þær, er til botns taka og eru dregnar með botni þegar veitt er, þar á meðal kolanót (Snurrevaad).

2. gr.

Eigendum og nothöfum jarða þeirra, er að sjó liggja, skal þó heimilt að nota ádráttarnætur og draga þær á land. Einnig skal heimilt að króa af sild og ufsa við land, svo sem tíðkæpt hefir eftir fyrirmælum tilskipunar 12. febr. 1872, sem og að veiða sild í landhelgi með herpinót, þótt til botns taki.

Eftir sérstöku leyfi atvinnumálaráðherra, sem hverju sinni skal tímabundið, geta þeir fengið að nota dragnætur í landhelgi, sem fást við visindalegar rannsóknir.

3. gr.

Brot gegn 1. gr. varða sektum, 2500—5000 gullkrónum; skulu þá og öll veiðarfæri, þar með taldir dragstrengir, svo og allur afli innanborðs, upptæk.

Leggja má löghald á skipið og selja það, að undangengnu fjárnámi, til lúknningar sektum samkvæmt þessari grein og kostnaði.

4. gr.

Hver sá, er leiðbeinir skipi við dragnótaveiðar í landhelgi við Ísland, eða liðsinnir því við slíkar veiðar, eða hjálpar hinum brotlegu til að komast undan hegningu fyrir þær, skal sæta sektum, 500—5000 gullkrónum. Sömu hegningu skal hver sá sæta, sem staddur er í dragnótaveiðiskipi, eða á bát við skipshliðina, þegar það er á veiðum í landhelgi, nema hann geti gert þá grein fyrir dvöl sinni þar, að líklegt þyki, að hann eigi enga hlutdeild í hinum ólöglega veiðiskap þess. Ákvæði þessarar greinar gilda ekki um þá menn, sem eru lögskráðir skipverjar á skipinu.

5. gr.

Skipstjóri, er gerir sig sekan í ítrekuðu broti gegn 1. gr., skal, auk refsingar þeirrar, er getur um í 3. gr., sæta fangelsi, ekki vægara en 2 mánaða einföldu fangelsi. Auk þess má og endranær, þegar miklar sakir eru, láta skipstjóra sæta fangelsi fyrir brot gegn 1. gr., auk sektarhegningar þeirrar, sem ákveðin er í 3. gr.

45

13. júní

Sektarfé eftir lögum þessum, svo og andvirði fyrir upptækan afla og veiðarfæri, rennur í Fiskveiðasjóð Íslands. Um sölu upptæks afla og veiðarfæra skal jafnan leita samþykkis stjórnarráðsins.

6. gr.

Mál þau, sem rísa út af brotum gegn lögum þessum, skal reka sem opinber lögreglumál.

7. gr.

Ráðherra setur með reglugerð ákvæði um möskvastærð dragnóta, svo og um lágmarksþyngd þess fiskjar, sem veiddur er í dragnót og hafður er til sölu.

8. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 27, 20. júní 1923, um heimild fyrir ríkisstjórnina til að banna dragnótaveiðar í landhelgi.

9. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað. Jafnframt eru úr gildi numin lög nr. 52, 19. júní 1933 og lög nr. 15 1935.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

46

13. júní

L Ö G

um samvinnufélög.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vér samkvæmt 13. gr. laga, dagsettra í dag, um breyting á lögum nr. 36 frá 27. júní 1921, um samvinnufélög, höfum látið fella meginmál þeirra og laga nr. 22 19. maí 1930 inn í lög nr. 36 27. júní 1921 og gefum þau hér með út svo breytt sem lög um samvinnufélög, að slepptri 42. gr. síðastnefndra laga:

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Lög þessi gilda um öll félög, er starfa á samvinnugrundvelli, með því markmiði að efla hagsæld félagsmanna, í réttu hlutfalli við þátttöku þeirra í félagsstarfinu, og hafa það verksvið og skipulag, sem nánar er tekið fram í eftirfarandi greinum.

2. gr.

46

13. júní

Verksvið samvinnufélaga er:

1. Að kaupa vörur til heimilsparfa handa félagsmönnum, eða hluti, er þeir þarfnast til afnota fyrir sjálfa sig, á þann hátt, að vörurnar fáið sem beinasta leið frá framleiðendum og sparist útgjöld við óparfa milliliði (kaupfélög, pöntunarfélög).
2. Að selja afurðir af búum félagsmanna, eða vörur, er þeir framleiða sjálfir með eigin atvinnurekstri, enda sé lögð stund á vöruvöndun og hún háð opinberu eftirliti eða tryggð á annan hátt (sláturfélög, smjörbú).
3. Önnur starfsemi, svo sem almenn fræðsla, bygging híbýla fyrir fjölskyldur starfræksla iðnaðarfyrirtækja og útvegum lána til atvinnurekstrar.

3. gr.

Aðaleinkenni á skipulagi samvinnufélaga eru:

1. Aðgangur frjáls fyrir alla, er fullnægja ákveðnum skilyrðum.
2. Atkvæðisréttur jafn, þannig að hver félagsmaður hafi eitt atkvæði, án tillits til eigna eða viðskipta í félaginu.
3. Í varsjóð greiðist árlegt fjártillag af óskiptum tekjum félagsins.
4. Tekjuafgangi í ársreikningi félagsins, er stafar af því, sem útsöluverð á keyptum vörum félagsmanna hefir verið ofanvið kostnaðarverð, ellegar útborgað verð fyrir seldar vörur þeirra hefir reynzt neðan við fullnaðarverð, skal úthlutað eftir viðskiptamagni hvors um sig.
5. Í stofnsjóð leggist sem séreign hvers félagsmanns nokkuð af tekjuafgangi þeim, er kemur í hans hlut við reikningslok.
6. Arður af viðskiptum, er utanfélagsmenn kunna að hafa gert við félagið, skal lagður í varsjóð, nema honum sé varið á annan hátt til almenningsparfa.
7. Vextir af inneignum félagsmanna, hvort heldur í stofnsjóði eða innlánsdeild, ellegar viðskiptareikningi, eigi hærri en 1½% ofan við innlánsvexti í bönkum, enda eigi úthlutað arði á annan hátt.
8. Nafnaskrá skal haldin yfir félagsmenn, svo að jafnan sé fyrir hendi óræk skýrsla um félagatal.
9. Innstæðufé í óskiptilegum sameignarsjóðum sé ekki útborgað við félagsslit, heldur skal það, að loknum öllum skuldbindingum, sem á félagsheildinni hvila, ávaxtað undir umsjón hlutaðeigandi héraðsstjórnar, unz samvinnufélag eða samvinnufélög með sama markmiði taka til starfa á félagssvæðinu. Fær það félag eða þau félög þá umráð sjóðeignarinnar, að áskildu samþykki sýslunefndar, eða bæjarstjórnar, og atvinnumálaráðherra.

II. KAFLI

Félagsstofnun.

4. gr.

Nú vilja menn stofna samvinnufélag, og skulu þeir þá kveðja til almenns fundar á því svæði, sem félaginu er ætlað að ná yfir, og bera málið upp til umræðu og atkvæða.

Ef 15 menn eða fleiri koma sér saman um félagsstofnun og bindast samtökum að gerast félagsmenn, setja þeir félaginu samþykktir, í samræmi við lög þessi, og er þá félagið löglega stofnað.

5. gr.

Í samþykktum skulu greind eftirfarandi atriði:

1. Heiti félagsins fullum stöfum og skammstafað, heimilisfang og varnarþing.

- 46 2. Markmið félagsins og fyrirhugaðar framkvæmdir.
 13. júní 3. Tilhögun á stjórn félagsins og vald hennar í félagsmálum.
 4. Deildaskipun félagsins, ef gert er ráð fyrir því fyrirkomulagi, og fulltrúakosning deilda.
 5. Skipun framkvæmdarstjóra og starfsvið hans.
 6. Vald og verksvið félagsfunda og á hvaða tímabili aðalfund skal halda ár hvert.
 7. Sjóðstofnanir og lántökuheimildir.
 8. Ábyrgð félagsmanna gagnvart skuldbindingum félagsins. Ábyrgð hvers félagsmanns í félögum, sem um ræðir í 2. gr. 1. tölulið, má ekki vera minni en 300 kr., auk innstæðu hans í stofnsjóði. Þó má í félögum, sem eingöngu selja gegn staðgreiðslu, takmarka ábyrgð félagsmanns við stofnsjóðsinnstæðu hans, enda skal þá leggja helming af úthlutuðum tekjuafgangi við stofnsjóðsinnstæðu hans, umfram stofnsjóðstillag skv. 26. gr., unz innstæðan nemur 300 kr.
 9. Reikningsskil, endurskoðun og úrskurðir reikninga.
 10. Breytingar á samþykktum og viðaukar, svo og félagsslit.

6. gr.

Jafnskjótt sem félag er stofnað og samþykktir settar, skal kjósa stjórn og endurskoðendur.

7. gr.

Í samþykktum skulu ákveðin skilyrði fyrir inngöngu nýrra félagsmanna. Við inngöngu skrifar hver félagsmaður undir skuldbindingu um, að hann sé háður samþykktum félagsins eins og þær eru eða verða á hverjum tíma.

Inngöngueyrir er minnst 10 kr., er rennur í varasjóð eða annan óskiptilegan sameignarsjóð.

8. gr.

Ennfremur skulu í samþykktum ákveðin skilyrði fyrir úrgöngu úr félaginu og ástæður, er heimili brottrekstur félagsmanns. Úrsögn sendist félagsstjórn og sömu leiðis tilkynning um andlát félagsmanns eða burtflutning af félagssvæðinu. Félagsmaður, er fer úr félaginu, eða bú þess, er deyr, ber ábyrgð á þeim skuldbindingum félagsins, er á því hvíldu, er hann gekk úr, þó eigi lengur en 2 ár frá næstu áramótum eftir úrgöngu, nema mál hafi risið út af skuld, er biði úrslita dómstólanna.

III. KAFLI

Skrásetning.

9. gr.

Samvinnufélag, sem löglega er stofnað, skal skrásett samkvæmt lögum þessum, og getur það þá fyrst öðlast réttindi á hendur mönnum með samningi, og aðrir á hendur því.

Í félagi, sem ekki er skrásett, bera stjórnendur þess eða félagsmenn sem einstaklingar ábyrgð á þeim skuldbindingum, er þeir gera fyrir félagsins hönd.

10. gr.

Skrásetning annast lögreglustjóri, þar sem félagið hefir heimilisfang. Atvinnu- málaráðherra setur ákvæði um, hvernig skrásetningu skuli haga, og lætur gera eyðublöð undir tilkynningar til skrásetningar.

11. gr.

Á mánaðarfresti eftir að félag er stofnað skal stjórn þess tilkynna það til skrásetningar. Félög, sem stofnuð eru áður en lög þessi öðlast gildi, hafa tilkynningar-

frest frá fyrsta aðalfundi, sem tækifæri hefir haft til að breyta félagssamþykktum í 46 það horf, sem lög þessi mæla fyrir. Í tilkynningu skulu greind þessi atriði:

13. júní

1. Heiti félagsins heimili og varnarþing.
2. Tilgangur félagsins og starfsemi.
3. Dagsetning félagssamþykktu.
4. Full nöfn, staða og heimili stjórnenda og framkvæmdarstjóra.
5. Hver heimild hafi til að skuldbinda félagið með samningum og hvernig undirskrift sé hagað.
6. Hvernig boða skuli félagsmönnum fundi og birta þeim fundarályktanir eða önnur málefni, er þá varða.
7. Hve mikla ábyrgð hver félagsmaður ber á skuldbindingum félagsins.

Tilkynningu skulu fylgja samþykktir félagsins í 2 eintökum, svo og lögboðin gjöld.

12. gr.

Nú setur samvinnufélag útibú í öðru lögsagnarumdæmi en heimili þess er, og skal félagið þá einnig skrásett þar. Tilkynning sé komin til lögreglustjóra, þegar útibúið tekur til starfa, og skal auk þess, sem fyrr greinir, geta þess, hver stýri útibúi og skuldbindi félagið vegna þess.

Ef félag setur útibú í sama lögsagnarumdæmi og heimili þess er, skal tilkynna til skráningar stofnun útibúsins og hver skuldbindi félagið vegna þess.

13. gr.

Ef samþykktum félags er breytt eða breyting verður að öðru leyti á því, sem tilkynnt hefir verið til skrásetningar, skal tilkynna lögreglustjóra breytinguna innan mánaðar. Bústaðaskipti þarf þó ekki að tilkynna, nema maður taki sér bólfestu utanlands, né heldur breytingu á heimilisfangi félags innan sama lögsagnarumdæmis. En sé heimili þess flutt í annað lögsagnarumdæmi, skal félagið skrásett þar.

Sé samþykkt að breyta ábyrgð félagsmanna á skuldbindingum félagsins, skal breytingin þegar tilkynnt til skrásetningar og auglýst í Lögbirtingablaðinu. Ef ábyrgð félagsmanna er minnkuð, fær breytingin ekki gildi um eldri skuldbindingar gagnvart öðrum en nýjum félagsmönnum, fyrir en tvö ár eru liðin frá auglýsingardegi. Ef beiðni um að taka félagið til skipta er afhent skiptaráðanda áður en þessi frestur er liðinn, breytist ábyrgð félagsmanna ekki, nema beiðnin sé afturkölluð eða reynist ekki á rökum byggð.

Ef ábyrgð félagsmanna er aukin, gildir breytingin að eins gagnvart þeim félagsmönnum, sem samþykkja hana skriflega. Aðalfundi er heimilt að ákveða, að þeir félagsmenn, er eigi samþykkja ábyrgðarhækkun, missi félagsréttindi.

14. gr.

Nú vantar í tilkynningu greinargerð um einhver þau atriði, sem skylt er að geta, eða henni er áfátt að öðru leyti, og skal lögreglustjóri birta það tilkynnanda, svo fljótt sem kostur er á, en fresta skrásetningu unz úr er bætt. Rétt er tilkynnanda að bera málið undir atvinnumálaráðherra eða leita úrlausnar dómstóla.

15. gr.

Tilkynningu til skrásetningar skal lögreglustjóri tafarlaust birta í Lögbirtingablaði, á kostnað tilkynnanda.

Skrá yfir allar tilkynningar, sem auglýstar hafa verið á ári hverju, lætur atvinnumálaráðherra birta í B-deild Stjórnartíðinda.

46

13. júní

16. gr.

Um firmu samvinnufélaga fer eftir ákvæðum firmalaganna.

Sama er um varnarþing, stefnubirtingu og stefnufrest í málum á hendur félagi.

17. gr.

Það, sem skrásett hefir verið og birt samkvæmt lögum þessum, skal telja manni kunnugt, nema atvik séu svo vaxin, að telja megj hann hvorki hafa haft vitneskju um það né að til þess verði ætlað af honum. Nú hefir lögskipuð birting eigi fram farið, og hefir skrásetningin þá eigi þýðingu gagnvart öðrum en þeim, er sannanlega höfðu vitneskju um hana.

IV. KAFLI

Félagsstjórn.

18. gr.

Félagsfundur hefir æðsta vald í málefnum félagsins, með þeim hætti, sem lög ákveða og samþykktir þess.

Einn aðalfund skal halda ár hvert. Aukafund getur félagsstjórn boðað, þegar henni þykir þess þörf. Ennfremur er stjórninni skylt að boða til aukafundar, ef fjórðungur félagsmanna eða þriðjungur félagsdeilda krefst þess skriflega og greinir fundarefni. Nú hefir stjórn eigi boðað fund innan 14 daga, eftir að henni barst krafan, og geta hlutaðeigendur þá sjálfir kvatt til fundar sbr. og 22. gr.

Dagskrá skal jafnan greina í fundarboði.

19. gr.

Á fundum í félagi, sem er óskipt heild, hafa atkvæði allir félagsmenn. En í félagi, sem skiptist í deildir, hafa fulltrúar deildanna einir atkvæðisrétt. Hve marga fulltrúa hver félagsdeild má senda á fund með fullu umboði, fer eftir tölu félagsmanna í deildinni, svo sem samþykktir félagsins nánar ákveða.

Þar sem félag nær yfir tvær eða fleiri sýslur, má haga kosningum til félagsfunda eftir ákvæðunum um kosningar til fulltrúafunda í samvinnusamböndum, þannig, að hver sýsla félagsins kemur í stað félags í samvinnusambandi og kys sameiginlega fulltrúa til félagsfunda, eftir því sem samþykktir nánar ákveða.

Aðalfundur er lögmætur, er meir en þriðjungur félagsmanna eða fulltrúar frá meira en helmingi félagsdeilda sækja fundinn, enda sé á fundinum meiri hluti þeirra fulltrúa, sem þar eiga atkvæðisrétt.

Úrslitum mála á félagsfundum ræður afl atkvæða, nema þar sem lög þessi eða félagssamþykktir mæla fyrir um aukinn meiri hluta.

20. gr.

Á aðalfundi skal kjósa stjórn, aðalmenn og varamenn, og gengur varamaður til fulls í stjórnina, ef aðalmaður deyr, gengur úr félaginu eða vikur úr stjórninni á löglegan hátt, áður en kjörtími hans er liðinn. Í samþykktum skal tiltaka tölu stjórnenda og kjörtíma, og séu þeir eigi færri en þrír. Skulu þeir ganga úr á vixl, og aldrei meiri hluti á sama ári, nema óviðráðanleg atvik valdi.

Engan má kjósa í stjórn nema hann sé félagsmaður.

21. gr.

Stjórnarfundur er lögmætur, ef meira en helmingur stjórnenda er á fundi. Stjórnin fer með málefni félagsins milli funda samkvæmt lögum og samþykktum félagsins. Úrslitum ræður afl atkvæða, en séu þau jöfn, ræður atkvæði formanns.

Stjórnendur bera ábyrgð fyrir aðalfundi, einn fyrir alla og allir fyrir einn, nema sá, er látið hefir bóka ágreiningsatkvæði í gerðabók félagsins.

46
13. júní

22. gr.

Á aðalfundi skal kjósa tvo endurskoðendur og aðra tvo til vara. Kosning þeirra gildir um 2 ár, og ganga þeir úr sitt árið hvor.

Endurskoðendur skulu vera félagsmenn, en mega ekki vera í stjórn félagsins. Þeim er skylt að sannprófa, að reikningum beri saman við bækur félagsins, enda eigi þeir aðgang að öllum bókum og skjölum, hvenær sem er á starfstíma félagsins, og er stjórninni skylt að veita þeim þær upplýsingar, sem þeim eru nauðsynlegar við framkvæmd starfsins. Ennfremur er það skylda endurskoðenda að hafa eftirlit með starfrækslu félagsins yfirleitt. Nú verða þeir varir við misfellur, er þeir álíta félaginu stafi hætta af, og skulu þeir þá hlutast til um, að bót verði á ráðin, svo fljótt sem þörf krefur. En takist það eigi, skulu þeir kveðja til fundar í félaginu og bera málið þar upp til úrlausnar.

Endurskoðendur bera ábyrgð fyrir aðalfundi.

23. gr.

Reikningsár félagsins er almanaksárið. Reikningsskilum skal lokið svo tímanlega, að endurskoðun geti farið fram áður en ársfundur er haldinn.

Á aðalfundi skal ávallt leggja fram endurskoðaða reikninga fyrir umliðið ár og taka ákvörðun um þá. Nú fellir fundurinn tillögu um að samþykkja reikninga, og getur hann þá ákveðið, að yfirskoðun skuli fram fara eftir þeim reglum, er fundurinn setur. Að þeirri yfirskoðun lokinni, skal af nýju boða til fundar, er tekur fullnádarákvörðun um reikningana.

V. KAFLI

Skyldur og réttindi.

24. gr.

Árgjald í varasjóð félags og aðra óskiptilega tryggingarsjóði skal ákveða í samþykktum, eigi minna samtals en svarar 1% af samanlagðri sölu aðkeyptra vara og afurða. Fé má ekki greiða úr varasjóði, nema eftir tillögu félagsstjórnar, í samráði við endurskoðendur og með samþykki aðalfundar, enda sé tillögunni fylgjandi eigi færri en $\frac{2}{3}$ þeirra félagsmanna eða fulltrúa, sem atkvæðisrétt eiga á fundinum.

25. gr.

Fé stofnsjóðs skal notað sem veltufé í þarfir félagsins, og skulu vextir lagðir við höfuðstólinn um hver áramót.

Stofnsjóðseign hvers félagsmanns fellur til útborgunar:

- a) Við andlát hans.
- b) Við burtflutning af félagssvæði.
- c) Við gjaldþrot hans.
- d) Verði hann fátækrastyrksþurfi.

Begar stofnsjóðseign félagsmanns verður meiri en svo, að nemi árlegri úttekt hans, eins og hún hefir verið að meðaltali 5 næstliðin ár, má greiða það, sem umfram er, niður að 300 kr., enda hafi hann ekki skipt við félagið skemur en 15 ár.

Aldrei má þó borga út stofnsjóðseign, fyrr en eigandi hefir innt af hendi allar fjárhagslegar skuldbindingar, er á honum hvíla sem félagsmanni.

Ef eignatöp eða tekjuhalli hefir orðið hjá félagi og tryggingarsjóðir þess nægja ekki til að greiða töpin eða hallann, og hætta er á, að félagið verði að hætta störf-

- 46 um af þeim orsökum, er félagsfundi eða fulltrúafundi heimilt að ákveða, að stofnsjóðsinnstæður félagsmanna og annara, sem í stofnsjóði eiga, skuli notaðar til greiðslu á töpunum eða hallanum.

Að öðru leyti er stofnsjóðsfé óuppsegjanlegt, og verður ekki selt né af hendi látið á annan hátt, nema með samþykki félagsstjórnar.

26. gr.

Stjórnendur samvinnufélags mega ekki úthluta tekjuafgangi fyrir en:

1. Fasteignir, áhöld og aðrar eignir félagsins hafa verið afskrifaðar nægilega.
2. Áskilin gjöld í óskiptilega sjóði félagsins hafa verið greidd.

Í félögum, sem hafa vörukaup sem verksvið, má ekki greiða tekjuafgang út fyrir en minnst 3% af verði aðkeyptra vara, sem félagsmenn hafa keypt, hefir verið lagt í stofnsjóð.

27. gr.

Ef tvö eða fleiri samvinnufélög óska að sameinast, skal samhljóða ályktun um það efni samþykkt í báðum eða öllum félögum á tveim lögmætum félagsfundum í röð, og séu henni fylgjandi eigi færri en $\frac{2}{3}$ atkvæðisbærra fundarmanna, enda hafi ályktunin í félagi, sem skiptist í deildir, verið borin undir deildarfundi milli félagsfunda og samþykkt af þeim með meiri hluta atkvæða.

Skrásetning framangreindrar ályktunar er fullnægjandi afsal á eignum hinna einstöku félaga til hins sameinaða félags. Þinglýsingar- og stimpilgjald skal eigi greiða vegna slíkrar eignayfirfærslu.

Þegar slík ályktun er skrásett, skal afmá nöfn hinna einstöku félaga úr samvinnufélagsskrá. Hin einstöku félög mega skuldskeyta hið sameinaða félag. Réttur kröfuhafa má þó ekki rýrna við það.

28. gr.

Samvinnufélög hafa heimild til að stofna og starfrækja innlánsdeild, er tekur við innlögum frá félagsmönnum til ávöxtunar sem rekstrarfé. Um útborganir á innlögum fer eftir ákvæðum félagssamþykktta.

Til tryggingar fyrir fé því, sem lagt er í innlánsdeild, er varasjóður félagsins og aðrar eignir þess, ásamt ábyrgð félagsmanna.

29. gr.

Heimilt er samvinnufélögum er leysa borgarabréf, að hafa verzlunarviðskipti við utanfélagsmenn, hvort heldur er aðaldeild félagsins eða útibú. Enn fremur er þeim heimilt að hafa útsölustaði í sama kauplíni, svo marga sem viðskiptaþörf krefur.

VI. KAFLI

Samvinnusambönd.

30. gr.

Ef 3 eða fleiri samvinnufélög með líku verksviði koma sér saman um að mynda samband sem sérstakt félag, skulu um stofnun þess, skrásetningu og skipulag gilda sömu ákvæði sem um samvinnufélög yfirleitt, að því leyti sem þau eiga við.

Hvert það félag, sem fullnægir ákvæðum laga þessara og skilyrðum þeim, er sambandið setur, hefir rétt til upptöku.

31. gr.

Æðsta vald í sambandsmálum er í höndum fulltrúafunda. Fulltrúar eru kosnir af félögum þeim, sem eru í sambandinu, og fer tala þeirra, er hvert félag má

senda á sambandsfund, eftir tölu félagsmanna, svo sem samþykktir sambandsins 46
nánar ákveða.

Einn aðalfund skal halda ár hvert, og aukafundi þá er stjórn þess þykir nauðsyn á eða meiri hluti fulltrúa óskar. Sambandsfundur er lögmætur, þegar meiri hluti fulltrúa sækir fundinn. Úrslitum mála ræður afl atkvæða, nema þar sem lög þessi eða sambandssamþykktir mæla fyrir um aukinn meiri hluta.

13. júní

32. gr.

Sambandsstjórn skal kosin á aðalfundi, og séu í henni eigi færri en 3 menn. Stjórnin boðar til fulltrúafunda og undirbýr fundarmálefni, framkvæmir fundarályktanir og annast störf milli funda, leggur fyrir aðalfund endurskoðaða reikninga sambandsins fyrir næsta ár á undan, hefir umsjón með sjóðeignum, húsum, áhöldum og öðrum eignum og gætir hagsmuna sambandsins í öllum greinum.

Sambandsstjórn ræður framkvæmdarstjóra til þess að standa fyrir starfrækslu sambandsins, sjá um viðskipti og annast reikningsskil. Hún gerir við hann starfsamning, er skal lagður fyrir fulltrúafund til álit.

33. gr.

Endurskoðun reikninga hafa á hendi tveir menn, er aðalfundur kýs. Þeir skulu rannsaka reikningsskil, starfrækslu og allan hag sambandsins. Tillögur þeirra skulu lagðar fyrir aðalfund til úrskurðar ásamt ársreikningum.

Heimilt er sambandsstjórn að hafa eftirlit með öllum félögum í sambandinu, á þann hátt að láta trúnaðarmann sinn rannsaka reikninga þeirra, starfshætti og efnahag. Yfirskoðunarmaður þessi hlutast til um, að bót sé á ráðin, ef misfellur eru, og gefur félagsstjórn leiðbeiningar í því, sem betur má fara, en lætur sambandsstjórn í té skýrslu um árangur af rannsókninni.

VII. KAFLI

Félagsslit.

34. gr.

Samvinnufélagi skal slíta, ef ályktun um það er samþykkt af tveim lögmætum félagsfundum í röð og henni eru fylgjandi eigi færri en $\frac{2}{3}$ atkvæðisbærra fundarmanna, enda hafi ályktunin í félagi, sem skiptist í deildir, verið borin undir deildarfundum, milli félagsfunda, og samþykkt af þeim með meiri hluta atkvæða.

35. gr.

Þegar fundur ákveður félagsslit, getur hann annaðhvort afhent félagsbúið skiptarétti til meðferðar eða kosið skilaneðnd til þess að fara með mál félagsins, meðan á félagsslitum stendur. Í skilaneðnd er einn maður eða fleiri, löggiltir af dómsmálaráðherra. Skilaneðnd kemur í stað stjórnar félagsins og hefir samskonar vald og skyldur og ábyrgð. En félagsfundur getur sett nefndarmenn frá starfinu, hvenær sem er. Meðan skilaneðnd stjórnar félagi, gilda reglur laga þessara um félagsfundi, reikningsskil og endurskoðun.

Um meðferð skilaneðndar á félagsbúi gilda ákvæði skiptalaganna, að því leyti sem við á, og ber skilaneðnd að haga störfum sínum eftir þeim. Félagsslit skal jafnan tilkynna lögreglustjóra, og skal hann þá afmá skrásetningu félagsins.

36. gr.

Skilaneðnd skal birta áskorun til skuldheimtumanna félagsins um að lýsa kröfum sínum fyrir henni, með sama hætti og sömu verkun sem segir í 2. gr. laga nr. 19

46 frá 4. júní 1924. Þegar skuldir félagsins eru greiddar eða trygging sett og félagsfundur hefir samþykkt fullnaðarreikninga skilaneftndar, má greiða félagsmönnum og öðrum, sem eiga í stofnsjóði, stofnsjóðsinnstæður. Stofnsjóðsinnstæður má ekki skulda jafna.

Ágreining um skuldakröfu og stofnsjóðsinnstæður má bera undir skiptarétt þann, er átt hefði að fara með bú félagsins, ef það hefði verið tekið til opinberra skipta.

37. gr.

Sömu aðilar, sem ráða félagsslitum, geta stöðvað þau á hvað stigi sem er, fengið félagsbúið aftur afhent sér í hendur og haldið áfram starfsemi félagsins af nýju. En þar að lútandi ályktun skal vera samþykkt með sama hætti og hin upphaflega ályktun um félagsslitin.

38. gr.

Stjórn samvinnufélags er rétt og skylt að framselja bú þess til gjaldþrotaskipta á sama hátt, sem einstakur maður getur gert eða er skyldur að gera um bú sitt. Á henni hvíla samsvarandi skyldur sem einstökum mönnum til þess að veita skiptarétti upplýsingar um búið, enda liggur sama við, ef út af er brugðið.

Skiptaréttur skal tilkynna til skrásetningar upphaf og lok gjaldþrotaskipta.

39. gr.

Ef svo ber til, að samvinnufélag, sem skrásett hefir verið, fullnægir ekki ákvæðum laga þessara, og þess er ekki kostur að koma því aftur í löglegt horf, er stjórn félagsins skylt, innan eins árs, að tilkynna það lögreglustjóra, svo að skrásetning þess verði afmáð, enda nýtur það úr því engra réttinda samkv. lögum þessum.

40. gr.

Bækur félags, sem slitið er, eru rikiseign, og skal afhenda þær á þjóðskjalasafnið. Sama gildir um bækur annara félaga, sem orðnar eru eldri en svo, að nota þurfi í þarfir félagsins.

VIII. KAFLI

Ýmisleg ákvæði.

41. gr.

Þangað til fram hefir farið gagngerð endurskoðun á löggjöfinni um tekjur sveitar- og bæjarsjóða, greiða samvinnufélög gjöld til þeirra sem hér segir:

1. Skatt af lóðum og öðrum fasteignum, eftir því sem lög mæla fyrir.
 2. Útsvar af arði, sem leiðir af skiptum við utanfélagsmenn, eftir sömu reglum og kaupmenn á staðnum, samkvæmt ákvörðun skattaneftndar, byggðri á skýrslu, er hlutaðeigandi félag gefur henni. En vanræki félagið þetta framtal, skal skattaneftnd áætla tekjur af þessum viðskiptum, og byggist útsvarið á því.
 3. Skatt, allt að 2% af virðingarverði þeirra húsa, sem félagið notar við starf-rækslu sína. Þó skulu ekki þar með talin hús, sem notuð eru aðallega til líknarstarfsemi eða fræðslu, t. d. sjúkrahús, bókasöfn, skólar o. s. frv. Skatturinn fellur jafnt á, hvort sem félagið á húseignina eða tekur hana á leigu, og skal jafnan vera byggður á síðasta fasteignamati.
- Um gjöld til rikissjóðs fer eftir almennum lögum.

42. gr.

Ef stjórnendur eða skilaneftndarmenn herma vísvitandi rangt eða villandi í skýrslum, reikningum, auglýsingum eða yfirlýsingum til félagsfunda eða forráða-

manna, eða í tilkynningum til skrásetningar, skulu þeir sæta sektum eða fangelsi, 46
samkv. 26. gr. hinna almennu hegningarlaga, nema verkið varði þyngri refsingu 13. júní
að lögum.

Sömuleiðis liggja sektir við, allt að 2000 kr., ef þeir herma vísvitandi eða af
stórfelldu gáleysi rangt eða villandi frá öðrum skjölum, viðskiptabréfum, umburð-
arbréfum eða tilkynningum um eignir og efnahag félags, er þeir stýra, eða ef þeir
brjóta ákvæði 26. gr.

Ennfremur varðar það sektum, allt að 1000 kr., að vanrækja tilkynningu til
skrásetningar lögum þessum samkvæmt.

43. gr.

Mál út af brotum þeim, sem um er rætt í undanfarandi grein, skulu rekin sem
almenn lögreglumál. Sektir renna í ríkissjóð.

44. gr.

Gjöld fyrir störf þau, sem lögreglustjórum eru falin í lögum þessum, renna í
ríkissjóð, og eru þau sem hér segir:

- a) Fyrir skrásetningu félags, sem eigi hefir verið skrásett áður, kr. 30.00.
- b) Fyrir skrásetningu útibús kr. 20.00.
- c) Fyrir skrásetningu breytinga eða viðauka við eldri skrásetningu kr. 15.00.
- d) Fyrir að afmá skrásetningu greiðist helmingur af ofanrituðum gjöldum.

45. gr.

Félögum, sem skrásett eru eftir þessum lögum, er einum heimilt að hafa orðin
„kaupfélag“, „samvinnufélag“, „pöntunarfélag“ eða önnur orð, sem merkja sam-
vinnufélag, í nafni sínu, eða skammstafanir úr þeim orðum.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Sorgenfrihöll, 13. júní 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

L Ö G

47

um sölu kirkjujarðarinnar Sanda í Þingeyrarhreppi.

5. júlí

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og
Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og
Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með
samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja Þingeyrarhreppi kirkjuförðina Sanda í Þing-
eyrarhreppi í Vestur-Ísafjarðarsýslu.

47
5. júlí

2. gr.
Kaupverðið greiðist eins og fyrir var mælt í lögum nr. 50 16. nóv. 1907.

3. gr.
Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 5. júlí 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Hermann Jónasson.

48
5. júlí

L Ö G

um reiknings- og skuldaskil sparisjóðsins Gullfoss í Hrunamannahreppi.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Pétterski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Stjórn sparisjóðsins Gullfoss í Hrunamannahreppi er falið að framkvæma reiknings- og skuldaskil fyrir nefndan sparisjóð, undir umsjá skiptaráðandans í Árnessýslu.

2. gr.

Stjórn sparisjóðsins skal nú þegar skipta því fé, sem er í sjóði, milli innstæðueigenda, í réttu hlutfalli við innstæður þeirra í sjóðnum.

Réttur eigandi sparisjóðsbókar telst sá gagnvart sjóðnum, sem samkvæmt bókum hans er talinn eigandi hennar 15. nóv. 1934.

3. gr.

Ef innstæðueigandi er í skuld við sjóðinn, hvort sem sú skuld er stofnuð af honum sjálfum eða hún fellur á hann fyrir ábyrgð við sjóðinn, þá er hluti af innstæðu hans, eða innstæðan öll að því leyti sem hún hrekkur til, gild borgun upp í slíka skuld, að frádregnum sama hluta, sem aðrir innstæðueigendur verða að þola til niðurfærslu á sínum kröfum, og verður sjóðurinn ekki krafinn um þann hundraðshluta, sem dreginn er frá gagnkröfum samkvæmt framanskráðu.

4. gr.

Stjórn sjóðsins annast innheimtu útistandandi skulda hans, og skal innheimtunni hraðað svo sem kostur er á. Stjórnin skiptir hinu innheimta fé á þeim tímum, sem skiptaráðandinn í Árnessýslu ákveður, milli innstæðueigenda eftir reglum 2. gr.

Nú er innheimtu lokið og fénu skipt eftir reglum þessara laga, og hafa þá innstæðueigendur tapað þeim hluta innstæðna sinna, sem ekki hefir greiðzt.

Kostnað við skuldaskil sjóðsins greiðir hann eftir reikningi, sem skiptaráðandi 48
 Árnessýslu úrskurðar.

5. júlí

5. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 5. júlí 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

L Ö G

49

um friðun hreindýra.

5. júlí

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Hreindýr skulu hvarvetna á landi hér friðuð fyrir skotum og öðrum veiðivélum til 1. janúar 1945. Heimilt skal þó að handsama dýr til eldis.

2. gr.

Brot gegn 1. gr. varða 100 kr. sektum í fyrsta sinn fyrir hvert dýr, sem veitt er, en sektir tvöfaldast við hverja ítrekun brots, allt að 400 kr.

3. gr.

Fara skal með mál, er rísa af brotum gegn lögum þessum, sem almenn lög-reglumál. Sektir skulu hálfar falla til uppljóstrarmanns, en hálfar í sveitarsjóð heimilissveitar hans.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 5. júlí 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

50
5. júlí

L Ö G

um breyting á 10. gr. tilskipunar um fjárforráð ómyndugra á Íslandi,
18. febr. 1847.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

3. mgr. 10. gr. tilskipunar um fjárforráði ómyndugra á Íslandi, 18. febr. 1847, skal úr gildi numin.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 5. júlí 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

51
5. júlí

L Ö G

um bæjanöfn o. fl.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ekkert býli utan kaupstaða eða kaptúna má vera nafnlaust.

2. gr.

Í kaupstöðum og kaptúnum skulu hús auðkennd með götunafni og númeri. Þó er eiganda húss heimilt að auðkenna hús sitt jafnframt með öðru nafni, svo og að gefa húsi sínu nafn, þar sem svo hagar til, að húsið verður eigi auðkennt með götunafni og númeri.

3. gr.

Nöfnum á býlum utan kaupstaða og kaptúna, þeim, er talin eru í fasteignabók, má eigi breyta nema að fengnu leyfi ráðherra.

4. gr.

Eigi má taka upp nafn á nýbýli utan kaupstaða eða kauptúna nema með leyfi ráðherra.

51

5. júlí

5. gr.

Nú vill eigandi húss í kaupstað eða kauptúni gefa húsi sínu nafn samkvæmt 2. gr., eða breyta nafni á því, og skal hann þá afhenda til þinglýsingar yfirlýsingu sína um nafn hússins. Í yfirlýsingunni skal eignin skilgreind svo nákvæmlega, að eigi geti verið vafi á, við hvaða eign er átt. Yfirlýsingunni skulu fylgja skilríki fyrir eignarrétti þess manns, er yfirlýsinguna gefur, að eigninni, svo og meðmæli bæjarstjórnar eða hreppsnefndar með nafninu.

Þinglýsingarvaldsmanni skal heimilt að neita um þinglýsingu nafnsins og banna upptöku þess, ef honum virðist nafnið að einhverju leyti óheppilegt eða afkáralegt. Eigi má taka upp nafn, sem annað hús í sama kaupstað eða kauptúni er nefnt.

6. gr.

Vilji eigandi breyta nafni býlis síns samkvæmt 3. gr. eða taka upp nafn á nýbýli sínu samkvæmt 4. gr., skal hann senda ráðherra beiðni um leyfi til þess. Í beiðninni skal skýrt frá ástæðum til þess, að farið er fram á, að hið eldra nafn býlisins verði lagt niður, og þeim ástæðum, er ráðið hafa vali umsækjanda á hinu nýja nafni. Sé hið nýja nafn dregið af staðháttum, skal þeim staðháttum lýst í umsókninni. Umsókninni skal fylgja vottorð sýslumanns um eignarheimild umsækjanda.

Breytingu á nafni býlis skal eigi leyfa nema sérstakar ástæður mæli með því. Við upptöku nýnefna skal þess gætt, að fylgt sé þeim venjum, sem ráðið hafa nafngjöfum býla hér á landi.

Samnefni á býlum í sömu sýslu má ekki leyfa.

7. gr.

Nú telur ráðherra nafntökunni ekkert til fyrirstöðu, og gefur hann þá út leyfisbréf til nafntökunnar. Leyfisbréfið sendir ráðherra sýslumanni, og ber honum að láta þinglýsa því á næsta manntalsþingi.

Fyrir leyfisbréf um breytingu á nafni býlis samkvæmt 3. gr. greiðir umsækjandi 25 kr. í rikissjóð, en fyrir leyfisbréf til þess að taka upp nafn á nýbýli 10 kr. Sýslumaður innheimtir gjaldið, auk lögakveðins gjalds fyrir þinglýsingu leyfisins.

Þinglýstu nafni á býli utan kaupstaða eða kauptúna má eigi breyta nema með leyfi ráðherra.

Birta skal árlega í B-deild Stjórnartíðindanna skrá yfir nöfn þau, sem leyft hefir verið að taka upp á árinu. Svo skal og, er lög þessi hafa tekið gildi, birta skrá yfir nöfn þau, er leyfð hafa verið á eldri býlum og ekki eru talin í fasteignabók 1932.

8. gr.

Ákvæði 6. og 7. gr. gilda einnig um nöfn á nýbýlum, sem tekin hafa verið upp áður en lög þessi öðlast gildi og eigi eru talin í fasteignabók 1932.

Eigendur skulu hafa sótt um nafnleyfi á slíkum býlum innan 6 mánaða frá gildistöku laga þessara.

9. gr.

Ráðherra skipar 5 manna nefnd, er nefnist örnefnanefnd. Skal álits nefndarinnar leitað um allar umsóknir um leyfi til breytinga á nafni býlis og um upptöku nýs nafns á býli. Nefnd þessi skal og hafa eftirlit með nafnsetningu á landabréfum þeim, sem gefin eru út að tilhlutun ríkisins, og vera landsstjórninni til ráðuneytis um önnur málefni, er varða hverskonar staðanöfn hér á landi.

51
5. júlí

10. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, allt að 500 kr., er renna í ríkissjóð. Skulu lögreglustjórar og hreppstjórar hafa eftirlit með því, að þeim sé hlýtt. Mál út af brotum gegn lögum þessum skal farið með sem almenn lögreglumál.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og falla þá jafnframt úr gildi lög nr. 31 20. okt. 1913, um bæjanöfn.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 5. júlí 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

52
5. júlí

L Ö G

um viðauka við lög nr. 85 frá 23. júní 1936, um meðferð
einkamála í héraði.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Aftan við 27. gr. laga nr. 85 frá 23. júní 1936 bætist ný málsg., svo hljóðandi: Sækjandi greiðir til bráðabirgða ferðakostnað og dagpeninga og gjald fyrir sátta-tilraun og úrskurð samkvæmt b-lið 1. málsg. 21. gr., og verjandi fyrir úrskurð samkv. a-lið sömu málsg., en í sátt og úrskurði skal að lokum kveða á um það, hvern þátt verjandi og sækjandi eftir a-lið 1. málsg. 21. gr. skuli taka í greiðslum þessum.

2. gr.

Aftan við 82. gr. laganna komi ný málsg., svo hljóðandi: Vixilmál og tékka má sækja í þinghá þar, sem greiðslustaður vixilsins eða tékkans er. Nú er vixill eða tékki, sem út hefir verið gefinn erlendis, innheimtur hér á landi í vixilmáli eða tékka, og má þá mál höfða á varnarþingi þess, er innheimtir, ef banki er eða sparisjóður eða sá hefir skuldheimtu að atvinnu sinni.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 5. júlí 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

OPIÐ BRÉF

53

19. sept.

er stefnir saman Alþingi til aukafundar laugardaginn 9. október 1937.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vér samkvæmt stjórnarskrá konungsríkisins Íslands 18. maí 1920, allramildilegast höfum ákveðið að láta Alþingi koma saman til aukafundar laugardaginn 9. október 1937.

Um leið og Vér birtum þetta, bjóðum Vér öllum þeim, er setu eiga á Alþingi, að koma nefndan dag til Reykjavíkur, og verður þá sett Alþingi eftir að guðspjónustugjörð hefir farið fram í dómkirkjunni.

Gjört á Skaganum, 19. september 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Hermann Jónasson.

KONUNGSBRÉF

54

19. sept.

um setning Alþingis.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Vér viljum hér með veita yður, sem forsætisráðherra Vorum, umboð til þess í Voru nafni að setja Alþingi, er koma á saman til aukafundar laugardaginn 9. október 1937.

Gjört á Skaganum, 19. september 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Hermann Jónasson.

55

21. des.

KONUNGSBREF**um þingsuppsögn.**

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vér viljum hér með veita yður, sem Vorum forsætisráðherra, umboð til þess í Voru nafni að segja Alþingi slitið, þegar það hefir lokið störfum sínum nú bráðlega.

Gjört á Amaliuborg, 21. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Hermann Jónasson.

56

23. des.

AUGLÝSING

um viðbótarákvæði við samning við Stóra-Bretland um framsal afbrotamanna, frá 31. marz 1873.

Sendiherra Íslands og Danmerkur í London og utanríkismálaráðherra Stóra-Bretlands hafa, með erindum dagsettum 25. nóv. 1937, samkvæmt fyrirlagi ríkisstjórna sinna, orðið ásáttir um, að ákvæðin í samningnum milli Stóra-Bretlands og Danmerkur, frá 31. marz 1873, um framsal afbrotamanna, sem einnig tekur til Íslands, skuli enn fremur gilda fyrir eftirfarandi hluta Brezka Ríkjasambandsins:

Umboðsrikin: Western-Samoa, New Guinea, Nauru, Cameroon, Togoland, Palestine (ásamt Transjordan) og Tanganyika Territory.

Brezk verndarriki: Bechuanaland, Gambia, Kenya, Nigeria, Northern Rhodesia, Northern Territories of the Gold Coast, Nyasalands, Sierra Leone, Salomon Islands, Swaziland, Uganda og Zanzibar.

Landsvæði, er njóta brezkrar verndar: Perak, Selangor, Negri, Sembilan, Pahang, Johore, Kedak, Perlis, Kelantan, Trengganu og Brunei.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Í ríkisstjórn Íslands, 23. desember 1937.

Haraldur Guðmundsson.

LÖG

57

29. des.

um lestrarfélög og kennslukvikmyndir.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Lestrarfélög utan þeirra kaupstaða eða kauptúna, þar sem amts-, bæjar- eða sýslubókasöfn eru starfandi, og kennslukvikmyndasafn, er stofna skal að tilhlutun fræðslumálastjórnarinnar, skulu njóta styrks samkvæmt lögum þessum.

2. gr.

Frá 1. jan. 1938 skal innheimta skemmtanaskatt með 15% álagi, og skulu tveir þriðju hlutar álagsins renna í sjóð, er nefnist styrktarsjóður lestrarfélaga og er undir stjórn fræðslumálastjóra, en þriðjungur þess rennur til kennslukvikmyndasafns. Um innheimtu álagsins fer samkvæmt lögum um skemmtanaskatt.

3. gr.

Stjórn lestrarfélags, er styrks vill njóta, sendir fræðslumálastjóra í lok hvers starfsárs reikning yfir tekjur og gjöld félagsins á árinu, ásamt félagsmannaskrá. Ennfremur skýrslu um bókaútlán á árinu, þar sem tilgreint sé, hversu margar bækur hafa verið lánaðar út á árinu og hve mörgum félagsmönnum. Skýrslunni fylgi skrá um bækur, sem félagið hefir eignazt á árinu.

4. gr.

Styrkur til lestrarfélags er bundinn því skilyrði, að fyrir liggi yfirlýsing hreppsnefndar í þeim hreppi, þar sem félagið starfar, um að hreppurinn eða sýslan styrki félagið með a. m. k. jafnhárri upphæð og því verði úthlutað úr styrktarsjóði lestrarfélaga fyrir það ár, sem um er að ræða.

5. gr.

Fræðslumálastjóri úthlutar styrk til lestrarfélaga í marzmánuði ár hvert fyrir næsta ár á undan, eftir því sem tekjur sjóðsins hrökkva.

6. gr.

Úthluta skal tekjum sjóðsins milli lestrarfélaga í réttu hlutfalli við innborguð félagsmannagjöld þeirra á árinu. Þó má eigi greiða neinu félagi hærri upphæð en sem svarar 2 krónum fyrir hvern félagsmann, sem árgjald hefir greitt. Fyrsta úthlutun fer fram á árinu 1939.

7. gr.

Lestrarfélög, sem eigi hafa sent skilagreindir samkv. 3. gr. fyrir 1. marz, eiga ekki rétt til styrks.

8. gr.

Lestrarfélögum, sem styrkhæf eru samkvæmt lögum þessum, skal senda árlega ókeypis eitt eintak hverju af Alþingistíðindum, Stjórnartíðindum, skýrslum hagstof-

- 57 unnar, Lagasafni, Hæstaréttardómum, skýrslum ríkisskólanna, Lögbirtingablaðinu,
29. des. prentuðum álitum milliþinganefnda og öðrum opinberum skýrslum, er ríkið og stofnanir þess gefa út. Stofnanir þær, er gefa út rit þessi, skulu annast útsendingu þeirra.

9. gr.

Eigi er styrkhæft lestrarfélag með færri félagsmönnum en 10. Ef starfsemi lestrarfélags virðist vera í miklu ólagi, er fræðslumálastjóra heimilt að svipta það styrk, unz starfseminni hefir verið komið í viðunandi horf.

10. gr.

Kennslumálaráðuneytið setur nánari reglur um lestrarfélög og kennslukvikmyndasafn, sem styrks njóta samkvæmt lögum þessum.

Kennslukvikmyndasafnið er eign ríkisins, en í reglugerð skal ákveðið um ihlutun þeirra skóla og félaga, sem safnið nota, um stjórn þess og árstillög eða leigur fyrir myndir.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

58

31. des.

L Ö G

um lántöku fyrir ríkissjóð.

Vér **Christian hinn Tíundi**, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka handa ríkissjóði lán, allt að 3 milljónum íslenskra króna, enda verði lánið tekið innanlands.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

LÖG

59

31. des.

um afnám útflutningsgjalds af saltfiski.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Frá 1. jan. 1938 skal saltfiskur undanþeginn útflutningsgjaldi í ríkissjóð, sem ákveðið er í lögum nr. 63 frá 28. jan. 1935.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

LÖG

60

31. des.

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýms gjöld 1938 með viðauka.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að innheimta eignarskatt, álagðan 1938 samkvæmt lögum nr. 6 9. janúar 1935, með 10% viðauka. Þó skal ekki innheimta álag, sem nemur minna en 3 kr. hjá gjaldanda.

2. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt til ársloka 1938 að innheimta með 25% viðauka vita-gjald, aukatekjur ríkissjóðs, þær sem taldar eru í lögum nr. 27 27. júní 1921, I.—VI. kafla, stimpilgjald samkvæmt lögum nr. 75 27. júní 1921, og enn fremur verðtoll (sbr. lög nr. 47 15. júní 1926, lög nr. 5 3. apríl 1928, lög nr. 11 2. júní 1933 og lög nr.

60 132 31. des. 1935), þó ekki verðtoll af vörum þeim, er greinir í lögum nr. 83 19. júní 31. des. 1933 og auglýsingu nr. 106 29. júní 1933, og eigi heldur af skófatnaði, öðrum en lakk-, flos- og silkiskóm, og oliufatnaði.

3. gr.

Viðaukinn sé reiknaður þannig, að hver toll- og gjaldeining hækkar um 25%, og reiknast $\frac{1}{2}$ eyrir og $\frac{1}{2}\%$ eða hærra sem heill eyrir eða heilt prósent, en minna broti skal sleppt.

Gengisviðauki sá á aukatekjum ríkissjóðs og stimpilgjaldi, er um ræðir í þessari grein, tekur þó ekki til greiðslna fyrir embættisverk, sem framkvæmd eru, eða fyrir skjöl, sem gefin eru út vegna framkvæmdar á lögum nr. 78 19. júní 1933, um kreppulánasjóð.

Rísi ágreiningur um það, hvort reikna skuli gjaldið með 25% viðauka eða ekki, sker fjármálaráðuneytið úr.

4. gr.

Skemmtanaskatt samkvæmt lögum nr. 56 31. maí 1927 skal til ársloka 1938 heimilt að innheimta með 80% álagi. Þó skulu leiksýningar, hljómleikar og söngskemmtanir innlendra manna undanþegnar álagningunni.

5. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1938.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

61

L Ö G

31. des.

um breyting á lögum nr. 121 12. des. 1935, um fiskimálanefnd, útflutning á fiski, hagnýtingu markaða o. fl.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Orðin „nefndarkostnaður greiðist úr ríkissjóði“ í 5. málsg. 1. gr. laganna falli niður.

2. gr.

Síðari málsl. 2. gr. laganna, „Getur ríkisstjórnin“ o. s. frv., falli niður,

3. gr.

61

Orðið „þrjá“ í 2. málsg. 2. máls. 12. gr. laganna falli niður.

31. des.

4. gr.

13. gr. laganna orðist svo:

Fiskimálasjóður skal vera undir umsjón atvinnumálaráðherra. Fé sjóðsins skal verja samkv. 14. gr. laga þessara.

Tekjur fiskimálasjóðs eru þessar:

1. Ríkisstjórninni er heimilt að greiða úr ríkissjóði 400000 kr. árlega til sjóðsins af útflutningsgjaldi sjávarafurða.
 2. Við útflutning fisks og fiskafurða, annara en síldarafurða, skal greiða gjald í sjóðinn, er nemi $\frac{1}{2}\%$ — hálfum af hundraði — af verðmæti þeirra miðað við fob. verð. Þó getur ríkisstjórnin ákveðið að undanskilja fisk og fiskafurðir, sem sendar eru til útlanda í tilraunaskyni.
- Skilagrein fyrir því, hvernig sjóðnum er varið, skal árlega fylgja landsreikningi.

5. gr.

14. gr. laganna orðist svo:

Ríkisstjórninni er heimilt að veita stofnunum, félögum og einstaklingum lán eða styrk úr fiskimálasjóði til þess, er hér greinir:

1. Að koma á fót niðursuðuverksmiðjum fyrir sjávarafurðir eða styrkja niðursuðuverksmiðjur, sem fyrir eru.
2. Að kaupa hraðfrystitæki í þau frystihús, sem samkv. áleti ráðherra og fiskimálanefndar eru vel sett og hæf til þess að frysta fisk til útflutnings, þó ekki yfir 15000 kr. á hvert hraðfrystihús. Ennfremur til að reisa hraðfrystihús fyrir fisk á þeim stöðum, þar sem mest nauðsyn er fyrir hendi, allt að $\frac{1}{4}$ kostnaðar, þó ekki yfir 25000 kr. á hvert hraðfrystihús. Þau hraðfrystihús, sem reist hafa verið síðustu tvö árin, svo og þau frystihús, er á sama tíma hafa komið upp hraðfrystitækjum til fiskfrystingar, geta einnig orðið hlunninda þessara aðnjótandi.
3. Að styrkja félag sjómanna, verkamanna og annara til að kaupa í tilraunaskyni togara með nýtzíku vinnslutækjum, og má styrkur nema allt að 25% — tuttugu og fimm af hundraði — af kostnaðarverði, enda leggi eigendur fram 15—20% — fimmtán til tuttugu af hundraði — af verðinu. Félagið sé stofnað undir eftirliti fiskimálanefndar, og er öllum sjómönnum, verkamönnum og öðrum, sem fullnægja ákveðnum, almennum skilyrðum, er nefndin setur, heimil þátttaka.

Þeim, sem fá styrk til togarakaupa, er óheimilt að veðsetja skip, er styrkur hefir verið veittur til, fyrir hærri fjárhæð en kostnaðarverði, að fráðregnu framlagi fiskimálasjóðs. Nú er slíkt skip selt, og skal þá endurgreiða fiskimálasjóði þann hluta söluverðsins, sem er hlutfallslega jafn framlagi sjóðsins til togara-kaupanna, þó því aðeins, að veðhöfum sé áður fullnægt um greiðslu veðskulda samkvæmt framansögðu.

4. Að gera tilraunir til veiða með nýjum aðferðum eða nýjum veiðarfærum og leita nýrra aflamiða.
 5. Að verka fisk eða aðrar sjávarafurðir með nýjum aðferðum, leita nýrra markaða fyrir sjávarafurðir, svo og til að auka sölu þeirra á hinum eldri og annað það, er lýtur að viðgangi sjávarútvegsins. Ríkisstjórninni er heimilt, ef henta þykir, að fela fiskimálanefnd einni ýmsar framkvæmdir samkvæmt framan-skráðu, eftir nánari fyrirmælum ráðherra.
- Fiskimálanefnd annast um veitingu lána og styrkja úr fiskimálasjóði, að fengnu samþykki ráðherra.

6. gr.

Lög þessi öðlast gildi hinn 1. jan. 1938,

61

7. gr.

31. des.

Þá er lög þessi hafa hlotið staðfestingu, skal fella meginmál þeirra ásamt meginmáli laga nr. 42 13. júní 1937, um viðauka við lög nr. 121 12. des. 1935, inn í lög nr. 121 12. des. 1935, um fiskimálanefnd, útflutning á fiski, hagnýtingu markaða o. fl. og gefa þau út svo breytt.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

62

L Ö G

31. des.

um breyting á lögum nr. 5 9. jan. 1935, um tollundanþágu
fyrir tunnuefni og hamp.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í stað „1937“ í 1. gr. laganna komi: 1940.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1938.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

LÖG

63

31. des.

um tollheimtu og tolléftirlit.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallið á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

I. KAFLI

Um tollstjórn.

1. gr.

Yfirstjórn tollmála hefir fjármálaráðherra. Sýslumenn í sýslum, bæjarfógetar í kaupstöðum og sérstakir lögreglustjórar í kaptúnum eru tollstjórar í umdæmum sínum, hvers um sig. Í Reykjavík er sérstakur tollstjóri.

2. gr.

Sérstakir tollgæzlumenn eru tollstjórum til aðstoðar, eftir því sem ákveðið verður í reglugerð. Með reglugerð skulu og sett fyrir mæli um störf, starfsvið og stjórn tollgæzlumanna. Þeim skal gefið erindisbréf og nákvæmar reglur til að fara eftir í starfi sínu.

3. gr.

Á höfnum, þar sem ekki er tollstjóri, skal tollstjóri í því umdæmi, sem höfnin er, hafa umboðsmann. Tollstjórum ber að senda fjármálaráðuneytinu tilkynning um slíka umboðsmenn jafnskjótt sem þeir eru ráðnir, en ráðuneytið semur skrá yfir umboðsmennina og sendir skrána öllum tollstjórum. Allar breytingar á skránni birtir ráðuneytið þegar í lögbirtingablaði.

Þegar talað er um höfn í lögum þessum, er átt við löggilta höfn.

4. gr.

Tolleftirlitsmenn samkvæmt lögum þessum eru tollstjórar, umboðsmenn þeirra og sérstakir tollgæzlumenn.

Þegar tolleftirlitsmenn eru að störfum, skulu þeir vera einkennisklæddir eða hafa í vörzlum sínum og framvísa, ef með þarf, einkennismerki, sem ber skjaldarmerki ríkisins og áletrunina: Tollmerki Íslands. Rétt er og, að farartæki tolleftirlitsmanna hafi tollgæzlufánann, sem samkvæmt konungsráðskurði nr. 1 12. febr. 1919 er ríkisfáninn, klofinn að framan, með stóru tæi (T) í efri stangarreit fánans.

Komi tolleftirlitsmenn fram í einkennisbúningi sínum eða hafi þeir framvísað framangreindu einkennismerki eða dregið tollfánann við hún, hafa þeir á fullnægjandi hátt gefið til kynna, að þeir séu réttir tolleftirlitsmenn að starfi.

II. KAFLI

Um tolleftirlit.

5. gr.

Ekkert aðkomuskip má, nema tilneytt sé, hleypa mönnum eða farangri á land, né hafa annað samband við land eða landsbúa, annarsstaðar en á höfnum.

- 63 31. des. Þegar talað er um skip í lögum þessum, er átt við sérhvert fljótandi far, en með aðkomuskipi er átt við sérhvert skip, sem kemur hér að landi frá útlöndum. Er skipið aðkomuskip þar til það hefir verið afgreitt af tolleftirlitsmönnum og þeir hafa leyft samgöngur við skipið.

6. gr.

Íslenzk skip mega ekki utan hafna, hvorki innan landhelgi né utan, taka við mönnum, vörum eða öðrum farangri úr aðkomuskipum, hleypa mönnum út í slík skip né hafa önnur mök við þau eða menn úr þeim, nema tilneydd séu.

7. gr.

Ákveða má með reglugerð, að farþega- og vöruflutningaskip, sem ekki ganga eftir fyrirfram opinberlega birtum áætlunum, skuli á leið frá útlöndum koma, nema tilneydd séu, á tilteknar hafnir til að fá fyrstu afgreiðslu hér á landi. Ef þau hinsvegar ætla að fá fyrstu afgreiðslu hér á landi á öðrum höfnum en þeim, sem tilgreindar verða, skuli tilkynna það tolfyrirvaldi því, sem í reglugerðinni greinir, með fyrirvara, sem skal ákveðinn þar.

Einnig má í reglugerðinni ákveða, að loftför, flugvélar, flugbátar og önnur flugtæki, sem koma frá öðrum löndum, megi aðeins lenda á tilteknum höfnum eða flugvöllum hér á landi.

Verði slík reglugerð, sem hér er gert ráð fyrir, gefin út, skal hún ekki öðlast gildi fyrr en 3 mánuðum eftir að hún er gefin út, og skal senda hana umboðsmönnum ríkisins í öðrum löndum. Í reglugerðinni má ákveða viðurlög fyrir brot gegn henni, og skulu þau miðuð við lestatölu skipa og farþega- og vörurúm flugtækja.

8. gr.

Öll skip eru háð tolleftirliti, hvort sem þau eru á höfnum inni eða innan íslenzkrar landhelgi, en landhelgi telst samkvæmt lögum þessum 4 sjómílar á haf út frá stórstraumsfjöruborði, og sé talið frá yztu skerjum og hólum, er upp úr sjó koma. Firðir og vikur teljast í landhelgi 4 sjómílar til hafs frá línu, sem dregin er þar, sem 12 sjómílar verða milli nesja, næst fjarðarmynni.

9. gr.

Tolleftirlitsmönnum er heimilt að stöðva skip á höfnum inni og utan hafna innan landhelginnar til rannsóknar, og þegar tolleftirlitsmenn gefa til kynna, að þeir vilji hafa samband við skip, er skipstjóra skylt að hægja ferð skipsins eða stöðva það, til þess að slíkt samband geti átt sér stað.

Ef tolleftirlitsmenn óska eftir því að komast á skipsfjöl eða frá borði, er skipstjóra skylt að veita til þess nauðsynlega aðstoð.

10. gr.

Við rannsókn eða afgreiðslu er tolleftirlitsmönnum heimilt að leita alstaðar í skipi, í hirzlum og farangri skipverja og farþega, svo og á skipverjum, farþegum og öðrum mönnum, er tolleftirlitsmönnum þykir ástæða til að ætla, að leyni á sér vörum eða hlutum til að skjóta undan rannsókn, tollgreiðslu eða bannað er að flytja í land eða úr landi.

Meðan stendur á afgreiðslu skips, er tolleftirlitsmönnum heimilt að mæla svo fyrir, að enginn megi hvorki koma á skipsfjöl né fara frá borði, meðan á rannsókn eða afgreiðslu stendur, nema leyfi tolleftirlitsmanna komi til. Svo er tolleftirlitsmönnum og heimilt að banna skipstjóra að leggja skipi að bryggju eða öðru hafnarvirki fyrr en þeir segja til, að það megi.

11. gr.

63

31. des.

Þegar tolleftirlitsmenn eru að rannsókn eða afgreiðslu í skipi, er skipstjóra skylt að veita þeim alla þá aðstoð og hjálp, sem þörf er á, til þess að rannsókn gangi sem greiðast og án tafar og tálmana, svo og að gefa þeim upplýsingar um farmrúm, geymslurúm, farrúm, vistarverur skipverja, kjölfesturúm og aðra staði í skipi, og um farþega, skipshöfn og annað það, sem tolleftirlitsmönnum er nauðsynlegt að vita vegna rannsóknar eða starfa sinna í skipi.

12. gr.

Tolleftirlitsmönnum er heimilt að innsigla farmrúm, vistageymslur og aðra staði í skipi, eftir því sem þeim þykir nauðsyn bera til. Skipstjóra er skylt að veita tolleftirlitsmönnum aðstoð, ef þeir óska eftir henni við innsiglungu, svo og að vekja athygli tolleftirlitsmanna á þeim stöðum, þar sem innsiglungu myndi ekki koma að haldi.

Innsigli þau, sem tolleftirlitsmenn setja fyrir lestar skipa, herbergi, hölf eða aðra staði í skipi, má enginn hreyfa eða rjúfa, nema tolleftirlitsmenn, enda ber skipstjóri ábyrgð á því, að þau séu ekki rofin eða hreyfð, meðan skipið er hér við land, nema af tolleftirlitsmönnum.

13. gr.

Þegar aðkomuskip hafnar sig í íslenskum höfnum, skulu tolleftirlitsmenn annast afgreiðslu þess, eftir því sem ákveðið er í lögum þessum og öðrum lögum, sem í gildi eru og til greina geta komið.

Skip, sem koma frá innanlandshöfnum eða af fiskveiðum, skulu, ef tolleftirlitsmenn telja þess þörf, háð sömu reglum og aðkomuskip, og skulu þá tolleftirlitsmenn, þegar þeir koma á skipsfjöl, tilkynna skipstjóra eða þeim, sem þar er í hans stað, að framkvæma eigi eftirlit á sama hátt og með aðkomuskipum.

14. gr.

Tolleftirlitsmönnum er heimilt að afkvía skip, sem lagzt er að bryggju, eða öðru hafnarvirki, og að banna mönnum að koma úr landi á skipsfjöl, þar til afgreiðslu er lokið, svo og að mæla svo fyrir, að farþegar og aðrir megi aðeins fara frá borði á tilteknum stað á skipinu.

15. gr.

Skipstjóra ber að láta tolleftirlitsmönnum í té tollskjöl og önnur afgreiðsluskjöl, sem skipið hefir fengið á síðustu höfn, er það hefir fengið afgreiðslu á, hvort sem sú höfn hefir verið erlendis eða hér á landi, svo og farmskrár, farmskrárútdrætti, farmskirteini og önnur skjöl varðandi vörur í skipi.

Tolleftirlitsmönnum er heimilt, þegar þeir hafa lokið við að afgreiða skip, að taka í sínar vörzlur, þegar þess er þörf, þjóðernisskirteini skipsins, svo og skips-hafnarskrána, ef um veiðiskip er að ræða, og önnur skjöl, eftir því sem við á. Varðveita tolleftirlitsmenn síðan skjöl þessi. En er skipið hefir lokið erindum sínum, greitt öll lögboðin gjöld og uppfyllt aðrar skyldur, er lög þjóða, afhenda tolleftirlitsmenn skipstjóra aftur skjöl þessi.

16. gr.

Heimilt er að setja tollvörð í hvert það skip, sem þörf telst á að hafa tollvörð í, svo og að láta tolleftirlitsmenn fara með skipum hafna á milli til eftirlits, og ber í þeim tilfellum skipstjóra fyrir skipsins hönd ávallt að sjá tolleftirlitsmönnum endurgjaldslaust fyrir fæði á skipinu og fari með því, eftir því sem hæfa þykir fyrir opinbera starfsmenn, sem ferðast í starfserindum.

17. gr.

Tolleftirlitsmönnum er heimilt að skoða og rannsaka allar vörur og aðra hluti, hverjir sem eru, er flytjast til landsins, hvort sem það er flutt sem vörur á farmskrám

63 eða sem pósthflutningur, farþegaflutningur eða á annan hátt. Heimilt er að flytja þetta
31. des. allt til rannsóknar á tollgæzlustöð eða annan stað, þar sem tolleftirlit er framkvæmt.

Á þeim stöðum, þar sem ekki eru tolleftirlitsmenn, eða þeir geta ekki annað skoðun á böggulsendingum í pósti, má láta póstaðgreiðslumenn annast hana, eftir því sem nauðsyn kynni að krefja.

Setja má með reglugerð ákvæði um, að pósthöggla skuli senda frá útlöndum aðeins til tiltekinna pósthstöðva hér á landi, enda sé erlendum pósthstjórnnum send tilkynning um það með hæfilegum fyrirvara.

18. gr.

Auk þess sem tolleftirlitsmönnum er heimilt að leita alstaðar í skipum, er þeim og heimilt að leita að tollsvikum vörum í geymsluhúsum, bifreiðum, vögnum og öðrum flutningstækjum, og er stjórnendum farartækjanna skylt að nema staðar, þegar tolleftirlitsmenn gefa þeim merki um það, svo og að veita tolleftirlitsmönnum þá aðstoð og hjálp, sem þörf er á til þess, að rannsókn geti gengið sem greiðast og án tafa og tálmana.

19. gr.

Tollstjóri hefir vald til, hvenær sem vera skal, að heimta af hverjum manni í umdæmi sínu, er ástæður þykja til að ætla, að fái gjaldskyldar vörur frá útlöndum, skriflegt vottorð, að viðlögðum drengskap, um það, hvort hann hafi fengið þesskonar vörur, og ef svo er, þá hverjar og hve mikið af þeim og hvað þær hafi kostað.

20. gr.

Ákvæði þessa kafla skulu, eftir því sem við á, gilda um loftför, flugvélar, flugbáta og önnur flugtæki, er lenda hér á landi, hvort heldur er á löggilttri höfn, í landhelgi eða á landi, og má farstjóri eigi leyfa samgöngur, fyrr en tolleftirlitsmenn hafa lokið störfum sínum og leyft samgöngur.

21. gr.

Nú er varðskipi eða flugbát falið, í erindisbréfi foringja eða formanns þeirra, að aðstoða tollgæzluna við tolleftirlit, og hafa þá foringi eða formaður og skipverjar þeirra sömu réttindi í því starfi og tolleftirlitsmönnum eru veitt í lögum þessum.

III. KAFLI

Um aðflutning.

22. gr.

Öll skip og önnur farartæki, sem flytja hingað til lands vörur, sem á að setja á land eða umskipa eða flytja í önnur skip eða farartæki á höfnum inni eða innan íslenzkrar landhelgi, skulu hafa meðferðis vöruskrá eða farmskrá (manifest) yfir vörur þessar. Ónauðsynlegt er þó, að settar séu á farmskrá eða vöruskrá þessa vörur, sem ætlaðar eru skipinu sjálfu, skipverjum eða farþegum til neyzlu á því, venjulegur farangur ferðamanna og skipverja.

Allir, sem hafa meðferðis vörur eða farangur, sem ekki er nauðsynlegt að skráður sé á farmskrána eða vöruskrána, skulu ótilkvaddir framvísa slíkum vörum eða farangri fyrir tolleftirlitsmönnum, og má enginn án leyfis tolleftirlitsmanna flytja í land farangur eða vörur, sem ekki er nauðsynlegt að skráðar séu á farmskrána eða vöruskrána, fyrr en slíkar vörur eða farangur hefir verið skoðaður af tolleftirlitsmönnum. Nánari ákvæði um framvísun vara og skýrslu um skipsforða og farangur

má setja í reglugerð, svo og um það, hvað telja beri hæfilegan skipsforða og hvað 63
venjulegan farangur ferðamanna.

31. des.

Allar vörur, sem ætlaðar eru skipi, farþegum eða skipverjum til neyzlu í því og ekki verða taldar hæfilegur skipsforði, skulu tolleftirlitsmenn setja undir innsigli.

Aldrei má gefa eða selja í land af skipsforða, nema tollar séu greiddir af slíku og fullnægt öðrum fyrirbællum um innflutning, sem lög hafa að geyma.

23. gr.

Farmskrá skal frá hverju landi vera samin í minnst 3 samritum, og auk þess samhljóða útdrættir úr farmskránni yfir vörur, sem eiga að fara á hverja einstaka höfn.

Aðalfarmskrá og útdrættir skulu vélritaðir eða greinilega skrifaðir, svo að auðvelt sé að lesa þá. Á þeim sé greinilega tilgreint stykkjatal, merki og númer hverrar vörusendingar, sendandi og viðtakandi, heiti og þungi hverrar vörutegundar, eða ef um trjávið er að ræða, rúmmál, svo og flutningsgjald. Vörusendingar skulu á skránni og útdráttum tilfærðar í óslitinni töluröð.

Vörur skulu settar á farmskrá til þeirrar hafnar, þar sem þær eiga að flytjast úr skipinu, sem flutti þær hingað til lands.

Afgreiðslumenn þeirra skipa, sem eiga að flytja tollskyldar vörur hingað til lands, og skipstjórar þeirra skipa, skulu á síðasta brottfararstað skipsins frá hverju landi, þegar skipið hefir tekið allar vörur, sem það á að taka, undirrita tvö samritin af aðalfarmskránni, sem afhenda ber samkvæmt 24. gr., svo og vottorð ritað á skránni um það, að skipið hafi ekki frá hinni tilteknu höfn eða landi tekið aðrar eða meiri vörur til Íslands en þær, sem tilfærðar séu á aðalfarmskránni, að undanteknum þeim, sem ætlaðar eru skipinu sjálfu, skipverjum eða farþegum til neyzlu á skipinu.

24. gr.

Á fyrstu höfn, sem skip, er hefir meðferðis vörur, er setja á í land eða umskipa í önnur skip eða farartæki á höfnum inni eða innan íslenskrar landhelgi, tekur hér á landi, skal skipstjóri afhenda tollstjóra eða umboðsmanni hans tvö samrit af aðalfarmskrá, ásamt vottorði, sem sé gefið á þann hátt, sem segir í 155. gr. hegningarlaganna, um það, að skipið hafi ekki, síðan það lagði úr tiltekinni erlendri höfn, tekið við vörum eða farangri úr skipum eða öðrum farartækjum á leiðinni, og að eigi séu í skipinu aðrar eða meiri vörur en þær, sem tilfærðar eru á aðalfarmskrá, og þær, sem hann samstundis skýrir frá, að ætlaðar séu skipinu sjálfu, skipverjum eða farþegum til neyzlu í því.

Tolleftirlitsmenn á fyrstu höfn, sem skipið tekur hér á landi, skulu gæta þess, hvort farmskrár séu samdar og útbúnar í fyrirskipuðu formi, svo og hvort skipstjóri hafi meðferðis alla útdrætti, sem afhenda ber á hverri einstakri höfn, sem skipið samkvæmt aðalfarmskrá á að flytja vörur til, og enn fremur hvort útdrættirnir séu samhljóða aðalfarmskrá. Annað samritið af aðalfarmskrá ber tollstjóra eða umboðsmanni hans síðan að senda hagstofunni með fyrstu ferð.

Hitt eintak aðalfarmskrár skal tolleftirlitsmaður afhenda aftur skipstjóra, sem ber að skila því tollstjóra eða umboðsmanni hans á síðustu höfn hér á landi, sem skipið flytur vörur til. Sá tollstjóri eða umboðsmaður ráðstafar síðan því eintaki samkvæmt fyrirskipun, sem fjármálaráðuneytið hefir gefið um það.

Tolleftirlitsmenn skulu jafnan, hvort sem skip er í höfn eða utan hafna innan landhelgi, hafa aðgang að farmskrám og útdráttum, sem eru í skipi.

Á hverri höfn, sem skip hafnar sig á hér á landi til þess að setja tollskyldar vörur á land, ber skipstjóra að afhenda tollstjóra eða umboðsmanni hans útdrátt úr aðalfarmskrá yfir vörur þær, sem eiga að fara til þess staðar, og vottorð um það, að á

- 63 þeim stað verði ekki látnar í land aðrar eða meiri tollskyldar vörur en þær, sem á út-
31. des. drættinum eru. Útdrættir þessir og vottorð skulu síðan fylgja tollreikningunum frá hverjum tollstjóra.

Eigi má byrja að afferma skip nema með leyfi tolleftirlitsmanns, en slíkt leyfi má ekki veita fyrr en skipstjóri hefir afhent öll framangreind skjöl.

Eftir því, sem nánara verður ákveðið í reglugerð, skal rita á aðalfarmskrá, sem fylgir skipinu, það, sem affermt er á hverri höfn, og þegar affermingu er lokið á síðustu höfn, sem skipið flytur vörur til, vottorð um það, að allt, sem á aðalfarmskrá er talið, sé affermt, eins og áritanir á skrána beri með sér.

25. gr.

Aðflutningsgjöld skal greiða tollstjóra eða umboðsmanni hans, þar sem vöru, samkvæmt aðalfarmskrá skipsins, á að flytja úr skipinu, sem flutti vöruna hingað til lands, nema svo standi á, sem segir þegar hér á eftir.

Ef viðtakandi vöru er ekki á þeim stað, þar sem vara er flutt úr skipi, og vöruna á að senda áfram til hans, þá skal afgreiðslumaður skips þess, sem vöruna flutti frá útlöndum, eða ef hann er enginn á staðnum, skipstjóri, afhenda tollstjóra eða umboðsmanni hans, þar sem vara er flutt úr skipi, áður en hann sendir vöruna áfram til viðtakanda, eintak af farmskirteini því, sem varan er send með áfram, eða eftirrit af því. Farmskirteini þetta sendir tollstjóri eða umboðsmaður hans svo til tollstjóra eða umboðsmanns hans á ákvörðunarstað vörunnar um leið og varan er send, með tilkynningu um það, að aðflutningsgjöld séu ógreidd af vörunni, og eftir atvikum, að ekki sé fullnægt þeim skilyrðum, sem lög setja fyrir innflutningi vörunnar. Tollstjóra eða umboðsmanni hans á ákvörðunarstað ber síðan að innheimta og gera ríkissjóði skil fyrir aðflutningsgjöldum af vöru þessari á sömu leið og varan hefði verið innflutt beint frá útlöndum þangað og gæta þess, að lögmætum skilyrðum fyrir innflutningi vörunnar sé fullnægt.

Ennfremur skal afgreiðslumaður sá, sem vöruna sendir áfram, eða skipstjóri, senda með vörunni til afgreiðslumanns skipsins á ákvörðunarstað vörunnar, eða ef hann er enginn þar, afhenda skipstjóra, eintak af farmskirteini yfir vöruna, eða eftirrit af því, með áritun um það, að ekki megi afhenda viðtakanda eða öðrum vöruna, nema með leyfi tollstjóra eða umboðsmanns hans á ákvörðunarstað vörunnar.

Fyrirskipa skal sérstök eyðublöð undir bréf þau, sem tollstjórar á sendingarstað og ákvörðunarstað vara senda á milli sín samkvæmt framangreindum ákvæðum, svo og sérstök eyðublöð fyrir farmskirteini, sem gefin verða út fyrir vörum, sem sendar verða milli innanlandshafna, eins og gert er ráð fyrir hér á undan.

26. gr.

Aðflutningsgjöld, sem miðuð eru við vörumagn, skulu ákveðin eftir vegnu eða mældu vörumagni, eða eftir því, sem framskrá eða farmskirteini segja til um vörumagnið.

Aðflutningsgjöld, sem miðuð eru við verð vörunnar, skulu ákveðin eftir verði eða verðmæti vörunnar kominnar um borð í skip, sem flytur vöruna hingað til lands.

Viðtakendur eru skyldir að leggja fram fyrir tolleftirlitsmenn farmskirteini, innkaupsreikning og önnur skjöl, sem við koma innfluttri vöru og tolleftirlitsmenn þurfa að nota vegna starfa sinna.

27. gr.

Aðflutningsgjöld falla í gjalddaga þegar skip það, er vörunar flytur, hefir hafnað sig þar, sem gjöldin eiga að greiðast. Ákveða má í reglugerð um meðferð á vörum, sem tollur er þannig fallinn á.

Greiða skal í einu lagi aðflutningsgjöld af vörum, sem skráðar eru í sama farmskrárnúmeri.

28. gr.

63

Skipstjórar og afgreiðslumenn skipa mega ekki afhenda viðtakendum aðflutningsgjaldskyldar vörur, nema með samþykki tollstjóra eða umboðsmanns hans.

31. des.

29. gr.

Hinar aðflutningsgjaldskyldu vörur skulu vera að veði fyrir aðflutningsgjaldi, sektum og málskostnaði, og hefir eigandi ekki rétt til að ráða yfir þeim fyrr en búið er að greiða gjöld þessi, sektir og málskostnað. Veðrétturinn helzt eins, þótt vörurnar hafi verið afhentar viðtakanda. Séu skil ekki gerð, hefir tollstjóri eða umboðsmaður hans vald til að selja vörurnar, án undanfarins lögtaks eða fjárnáms, til lúkningar gjaldi, sektum og kostnaði. Það skal gera á uppboði, er boðað sé með viku fyrirvara, og má tollstjóri eða umboðsmaður hans krefjast borgunar við hamarshögg. Nú næst ekki til þeirrar vöru, sem gjaldið átti af að greiða, og má þá, án undanfarinnar birtingar, gera lögtak fyrir aðflutningsgjöldum, sektum og kostnaði í öðrum eignum viðtakanda og selja hið lögtekn á sama hátt og að framan greinir um gjaldskylda vöru.

30. gr.

Nú vill svo til, að aðflutningsgjaldskyld vara hefir ónýtt á leið hingað til lands, eða við uppskipun, og skal þá ekki greiða aðflutningsgjöld af henni, ef viðtakandi eða umboðsmaður hans sannar með vottorði tolleftirlitsmanns, að farmskrá skips telji meira en viðtakandi fær, enda skal jafnan kveðja tolleftirlitsmenn til, þegar það kemur í ljós, að vara hefir ónýtt á leið hingað til lands eða við uppskipun.

Séu seldar á uppboði sjóskemmdar vörur, sem vörumagnstollur hvílir á, skal greiða þann toll fyrirfram af uppboðsandvirðinu, og fáist ekki svo hátt boð, sem gjaldinu nemur, gengur uppboðsandvirðið allt í rikissjóð, að kostnaði frádregnum. Séu hinsvegar seldar á uppboði sjóskemmdar vörur, sem verðtollur hvílir á, telst söluverðið sannvirði, og greiðist verðtollurinn af uppboðsandvirðinu, með forgangsrétti næst á eftir uppboðskostnaði.

31. gr.

Ef vara, sem aðflutningsgjöld hafa verið greidd af, er endursend aftur ónotuð í því ástandi, er hún var í, þegar hún var flutt hingað til lands, getur sá, er endursendi vöruna, fengið skirteini þar að lútandi hjá tollstjóra, sem innheimt hefir aðflutningsgjöld af vörunni. Ef hann síðar skilar því skirteini aftur, með áritun útlendrar tollstjórnar um það, að vara sú, sem ræðir um í skirteininu, sé þangað innflutt, endurgreiðir fjármálaráðuneytið honum aðflutningsgjöldin, að 2% frádregnum.

Þó skal ekki endurgreiða aðflutningsgjöld, ef lengri tími en eitt ár liður frá því, að varan var flutt hingað til lands, þar til hún var endursend úr landinu aftur.

Af pósthöggum, sem endursendir eru til útlanda, skal ekkert aðflutningsgjald greiða.

Nú er vara, sem hefir ekki verið vitjað, viðtakandi hefir ekki fundizt að eða neit að hefir verið viðtöku á, endursend innan árs frá því hún var flutt hingað til lands, og endursending vörunnar fer fram undir umsjón tolleftirlitsmanns, sem gefur út skirteini þar að lútandi, sem fylgir síðan vörunni til útlanda, þá skal ekki heimta af henni aðflutningsgjöld, ef sá, sem endursendir vöruna, afhendir framangreint skirteini tolleftirlitsmanni þeim, er gaf það út, með áritun útlendrar tollstjórnar um það, að vara sú, sem í skirteininu greinir, sé þangað innflutt. Skal skirteinið svo fylgja tollreikningum. Nú afhendir sá, sem endursendir vöruna, ekki tolleftirlitsmanni innan hæfilegs tíma skirteinið, svo útbúið sem að framan greinir, og ber endursendanda þá að greiða aðflutningsgjöld af vörunni, enda ber tolleftirlitsmanni að ákveða þau áður en varan er flutt út.

IV. KAFLI

Um útflutning.

32. gr.

Áður en vörur eru fluttar héðan til útlanda, skulu útflytjendur afhenda tollstjóra eða umboðsmanni hans skýrslu yfir hina útfluttu vöru, svo og samrit eða staðfest eftirrit af farmskirteini, er út hefir verið gefið fyrir vörunni. Skýrslur þessar skulu afhentar svo tímanlega, að fram geti farið skoðun á vörunum, ef þörf krefur, áður en ferming þeirra á sér stað. Vottorð lögskipaðra matsmanna um vöruna skulu þó yfirleitt látin nægja, enda er matsmönnum skylt að gefa tolleftirlitsmönnum þær upplýsingar um vöurnar, sem þeir óska eftir. Skýrslur þarf þó ekki að gefa um vörur, sem skip tekur héðan úr landi og ætlaðar eru útflutningsskipinu sjálfu, skipverjum eða farþegum til neyzlu í því, venjulegan farangur skipverja og ferðamanna, nema þegar tolleftirlitsmenn óska eftir því, að slíkum vörum skuli framvísað, eða ákveðið verður í reglugerð, að jafnan skuli gefa skýrslur um slíkan flutning.

Skýrslu um afla islenzkra veiðiskipa, sem flytja sjálf út eigin veiði til sölu á erlendum markaði, skal skipstjóri gefa á fyrstu höfn, sem skipið tekur hér á landi á leið sinni frá útlöndum, eða, ef skipið tekur ekki höfn, áður en það flytur aftur afla á erlendan markað, þegar það næst leitar hafnar hér á landi. Taki veiðiskipið ekki fyrstu höfn á þeim stað, þar sem það er skrásett, ber að senda skýrslu þess tollstjóra þeim, þar sem skipið er skrásett að eiga heima.

Útflytjendur eru skyldir til að leggja fram fyrir tolleftirlitsmenn farmskirteini og önnur skjöl og skilríki um útflutningsvörur, sem tolleftirlitsmenn þurfa að sjá vegna eftirlits og starfa sinna.

33. gr.

Skipstjórar eða afgreiðslumenn skipa skulu gera farmskrá yfir allar þær vörur, sem skip tekur til útflutnings á hverri höfn, og afhenda þær í tveim samritum, áður en skip leggur úr höfn, tolleftirlitsmanni, og skulu á farmskránni standa tala, magn, tegund og merki varanna, nöfn sendanda og móttakanda, svo og flutningsgjald. Farmskrár skulu vélritaðar eða greinilega skrifaðar, og skulu vörusendingar tilfærðar á skrár í óslitinni töluröð.

Samrit af öllum farmskrám yfir vörur, sem skip tekur á hverri höfn, skulu vera í skipi þar til skipið leggur úr síðustu höfn hér á landi, en þá skal skipstjóri eða afgreiðslumaður skips hefta samritin saman og vottorð, útbúið á þann hátt, er getur í 155. gr. hegningarlaganna, um það, að skipið hafi ekki tekið og taki ekki hér á landi aðrar eða meiri útflutningsvörur en þær, sem tilfærðar séu á viðfestum samritum af farmskrám, og afhenda síðan tolleftirlitsmanni aðalfarmskrá þessa. Toll-
eftirlitsmaður ráðstafar síðan aðalfarmskránni, samkvæmt fyrirskipun, sem fjármálaráðuneytið hefir gefið um það.

Ónauðsynlegt er, að settar séu á útflutningsfarmskrár vörur, sem ætlaðar eru skipinu sjálfu, skipverjum eða farþegum til neyzlu í því, og venjulegur farangur ferðamanna og skipverja.

Vörur skulu settar á farmskrá frá þeirri höfn, þar sem þær fara um borð í skipið, sem flytur þær til útlanda.

34. gr.

Skýrslur þær, sem um ræðir í 32. gr., skal afhenda tollstjóra eða umboðsmanni hans á þeirri höfn, þar sem varan fer um borð í skipið, sem flytur vöruna til útlanda. Heimilt er þó, ef vörur eru fluttar milli hafna til umskipunar í útflutningsskip, að afhenda útflutningsskýrslur og greiða útflutningsgjöld tollstjóra eða umboðsmanni hans á þeirri höfn, þar sem varan fer um borð í skipið, sem flytur vöruna til þeirrar

hafnar, þar sem umskipunin á að eiga sér stað og varan á að koma á farmskrá, en 63
 vöru þessari ber að fylgja vottorð frá tollstjóra þeim eða umboðsmanni hans, sem 31. des.
 skýrslur voru afhentar og útflutningsgjöld greidd til, um að fullnægt sé þeim fyrir-
 mælum, sem lög áskilja fyrir því, að flytja megi vöru til útlanda.

V. KAFLI

Um refsingar og önnur viðurlög.

35. gr.

Brot gegn 5., 6., 9. og 12. gr. laga þessara varða sektum, svo og fangelsi, ef brot er ítrekað, nema brotið sé svo vaxið, að þyngri refsing liggi við því samkvæmt almennum hegningarlögum eða öðrum lögum.

Brot gegn 2. mgr. 10. gr., 11., 14., 15., 16. og 18. gr. varða sektum, ef brotið er ekki svo vaxið, að þyngri refsing liggi við því.

36. gr.

Nú verður maður uppvis að því að hafa vanrækt að skýra tolleftirlitsmanni frá vörum, sem hann hefir innflutt, haft meðferðis eða tekið við, eða að hafa sagt ranglega til um vörur, og skal hann þá sæta sektum, ekki lægri en 100 kr., svo og fangelsi, ef mjög miklar sakir eru eða ef brot er margítrekað.

Ef maður hefir gefið ranga yfirlýsingu, sem er útbúin á þann hátt, er segir í 155. gr. almennra hegningarlaga, eða á annan samsvarandi hátt, skal hann sæta þeirri refsingu, sem í nefndri hegningarlagagrein er ákveðin, þó þannig, að aldrei verði beitt vægari refsingu en 30 daga einföldu fangelsi eða lægri sektum en 500 krónum.

Ennfremur er jafnan heimilt að gera upptækar vörur, sem undan hefir verið skotið eða rangt sagt til um.

Auk þeirra refsinga, sem um ræðir í 1., 2. og 3. mgr., skal sá, er þrisvar hefir gerzt sekur um þar nefnd brot, sviptur leyfi til verzlunar um ákveðinn tíma eða fyrir fullt og allt.

37. gr.

Sá, sem kemur því til leiðar með fortölum, fjárframlögum, heitum eða ráðum, að vörur séu ólöglega innfluttar eða tollsviknar, eða sá, sem fær annan til þess að flytja ólöglega inn fyrir sig vörur eða tollsvíkja þær, enda þó þessir menn verði ekki álitnir aðalmenn í verknaðinum sjálfum, skulu sæta sektum, svo og fangelsi, ef sakir eru miklar eða ef brot er margítrekað.

Sömu refsingu skulu þeir sæta, sem aðstoða þá, sem hafa ólöglega innflutt vöru eða tollsvikið hana, við að selja hana, svo og þeir, sem kaupa vörur, sem þeir vita, að eru ólöglega innfluttar, eða mega vita það, eftir öllum atvikum að dæma.

Ennfremur er heimilt að svipta þá menn, sem sekir verða eftir þessari grein, leyfi til verzlunar um ákveðinn tíma, eða fyrir fullt og allt, ef brot er margítrekað.

38. gr.

Það varðar sektum, ef vanrækt er að afhenda tollstjóra eða umboðsmanni hans skýrslur þær, sem um ræðir í 32. gr.

Ef slíkar skýrslur eru gerðar rangar, varðar það sektum eða fangelsi, eða hvoru-veggja, ef sakir eru miklar. Sömu refsingu sætir sá, sem hefir eða hefði hagnað af rangri skýrslugerð og hin ranga skýrsla er gefin með hans vitund, enda liggi ekki við brotum þessum þyngri refsing samkvæmt hegningarlögunum eða öðrum lögum.

39. gr.

Ef nokkur tregðast við að gefa vottorð þau, sem um ræðir í 19. gr. laga þessara, má þvinga hann til þess með dagsektum, allt að 60 kr. á dag, og má tollstjóri ákveða

63 sektirnar í bréfi til viðtakanda. Aðför má gera í eignum sökunauta fyrir sektum sam-
31. des. kvæmt grein þessari.

40. gr.

Það varðar skipstjóra sektum, allt að 5000 kr., ef farmskrár og útdrættir fylgja ekki skipi, samdar eins og mælt er fyrir eða ákveðið kann að verða í reglugerð, eða ef vanrækt er að afhenda farmskrár eða útdrætti tolleftirlitsmanni. Ef svo stendur á eða skrár er áfátt, getur tolleftirlitsmaður og krafizt þess, að skipstjóri eða afgreiðslumaður skips riti upp farmskrár og útdrætti, og ef hann telur þess þörf, látið telja vörur upp úr skipi eða látið rannsaka skipsfarm á kostnað skipseiganda. Annars má tolleftirlitsmaður, hvenær sem honum þykir þurfa, láta telja vörur úr eða í skip eða rannsaka skipsfarm, en ekki ber skipseigandi kostnað við það, nema skrár reynist rangar við talningu eða rannsókn.

41. gr.

Sé afferming byrjuð án leyfis tolleftirlitsmanns, varðar það skipstjóra sektum.

42. gr.

Brot gegn 25. gr. varðar afgreiðslumennina eða skipstjórann sektum, og greiði þeir auk þess aðflutningsgjöld þau, sem á vörunni hvíla.

43. gr.

Brot gegn 28. gr. varðar sektum, allt að 5000 kr., á hendur skipstjóra eða afgreiðslumanni, ef hann er þar á staðnum. Auk þess ber skipstjóri eða afgreiðslumaður ábyrgð á greiðslu aðflutningsgjalds af hinum afhentu vörum á sama hátt og segir um viðtakanda í 29. gr. Hafi vörur verið afhentar viðtakanda án samþykkis tollstjóra eða umboðsmanns hans, þá er viðtakandi skyldur að skýra tolleftirlitsmanni frá því þegar í stað, og greiði hann þá gjaldið um leið.

VI. KAFLI

Ýms ákvæði.

44. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum skal farið sem almenn lögreglumál. Þó sæta brot gegn 2. mgr. 36. gr. sakamálsmeðferð.

45. gr.

Sektir allar renna í rikissjóð. Ennfremur eru vörur, sem gerðar eru upptækar samkvæmt lögum þessum, eign rikissjóðs.

46. gr.

Fyrir gjaldheimtu og sektum eftir lögum þessum skal gera reikning samkvæmt reglum þeim, sem settar eru eða settar verða um opinber reikningsskil.

47. gr.

Póstafgreiðslumenn innheimta vörutoll og verðtoll, sem greiða ber samkvæmt gildandi lögum af pósthöggjum, sem fluttir eru til landsins frá útlöndum, eftir reglum, sem settar skulu af fjármálaráðherra um þá tollheimtu. Póstafgreiðslumenn fá 4% innheimtulaun af nefndum aðflutningsgjöldum, sem þeir innheimta.

48. gr.

Nánari ákvæði um skilning og framkvæmd laga þessara má setja í reglugerð, og má ákveða þar sektir fyrir brot gegn henni.

49. gr.

63

Auglýsa skal á skipum, sem annast vöru- og farþegaflutning milli landa, og á öðrum stöðum, sem þurfa þykir, útdrátt úr lögum þessum og sérstæðum ákvæðum annara tolllaga og reglugerða, settum samkvæmt þeim.

50. gr.

Lög þessi skal prenta á íslenzku, dönsku, ensku, þýzku og frönsku, og svo mörg eintök, að nægi til að senda umboðsmönnum ríkisins í öðrum löndum.

51. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin: 2. gr., 3. gr., 1. og 2. mgr. 4. gr. og 5.—15. gr. tolllaga, nr. 54 11. júlí 1911, lög um breyting á þeim lögum, nr. 43 2. nóv. 1914, 2. og 3. mgr. 2. gr. og 4.—15. gr. laga um vörutoll, nr. 54 15. júní 1926, og öll þau laga-ákvæði, sem koma í bága við þessi lög.

52. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

L Ö G

64

um bráðabirgðabreyting nokkurra laga.

31. des.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

1. Framkvæmd laga nr. 50 10. nóv. 1913, um að landssjóður leggi landsbankanum til 100 þús. kr. á ári næstu 20 ár, er frestað til ársloka 1938.
2. Tekjur eftir lögum nr. 56 31. maí 1927, um skemmtanaskatt og þjóðleikhús, renna í ríkissjóð til ársloka 1938.
3. Tekjur eftir lögum nr. 58 8. sept. 1931, um einkasölu á tóbaki, skulu renna í ríkissjóð til ársloka 1938.
4. Framkvæmd annarar og þriðju greinar laga nr. 45 10. nóv. 1913, um bjargráðasjóð Íslands, er frestað til ársloka 1938.
5. Kennslu-eftirlit það, sem ræðir um í 6.—8. gr. laga nr. 35 19. maí 1930, fellur burt til ársloka 1938.
6. Framkvæmd c-liðar í 8. gr. laga nr. 84 6. júlí 1932, um bifreiðaskatt og fleira, er frestað til ársloka 1938.

- 64 7. Ríkisstjórninni er heimilt að fresta til ársloka 1938 framlögum samkvæmt 5. gr.
31. des. laga nr. 34 19. júní 1933, um breyting á lögum nr. 84 6. júlí 1932, um bifreiða-
skatt og fleira, til þeirra kaupstaða og verzlunarstaða, sem ekki leggja tilskilinn
hluta á móti ríkisframlaginu og framkvæma ekki malbikun á árinu 1938.
8. Á árinu 1938 leggur ríkissjóður ekki fram til ræktunarsjóðs Íslands þann hluta
útflutningsgjalds, sem ræðir um í 12. gr. laga nr. 63 28. jan. 1935.
9. Á árinu 1938 skal frestað framkvæmd laga nr. 98 19. júní 1933, um læknishér-
aða- og prestakallasjóði.
10. Á árinu 1938 fellur niður starf gengisnefndar og launagreiðsla til hennar, sam-
anber lög nr. 48 4. júní 1924 og lög nr. 9 27. maí 1925.
11. Á árinu 1938 skal ekki verja hærri fjárhæð úr ríkissjóði til búfjárræktar, sam-
anber lög nr. 32 1931, en 62000 kr. Landbúnaðarráðherra ákveður í samráði við
búnaðarfélag Íslands, hvernig þessum sparnaði verði náð.
12. Á árinu 1938 má ekki verja úr ríkissjóði meira en 14000 kr. til kaupa á erlend-
um áburði, sbr. lög nr. 51 28. jan. 1935.
13. Á árinu 1938 leggur ríkissjóður ekki fram meira en 1000 krónur til bókasafna
prestakalla, sbr. lög nr. 17 7. júlí 1931.
14. Á árinu 1938 greiðir ríkissjóður ekki hærra framlag til sýsluvegasjóða en það,
sem ákveðið er til móts við 4½% úr héruðum, sbr. lög nr. 102 19. júní 1933.
15. Árið 1938 skulu ekki vera launaðir prófdómendur við ríkisskólana eða skóla, er
njóta ríkisstyrks, nema við embættispróf í háskólanum og burtfararpróf í
menntaskólunum, kennaraskólanum, stýrimannaskólanum, vélstjóráskólanum,
siglingafræðinámskeiðum og vélgæzlunámskeiðum.
16. Á árinu 1938 leggur ríkissjóður fram 60000 kr. til verkfærakaupasjóðs.
17. Heimild sú til að greiða vaxtastyrk af fasteignaveðslánum bænda, stofnlánum
til frystihúsa, mjólkurbúa o. fl., sem veitt er samkv. 4. gr. I. nr. 79 frá 19. júní
1933, og lögum um breyting á þeim lögum, nr. 91 frá 3. maí 1935, skal úr gildi
felld fyrir árið 1938.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1938.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

FJÁRLÖG

fyrir árið 1938.

65

31. des.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

I. KAFLI

Tekjur:

1. gr.

Árið 1938 er ætlað til, að tekjur ríkisins verði svo sem talið er í 2.—5. gr., og að þeirra verði aflað með tekjugreinum, sem þar eru taldar.

2. gr.

Ætlað er á, að þessir skattar og tollar nemi:

	kr.	kr.
1. Fasteignaskattur	445000	2442000
2. Tekjuskattur og eignarskattur	1720000	
3. Hátekjuskattur	222000	
4. Lestagjald af skipum	55000	
5. Aukatekjur	665000	2614000
6. Erfðafjárskattur	56000	
7. Vitagjald	490000	
8. Leyfisbréðagjöld	28000	
9. Stimpilgjald	585000	
10. Stimpilgjald af ávísunum og kvittunum	75000	
11. Bifreiðaskattur	410000	
12. Benzínskattur	305000	
13. Útflutningsgjald	kr. 430000	
— til fiskimálasjóðs	— 400000	
	30000	8262000
14. Áfengistollur (þar á meðal óáfengt öl, áfengislaus vín, ávaxtasafi og gosdrykkir)	1110000	
15. Tóbakstollur	1500000	
16. Kaffi- og sykurtollur	1245000	
17. Annað aðflutningsgjald	72000	
18. Vörutollur	1555000	
19. Verðtollur	1220000	
20. Gjald af innfluttum vörum	1530000	
Flyt	. . .	13318000

65

31. des.

	kr.	kr.
Flutt	. . .	13318000
21. Gjald af innlendum tollvörum		500000
22. Skemmtanaskattur		135000
23. Veitingaskattur		100000
Samtals ...	. . .	14053000

3. gr.

	kr.	kr.
A.		
Tekjur af rekstri ríkisstofnana eru áætlaðar:		
1. Rekstrarhagnaður póstsjóðs	1000	
2. — landssímans	557000	
3. — áfengisverzlunar	1360000	
4. — tóbakseinkasölu	600000	
5. — ríkisútvarps	73800	
6. — ríkisprentsmiðju	55000	
7. — landssmiðju	17100	
8. — Vífilsstaðabús	5000	
9. — Kleppsbús	5000	
10. — bifreiðaeinkasölu	75000	
11. — raftækjaeinkasölu	75000	
Samtals ...	. . .	2823900
Sundurliðun.		
1. Póstsjóður.		
I. Tekjur		650000
II. Gjöld:		
1. Póststjórnarkostnaður	37000	
2. Pósthúsið i Reykjavík	207000	
3. Önnur pósthús:		
a. Póstafgreiðslur	131000	
b. Bréfhirðingar	23000	
	154000	
4. Póstflutningur	200000	
5. Önnur gjöld	46860	
6. Fyrning	4140	
		649000
Fært á 3. gr. A. 1	. . .	1000

		kr.	kr.	65 31. des.
2. Landssiminn.				
I. Tekjur			2330000	
II. Gjöld:				
a. Til einkasíma í sveitum		20000		
b. Til starfrækslu landssímanna m. m.				
1. Kostnaður af aðalskrifstofu landssímans	75000			
2. Ritsímastöðin í Reykjavík	215000			
3. Loftskýtastöðin í Reykjavík	48000			
4. Stuttbylgjustöð í Reykjavík	75000			
5. Bæjarsíminn í Reykjavík og Hafnarfirði	520000			
6. Áhaldahúsið	20000			
7. Ritsímastöðin á Akureyri	62000			
8. Ritsímastöðin á Seyðisfirði	62000			
9. Ritsímastöðin á Ísafirði	39000			
10. Símastöðin á Borðeyri	17000			
11. Símastöðin í Vestmannaeyjum	34000			
12. Símastöðin á Siglufirði	35000			
13. Til annara símastöðva og eftirlitsstöðva	130000			
		1332000		
Uppbót á launum greiðist eftir sömu reglum og 1937, enda færast þær greiðslur á framan- greinda liði viðkomandi stöðva.				
c. Eyðublöð, prentkostnaður, ritföng m. m.		55000		
d. Viðbót og viðhald stöðvanna		50000		
e. Kostnaður af ferðalögum etc.		10000		
f. Viðhald landssímanna		230000		
g. Framhaldsgjald		25000		
h. Til kennslu handa símamönnum		2000		
i. Tillag til alþjóðaskrifstofunnar í Bern		3000		
j. Ýms gjöld		10000		
Þar af 1000 krónur til fyrrv. símaverkstjóra, eftir tillögum símamálastjóra.				
k. Fyrning á húsum og áhöldum		30000		
l. Burðargjald		6000		
			1773000	
Fært á 3. gr. A. 2		. . .	557000	
Eignabreytingar.				
Út.				
I. Afborgun af lánum L. M. Ericsson, Marconi o. fl.			210000	
II. Til viðauka símakerfa, smærri efnis- og áhaldakaupa			45000	
III. Til nýrra símalína			75000	
að því tilskildu, að samkomulag náist við hérað, er hlut eiga að máli.				
IV. Til talstöðva í báta og skip			15000	
V. Til loftskýtastöðva í skip			15000	
VI. Til stöðvarhúss í Keflavík			15000	
VII. Til talstöðvar við Hvítárvatn			2000	
Fært á 20. gr. Út I. 2. og II. 1		. . .	377000	

	kr.	kr.
3. Áfengisverzlun ríkisins.		
I. Tekjur (brúttó hagnaður)		1661000
II. Gjöld:		
Laun starfsmanna og vinnulaun	140000	
Útsvar og flutningsgjöld	95000	
Húsaleiga, ljós, hiti	7000	
Annar kostnaður	50000	
Fyrning á fasteign og áhöldum	9000	
		301000
Fært á 3. gr. A. 3	. . .	1360000
4. Tóbakseinkasalan.		
I. Tekjur (brúttó hagnaður)		785000
II. Gjöld:		
Rekstrarkostnaður	140000	
Útsvar, áætlað tap á skuldum o. fl.	45000	
		185000
Fært á 3. gr. A. 4	. . .	600000
5. Ríkisútvarpið.		
I. Tekjur:		
a. Afnotagjöld	390000	
b. Ágóði viðtækjaverzlunar	80000	
c. Aðrar tekjur	60000	
		530000
II. Gjöld:		
a. Starfræksla:		
1. Starfsmannalaun	131200	
2. Útvarpsefni	60000	
3. Skrifstofukostnaður	45000	
4. Húsaleiga, ljós, hiti	35000	
5. Til útvarpsstöðva	120000	
6. Til hleðslu- og viðgerðarstöðva og til að greiða fyrir útvarpsnotum	20000	
7. Óviss gjöld	15000	
	426200	
b. Fyrning á húsi og vélum	30000	
		456200
Fært á 3. gr. A. 5	. . .	73800

	kr.	kr.	65 31. des.
6. Ríkisprentsmiðjan.			
I. Tekjur (prentvinna)		445000	
II. Gjöld:			
1. a. Laun starfsmanna 32400			
b. Vinnulaun og aðkeypt vinna 241000			
	273400		
2. Efnivörur	57000		
3. Vélarekstur og viðhald	13500		
4. Vextir	7000		
5. Annar kostnaður	23600		
6. Fyrning	15500		
		390000	
Fært á 3. gr. A. 6	. . .	55000	
7. Landssmiðjan.			
I. Tekjur:			
1. Ágóði á vörum	12000		
2. — á járnsmíðadeild	73000		
3. — á trésmíðadeild	6200		
4. — á járnsteypu	4000		
		95200	
II. Gjöld:			
1. Laun starfsmanna	21900		
2. Vextir	10000		
3. Afsláttur og skuldatöp	6500		
4. Annar kostnaður	25700		
5. Fyrning	14000		
		78100	
Fært á 3. gr. A. 7	. . .	17100	
B.			
Tekjur af fasteignum ríkissjóðs eru taldar:			
1. Eftirgjald eftir jarðeignir ríkissjóðs (þjóðjarðir)		20000	
2. Tekjur af jarðeignum á Stokkseyri og Eyrarbakka		11000	
3. Arnarhvoll:			
a. Tekjur	60000		
b. Gjöld:			
1. Vextir (6,2% af 340000) 21080			
2. Ýmiskonar rekstrarkostnaður 33600			
3. Fyrning hússins (sjá 20. gr.) 3640			
	58320		
		1680	
Samtals ...	. . .	32680	

65

4. gr.

31. des.

Tekjur af bönkum og vaxtatekjur eru áætlaðar:

	kr.	kr.
1. Vextir af bankavaxtabréfum og jarðræktarbréfum		13700
2. Vextir af stofnfé Landsbankans, 6% af 3000000		180000
3. Vextir af veðd.bréfum Búnaðarbankans, 6% af 1350000		81000
4. Aðrir vextir		230000
Samtals ...	. . .	504700

5. gr.

Óvissar tekjur eru taldar 50000 kr.

II. KAFLI

Gjöld:

6. gr.

Árið 1938 eru veittar til gjalda fjárhæðir þær, sem tilgreindar eru í 7.—19. gr.

7. gr.

Vextir af lánum ríkissjóðs eru taldir:

	kr.	kr.
1. Innlend lán		180240
2. Dönsk lán		49636
3. Enska lán		1175756
4. Vextir af lausaskuldum		274368
Samtals ...	. . .	1680000

8. gr.

Borðfé Hans Hátignar konungsins

	kr.	kr.
Borðfé Hans Hátignar konungsins		60000

9. gr.

65

31. des.

Til alþingiskostnaðar og yfirskoðunar ríkisreikninga er veitt:

	kr.	kr.
1. Til alþingiskostnaðar		240000
2. Til yfirskoðunar ríkisreikninga		3750
3. Fyrning á alþingishúsi (sjá 20. gr.)		2170
Samtals ...	. . .	245920

10. gr.

Til ríkisstjórnarinnar er veitt:

	kr.	kr.
I. Stjórnarráðið, ríkisféhirðir, ríkisbókhald o. fl.		
1. Til ráðherra:		
a. Laun	30000	
b. Til risnu	6000	
		36000
2. Til utanferða ráðherra		6000
3. Stjórnarráðið:		
a. Laun:		
1. Atvinnumálaráðuneytið	35300	
2. Dómsmálaráðuneytið	27500	
3. Fjármálaráðuneytið	46400	
4. Aðrir starfsmenn	19765	
	128965	
b. Annar kostnaður	31035	
		160000
4. Ríkisféhirzla og bókhald:		
a. Laun	31550	
b. Annar kostnaður	8450	
		40000
5. Pappír, prentun og hefting ríkisreikninga		4000
6. Til þess að gefa út stjórnartíðindi:		
a. Þóknun fyrir ritstjórn tíðindanna o. fl.	700	
b. Til pappírs og prentunar	20000	
c. Til kostnaðar af sendingu með póstum	2000	
		22700
7. Til umbóta og viðhalds á stjórnarráðshúsinu og ráðherrabústaðnum og til hitunar og lýsingar hans ..		10000
8. Fyrning á stjórnarráðshúsi og ráðherrabústað (sjá 20. gr.)		2046
		280746
Flyt	. . .	280746

	kr.	kr.
Flutt	. . .	280746
II. Hagstofan:		
1. Laun samkvæmt launalögum	11000	
2. Önnur laun og aðstoð	30000	
3. Pappír, prentun og hefting hagskýrslna	15000	
4. Prentun eyðublaða	2000	
5. Húsaleiga, hiti og ljós m. m.	6300	
6. Annar kostnaður	1000	
		65300
III. Utanríkismál o. fl.		
1. Til sendiráðs í Kaupmannahöfn:		
a. Laun sendiherra	10000	
b. Húsaleiga	7000	
c. Kostnaður við embættið	25000	
d. Til skrifstofuhalds	20000	
	62000	
2. Til meðferðar utanríkismála	17000	
3. Ríkisráðskostnaður	4000	
4. Kostnaður af sambandslaganefnd	3000	
5. — vegna samninga við erlend ríki	60000	
		146000
Samtals ...	. . .	492046

11. gr.

Til dómgæzlu, lögreglustjórnar o. fl. er veitt:

	kr.	kr.
A.		
Dómgæzla og lögreglustjórn.		
1. Hæstiréttur:		
a. Laun	26000	
b. Annar kostnaður	17000	
		43000
2. Laun bæjarfógeta, sýslumanna og lögreglustjóra		131000
3. Laun hreppstjóra		22000
4. Skrifstofukostnaður lögmannsins í Reykjavík:		
a. Laun	35600	
b. Húsaleiga, hiti, ljós og ræsting	5500	
c. Ýmis gjöld	6500	
		47600
5. Skrifstofukostnaður tollstjórans í Reykjavík:		
a. Laun og aðstoð	103960	
b. Húsaleiga, ljós og hiti	8400	
c. Ýmis gjöld	14000	
		126360
Flyt ...	. . .	369960

		kr.	kr.	65 31. des.
	Flutt	. . .	369960	
6.	Skrifstofukostnaður lögreglustjórans í Reykjavík:			
a.	Laun ...	38100		
b.	Ljós, hiti og ræsting	12200		
c.	Ýmis gjöld	14000		
			64300	
7.	Toll- og löggæzla:			
a.	Í Reykjavík:			
1.	Laun og aðstoð	65800		
2.	Annar kostnaður	50000		
		115800		
b.	Utan Reykjavíkur:			
1.	Laun	25200		
2.	Annar kostnaður	13000		
		38200		
c.	Vegaeftirlit:			
1.	Laun	5400		
2.	Annar kostnaður	10000		
		15400		
			169400	
8.	Hluti ríkissjóðs af kostnaði við lögregluna í Reykjavík		50000	
9.	Skrifstofukostnaður sýslumanna og bæjarfógeta		127100	
	Par af 10 þús. kr., er skiptast milli bæjarfógeta, og			
	5 þús. kr., er skiptast milli sýslumanna, eftir fyrir-			
	mælum dómsmálaráðherra.			
10.	Til landhelgisgæzlu		500000	
	Par af til landhelgisjóðs 20000 kr.			
11.	Til hegningarhússins í Reykjavík og viðhaldskostnaður			
	fangahúsa		17500	
	(Par af fyrning 1770 kr. sjá 20. gr.).			
12.	Til vinnuhælisins á Litla-Hrauni:			
a.	Rekstrarhalli	50000		
b.	Kostnaður við verklegar framkvæmdir fyrir ríkið ..	20000		
	(Par af fyrning 5300 sjá 20. gr.).			
			70000	
13.	Sakamálakostnaður og lögreglumála		70000	
14.	Borgun til sjóðósmanna		2000	
15.	Til setu- og varadómara		10000	
16.	Kostnaður við löggilding vogar- og mælitækja, samkv.			
	lögum nr. 13 1924		5500	
17.	Kostnaður við barnavernd, samkv. l. nr. 43 1932		4500	
18.	Laun sáttasemjara í vinnudeilum, shr. l. nr. 55 1925		1500	
	Samtals A	. . .	1461760	

B.

Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur.

	kr.	kr.
1. Burðareyri og embættisseyti:		
a. Endurgjald handa embættismönnum fyrir burðareyri undir embættisbréf	55000	
b. Fyrir embættisseyti	75000	130000
2. Brunaábyrgðar- og fasteignagjald nokkurra ríkisfasteigna		27000
3. Til embættiseftirlitsferða		6000
4. Gjöld til skattanefnda, yfirskattanefnda, skattstofu Reykjavíkur og fyrir skattvirðingar:		
a. Skattstofan í Reykjavík	60000	
÷ hluti bæjarsjóðs, 1/3 af 54000 kr.	18000	
	42000	
b. Skattanefndir	38000	
c. Fasteignamat	30000	110000
5. Til ríkisskattanefndar		10000
6. Eyðublöð, bókband, auglýsingar o. fl.		34000
Samtals B	. . .	317000

12. gr.

Til læknaSKIPUNAR og heilbrigðismála er veitt:

	kr.	kr.
1. Laun		216000
2. Til skrifstofukostnaðar landlæknis, eftir reikningi		8000
3. Styrkur til læknisvitjana handa sveitum, sem eiga sérstaklega erfiða læknissókn, eftir reikningum		12400
Í Borgarneshéraði:		
Kolbeinsstaðahreppur	200	
Eyjahreppur	200	
Í Ólafsvíkurhéraði:		
Staðarsveit	200	
Breiðavíkurhreppur	300	
Neshreppur utan Ennis	300	
Í Stykkishólshéraði:		
Eyrarsveit	500	
Miklaholtshreppur	200	
Skógarstrandarhreppur	250	
Í Dalahéraði:		
Klofningshreppur og Fellsstrandarhreppur utan Kjarlaksstaðar	200	
Skarðshreppur	150	
Saurbæjarhreppur	200	
Í Reykhólahéraði:		
Gufudalssveit	250	
Flyt	2950	236400

		kr.	kr.
	Flutt	2950	236400
í Flateyjarhéraði:			
Múlahreppur	250		
í Patreksfjarðarhéraði:			
Rauðasandshreppur	150		
Barðastrandarhreppur	150		
í Flateyrarhéraði:			
Suðureyrarhreppur	300		
í Ögurhéraði:			
Reykjarfjarðarhreppur, Nauteyrarhreppur og Snæfjallahreppur	750		
Styrkurinn skiptist milli nefndra hreppa í hlutfalli við kostnað þeirra við læknis- vitjanir.			
í Hesteyrarhéraði:			
Grunnavíkurhreppur	300		
Sléttuhreppur	300		
í Reykjarfjarðarhéraði:			
Árneshreppur (sé héraðið læknilaust)	600		
í Hólmavíkurhéraði:			
Óspakseyrarhreppur	200		
í Miðfjarðarhéraði:			
Bæjarhreppur	300		
í Blönduóshéraði:			
Vindhælishreppur fyrir norðan Björg	200		
í Sauðárkrókhéraði:			
Skefilsstaðahreppur	200		
í Hofsóshéraði:			
Haganeshreppur	150		
Holtshreppur	150		
í Húsavíkurhéraði:			
Flateyjarhreppur	200		
Grimseyjarhreppur	400		
í Öxarfjarðarhéraði:			
Fjallahreppur	200		
Presthólahreppur, til læknisvitjana af Aust- ur-Sléttu	300		
Styrkur til þess að hafa lækni á Raufar- höfn um síldveiðitímann	1000		
í Þistilfjarðarhéraði:			
Sauðaneshreppur, vegna læknisvitjana frá Skálum og nágrenni þeirra	200		
Skeggjastaðahreppur	200		
í Hróarstunguhéraði:			
Borgarfjarðarhreppur	300		
í Fljótsdalshéraði:			
Jökuld.hr. (vegna byggðar í Möðrudalsheiði)	200		
í Seyðisfjarðarhéraði:			
Loðmundarfjarðarhreppur	150		
Flyt	10100		236400

		kr.	kr.
	Flutt	10100	236400
Í Norðfjarðarhéraði:			
Mjólfjörður	300		
Í Berufjarðarhéraði:			
Breiðdalshreppur	300		
Í Hornafjarðarhéraði:			
Hofshreppur	400		
Í Síðuhéraði:			
Skaftártunguhreppur	300		
Álftavershreppur	250		
Í Mýrdalshéraði:			
Austur-Eyjafjallahreppur	200		
Í Rangárhéraði:			
Vestur-Eyjafjallahreppur	200		
Í Eyrarbakkahéraði:			
Selvogshreppur	150		
Í Grímsneshéraði:			
Þingvallahreppur	200		
	Samtals	12400	
4. Til lækni i Reykjavík, er skylt sé að gegna sjúkra- vitjunum í Kjós, Kjalarnesi, Mosfellssveit, Þingvalla- sveit og Reykjavíkurhéraði, utan kaupstaðarins, og fari eftir taxta héraðslækna			1200
5. Til augnlækningaferða samkv. l. nr. 12 1934			2400
6. Styrkur til tannlækni Vilhelms Bernhöfts í Reykjavík			800
7. Styrkur til háls-, nef- og eyrnalækni Ólafs Þorsteins- sonar í Reykjavík			800
Styrkur lækna Vilhelms Bernhöfts og Ólafs Þor- steinssonar er bundinn því skilyrði, að þeir, hvor um sig, segi stúdentum í læknadeild háskólans til í sinni sérfræði og veiti fátæku fólki ókeypis læknishjálp á tilteknum stað, ekki sjaldnar en 4 sinnum á mánuði, og gefi skýrslu um það.			
8. Til Kjartans Guðmundssonar lækni, til að nema geð- veikrafræði erlendis			1500
9. Landsspítalinn			141500
Rekstrarkostnaður sundurliðast þannig:			
A. Laun lækna		43000	
B. Annar kostnaður:			
1. Laun	107900		
2. Matvæli	108000		
3. Lyf og sáraumbúðir	23000		
4. Ljós og eldsneyti	28000		
5. Þvottur og hreinlætisvara	39000		
6. Viðhald húsa og fastra muna	22700		
7. — lausra muna (þar með fatnaður) ..	14000		
	Flyt	342600	43000
			384600

		65	
		kr.	kr.
		31. des.	
	Flutt	342600	
8.	Fatnaður og vefnaðarvara	10000	
9.	Skattar og tryggingar	5400	
10.	Sími og skrifstofa	7000	
11.	Röntgenfilmur og röntgenáhöld	25000	
12.	Ýmis gjöld	7200	
13.	Fyrning	36500	
		433700	384600
	Þar frá dregst:		
1.	Daggjöld sjúklinga	280000	
2.	Geislalækn. (tekjur af röntgendeild) ..	50000	
3.	Skurðstofugjald	10000	
4.	Fæðingarstofugjald	4300	
5.	Aukatekjur	400	
		344700	
	Rekstrarhalli	132000	
C.	Til ljósmæðra- og hjúkrunarkvennaskólans, þar i fæði ljósmæðranema	9500	
		141500	
10.	Holdsveikraspítalinn		70082
	Rekstrarkostnaður sundurliðast þannig:		
A.	Laun yfirlæknis	3600	
B.	Önnur gjöld:		
1.	Laun	15000	
2.	Matvæli	15000	
3.	Lyf og umbúðir	1700	
4.	Ljós og eldsneyti	12500	
5.	Þvottur og hreinlætisvara	1200	
6.	Fatnaður allur	2000	
7.	Viðhald húsa og fastra muna	6500	
8.	Viðhald lausra muna	2000	
9.	Sími	500	
10.	Skattar og tryggingar	2800	
11.	Flutningskostnaður	800	
12.	Ýmisleg gjöld	2000	
13.	Fyrning	4482	
		66482	
		70082	
11.	Geðveikrahælið á Kleppi:		
I.	Gamli spítalinn:		
	Rekstrarkostnaður sundurliðast þannig:		
A.	Laun yfirlæknis	5000	
B.	Önnur gjöld:		
1.	Laun	23000	
2.	Matvæli	42000	
3.	Lyf og umbúðir	800	
4.	Ljós og hiti	13500	
	Flyt	79300	5000
			454682

65

31. des.

		kr.	kr.
	Flutt	79300	5000
5.	Þvottur og hreinlætisvara	4500	
6.	Viðhald húsa og fastra muna	9000	
7.	Viðhald lausra muna	3000	
8.	Sími og skrifstofa	1500	
9.	Flutningskostnaður	2000	
10.	Skattar og tryggingar	2000	
11.	Fatnaður allur	5000	
12.	Ýmis gjöld	3500	
13.	Fyrning	3064	
			112864
			117864
	Tekjur:		
	Daggjöld sjúklinga:		
	26800 sjúkradagar á 5,00	134000	
	Tekjuafgangur		16136
		134000	134000
II.	Nýi spítalinn:		
	Rekstrarkostnaður sundurliðast þannig:		
	A. Laun yfirlæknis		5000
	B. Önnur gjöld:		
	1. Laun	57000	
	2. Matvæli	76000	
	3. Lyf og sáraumbúðir	8000	
	4. Ljós og hiti	20000	
	5. Þvottur og hreinlætisvara	12500	
	6. Viðhald húsa og fastra muna	5500	
	7. Viðhald lausra muna	7500	
	8. Sími og skrifstofa	2500	
	9. Flutningskostnaður	2800	
	10. Skattar og tryggingar	2200	
	11. Fatnaður allur	9000	
	12. Ýmis gjöld	5000	
	13. Fyrning	3355	
			211355
			216355
	Tekjur:		
	Daggjöld sjúklinga:		
	43000 sjúkradagar á 5,00	215000	
	Tekjuhalli		1355
		215000	215000
12.	Heilsuhælið á Vífilsstöðum		44550
	Rekstrarkostnaður sundurliðast þannig:		
	A. Laun lækna		10000
	Flyt	10000	499232

		kr.	kr.	65 31. des.
	Flutt	10000	499232	
B. Önnur gjöld:				
1. Laun	70000			
2. Matvæli	126000			
3. Lyf og hjúkrunargögn	13000			
4. Ljós og eldsneyti	38000			
5. Þvottur og hreinlætisvara	24000			
6. Viðhald húsa og fastra muna	8000			
7. Viðhald lausra muna	10000			
8. Fatnaður	6000			
9. Sími og skrifstofa	4500			
10. Flutningskostnaður	4000			
11. Tryggingar og skattar	1500			
12. Ýmis gjöld	5000			
13. Fyrning	3350			
		313350		
		323350		
Þar frá dragast þessar tekjur:				
Daggjöld sjúklinga, 56700 sjúkradagar á 4,00 og 5,00		278800		
		44550		
13. Heilsuhælið á Reykjum í Ölfusi			4600	
Rekstrarkostnaður sundurliðast þannig:				
A. Laun lækni		7400		
B. Önnur gjöld:				
1. Laun	13500			
2. Matvæli	27500			
3. Lyf og hjúkrunargögn	2000			
4. Ljós og eldsneyti	1000			
5. Þvottur og hreinlætisvara	1500			
6. Viðhald húsa og fastra muna	3000			
7. Viðhald lausra muna	2500			
8. Fatnaður	1000			
9. Sími	600			
10. Flutningar	1500			
11. Ýmis gjöld	1500			
12. Fyrning	1600			
		57200		
Þar frá dregst:		64600		
Daggjöld sjúklinga, 15000 sjúkradagar á 4,00		60000		
		4600		
14. Heilsuhælið í Kristnesi			8730	
Rekstrarkostnaður sundurliðast þannig:				
A. Laun lækna		8600		
		8600		
Flyt		8600	512562	

		kr.	kr.
	Flutt	8600	512562
B. Önnur gjöld:			
1. Laun starfsmanna	31060		
2. Fæði	47500		
3. Lyf og hjúkrunargögn	5000		
4. Ljós og hiti	13000		
5. Þvottur og hreinlætisvara	4500		
6. Viðhald húsa og fastra muna	6000		
7. Viðhald lausra muna	3300		
8. Fatnaður	3000		
9. Sími og skrifstofa	1200		
10. Skattar og tryggingar	1200		
11. Flutningskostnaður	4000		
12. Ýmis gjöld	1000		
13. Fyrning	8370		
		129130	
		137730	
Þar frá dregst:			
Daggjald sjúklinga, 25800 sjúkradagar á 5 kr.		129000	
		8730	
15. Önnur gjöld:			
a. Styrkur til að reisa læknisbústaði og sjúkraskýli ..		13000	
b. Styrkur til greiðslu vaxta af skuldum vegna læknis- bústaða í Ögurhéraði, Reykhólahéraði og Hesteyr- arhéraði, allt að 1200 kr. til hvers		3600	
c. Bólusetningarkostnaður		2000	
d. Gjöld samkv. lögum nr. 66 19. júní 1933, um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma		15000	
e. Gjöld samkv. lögum nr. 65 19. júní 1933, um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands ..		2000	
f. Gjöld samkv. lögum nr. 16 1923, um varnir gegn kynsjúkdómum		35000	
g. Kostnaður við heilbrigðiseftirlit lækna með al- þýðuskólum		5000	
h. Til annara heilbrigðisráðstafana		2000	
i. Styrkur til heilsuverndarstöðva í kaupstöðum, gegn tvöföldu framlagi annarsstaðar að		15000	
Heilsuverndarstöð, sem styrks vill verða að- njótandi, skal reka berklavarnastarfsemi undir yfir- stjórn og eftirliti berklafirlæknis ríkisins og haga störfum sínum öllum eftir reglum, er heilbrigðis- stjórnin samþykkir.			
j. Styrkur til Súgfirðinga til að hafa lærða hjúkrunar- konu		1000	
k. Til styrktar mönnum, er þurfa að fá sér gervilimi		4000	
	Flyt	97600	512562

	kr.	kr.	65 31. des.
Flutt	97600	512562	
l. Viðbótarlaun yfirsetukonu í Grimsey, gegn jafnmikilli launabót annarsstaðar að	300		
m. Til Halldórs Arnórssonar umbúðasmiðs	2000		
n. Til Páls Sigurðssonar fyrrv. héraðslæknis, biðlaun	1800		
o. Til ýmsra sjúklinga, eftir úthlutun landlæknis	5000		
		106700	
16. Hluti rikissjóðs af launum ljósmæðra		65000	
Þar frá dregst samkv. tölul. 11. I.—II.:			
Tekjuafg. gamla spítalans á Kleppi	16136		684262
að frádregnum tekjuhalla nýja spítalans á Kleppi	1355		
		14781	
Samtals	. . .	669481	

13. gr.

Til samgöngumála er veitt:

	kr.	kr.
A. Vegamál.		
I. Stjórn og undirbúningur vegagerða:		
1. Laun vegamálastjóra	7200	
enda sé hann ráðunautur stjórnarinnar í vatna- málum.		
2. Laun aðstoðarverkfræðings	5750	
3. Ferðakostnaður þeirra og fæðispeningar, eftir reikningi	6000	
4. Til aðstoðarmanna og mælinga	34000	
5. Skrifstofukostnaður	18000	
		70950
II. Þjóðvegir.		
a. Til nýrra akvega:		
1. Kjósarvegur	4500	
2. Hafnarfjallsvegur	9000	
3. Hálsasveitarvegur	2250	
4. Álfaneshreppsvegur	7200	
5. Útnesvegur	2700	
6. Hellissandsvegur	4500	
7. Suðurdalavegur	7200	
8. Stykkishólmsvegur	4500	
9. Ólafsvíkurvegur	2700	
10. Saurbæjarvegur	4500	
11. Geiradalsvegur	2700	
12. Rauðasandsvegur	3600	
Flyt	55350	70950

		kr.	kr.
	Flutt	55350	70950
13.	Patreksfjarðarvegur til Bildudals ...	6750	
14.	Barðastrandarvegur	2700	
15.	Breiðadalsheiðarvegur	2700	
16.	Núpsvegur	3600	
17.	Botnsheiðarvegur	7200	
18.	Bolungavíkurvegur	4500	
19.	Hnífsdalsvegur	4050	
20.	Langadalsvegur	4500	
21.	Kaldrananesvegur	2700	
22.	Steingrímsfjarðarheiðarvegur	3600	
23.	Kollafjarðarvegur	2700	
24.	Bitruvegur	3600	
25.	Borðeyrarvegur	2700	
26.	Holtavörðuheiðarvegur	22500	
27.	Vestur-Húnavatnssýsluvegur	1800	
28.	Vesturhópsvegur	2700	
29.	Húnvetningabraut	5400	
30.	Skagastrandarvegur	1800	
31.	Blönduhlíðarvegur	3600	
32.	Út-Blönduhlíðarvegur	5400	
33.	Hofsósvegur	3600	
34.	Fljótavegur	3600	
35.	Stífluvegur	9000	
36.	Síglufjarðarskarð	13500	
37.	Öxnadalsvegur	6300	
38.	Svalbarðsstrandarvegur	5400	
39.	Ljósavatnsskarðsvegur	4500	
40.	Kinnarbraut	3600	
41.	Kópaskersvegur	5400	
42.	Raufarhafnarvegur	4500	
43.	Brekkaheiðarvegur	4500	
44.	Bakkafjarðarvegur	2700	
45.	Vopnafjarðarvegur til Möðrudals ...	9900	
46.	Jökulsárhlíðarvegur	2700	
47.	Upphéraðsvegur	2700	
48.	Hróarstunguvegur	2250	
49.	Úthéraðsvegur	6300	
50.	Borgarfjarðarvegur	2250	
51.	Skriðdalsvegur	2700	
52.	Norðfjarðarvegur	7200	
53.	Fáskrúðsfjarðarvegur frá Reyðarfirði	9000	
54.	Breiðdalsvegur	7200	
55.	Berunesvegur	2700	
56.	Geithellnahreppsvegur	2700	
57.	Inn-Nesjavegur vestan Hornafjarðar- fljóta	1800	
58.	Mýravegur hjá Brunnhól og Suður- sveitarvegur hjá Borgarhöfn	3600	
	Flutt	279450	70950

		kr.	kr.	65 31. des.
	Flyt	279450	. . .	70950
59.	Öræfavegur	2700		
60.	Síðuvegur	3600		
61.	Skaftártunguvegur	2700		
62.	Mýrdalsvegur	4500		
63.	Eyjafjallavegur	5400		
64.	Inn-Fljótshlíðarvegur, gegn tvöföldu framlagi annarsstaðar að	2250		
65.	Landvegur	9000		
66.	Hrunamannahreppsvegur	7200		
67.	Gnúpverjahreppsvegur	2700		
		319500		
b.	Viðhald og endurbætur	750000		
c.	Til þjóðvega af benzínskatti:			
1.	Til malbikunar á Elliðaárvegi, allt að	50000		
2.	— Hafnarfjarðarvegur, allt að	50000		
3.	— Suðurlandsbrautar, allt að	70000		
4.	— Sogsvegur	15000		
5.	— Holtavörðuheiðarvegur, allt að	45000		
6.	— Austurlandsvegur, allt að	20000		
7.	— Geysisvegur, allt að	5000		
8.	— vega út frá Akureyri	15000		
9.	— Ljósavatnsskarðsvegur	5000		
		275000		
III.	Til brúargerða		1344500	
IV.	Fjallvegir		90000	
			22500	
V.	1. Til áhalda	25000		
	2. Til bókasafns verkamanna	300		
			25300	
VI.	Til sýsluvega:			
1.	Tillög til akfærra sýsluvega, allt að	14000		
	gegn að minnsta kosti jafnmiklu tillagi annars- staðar að og öðrum þeim skilyrðum, sem atvinnu- málaráðherra setur.			
2.	Tillag til akfærra sýsluvega, af bifreiðaskatti ..	18000		
3.	Til sýsluvegasjóða eftir lögum nr. 10 1923	60000		
			92000	
VII.	Til malbikunar á vegum í kaupstöðum og verzlunar- stöðum af bifreiðaskatti		20000	
VIII.	Til dragferjuhalds:			
1.	Á Lagarfljóti	300		
2.	— Blöndu	300		
3.	— Eldvatni í Meðallandi	300		
4.	— Jökulsá í Fljótsdal	200		
			1100	
	Flyt	. . .	1666350	

65
31. des.

	kr.	kr.
Flutt	...	1666350
IX. 1. Til ferju á Hrosshyl í Þjórsá	250	
2. Til ferju á Hvítá hjá Auðsholti	250	
3. Til ferju á Jökulsá eystri í Skagafirði	75	
4. Til ferju á Héraðsvötn utan Flatatungu	125	
5. Til kaupa á ferju á Hornafjarðarós frá Höfn að Melatanga	3000	
6. Til ferju á Héraðsvötn hjá Eyhildarholti	200	
7. Til ferju á Iðu	150	
8. Til kaupa á bílferju á Dýrafjörð	1500	
		5550
X. Styrkur til þess að halda uppi vetrarflutningum:		
a. Hellisheiði	5000	
b. Holtavörðuheði	1000	
		6000
XI. Styrkur til þess að halda uppi byggð og gistingu handa ferðamönnum		4450
Atvinnumálaráðuneytið veitir styrkinn ábúendum á afskekktum bæjum í þjóðbraut.		
XII. Til sæluhúsbýggingar á Holtavörðuheði		3000
XIII. Til fyrrverandi vegaverkstjóra, eftir tillögum vegamálastjóra		1000
XIV. Iðgjöld til slysatryggingarinnar		10000
XV. Fyrning áhaldahússins (sjá 20. gr.)		552
Samtals A.	...	1696902
B.		
Samgöngur á sjó.		
1. Til strandferða:		
a. Ríkissjóðs	380000	
(Þar af fyrning kr. 50000, sjá 20. gr.)		
b. Eimskipafélags Íslands	162000	
enda haldi félagið uppi siglingum í sama horfi sem áður og með eigi minna skipastól, ef efnahagur þess leyfir.		
c. H/f Skafftfellings, allt að	22000	
d. H/f Skallagríms, fjórða greiðsla af fimm	10000	
		574000
2. Til bátaferða á flóum, fjörðum og vötnum		80000
Skipaútgerð ríkisins hefir yfirumsjón með ferðum flóabáta, sem fara eftir fastri áætlun. Skilyrði fyrir greiðslu styrksins er, að fyrir liggi efnahags- og rekstrarreikningur 1937 frá útgerð þessara báta, ef styrkupp-hæð til þeirra það ár hefir numið yfir 1000 kr. Ferða-áætlun 1938 og flutningagjaldskrá sé samþykkt af skipa-útgerð ríkisins og reikningar ársins sendir henni, enda athugi hún, hversu rík sé þörf á ferðum hvers þess		
Flyt	...	654000

	kr.	kr.	65 31. des.
Flutt	. . .	654000	
báts, er styrks nýtur úr ríkissjóði. Skip og bátar, sem njóta styrks úr ríkissjóði, eru skyldir til að flytja póst endurgjaldslaut, sé þess krafizt.			
Samtals B.	. . .	654000	
C.			
Vitamál og hafnargerðir.			
I. Stjórn og undirbúningur vita- og hafnarmála:			
1. Laun vitamálastjóra	7200		
Þar af 1200 kr. persónuleg launaviðbót.			
Hann sé umsjónarmaður vitamála og hafnargerða og ókeypis ráðunautur landsstjórnar, héraðsstjórna og bæja í öllu því, er varðar vitamál og hafna.			
2. Laun aðstoðarverkfræðings	5900		
3. Húsaleiga, ljós og hiti	6000		
4. Til skrifstofuhalds, eftir reikningi	12000		
5. Ferðakostnaður og fæðispeningar, eftir reikningi	3000		
6. Til aðstoðarmanna og mælinga	13000		
		47100	
II. Laun vitavarða, þar af uppbót á laun vitavarðar á Gróttu 300 kr.		32000	
III. Rekstrarkostnaður vitanna		150000	
IV. Viðhald og endurbætur		15000	
V. 1. Sjómerki, þar með talið viðhald sæluhúsa	12000		
2. Til að setja upp hljóð- og ljósdufl við Sandgerðisund, þriðja greiðsla af fjórum	5000		
		17000	
VI. Til áhaldakaupa		7000	
VII. Ýmislegt		15000	
VIII. Til hafnargerða:			
1. Á Akranesi	18000		
2. — Húsavík	18000		
3. — Ísafirði	18000		
4. — Skagaströnd, 1. greiðsla af 5	16200		
5. — Sauðárkróki, 4. fjárveiting af 10, þó ekki alls yfir ⅔ kostnaðar	25000		
6. Vestmannaeyjahöfn, til dýpkunar og uppfyllingar, þriðja greiðsla af fimm	30000		
7. Á Þórshöfn, 1. greiðsla af þremur	9900		
8. — Dalvík	9000		
9. — Suðureyri í Súgandafirði	9000		
		153100	
IX. Til bryggjugerða og lendingarbóta, gegn ⅔ annarsstaðar að:			
a. Til Hofsóss, 3. greiðsla af 5, allt að	8000		
b. — Hólmavíkur, allt að	7200		
Flyt	15200	436200	

	kr.	kr.
Flutt	15200	436200
c. Til Vopnafjarðar, allt að	4500	
d. — Hellissands, lokagreiðsla	5400	
e. — Blönduóss, fyrri greiðsla	3150	
f. — Stafness	1800	
g. — Selárdals	2250	
h. — Grímseyjar	1800	
i. — Hvallátra	2250	
j. — Grafarness, fyrri greiðsla	1800	
k. — Hnífsdals, 1. greiðsla af 3	3600	
l. — Haganesvíkur, síðari greiðsla	2700	
m. — Flateyrar, sjóvarnargarður	2250	
n. — Ólafsfjarðar, fyrri greiðsla	1700	
		48400
Ríkissjóðstillagið er bundið því skilyrði, að framlag sé tryggt á móti, ráðherra samþykki áætlun verksins og vitamálastjóri hafi eftirlit með framkvæmd þess.		
X. Til lendingarbóta, gegn jafnmiklu framlagi annarsstaðar að:		
1. Til Unaóss	1800	
2. — Þorlákshafnar	4500	
3. — Stokkseyrar (Snepilrás)	2700	
4. — Gerðavarar í Garði, 1. greiðsla af 3	4500	
5. — Salthólmavíkur	1350	
		14850
XI. Til hafnargerðar í Ólafsvík, 1. greiðsla af 4		4500
XII. Til öldubrjóts austur af Siglufjarðareyri, gegn tvöföldu tillagi frá hafnarsjóði Siglufjarðar, lokagreiðsla		45000
XIII. Til aðgerða á brimbrjótnum í Bolungavík, gegn jöfnu framlagi annarsstaðar að, lokagreiðsla		31500
XIV. Til sjómælinga		20000
XV. Fyrning (sjá 20. gr.)		80000
Samtals C.	. . .	680450
D.		
Til flugmála		5000
Samtals D.	. . .	5000

14. gr.

65

31. des.

Til kirkju- og kennslumála er veitt:

	kr.	kr.
A.		
Kirkjumál.		
a. Biskupsdæmið:		
1. Laun biskups	7000	
2. Skrifstofukostnaður	4500	
		11500
b. Önnur gjöld:		
1. Hluti rikissjóðs af lífeyrisgjaldi presta samkvæmt lögum nr. 49 1907	120	
2. Viðbót við eftirlaun þau, er fátækir uppgjafaprestar og prestsekkjur njóta samkvæmt lögum	8000	
3. Framlag til prestlaunasjóðs	295000	
4. Til dómkirkjuprestsins í Reykjavík, fyrir skýrslugerðir	1000	
5. Embættiskostnaður presta	65000	
6. Til húsabóta á prestssetrum	24000	
7. Til utanfarar presta	2000	
8. Til Tjarnarkirkju, vangoldið álag	1500	
9. Kostnaður við kirkjuráð, samkv. lögum nr. 21 1931	500	
10. Til Sigtryggs Guðlaugssonar prófests, til þess að launa aðstoðarprest	1500	
		398620
Samtals A.	. . .	410120
B.		
I. Háskólinn:		
a. Laun	91800	
Þar af til Júlíusar Sigurjónssonar og Kristins Stefánssonar, 2400 til hvors.		
b. Til kennslu í augnlækningum (Kjartan Ólafsson)	700	
c. Til kennslu í réttarlæknisfræði	400	
d. Til séra Björns Magnússonar, dósentslaun	4500	
e. Til kennslu í söng	800	
f. Til kennslu í bókhaldi	400	
g. Til kennslu í hagfræði	1200	
h. Til bókaöörzlu	1200	
i. Námsstyrkur	15000	
j. Húsaleigustyrkur	9000	
k. Til kennsluáhalda læknadeildar vegna kennslu í lífeðlis- og líffærafræði	6000	
l. Til kennslu í efnafræði	1600	
m. Hiti, ljós, ræsting og vélgæzla	5000	
Flyt	137600	

		kr.	kr.
	Flutt	137600	
n. Önnur gjöld:			
1. Til ritara og dyravarðar	4000		
auk hlunninda, er dyravörður hefir áður notið.			
2. Ýmis gjöld	10000		
		14000	
o. Ferðakostnur vegna stúdentaskipta		750	
p. Til stúdentaráðs háskóla Íslands, til þess að starf-rækja leiðbeiningaskrifstofu		1000	
q. Til sendikennara í þýzku		1000	
r. Til sendikennara í frakknesku		1000	
s. Til sendikennara í ensku		1000	
t. Fyrning á Kirkjustræti 12 (sjá 20. gr.)		188	
			156538
II. Námsstyrkur erlendis:			
a. Til íslenzkra stúdenta í erlendum háskólum		19200	
b. Námsstyrkur samkvæmt ákvörðun menntamála-ráðs		10000	
Styrkinn má veita konum sem körlum til hvers þess náms, er menntamálaráðið telur nauðsyn að styrkja.			
c. Til Stefáns Pálssonar, til tannlækninganáms		1000	
			30200
III. Fræðslumálastjórnin:			
1. Laun fræðslumálastjóra		7000	
2. Til eftirlitsferða, eftir reikningi, allt að		800	
3. Skrifstofukostnaður, eftir reikningi		14000	
			21800
IV. Menntaskólinn almenni:			
a. Laun		65600	
b. Húsaleiga rektors		3000	
c. Önnur gjöld:			
1. Til bókasafns skólans	800		
2. Til eldiviðar, ljósa og ræstingar ...	9500		
3. Til viðhalds	10000		
Af þessu má verja til skólasels allt að 3000 kr.			
4. Til stundakennslu, allt að	8000		
5. Húsaleigustyrkur handa 15 læri-sveinum, 75 kr. handa hverjum ...	1875		
6. Námsstyrkur	2800		
7. Til kennslutækja	1000		
8. Ýmisleg gjöld	4500		
9. Til verðlaunabóka	200		
10. Vegna kostnaðar við skólastjórn ...	2000		
11. Til bókasafnsins Íþöku	200		
12. Fyrning (sjá 20. gr.)	3540		
		44415	
			113015
	Flyt	. . .	321553

	kr.	kr.	65 31. des.
Flutt	...	321553	
Húsaleigustyrk og námsstyrk má aðeins veita efni- legum, reglusömum og efnalitlum nemendum. Húsa- leigustyrkur sé venjulega aðeins veittur utanbæjar- mönnum, og að námsstyrk gangi utanbæjarmenn fyrir innanbæjarmönnum, að öðru jöfnu.			
V. Menntaskólinn á Akureyri:			
a. Laun	40600		
b. Önnur gjöld:			
1. Til aukakennara og stundakennslu . 25000			
2. Vegna kostnaðar við skólastjórn 2000			
3. Til bóka og kennsluáhalda 1200			
4. Til eldiviðar og ljósa 10000			
5. Námsstyrkur 1000			
Utanbæjarnemendur gangi fyrir innanbæjarnemendum, að öðru jöfnu.			
6. Til dyravörzlu 2000			
7. Til viðhalds og endurbóta 6000			
8. Til ýmislegra gjalda 6500			
9. Til verðlaunabóka 200			
10. Fyrning (sjá 20. gr.) 3160			
	57060		
VI. Kennaraskólinn:		97660	
a. Laun	22000		
b. Önnur gjöld:			
1. Stundakennsla 8000			
2. Eldiviður og ljós 3000			
3. Bókakaup og áhöld 700			
4. Námsstyrkur 2500			
Utanbæjarnemendur gangi að styrk fyrir innanbæjarnemendum, að öðru jöfnu.			
5. Til viðhalds 1000			
6. Ýmisleg gjöld 5000			
7. Fyrning (sjá 20. gr.) 1090			
	21290		
VII. Stýrimannaskólinn:		43290	
a. Laun	14000		
b. Húsaleiga skólastjóra	3000		
c. Önnur gjöld:			
1. Til stundakennslu 9700			
2. Til eldiviðar og ljósa 1500			
3. Til Sveinbjarnar Egilson, til fyrirlestra 300			
4. Ýmisleg gjöld 3000			
5. Til áhaldakaupa 500			
6. Fyrning (sjá 20. gr.) 700			
	15700		
		32700	
Flyt	...	495203	

65

31. des.

		kr.	kr.
	Flutt	. . .	495203
VIII. Vélstjóráskólinn:			
a. Laun		13200	
b. Önnur gjöld:			
1. Til stundakennslu	10300		
2. Húsnæði skólastjóra og skrifstofa skólans	3000		
3. Ljós, hiti og ræsting	2500		
4. Ýmis gjöld	1000		
5. Til áhaldakaupa	500		
6. Kostnaður við burtfararpróf	2200		
		19500	32700
IX. Bændakennsla:			
1. Til bændaskólans á Hólum			
a. Laun	8250		
b. Til smíða-, leikfimi- og dráttlistar-kennslu	1450		
c. Önnur gjöld:			
1. Til verklegs náms	3500		
2. Til kennsluáhalda	600		
3. Til eldiviðar og ljósa ...	3500		
4. Til viðhalds	500		
5. Ýmisleg gjöld	3000		
6. Til raflýsingar	8500		
	19600		
d. Fyrning húsa (sjá 20. gr.)	1226	30526	
2. Til bændaskólans á Hvanneyri:			
a. Laun	7500		
b. Til smíða- og leikfimikennslu	1300		
c. Önnur gjöld:			
1. Til verklegs náms	4500		
2. Til kennsluáhalda	500		
3. Til eldiviðar og ljósa	5000		
4. Til viðhalds	1000		
5. Ýmisleg gjöld	3500		
	14500		
d. Fyrning húsa (sjá 20. gr.)	2300		
e. Til byggingar kennarabústaðar, fyrri greiðsla	4000	29600	
		8000	
3. Vegna laga um bændaskóla			
4000 kr. til hvors skóla.			
4. Garðyrkjuskóli að Reykjum:			
Gjöld að frádregnum tekjum Reykjabúsins		1000	69126
Styrkurinn til verklegs náms í bændaskólunum á Hólum og Hvanneyri veitist nemendum, sem stunda verknám samkvæmt samningi, eigi skemur			
	Flyt	. . .	597029

	kr.	kr.	65 31. des.
Flutt	. . .	597029	
en 8 vikur á ári, og skila skólunum dagbókum um vinnubrögðin yfir námstímann, enda sjái skólastjóri nemendum fyrir ókeypis fæði og kennslu. Nemi styrkurinn aldrei hærri upphæð á hvern nemanda en 18 kr. fyrir hverja viku námstímans.			
Styrkinn má aðeins greiða eftir á, samkvæmt skýrslu um námið, og sé í henni getið, hve háan vikustyrk hver nemandi skal fá.			
X. Iðnfræðsla:			
a. Til iðnaðarmannafélagsins í Reykjavík, til þess að reka iðnskóla í Reykjavík, undir yfirumsjón landsstjórnarinnar	6500		
b. Til iðnaðarmannafélagsins á Akureyri, til kvöldskólahalds	2000		
c. Til iðnaðarmannafélags á Ísafirði, til skólahalds	1500		
d. Til iðnaðarmannafél. á Akranesi, til skólahalds	500		
e. Til iðnaðarmannafélagsins í Hafnarfirði, til kvöldskólahalds	1700		
f. Til iðnaðarmannafélagsins í Vestmannaeyjum, til kvöldskólahalds	1700		
Styrkurinn til þessara 6 skóla má þó ekki fara yfir $\frac{4}{5}$ rekstrarkostnaðar.			
Skólar þessir skulu senda ráðuneytinu skýrslu um starf sitt.			
g. Til iðnaðarmannafél. á Siglufirði, til skólahalds ..	1200		
h. Til iðnaðarmannafél. á Eyrarbakka, til skólahalds ..	300		
i. Til verklegs framhaldsnáms erlendis	6000		
		21400	
XI. Verzlunarskólar o. fl.:			
a. Til kaupmannafélagsins og verzlunarmannafélagsins í Reykjavík, til að halda uppi skóla fyrir verzlunarmenn, undir umsjón landsstjórnarinnar, þó ekki yfir $\frac{3}{4}$ kostnaðar	5000		
b. Til sambands samvinnufélaganna, til þess að halda uppi verzlunarskóla, undir yfirumsjón landsstjórnarinnar, þó ekki yfir $\frac{3}{4}$ kostnaðar	5000		
c. Kostnaður við próf löggiltra endurskoðenda, sbr. lög nr. 9 1926	500		
		10500	
XII. Kvennaskólar:			
1. Til kvennaskólans í Reykjavík:			
a. Húsnæðisstyrkur	5000		
b. Rekstrarstyrkur	18000		
c. 40 kr. fyrir hverja námsmey, sem er allt skólaárið, allt að	4000		
Flyt	27000	. . .	628929

65

31. des.

		kr.	kr.
	Flutt	27000	
d. Námsstyrkur til sveitastúlkna	1000		628929
e. Til viðgerðar á skólahúsinu	2500		
		30500	
2. Til kvennaskólans á Blönduósi		12000	42500
Skólar þessir standa undir yfirumsjón landsstjórnarinnar.			
XIII. Almenn barnafræðsla:			
1. Laun kennara í föstum skólum og dýrtíðaruppbót		590000	
2. Laun farkennara og dýrtíðaruppbót		78000	
3. Til farkennslu og eftirlits með heimafræðslu, með sömu skilyrðum sem verið hefir		7500	
4. Styrkur til byggingar barnaskóla utan kaupstaða		45000	
5. Til fyrrverandi barnakennara, eftir tillögum fræðslumálastjóra		2000	
6. Ráðskonukaup við heimavistarbarnaskóla		5000	
7. Styrkur til tímaritsins „Menntamál“		1200	
8. Til kennaranámskeiðs eða utanfara		2000	730700
XIV. Unglinga- og alþýðuskólar:			
1. Til alþýðuskólans á Eiðum:			
a. Laun	9950		
Þar af 700 kr. persónuleg launauppbót til núverandi skólastjóra.			
b. Til hannyrða-, leikfimi- og smíðakennslu	3000		
c. Önnur gjöld:			
1. Til kennsluáhalda	800		
2. Til eldiviðar og ljósa	2500		
3. Ýmisleg gjöld	3500		
4. Til viðhalds	2000		
5. Til byggingar sundlaugar við skólann	12500		
	21300		
d. Fyrning húsa (sjá 20. gr.)	800		35050
2. Til héraðsskóla samkv. l. nr. 32 1929:			
a. Rekstrarstyrkur	100000		
b. Stofnkostnaður	28000		
		128000	
3. Til gagnfræðaskóla samkv. l. nr. 48 1930		70000	
4. Til gagnfræðaskólans á Ísafirði samkv. l., byggingarstyrkur		9000	
5. Til gagnfræðaskóla Reykvikinga		2500	
6. Til Reykjanesskóla í N.-Ísafjarðarsýslu, styrkur .		1000	
7. Til unglingafræðslu utan kaupstaða, samkv. 20. gr. l. nr. 48 1930		20000	
Þar af til skóla Sigurðar Greipssonar í Hauka- dal 1000 kr.			
	Flyt	265550	1402129

		kr.	kr.	65 31. des.
	Flutt	265550	1402129	
8.	Til bókasafns við unglingaskóla	1600		
9.	Ritstýrkur fyrir kennslubækur handa skólum	1600		
10.	Til alþýðuskólans í Reykjavík	4000		
			272750	
XV.	Húsmæðrafræðsla:			
1.	Til húsmæðrad. við alþýðuskóla Þingeyinga	5500		
2.	Til húsmæðrafræðslu á Hallormsstað	9500		
	Stýrkir samkvæmt tölul. 1.—2. eru bundnir því skilyrði hvor um sig, að atvinnumálaráðherra samþykki reglugerðir skólanna.			
3.	Til húsmæðraskólans á Laugalandi:			
a.	Stofnstýrkur	10000		
b.	Rekstrarstýrkur	11000		
		21000		
4.	Til kvenfél. Óskar í Ísafjarðarkaupstað, til húsmæðrafræðslu, gegn 1000 kr. annarsstaðar að	6000		
	Noti félagið ekki styrkinn, má greiða hann öðrum á Ísafirði eða í Ísafjarðarsýslu, að óbreyttum skilyrðum.			
5.	Til húsmæðrafræðslu í Vík í Mýrdal	800		
6.	Til rafveitu á Hallormsstað	6500		
7.	Til Staðarfellsskóla:			
1.	Rekstrarstýrkur	3000		
2.	Til byggingar rafveitu	2500		
		5500		
8.	Til íþróttaskólans að Sauðhúsvelli, heimavist	1000		
9.	Til húsmæðrafræðslu Árnýjar Filippusdóttur	2000		
			57800	
XVI.	Til kennslu heyrnar- og málleysingja m. m.		42000	
	Þar af fyrning húss kr. 550,00 (sjá 20. gr.)			
	Stjórnin annast um, að vandamenn nemendanna eða nemendurnir sjálfir greiði kostnað, ef efni þeirra leyfa, samkv. tilsk. 26. febr. 1872, 2. gr.			
XVII.	Til blindravinafélags Íslands		6500	
	Þar af 3000 kr. til að annast kennslu blindra barna.			
XVIII.	Sundkennsla o. fl.:			
1.	Til sundkennslu í Reykjavík	300		
	Stýrkur þessi er bundinn því skilyrði, að kennsla þessi fari fram að minnsta kosti 2 mánuði að vorinu og 1 mánuð að haustinu og að lærisveinar ríkisskólanna og skóla fyrir unglinga og fullorðna, sem styrktir eru af ríkisfé, njóti kennslunnar ókeypis.			
2.	Laun Ólafs Pálssonar og Jóns Pálssonar fyrir sundkennslu þá, sem getur í 1. lið, og til að kenna öðrum sundkennurum björgunarsund ..	3600		
	Flyt	3900	1781179	

	kr.	kr.
Flutt	3900	1781179
3. Til sundkennslu o. fl. annarsstaðar en í Rvík Styrkurinn veitist bæjarstjórnnum og sýslu- nefndum með því skilyrði, að annarsstaðar að sé lagt til sundkennslunnar eigi minna en rik- issjóðsstyrknum nemur.	2400	
4. Til þess að gera nýjar, steinsteyptar sundlaugar og sundskýli, enda séu þær til afnota fyrir al- menning og landsstjórnin samþykki uppdrátt og kostnaðaráætlun, helmingur kostnaðar, allt að	10000	16300
XIX. Til sjóvinnunámskeiðs		2000
Atvinnumálaráðherra ráðstafar styrknum, að fengnum tillögum fiskifélags Íslands		
XX. Til Geirs Þormars tréskurðarmeistara á Akureyri, til að halda uppi kennslu á Norðurlandi í teikn- ingu og tréskurði í þjóðlegum stíl		600
XXI. Til Björns Jakobssonar á Laugarvatni, til íþrótt- kennslu og leikfimiþrófs, samkv. l. nr. 24 1932 ..		2400
XXII. Til menningar- og fræðslusambands alþýðu		2000
XXIII. Til íþróttasambands Íslands		8000
enda sé styrknum varið til leiðbeiningar um félags- lega starfsemi í íþróttamálum og kennslu í íþrótt- um.		
XXIV. Til glímufélagsins Ármanns, vegna kostnaðar við utanför á síðastl. sumri á kappróðrarmót		750
XXV. Til skáksambands Íslands		1600
XXVI. Til íþróttavallar á Laugarvatni		1000
XXVII. Til greiðslu vaxta og afborgunar af láni til stúd- entagarðsins, fyrri greiðsla		14000
Samtals B.	. . .	1829829

15. gr.

Til vísinda, bókmennta og lista er veitt:

	kr.	kr.
1. Landsbókasafnið:		
a. Laun	20500	
b. Launabót til 2. bókavardar	1000	
c. Til aðstoðar	4200	
d. Til þess að kaupa bækur og handrit og til bókbands	15000	
e. Til þess að semja spjaldskrá	800	
f. Til þess að semja og prenta skrá um handrit	2400	
g. Til ritaukaskrár	900	
Flyt	44800	. . .

	kr.	kr.	65 31. des.
Flutt	44800	. . .	
h. Til kaupa á Jónsbók	1600		
i. Brunaábyrgðargjald fyrir safnið	360		
j. Húsaleiga	2000		
k. Ýmisleg gjöld	2300	51060	
2. Þjóðskjalasafnið:			
a. Laun	4950		
b. Til bókbands, bóka- og handritakaupa, umbúnaðar skjala og aðstoðarmanns	5000		
c. Ýmis gjöld	2000		
d. Til Björns K. Þórólfssonar, enda vinni hann við safnið	3000	14950	
3. Þjóðminjasafnið og verndun fornminja:			
a. Laun þjóðminjavarðar (fornminjavarðar)	5500		
b. Til aðstoðar, eftir reikningi	2500		
c. Til þess að útvega forngripi	1200		
d. Til áhalda og aðgerða	1200		
e. Til rannsókna og ferðakostnaðar	800		
f. Til viðgerðar á Hólakirkju	1000		
g. Til Víðimýrarkirkju	1000		
h. Til Þingeyrakirkju	3000		
Þjóðminjasafnið sé opið 6 stundir á viku, eftir nánari fyrirætlunum stjórnarráðsins.		16200	
4. Náttúrufræðifélagið:			
a. Tillag	2000		
b. Til aðstoðarmanns	1400		
Styrkurinn veitist með því skilyrði, að safnið sé til sýnis almenningi, ekki sjaldnar en einu sinni á viku.		3400	
5. Landsbókasafnshúsið:			
a. Til eldiviðar, ljósa og ræstingar	5500		
b. Til viðhalds og áhalda	5800		
c. Fyrning (sjá 20. gr.)	3639		
6. Til minningarbókasafns Matthíasar Jochumssonar á Akureyri, lokagreiðsla, gegn jafnmiklu framlagi frá Akureyrarbæ á sama tíma		14939	
7. Til kaupstaðarbókasafna, gegn eigi minna tillagi úr bæjarsjóði og sýslusjóði		10000	
8. Aukastyrkur til átta bókasafna:		1800	
a. Til amtsbókasafnsins á Akureyri, að því tilskildu, að Davíð skáld frá Fagraskógi hafi þar bókavörzlu með a. m. k. 2000 kr. launum auk verðstuðulsuppbótar	2500		
b. Til bókasafnsins á Ísafirði, að því tilskildu, að Guðmundur Gíslason Hagalín rithöfundur hafi þar bókavörzlu með a. m. k. 2000 kr. launum auk verðstuðulsuppbótar	2500		
Flyt	5000	112349	

	kr.	kr.
Flutt ..	5000	112349
c. Til amtsbókasafnsins á Seyðisfirði	2000	
d. Til bókasafns Hafnarfjarðar	2500	
e. Til bókasafns Neskaupstaðar	800	
f. Til iðnbókasafnsins í Reykjavík	1000	
g. Til bókasafns Siglufjarðar	1000	
h. Til bókasafns Vestmannaeyjakaupstaðar	1000	
9. Til bæjarbókasafns Reykjavíkur		13300
10. Til lesstofu byggingarfélags alþýðu		5000
11. Til lesstofu sjómanna á Siglufirði		500
12. Til lesstofu sjómannafélags Reykjavíkur		1000
13. Til sýslubókasafna, gegn eigi minna tillagi frá sýslusj.		500
14. Til bókhöldunnar á Húsavík		2500
15. Til kaupa á bókasafni Tryggva Þórhallssonar handa		500
Reykholtskóla. 3. greiðsla af 5		
16. Til hins íslenzka bókmenntafélags		2000
enda haldi það áfram útgáfu hins íslenzka fornbréfa-		2800
safns sem að undanfögnu.		
17. Til þjóðvinafélagsins		1400
18. Til fornleifafélagsins		800
19. Til sögufélagsins, til þess að gefa út alþingisbækur,		
landsyfirdóma o. fl.		2400
20. Til hins íslenzka fræðafélags, til að gefa út jarðabók		
Árna Magnússonar og Páls Vídalíns		1000
21. Til fornritaútgáfunnar		4000
22. Til leikfélags Reykjavíkur, gegn að minnsta kosti jafn-		
miklu framlagi úr bæjarsjóði Reykjavíkur		8000
Styrkurinn er því skilyrði bundinn, að menntamála-		
ráðið samþykki starfsskrá félagsins og að reikningar		
félagsins séu ávallt sendir fjárveitinganefnd alþingis.		
23. Til leiklistarskóla Soffíu Guðlaugsdóttur		1200
24. Til leikfélags Akureyrar, gegn að minnsta kosti jafn-		
miklu framlagi frá Akureyrarkaupstað		1000
25. Til leikfélags Ísafjarðar, gegn að minnsta kosti jafn-		
miklu framlagi frá Ísafjarðarkaupstað		600
26. Til norræna félagsins		1500
27. Til tónlistarskólans, gegn að minnsta kosti 2000 kr.		
framlagi frá bæjarsjóði Reykjavíkur		2500
28. Til hljómsveitar Reykjavíkur		2000
29. Til Páls Ísólfssonar, til þess að veita kirkjuorgelleikur-		
um og barnakennurum utan Reykjavíkur og guðfræði-		
nemum háskólans ókeypis kennslu í orgelleik, tóni,		
hljóðfræði og söngstjórn í kirkjum og barnaskólum ..		2000
30. Til Rögnvalds Sigurjónssonar, til hljómlistarnáms		1200
31. Til Guðmundar Matthíassonar, til hljómlistarnáms		800
32. Til Eggerts Stefánssonar söngvara		1200
33. Til Sigurðar Skúlasonar, til þess að veita kennurum og		
kennaraefnum ókeypis kennslu í framsagnarlist		1500
Flyt	...	173549

		kr.	kr.	65 31. des.
	Flutt	. . .	173549	
34.	Til Jóns Leifs tónskálds		2500	
35.	Til Jóns Norðfjörðs leikara, upp í námskostnað við leik- skóla erlendis		700	
36.	Til sambands islenzkra karlakóra		6000	
37.	Styrkur til skálda og listamanna, þó eigi minna en 500 kr. til hvers		5000	
38.	Til Magnúsar Ásgeirssonar, til ljóðapýðinga		2500	
39.	Til Einars Ólafs Sveinssonar, til ritstarfa		1800	
40.	Til Boga Ólafssonar, vegna útgáfu kennslubókar í ensku		1000	
41.	Til séra Eiríks Albertssonar, ritstyrkur		500	
42.	Til Jóhannesar úr Kötlum		1000	
43.	Til Guðmundar Finnbogasonar, til ritstarfa		1000	
44.	Til Árna Pálssonar prófessors, til ritstarfa		1200	
45.	Til Þorkels Jóhannessonar, til ritstarfa		1500	
46.	Til Leifs Ásgeirssonar, til vísindastarfs		1000	
47.	Til séra Jóns Thorarensens, til ritstarfa		500	
48.	Til Tómasar Guðmundssonar skálds		1000	
49.	Til Jóns Magnússonar skálds		1000	
50.	Til Halldórs Helgasonar skálds		500	
51.	Til Þorkels Þorkelssonar, til vísindastarfsemi		1000	
52.	Til Jóhanns Hjaltasonar, til söfnunar þjóðlegra fræða ..		500	
53.	Til Jóhanns Sveinssonar, til vísnaðsöfnunar		500	
54.	Til Þorsteins Konráðssonar, til söfnunar þjóðlegra fræða enda eignist Landsbókasafnið handritasafn hans.		400	
55.	Til Helga Guðmundssonar kennara frá Austmannsdal, til þjóðsagnasöfnunar		500	
56.	Til Þorsteins Bjarnasonar frá Háholti, til örnefnasöfn- unar og ritstarfa		300	
57.	Til Svafars Guðnasonar, námsstyrkur		1000	
58.	Til Bjarna Sæmundssonar, til fiskirannsóknna:			
	a. Föst laun	5000		
	b. Til ferða og annara útgjalda við rannsóknirnar ..	1000		
			6000	
59.	Til Steins Dofra, til að vinna að riti sínu „Ættir Íslend- inga“		1200	
	Styrkurinn veitist gegn því, að ritið verði eign lands- bókasafnsins, að höfundi látnum.			
60.	Til Guðbrands Jónssonar, til þess að semja miðalda- menningarsögu		1500	
61.	Til Bjarna Jósefssonar, utanfararstyrkur		800	
62.	Til Skúla Þórðarsonar meistara, til að rita bók um verzl- unarsögu Íslands		800	
63.	Til jöklamælinga		600	
64.	Til listasafnshúss Einars Jónssonar		3711	
	Þar af fyrning 711 kr. (sjá 20. gr.).			
	Flyt	. . .	221060	

65

31. des.

	kr.	kr.
Flutt	. . .	221060
65. a. Til Einars Jónssonar myndhöggvara enda hafi hann forstöðu og umsjón listasafns sins, er sé almenningi til sýnis endurgjaldslaust 4 stundir á viku.	5000	
b. Til sama, til aðstoðar	1000	6000
66. Til búnaðarbanka Íslands, fimmta greiðsla vaxta og af- borgana af viðlagasjóðslánum málaranna Ásgríms Jóns- sonar og Jóns Stefánssonar, með þeim skilyrðum, er segir í 57. lið 16. gr. fjárlaga 1934		3300
67. Kostnaður við friðun Þingvalla, sbr. lög nr. 59 1928 ..		5000
Samtals	. . .	235360

16. gr.

Til verklegra fyrirtækja er veitt:

	kr.	kr.
1. Til atvinnubóta í kaupstöðum og kauptúnum gegn tvöföldu framlagi frá bæjar- og sveitarfélögum, enda sé ríkisstjórn heimilt að krefjast þess, að unnið sé að $\frac{1}{3}$ við framkvæmdir fvrir ríkissjóð og þar af til Suðurlandsbrautar 150000 kr. Ennfremur sé það skilyrði fyrir framlagi, að hlutaðeigandi bæjar- eða sveitarfélag verji eðlilegri fjárhæð, að dómi ríkisstjórn- arinnar, til verklegra framkvæmda auk atvinnubóta- fjárins. Ríkisstjórninni er heimilt að verja 25 þús. krón- um af þessari upphæð til atvinnubóta fyrir konur, sem hafa fyrir heimili að sjá, enda leggi bæjar- og sveitar- félög jafnmikið fram á móti.		500000
2. Til búnaðarfélags Íslands, enda samþykki landbúnaðar- ráðherra fjárhagsáætlun félagsins		180000
3. Upp í kostnað vegna aldarafmælis búnaðarfélagsins ..		8000
4. Til nýbýla og samvinnubyggða		155000
5. Til sandgræðslu		30000
6. Gjöld samkvæmt jarðræktarlögum:		
a. Jarðabótastyrkur	620000	
b. Til verkfærakaupasjóðs	60000	
		680000
7. Til búfjárræktar samkv. l. nr. 32 1931		62000
Flyt	. . .	1615000

		65 31. des.
	kr.	kr.
Flutt	. . .	1615000
8. Til bygginga í sveitum:		
a. Til byggingar- og landnámssjóðs	200000	
b. Byggingarstyrkir	125000	325000
9. Til jarðakaupasjóðs (afgjöld þjóðjarða)		40000
10. Tillag til kreppulánasjóðs		250000
11. Tillag til byggingarsjóða kaupstaða og kaupsána:		
a. Samkv. lögum um verkamannabústaði, nr. 71 1931	100000	
b. Af tekjum tóbakseinkasölu	30000	130000
12. Vegna ráðstafana um tilbúinn áburð, allt að		12600
13. Til garðyrkjufélags Íslands		400
14. Til kartöfluverðlauna		10000
15. Til skógræktar:		
a. Laun	10300	
Þar af 600 kr. húsaleiguuppbót til Einars Sæmundsens.		
b. Til skógræðslu	21200	
c. Til endurbóta á íbúðarhúsinu á Vöglum og viðbótar, síðari greiðsla af tveimur	2000	
d. Til skógræktarfélags Íslands	2000	
Ógreiddur kostnaður af Þingvallagirðingu greiðist úr kirkjujarðasjóði.		
e. Til skógræktarfélags Eyfirðinga	1000	
f. Til Rakelar Þorleifsson línræktarkonu	500	37000
16. Tillag til mannvirkja á Flóaáveituvæðinu, samkv. l. nr. 68 1918 og l. nr. 10 1926		4000
17. Til framræslu við Eyrarbakka		5000
18. Til flutnings og viðgerðar á skurðgröfu		13000
19. Til áveitufélags Ólfusinga, styrkur til að nota skurðgröfu við framræslu á Ólfusforunum, samkv. V. kafla jarðræktarlaga		6000
20. Til fyrirhleðslu á vatnasvæði Þverár og Markarfljóts ..		45000
21. Til flóðgátta við Rangá vegna Safamýrar, 1/3 kostnaðar, fyrri greiðsla		4500
22. Til rannsóknar á Gilsnámu í Bolungavík o. fl.		1500
23. Til dýralækna:		
a. Laun handa 5 dýralæknum	19000	
b. Til Hólmgeirs Jenssonar, til dýralækninga	700	
c. Til Guðmundar Andréssonar, til að stunda dýralækningar í Skagafirði og Austur-Húnavatnssýslu, gegn jafnmiklu framlagi annarsstaðar að	700	
d. Til Halldórs Jónssonar, til að stunda dýralækningar, gegn jafnmiklu framlagi frá Svarfaðardalshreppi ..	300	
e. Til Eggerts Magnússonar, til að stunda dýralækningar við Gilsfjörð, gegn jafnmiklu framlagi annarsstaðar að	200	
Flyt	20900	2499000

		kr.	kr.
	Flutt	20900	2499000
f.	Til Ásgeirs Guðmundssonar í Æðey, til þess að stunda dýralækningar við Ísafjarðardjúp, gegn jafnháu framlagi annarsstaðar að	400	
g.	Til Brands Einarssonar, til þess að stunda dýralækningar í Mýrdal, gegn jafnháu framlagi annarsstaðar að	150	
h.	Til Braga Steingrímssonar, til að stunda dýralækningar í Reykjavík og nágrenni, eftir fyrirbællum ráðherra	1200	
i.	Til Þorvarðs Egilson, til að stunda dýralækningar í Vestmannaeyjum, gegn jafnmiklu framlagi annarsstaðar að	500	
j.	Til Ólafs Guðmundssonar, til þess að stunda dýralækningar á Akranesi, gegn jafnmiklu framlagi annarsstaðar að	150	
k.	Til Valdimars Stefánssonar, til þess að stunda dýralækningar í Austur-Skaftafellssýslu, gegn jafnmiklu framlagi annarsstaðar að	150	
l.	Til Guðbrands Hlíðar, til dýralækninganáms enda kynni hann sér loðdýrasjúkdóma.	1200	
m.	Til Guðmundar Gíslasonar læknskandidats, til dýralækninganáms	2000	
24.	Til búreikningaskrifstofu		26650
25.	Til kláðalækninga		3000
26.	Til rannsóknarstofu atvinnuveganna:		8000
a.	Iðnaðardeild	46500	
b.	Landbúnaðardeild	15200	
c.	Fiskideild	26000	
d.	Sameiginlegur kostnaður	25000	
		112700	
	Frá dregst:		
a.	Tekjur af matvælaeftirliti að frádregnum kostnaði	30000	
b.	Tekjur af vörurannsóknnum	6000	
c.	Tekjur af happdrætti	17000	
		53000	
	Rekstrarhalli		59700
27.	Til veðurstofu Íslands:		
a.	Laun forstöðumanns og fulltrúa	13900	
b.	Til aðstoðar	20000	
c.	Til veðurathugana utan Reykjavíkur, áhalda o. fl.	13500	
d.	Til veðurskeyta o. fl.	13500	
e.	Til loftskeytatækja	1000	
f.	Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	4000	
g.	Eftirhit með veðurathugunarstöðvum o. fl.	500	
			66400
	Flyt	. . .	2662750

	kr.	kr.	65 31. des.
Flutt		2662750	
28. Gjöld vegna laga nr. 83 1932, um raforkuvirki		5000	
29. Gjöld vegna laga um eftirlit með verksm. og vélum . .		600	
30. Til landmælinga		40000	
31. Til fiskifélagsins, enda samþykki atvinnumálaráðu- neytið fjárhagsáætlun fiskipingsins og félagið sjái um á sinn kostnað útgáfu fiskimanna-almanaks		66000	
32. Kostnaður vegna laga nr. 61 1932, um lax- og silungs- veiði		4000	
33. Til klaksjóðs, samkv. l. nr. 36 1937		5000	
34. Til loðdýraræktar, samkv. l. nr. 38 1936		15000	
35. Til þess að annast birting útvarpaðra veðurfregna í verstöðvum landsins		5000	
36. Til ræktunarveggar í Vestmannaeyjum		5400	
37. Til ræktunarveggar á Stokkseyri		4500	
38. Laun yfirmatsmanna o. fl.:			
a. 5 fiskiyfirmatsmanna	22600		
b. Laun 4 ullarmatsmanna	2500		
c. — 3 kjötmatsmanna	2250		
d. — lýsismatsmanns, samkv. l. nr. 42 1933	2400		
e. Ferðakostnaður yfirmatsmanna	12000		
f. Launauppbót til fiskiyfirmatsmannsins í Vest- mannaeyjum	800		
		42550	
39. Til eftirlits með skipum og bátum og öryggi þeirra:			
a. Laun skipaskoðunarstjóra, enda hafi hann eftirlit með skipum ríkisins án sérstaks endurgjalds	6000		
b. Til skrifstofukostnaðar	9000		
c. Ferðakostnaður, allt að	3000		
		18000	
40. Til fiskifulltrúa í Miðjarðarhafslöndunum, gegn tvö- földu fjárframlagi annarsstaðar að		10000	
41. Kostnaður vegna laga um fiskimatsstjóra		12000	
42. Til iðnsambands Íslands		1200	
43. Til sambands íslenskra heimilisiðnaðarfélaga		4000	
44. Til Guðmundar Jónssonar frá Mosdal, til þess að halda uppi kennslu og námskeiðum í tréskurði og heimilis- iðnaði		900	
45. Til Halldóru Bjarnadóttur, til þess að vinna að eflingu heimilisiðnaðar		1500	
46. Til Arndísar Þorsteinsdóttur garðyrkjukonu		300	
47. Til Guðrúnar Finnsdóttur		300	
48. Til kvenfélags Hvammshrepps í Vík í Mýrdal, til þess að halda uppi kennslu í handavinnu kvenna		500	
49. Til kvenfélagasambands Íslands		1000	
50. Til sambands norðlenskra kvenna		400	
51. Til sambands austfirzkra kvenna		400	
52. Til sambands sunnlenskra kvenna		400	
53. Til sambands vestfirzkra kvenna		400	
Flyt		2907100	

65

31. des.

	kr.	kr.
Flutt	. . .	2907100
54. Til kvenfélagasambands Mýra- og Borgarfjarðarsýslu .		400
55. Til sambands breiðfirzkra kvenna		400
56. Til sambands sunnlenskra kvenna, styrkur til að halda uppi námskeiðum fyrir húsmæður og húsmæðraefni ..		2500
57. Til kvenréttindafélags Íslands		400
58. Til landssambands bænda		500
59. Til vinnumiðlunar		15000
60. Til mæðrastyrksnefndar		2000
61. Til vörumerkjaskrásetjara		1600
62. Handa ungmennafélagi Íslands, til eflingar íþróttum, skógræðslu og bindindi		6000
Félagið gefi landsstjórninni skýrslu um, hvernig fénu er varið.		
63. Til ungmennafélaga, til þess að koma upp gufubað- stofum, þó ekki yfir 400 kr. í stað		1200
64. Til bandalags skáta		400
65. Til dýraverndunarfélags Íslands, til dýraverndunar- starfsemi		1000
66. Til loðdýraræktarfélag Íslands		2000
67. Til fiskiræktarfélag Íslands, 1/3 rekstrarkostnaðar, allt að		500
68. Til fiskræktarfélag Fljótsdalshéraðs, 1/3 rekstrarkostn- aðar, allt að		1000
69. Til klakstöðvar við Mývatn		1000
70. Húsameistari ríkisins:		
a. Laun (þar af persónuleg launaviðbót 2400)	8400	
b. Skrifstofukostnaður	18000	
Þar frá dregst:		
Tekjur af teikningum, sem húsameistari lætur gera, 25% af venjulegum taxta húsa- meistara	10000	
	8000	
		16400
71. Gjöld vegna laga um skipulag bæja og sjávarþorpa, gegn jafnmiklu framlagi annarsstaðar að		5000
72. Til skuldaskilaskjóðs útvegsmanna		160000
73. Til mjólkurbúa		51300
74. Til iðnlánaskjóðs		22500
75. Til frystihúsa		36000
76. Kostnaður við eftirlit með opinberum sjóðum		1200
77. Til fyrirhleðslu Hólmsár í Austur-Skaftafellssýslu		22000
78. Kostnaður vegna mæðiveikinnar:		
A. Til varnar útbreiðslu veikinnar:		
a. Verðir	108000	
b. Girðingar	118000	
c. Annar kostnaður	61000	
d. Kostnaður við rannsóknir	50000	
	337000	
Flutt	337000	3257400

		kr.	kr.	65 31. des.
	Flutt	337000	3257400	
Frá dregst:				
a. Frá hjargráðasjóði	66000			
b. Frá héruðum	90000	156060	181000	
B. Til stuðnings bændum á mæðiveikisvæðinu:				
a. Tillag upp í vaxtagreiðslur og jarðarafgjöld		150000		
b. 1. Til vegagerða á árinu 1938		110000		
2. Til vegagerða á árinu 1937		57500		
c. Tillag til gróðurhúsa		5000		
d. Nefndarkostnaður		5000	327500	
79. Ferðaskrifstofa ríkisins:				
Gjöld	50000			
Tekjur	50000			
		. . .		
80. Til heimssýningar í New York, fyrri greiðsla, gegn jafnmiklu framlagi annarsstaðar að			62500	
Samtals		. . .	3828400	

17. gr.

Til almennrar styrktarstarfsemi er veitt:

	kr.	kr.
1. Styrkur til berklasjúklinga		675000
Af þessum lið má greiða laun læknis, sem heilbrigðisstjórnin ræður til þess að hafa yfirumsjón með öllum berklavörnum á landinu, svo og til Gísla Kristjánssonar, Akureyri, upp í sjúkrakostnað hans erlendis, 1500 kr.		
2. Styrkur til sjúklinga samkv. bráðabirgðaákvæði í lögum nr. 78 frá 1936		300000
3. Gjöld samkv. l. nr. 39 frá 1935 um afstöðu foreldra til óskilgetinna barna		5000
4. Til alþýðutrygginga		545000
5. Til styrktarsjóðs verkamanna- og sjómannafélaganna í Reykjavík		4000
6. Til mæðrastyrksnefndarinnar, til sumarheimilis mæðra í Hveragerði		1500
7. Til verkakvennafélagsins Framtíðin í Hafnarfirði, til að halda uppi dagheimili fyrir börn		2000
Flyt	. . .	1532500

65

31. des.

	kr.	kr.
Flutt	. . .	1532500
8. Til barnavinafélagsins „Sumargjöfin“ í Reykjavík, til dagheimila		3000
9. Til barnaverndar, eftir ákvörðun ráðherra		2000
10. Til sjúkra- og styrktarsjóðs vitavarða		400
11. Til slysavarna		8000
enda sé stjórnarráðinu send skýrsla um starfsemina.		
12. Til þess að hjálpa nauðstöddum Íslendingum erlendis		1000
13. Til stórstúku Íslands, til bindindisstarfsemi		20000
Þar af til bindindisfélaga í skólum landsins 3500 kr.		
14. Til áfengismálaráðunautar		3000
15. Til stórstúku Íslands:		
Styrkur til húshyggingar, fjórða greiðsla af tíu		11500
16. Til sjúkrasamlagsins á Akranesi, enda breyti samlagið samþykktum sínum í samræmi við sjúkratryggingarlögin		2000
17. Til sjúkrasjóðs Fellshrepps		300
18. Til sjúkrasjóðs Hofshrepps		300
19. Til sjúkrasjóðs Súgfirðinga		300
20. Til sjúkrasjóðs verklýðsfélags Akureyrar		300
21. Til styrktarsjóðs verklýðsfél. í Flatey á Breiðafirði ...		200
22. Til sjúkrasjóðs kvenfélagsins á Hellusandi		300
23. Til styrktarsjóðs verklýðsfélagsins á Patreksfirði		200
24. Til sjúkrasjóðs verkamannafélagsins á Þingeyri		300
25. Til sjúkra- og styrktarsjóðsins Líkn í Ögurhreppi		150
26. Til sjúkra- og styrktarsjóðsins Hjálpar í viðlögum í Reykjarfjarðarhreppi		150
27. Til sjúkrasjóðs hjúkrunarfélags Ólafsvíkur		300
28. Til starfsemi Rauðakrossins		1000
29. Til ekknasjóðs Vestmannaeyja		800
Fjárveitingarnar undir 17.—29. tölul. eru bundnar því skilyrði, að jafnmikið fé að minnsta kosti komi annarsstaðar að, og að stjórnarráðinu sé send skýrsla um starfsemina.		
30. Til hælisisins á Sólheimum, byggingarstyrkur		1500
31. Til gamalmennahælis á Ísafirði		1000
32. Til gamalmennahælis á Seyðisfirði		1000
33. Til gamalmennahælis í Hafnarfirði		1000
Samtals	. . .	1592500

18. gr.

65

31. des.

Til eftirlauna og styrktarfjár er veitt:

	kr.	kr.
I. Samkvæmt eftirlaunalögum:		
a. Embættismenn	62897,11	
b. Embættismaekkjur og börn	16849,13	
c. Prestsekkjur	6918,57	
d. Lífeyrir samkvæmt lögum nr. 49 1923	2500,00	
e. — — — nr. 51 1921	5160,00	
		94324,81
II. Styrktarfé og eftirlaun, auk lögboðinna eftirlauna:		
a. Embættismenn:		
1. Ari Arnalds, fyrrv. bæjarfógeti	2660,00	
2. Björgvin Vigfússon, fyrrv. sýslumaður	1000,00	
3. Einar Þorkelsson, fyrrv. skrifstofustj. alþingis	1000,00	
4. Gísli Pétursson læknir	1000,00	
5. Guðmundur Björnsson sýslumaður	1000,00	
6. Guðm. Sveinbjörnsson fyrrv. skrifst.stj.	3403,19	
7. Halldór Steinsson læknir	600,00	
8. Jón Jónsson læknir	500,00	
9. Magnús Torfason, fyrrv. sýslumaður ..	1826,67	
10. Ólafur Finsen læknir	1000,00	
11. Sigurður Magnússon læknir	600,00	
12. Sigurður Sivertsen, fyrrv. prófessor	3356,50	
13. Sigurður Thoroddsen fyrrv. yfirkennari	2000,00	
14. Skúli Árnason, fyrrv. héraðslæknir	535,00	
15. Th. Krabbe, fyrrv. vitamálastj.	1328,00	
16. Þorvaldur Pálsson læknir	300,00	
	22109,36	
b. Embættismaekkjur og börn:		
1. Aðalbjörg Sigurðardóttir	1200,00	
2. Anna Gunnlaugsson	900,00	
3. Anna Jónsson, ekkja Kl. Jónssonar ...	450,00	
4. Anna Þorgrímsdóttir læknisekkja, 600 kr., auk 100 kr. með hverju barni hennar í ómegð	1000,00	
5. Ásta Einarson	600,00	
6. Ásta Hallgrímsson	600,00	
7. Christophine Bjarnhéðinsson	1200,00	
8. Dómhildur Jóhannesdóttir	1200,00	
9. Erica Gíslason	1000,00	
10. Guðlaug Magnúsdóttir	2000,00	
11. Harriet Jónsson	450,00	
12. Hrefna Einarisdóttir	600,00	
13. Ingileif Snæbjarnardóttir Aðils	400,00	
14. Jenny Forberg	600,00	
15. Kristbjörg Marteinsdóttir	1200,00	
16. Kristín Víðalín Jacobson	600,00	
17. Kristín Þórarinsdóttir læknisekkja	400,00	
Flyt	14400,00	22109,36 94324,81

65

31. des.

		kr.	kr.
	Flutt	14400,00	
18.	Magnea Ásgeirsson	200,00	22109,36
19.	Margrét Árnadóttir	450,00	94324,81
20.	Margrét Björnson	1000,00	
21.	Margrét Lárusdóttir lækni-sekkja	400,00	
22.	Margrét Þórðardóttir lækni-sekkja, 600 kr., auk 100 kr. með hverju barni í ómegð	1200,00	
23.	Martha Þorvaldsson lækni-sekkja	340,00	
24.	Ragna Gunnarsdóttir lækni-sekkja	600,00	
25.	Ragnheiður Jónassen sýslumannsekkja .	800,00	
26.	Rannveig Tómasdóttir	600,00	
27.	Sigríður Blöndal	300,00	
28.	Sigríður Finnbogadóttir	800,00	
29.	Sigríður Fjeldsted	450,00	
30.	Sigríður Hjaltadóttir Jensson	400,00	
31.	Sigríður Jónsdóttir lækni-sekkja	400,00	
32.	Sigrún Bjarnason	600,00	
33.	Soffía Guðmundsson	2000,00	
34.	Soffía Hjaltsted	600,00	
35.	Súsanna Friðriksdóttir Erlendsson	500,00	
36.	Theodóra Thoroddsen	800,00	
37.	Þrúður Ingibj. Jónsdóttir	300,00	
			27140,00
c.	Uppgjafaprestar:		
1.	Árni Þórarinnsson prófastur	280,00	
2.	Arnór Árnason	310,00	
3.	Ásmundur Gíslason prófastur	385,00	
4.	Bjarni Einarsson prófastur	780,00	
5.	Bjarni Þorsteinsson	295,00	
6.	Einar Pálsson	430,00	
7.	Einar Thorlacius próf.	350,00	
8.	Gísli Einarsson	295,00	
9.	Hallgrímur Thorlacius	295,00	
10.	Helgi P. Hjálmarsson	475,00	
11.	Ingvar Nikulásson	385,00	
12.	Jón Árnason	445,00	
13.	Jón Finnsson	385,00	
14.	Kristinn Daníelsson	520,00	
15.	Magnús Bjarnarson próf.	355,00	
16.	Matthías Eggertsson	465,00	
17.	Pálmi Þóroddsson	265,00	
18.	Sveinn Guðmundsson	445,00	
19.	Þórður Ólafsson	370,00	
20.	Þorvaldur Jakobsson	1275,00	
21.	Þorvarður Þorvarðsson próf.	475,00	
			9280,00
d.	Prestsekkjur:		
1.	Anna Stefánsdóttir	200,00	
2.	Ástríður Petersen	200,00	
	Flyt	400,00	58529,36
			94324,81

		65	
		kr.	kr.
		31. des.	
	Flutt	400,00	58529,36
3.	Auður Gísladóttir	300,00	94324,81
4.	Bergljót Blöndal	200,00	
5.	Björg Einarsdóttir frá Dvergasteini	200,00	
6.	Björg Einarsdóttir frá Undirfelli	500,00	
7.	Björg Jónsdóttir frá Vallanesi	300,00	
8.	Guðbjörg Guðmundsdóttir	400,00	
9.	Guðbjörg Hermannsdóttir	181,70	
10.	Guðfinna Jensdóttir	300,00	
11.	Guðný Þorsteinsdóttir	173,56	
12.	Guðríður Helgadóttir	282,00	
13.	Guðríður Ólafsdóttir	164,26	
14.	Guðrún J. Jóhannesdóttir	500,00	
15.	Guðrún S. Jónsdóttir	250,00	
16.	Guðrún Pétursdóttir	300,00	
17.	Guðrún Sigurðardóttir	181,07	
18.	Guðrún M. Sveinsdóttir	300,00	
19.	Guðrún Torfadóttir	300,00	
20.	Helga Ketilsdóttir	300,00	
21.	Helga Skúladóttir	227,06	
22.	Hlíf Bogadóttir	300,00	
23.	Ingibjörg Magnúsdóttir	157,90	
24.	Jakobína Sigurgeirsdóttir	157,44	
25.	Jóhanna Magnúsdóttir prófastsekkja ..	300,00	
26.	Kirstín Pétursdóttir	300,00	
27.	Líney Sigurjónsdóttir	500,00	
28.	Margrét Jónasdóttir	300,00	
29.	Margrét Sigurðardóttir prófastsekkja ..	500,00	
30.	Sigríður Halldórsdóttir Jónsson	300,00	
31.	Sigríður Helgadóttir	300,00	
32.	Sigríður Jóhannesdóttir	300,00	
33.	Sigríður Jónasdóttir frá Melstað	146,71	
34.	Sigríður Kjartansdóttir, 800 kr. auk 300 kr. með hverju barna sinna	2000,00	
35.	Sigríður Þórðardóttir	144,00	
36.	Sigurlaug Knudsen	300,00	
37.	Sigrún Kjartansdóttir	300,00	
38.	Steinunn Eiríksdóttir Stephensen	200,00	
39.	Steinunn Pétursdóttir	300,00	
40.	Valgerður Kr. Guðmundsdóttir	135,37	
41.	Vilborg Jónsdóttir	300,00	
42.	Þóra Jónsdóttir	217,28	
43.	Þórhildur Friðriksdóttir	300,00	
44.	Þórunn Bjarnadóttir	155,56	
e. Kennarar, kennaraekkjur og börn:		13673,91	
1.	Aðalbjörg Steinsdóttir	500,00	
2.	Anna Ásmundsdóttir	300,00	
3.	Ásdís Þorgrímsdóttir 300 kr., auk 100 kr. með einu barni hennar í ómegð	400,00	
	Flyt	1200,00	72203,27
			94324,81

		kr.	kr.
	Flutt	1200,00	
4.	Ásta Magnúsdóttir kennaraekkjja	200,00	72203,27
5.	Cathinka Sigfússon	600,00	94324,81
6.	Einar Hávarðsson	150,00	
7.	Elisabet Jónsdóttir	300,00	
8.	Guðbjörg Kristjánsdóttir	1200,00	
9.	Guðmundur Björnsson	300,00	
10.	Helga Finnsdóttir	1200,00	
11.	Hólmfriður Gísladóttir kennslukona ...	500,00	
12.	Ingivaldur Nikulásson kennari	300,00	
13.	Jóhann P. Pétursson kennari	500,00	
14.	Jón Strandfeld	150,00	
15.	Jósep Björnsson fyrrv. skólastjóri	1577,14	
16.	Lárus Rist kennari	600,00	
17.	Ragnheiður Guðjónsdóttir	300,00	
18.	Ragnheiður Torfadóttir	400,00	
19.	Sigurjón Rögnvaldsson	200,00	
20.	Steinunn Frimannsdóttir	450,00	
21.	Viktoria Bjarnadóttir	150,00	
		10277,14	
f.	Póstmenn, póstar og ekkjur þeirra:		
1.	Álfheiður Blöndal, ekkja Kristjáns Blöndals póstaðgreiðslumanns	300,00	
2.	Anína Arinbjarnardóttir	200,00	
3.	Baldur Eyjólfsson póstur	300,00	
4.	Björn Jónsson póstur	300,00	
5.	Böðvar Jónsson póstur	400,00	
6.	Edvald Eyjólfsson póstur	500,00	
7.	Elieser Eiríksson	200,00	
8.	Elinborg Vigfúsdóttir, ekkja Einars Runólfs- sonar póstaðgreiðslumanns	400,00	
9.	Friðrik Jónsson póstur	450,00	
10.	Guðbjörg Ólafsdóttir, ekkja G. Krist- jánssonar pósts	300,00	
11.	Guðm. Kristjánsson póstur	300,00	
12.	Guðmundur Ólafsson póstur	300,00	
13.	Halla Árnadóttir póstsekkja	300,00	
14.	Halldór Benediktsson póstur	200,00	
15.	Hedvig Blöndal, ekkja Óla Blöndals póst- ritara, 300 kr., auk 100 kr. með hverju barni í ómegð	500,00	
16.	Jóhanna Þ. Jónsdóttir póstsekkja	200,00	
17.	Jóhanna Thorlacius póstmannsekkja ..	300,00	
18.	Jóhannes Þórðarson	500,00	
19.	Jón Jónsson póstur í Galtarholti	300,00	
20.	Kjartan Þorkelsson, fyrrum póstaðgrm. og matsmaður	300,00	
21.	Kristján Jónsson póstur	200,00	
22.	Loftur Ólafsson póstur	600,00	
	Flyt	7350,00	82480,41
			94324,81

				65
		kr.	kr.	31. des.
	Flutt	7350,00	82480,41	94324,81
23.	Maria Jónsdóttir, ekkja Fr. Klem.	300,00		
24.	Ólöf Gunnarsdóttir, ekkja Árna Sigbjörnssonar pósts	200,00		
25.	Ragnheiður Bjarnadóttir, ekkja Þorleifs Jónssonar	1000,00		
26.	Reinald Kristjánsson póstur	200,00		
27.	Sigríður Guðmundsdóttir póstsekkja ..	300,00		
28.	Solveig Árnadóttir póstsekkja	300,00		
29.	Stefán Stefánsson, Eskifirði	600,00		
30.	Torfi Sæmundsson póstur	200,00		
31.	Tryggvi Hallgrímsson póstur	200,00		
32.	Vigdís Steingrimsdóttir	300,00		
33.	Þóra Matthíasdóttir Skaftason	300,00		
34.	Þóroddur Bjarnason póstur	600,00		
35.	Þórunn Sigurðardóttir	200,00		
		12050,00		
g. Rithöfundar og listamenn:				
1.	Ásmundur Sveinsson	3000,00		
2.	Bjarni Þorsteinsson tónskáld	800,00		
3.	Briet Bjarnhéðinsdóttir	1000,00		
4.	Davíð Stefánsson frá Fagraskógi	1500,00		
5.	Einar Benediktsson	5000,00		
6.	Einar Hjörleifsson Kvaran	5000,00		
7.	Guðmundur Davíðsson, Hraunum	500,00		
8.	Guðmundur Friðjónsson á Sandi	1800,00		
9.	Guðmundur G. Hagalín	1500,00		
10.	Guðmundur Kamban	1800,00		
11.	Halldór Kiljan Laxness	5000,00		
12.	Helgi Péturss	5000,00		
13.	Herdís Andrésdóttir	500,00		
14.	Indriði Einarsson	5000,00		
15.	Indriði Þorkelsson á Fjalli	500,00		
16.	Jakob Thorarensen	1500,00		
17.	Jón Stefánsson málari	3000,00		
18.	Jón Þorsteinsson, Arnarvatni	500,00		
19.	Kristín Sigfúsdóttir skáldkona	1000,00		
20.	Kristleifur Þorsteinsson á Kroppi	500,00		
21.	Kristmann Guðmundsson	1800,00		
22.	Magnús Stefánsson	1000,00		
23.	Oddur Oddsson	500,00		
24.	Ólafur Friðriksson	1800,00		
25.	Ríkarður Jónsson	3000,00		
26.	Sigurður Jónsson, Arnarvatni	1000,00		
27.	Sigurður Nordal	2000,00		
28.	Sigurður Sigurðsson frá Arnarholti ..	1000,00		
29.	Sigurjón Friðjónsson	1000,00		
30.	Theodór Friðriksson	1500,00		
31.	Unnur Benediktsdóttir Bjarklind	1000,00		
Flyt		60000,00	94530,41	94324,81

65
31. des.

		kr.	kr.
	Flutt	60000,00	94530,41
32.	Þórarinn Jónsson tónskáld	1800,00	
33.	Þórbergur Þórðarson	2500,00	
34.	Þorsteinn Gíslason	2000,00	
			66300,00
h. Ekkjur og börn skálda og listamanna:			
1.	Arnbjörg Einarsdóttir	300,00	
2.	Eleanor Sveinbjörnsson	1200,00	
3.	Guðrún Jónsdóttir Erlingsson	300,00	
4.	Guðrún Sigurðardóttir	300,00	
5.	Jakobína Pétursdóttir	200,00	
6.	Kristín Jakobsdóttir frá Hofi	800,00	
7.	Ólína Þorsteinsdóttir	300,00	
8.	Sigríður Jónsdóttir frá Hvítadal	500,00	
9.	Sigríður Snæbjarnardóttir, ekkja Þór. B. Þorlákssonar málara	500,00	
			4400,00
i. Ýmsir starfsmenn og ekkjur:			
1.	Ágústa Þ. Ólafsdóttir	300,00	
2.	Anna Bjarnadóttir, ekkja Hj. Láruss. ..	300,00	
3.	Anna Eiríksdóttir ljósmóðir	200,00	
4.	Anna Sigurðardóttir, Fjöllum	300,00	
5.	Anna Þorsteinsdóttir ljósm.	400,00	
6.	Áslaug Bjarnadóttir ljósm.	300,00	
7.	Ástriður Jónsdóttir ljósm.	200,00	
8.	Arndís Sigurðardóttir	300,00	
9.	Árni Guðmundsson, fv. fiskimatsm. ...	200,00	
10.	Benedikt Gröndal, fv. bæjarfógskr.	800,00	
11.	Björg Guðmundsdóttir	400,00	
12.	Einar Markússon, fv. rikisbókari	2000,00	
13.	Einar Straumfjörð fyrrv. vitavörður, vegna örorku	400,00	
14.	Friðfinnur Guðjónsson leikari	800,00	
15.	Gestur Guðmundsson, fyrrv. vitav.	400,00	
16.	Gróa Jónsdóttir ljósm.	200,00	
17.	Guðbjörg Þorleifsdóttir, Múlakoti	400,00	
18.	Guðjón Guðlaugsson	1200,00	
19.	Guðlaug Jónsdóttir, ekkja Jóns Stef. ..	200,00	
20.	Guðlaugur Hansson lýsismatsm.	200,00	
21.	Guðleif Erlendsdóttir, fv. hjúkrunark. ...	300,00	
22.	Guðmundur Eiríksson á Þorfinnsst.	300,00	
23.	Guðmundur Þorfinnsson, fv. ferjum. ..	300,00	
24.	Guðríður Guðmundsdóttir ljósm.	200,00	
25.	Guðrún Cýrusdóttir ljósm.	200,00	
26.	Guðrún Egilson 2000 kr., auk 100 kr. með hverju barni hennar í ómegð	2200,00	
27.	Guðrún Einarsdóttir ljósm.	200,00	
28.	Guðrún Guðmundsdóttir ljósm.	300,00	
29.	Guðrún Jóhannesdóttir ljósm.	300,00	
	Flyt	13800,00	165230,41
			94324,81

		65	
		kr.	kr.
			31. des.
Flutt	13800,00	165230,41	94324,81
30. Guðrún Magnúsdóttir ljósm.	200,00		
31. Guðrún J. Norðfjörð ljósm.	200,00		
32. Halldór Brynjólfsson blindi	350,00		
33. Halldóra Metúsalemsdóttir ljósm.	300,00		
34. Halldóra Þórðardóttir	600,00		
35. Helga Þórðardóttir ljósm.	600,00		
36. Helgi Árnason, fv. safnahúsvörður	600,00		
37. Henriette Kjær, fv. yfirhjúkrunarkona .	600,00		
38. Hólmfríður Björnsd., ekkja G. Hjaltas.	300,00		
39. Hólmfríður Friðfinnsdóttir ljósm.	200,00		
40. Ingibjörg Jósefsdóttir ljósm.	200,00		
41. Jensína Pálsdóttir ljósm.	200,00		
42. Jóhann Ragúels, Akureyri	600,00		
43. Jóhannes Jörundsson, Hrísey	300,00		
44. Jón Runólfsson, fv. sýsluskrifari	600,00		
45. Jón Sigurðsson fiskimatsm.	200,00		
46. Jónatan Jónsson, fv. vitav.	400,00		
47. Jónína Marteinsdóttir	300,00		
48. Jórunn Guðmundsdóttir ljósm.	300,00		
49. Klásína Eiríksdóttir ljósm.	200,00		
50. Kristín Guðmundsd., ekkja E. Helgas.	600,00		
51. Kristín Pálsdóttir ljósm.	300,00		
52. Kristín Pálsdóttir vitavarðarekkja	300,00		
53. Kristín Sigurðardóttir júbilljósm.	500,00		
54. Kristinn Jónsson vegaverkstjóri	300,00		
55. Kristjana Benediktsdóttir	400,00		
56. Kristólína Kragh	300,00		
57. Kofoed-Hansen, fv. skógræktarstjóri ..	1546,80		
58. Lúsía Þorsteinsdóttir júbilljósm.	200,00		
59. Margrét Grímsdóttir ljósm.	200,00		
60. Margrét Jónsdóttir ljósm.	200,00		
61. Margrét Jónsdóttir vitavarðarekkja ...	300,00		
62. Margrét Vigfúsdóttir vitavarðarekkja ..	300,00		
63. Marta Þórarinsdóttir simam.ekkjja	500,00		
64. Matthildur Þorkelsdóttir júbilljósm. ..	500,00		
65. Nikólína Björnsdóttir ljósm.	300,00		
66. Ólafur Guðmundsson, fv. ferjum.	600,00		
67. Ólafur Ísleifsson, Þjórsártúni	600,00		
68. Ólína Sigurðardóttir ljósm.	200,00		
69. Ólöf Steingrímsdóttir, ekkja Páls Erl. ..	500,00		
70. Pálína Björnsdóttir ljósm.	200,00		
71. Pálína Sigurðardóttir, fyrrv. ljósm. ...	300,00		
72. Petrea Jónsdóttir	300,00		
73. Ragnheiður Erlendsdóttir	300,00		
74. Sigríður Gísladóttir 300 kr., og 100 kr. með hverju barni hennar til 16 ára ald.	1200,00		
75. Sigríður Magnúsdóttir hjúkrunarkona .	500,00		
76. Sigríður Narfadóttir ljósm.	300,00		
Flyt	32796,80	165230,41	94324,81

65

31. des.

		kr.	kr.
	Flutt	32796,80	
77.	Sigríður Sveinsdóttir, ekkja Jakobs Björnssonar sildarmatsmanns	300,00	
78.	Sigurður Pétursson, fyrrv. fangav.	1000,00	
79.	Snæbjörn Kristjánsson, Hergilsey	200,00	
80.	Steinunn Sigurðardóttir, ekkja M. Vigfússonar	600,00	
81.	Susie Briem, ekkja Halld. Briem	800,00	
82.	Tómas Gunnarsson fiskimatsm.	200,00	
83.	Valgerður Steinsen fv. spítalaráðsk.	500,00	
84.	Vigfús Sigurðsson fyrrv. vitav.	300,00	
85.	Vilborg Sigurðardóttir ljósm.	200,00	
		36896,80	
	Á styrkveitingar í II. a.—i. greiðist dýrtíðaruppbót eftir sömu reglum sem á laun embættismanna.		
j.	Lífeyrir hjónanna á Staðarfelli	3000,00	
k.	Eftirlaun Sig. Sigurðssonar búnaðarmálastjóra	4500,00	
			209627,21
III.	Dýrtíðaruppbót	. . .	59420,98
	Samtals	. . .	363373,00

19. gr.

Til óvissra útgjalda eru veittar 100000 kr.

III. KAFLI
Eignahreyfingar.

65
31. des.

20. gr.

			kr.	kr.
Inn.				
I. Fyrningar:				
1. Samkvæmt	3. gr. A.		102640	
2. —	3. — B.		3640	
3. —	9. —		2170	
4. —	10. —		2046	
5. —	11. —		7070	
6. —	12. —		60721	
7. —	13. —		130552	
8. —	14. —		13644	
9. —	15. —		4350	
				326833
II. Vætanlega útdregið af bankavaxtabréfum og veð- deildarbréfum				50000
III. Endurgreiddar fyrirframgreiðslur				10000
IV. Endurgreidd lán og andvirði seldra eigna				50000
Samtals			. . .	436833
Út.				
I. Afborganir lána ríkissjóðs og ríkisstofnana:				
1. Ríkissjóðslán:				
a. Innlend lán		391150		
b. Dönsk lán		329622		
c. Ensk lán		476228		
			1197000	
2. Lán ríkisstofnana:				
Landssíminn (sjá 3. gr. A. 2.)			210000	
				1407000
II. Til eignaaukningar ríkisstofnana:				
1. Landssíminn (ný símakerfi o. fl.)			167000	
2. Ríkisprentsmiðjan			15000	
3. Landssmiðjan			18000	
4. Kristneshæli (starfsmannahús)			10000	
				210000
III. Til að gera nýja vita				65000
IV. Til lögboðinna fyrirframgreiðslna				10000
Samtals			. . .	1692000

65

31. des.

21. gr
I. Rekstrar.

[illegible]

II. Sjóðs-

		kr.
	Inn :	
2.—5. gr.	Rekstrartekjur samkvæmt rekstraryfirliti Aðrar innborganir og fyrningar ¹⁾ :	17464280
20. gr. I.	Fyrningar	326833
— II.	Vætanlega útdregið af bankavaxtabréfum	50000
— III.	Endurgreiddar fyrirframgreiðslur	10000
— IV.	Endurgreidd lán og andvirði seldra eigna	50000
	Greiðslujöfnuður	113028
	Samtals	18014141

1) Fyrningar færðar hér til jafnaðar sömu upphæð, sem talin er í rekstrarútgjöldum.

Yfirlit.
Yfirlit.

65
31. des.

		kr.	kr.
	Gjöld :		
7. gr.	Vextir		1680000
8. gr.	Borðfé konungs		60000
9. gr.	Til alþingiskostnaðar og yfirskoðunar ríkis- reikninga		245920
10. gr.	Til ríkisstjórnarinnar		492046
11. gr. A.	Til dómgæzlu og lögreglustjórnar	1461760	
— B.	Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur ..	317000	
			1778760
12. gr.	Til læknaskipunar og heilbrigðismála		669481
13. gr. A.	Vegamál	1696902	
— B.	Samgöngur á sjó	654000	
— C.	Vitamál og hafnargerðir	680450	
— D.	Flugmál	5000	
			3036352
14. gr. A.	Kirkjumál	410120	
— B.	Kennslumál	1829829	
			2239949
15. gr.	Til vísinda, bókmennta og lista		235360
16. gr.	Til verklegra fyrirtækja		3828400
17. gr.	Til almennrar styrktarstarfsemi		1592500
18. gr.	Til eftirlauna og styrktarfjár		363373
19. gr.	Óviss útgjöld		100000
	Rekstrarafgangur		1142139
	Samtals	. . .	17464280

Yfirlit.

		kr.
	Út :	
7.—19. gr.	Rekstrarútgjöld samkvæmt rekstraryfirliti	16322141
	Aðrar útborganir:	
20. gr. I.	Afborganir lána	1407000
— II.	Til eignaaukningar ríkisstofnana	210000
— III.	Til að gera nýja vita	65000
— IV.	Lögboðnar fyrirframgreiðslur	10000
	Samtals	18014141

Ríkisstjórninni er heimilt:

- I. Að verja fé úr ríkissjóði til launagreiðslu tveggja dómara í hæstarétti, ef dómurum verður fjölgað á árinu 1938 samkvæmt lögum um hæstarétt, nr. 112 14. maí 1935.
- II. Að greiða Jóni Ófeigssyni yfirkennara full laun, ef hann lætur af embætti á árinu eða verður frá starfi sakir sjúkleika.
- III. Að greiða Ingibjörgu H. Bjarnason 2000 kr. eftirlaun, þegar hún lætur af starfi.
- IV. Að greiða Jakobi Smára $\frac{3}{4}$ adjunktslauna fyrir skólaárið 1937—1938, ef hann lætur af embætti og fær eigi lífvænlegt starf við sitt hæfi fyrir þann tíma.
- V. Að veita mjólkurbúi Ölfusinga fjárhagslegan stuðning til næsta þings, eftir mati ríkisstjórnarinnar, til þess að greiða til bráðabirgða úr örðugleikum þess vegna byrða af stofn- og starfrækslukostnaði, enda láti ríkisstjórnin athuga svo fljótt sem verða má fjárhag mjólkurbúsins og rekstur allan, í því skyni að tryggja afkomu þess í framtíðinni, eftir því sem unnt er.
- VI. Að láta fram fara fyrir næsta þing athugun á ritum dr. jur. Jóns Dúasonar um Grænland og Grænlandinga, gera áætlun um kostnað við útgáfu þessara rita og tillögur um, á hvern hátt slíkri útgáfu yrði haganlegast fyrir komið, ef ráðin yrði.
- VII. Að láta blindravinafélag Íslands fá að láni allt að 10 útvarpstæki til afnota fyrir blinda menn, og sé kostnaður, er af þessu leiðir, færður á fjárhagsáætlun viðtækjaverzlunar ríkisins. Ennfremur að lána allt að þremur tækjum til sjúklinga, sem liggja rúmfastir árum saman í heimahúsum.
- VIII. Að verja allt að 6000 kr. af tekjuafgangi landssmiðjunnar til að láta smiða þar ýmsa muni, er íslenzkir hugvitsmenn finna upp og líklegt þykir, að gagn megi verða að fyrir framleiðsluna í landinu, enda sé ríkisstofnunum og fyrirtækjum, sem njóta rekstrarstyrks af almannafé, skylt að skipta við landssmiðjuna, eftir því sem hún getur afkastað.
- IX. Að gera ráðstafanir til þess að láta auka og endurbæta senditæki ríkisútvarpsins, svo að þau fullnægi þörfum landsmanna. Skulu þær endurbætur fara eftir nánari ákvörðunum stjórnarinnar, enda beri ríkisútvarpið sjálft allan kostnað af framkvæmdum.
- X. Að láta þeim ráðherra, sem fer með utanríkismál, sé hann ekki jafnframt forsætisráðherra, í té leigulausa íbúð, eða að öðrum kosti greiða honum úr ríkissjóði allt að 3000 kr. til húsaleigu.
- XI. Að endurgreiða skemmtanaskatt af fé því, sem aflað er með samkomum og rennur til eflingar slysavörnum hér við land.
- XII. Að kaupa hveralandið í Reykjahverfi vegna grænmetisræktunar og væntanlegrar hitaveitu til Húsavíkur, ef hagstæðir samningar takast um kaupin.
- XIII. Að ábyrgjast fyrir Ísafjarðarkaupstað og Eyrarhrepp, gegn þeim tryggingum, er stjórnin metur gildar, allt að 280000 kr. viðbótarlán til rafvirkjunar, þó ekki yfir 85% kostnaðarverðs.
- XIV. Að ábyrgjast fyrir tunniverksmiðju Siglufjarðar allt að 150 þús. kr. rekstrarlán, enda sé lánið geitt fyrir áramót.
- XV. Að ábyrgjast fyrir Akureyrarkaupstað allt að 200 þús. kr. lán til rekstrar tunniverksmiðju þar, enda greiðist lánið fyrir áramót.
- XVI. Að ábyrgjast fyrir Sauðárkrókhrepp allt að 270000 kr. lán til hafnargerðar á Sauðárkróki, gegn því að héraðsbúar útvegi óendurkræft framlag til

verksins, ekki undir 100000 kr., enda fari allur kostnaður ekki fram úr 620000 kr. Lánið verði tekið innanlands.

65

31. des.

- XVII. Að ábyrgjast fyrir Neskaupstað 15000 króna lán til endurbóta á sildarverk-smiðju.
- XVIII. Að ábyrgjast fyrir Búðahrepp allt að 20000 króna lán til aukningar á raf-veitu hreppsins.
- XIX. Að ábyrgjast fyrir Vikurfélagið h/f allt að 50000 kr. lán til vikurvinnslu við Arnarstapa á Snæfellsnesi.
- XX. Að ábyrgjast fyrir Ytri-Akraneshrepp allt að 20000 kr. lán, sem verja á til þess að steypa garð til varnar hættulegu landbroti (Endurveiting).
- XXI. Að endurgreiða úr lífeyrissjóði embættismanna, án vaxta, það fé, sem Þórir Guðmundsson kennari hafði greitt í sjóðinn, til uppeldis barni hans.
Ennfremur að endurgreiða Kristni Ólafssyni fyrrv. bæjarfógeta, Högna Björnssyni fyrrv. héraðslækni, Láru Wathne og Ingibjörgu Steinsdóttur fyrrv. símakonum, Önnu Guðmundsdóttur fyrrv. ritara í fjármála-ráðuneytinu og Ólafi Sveinssyni fyrrv. vitaverði það fé, sem þau hafa greitt í lífeyrissjóð embættismanna, og Guðmundi Ólafssyni frá Laugarvatni, Guðmundi R. Ólafssyni frá Grindavík, Sigurði Heiðdal, Jakobi Péturssyni, Guðrúnu Pálsdóttur og Ásgerði Guðmundsdóttur, fyrrv. kennurum, það fé, sem þau hafa greitt í lífeyrissjóð barnakennara, allt án vaxta.
- XXII. Að krefjast þeirra trygginga, sem stjórnin metur gildar, fyrir hverri ábyrgð, sem hún gengur í f. h. ríkissjóðs, enda séu allar slíkar lántökur framkvæmdar af ráðuneytinu, eða Landsbanka Íslands og Útvegsbanka Íslands í samráði við ráðuneytið. Þó getur ráðuneytið falið einstökum mönnum útvegum lánanna.
- XXIII. Að greiða á árinu 1938 dýrtíðaruppbót á laun embættismanna, eftir sömu reglum sem á árinu 1937.
- XXIV. Að kaupa jarðirnar Tjarnir I og II í Vestur-Eyjafjallahreppi, sem sæta ágangi Markarfljóts vegna fyrirhleðslu.
- XXV. Að kaupa Reykjarhól í Seyluhreppi fyrir skólasetur.
- XXVI. Að kalla, í samráði við biskup og sóknarnefnd dómkirkjusafnaðarins, tvo aðstoðarpresta til starfa í dómkirkjusöfnuðinum og láta greiða þeim úr prestlaunasjóði sömu laun og sóknarprestum.
- XXVII. Að kaupa á árinu 1938 eignina Amtmannsstíg 1 í Reykjavík, hús og lóðir, með því verði og skilmálum, sem um semst, og þó ekki óhagkvæmari fyrir ríkissjóð en boðið hefir verið áður í þá eign.

23. gr.

Stjórn Landsbankans veitist heimild til að greiða Steinunni Kristjánsdóttur, ekkju Alberts Þórðarsonar bankabókara, 500 kr. 1938, svo og uppbót á þá fjárhæð, eftir sömu reglu sem bankinn veitir hana á laun starfsmanna sinna, og að greiða Birni Kristjánssyni uppbót á eftirlaun hans, eftir sömu reglu.

Stjórninni er heimilt að greiða Þóru Beck, ekkju Þórólfs Becks skipstjóra, eftirlaun eftir svipuðum reglum sem eimskipafélag Íslands greiðir ekkjum skipstjóra sinna, og sé upphæðin færð á útgerðarreikning Esju.

Stjórn Búnaðarbankans veitist heimild til þess að greiða frú Önnu Klemensdóttur, ekkju Tryggva Þórhallssonar bankastjóra, 25% af launum manns hennar sem aðalbankastjóra búnaðarbankans, og dýrtíðaruppbót að auk.

Stjórn sama banka veitist heimild til þess að greiða frú Aðalbjörgu Albertsdóttur, ekkju Þorsteins Sigurgeirssonar bankagjaldkera, 1000 kr., og til tveggja barna hennar innan 16 ára aldurs, 300 kr. til hvors.

65 Stjórninni er heimilt að greiða Sigurði Hjálmarssyni stýrimanni 600 kr., og sé
31. des. upphæðin færð á útgerðarreikning Esju.

24. gr.

Ef lög verða staðfest, er afgreidd hafa verið frá alþingi 1937 og hafa í för með sér tekjur eða gjöld fyrir ríkissjóð, breytast fjárhæðirnar tekju- og gjaldamegin samkvæmt þeim lögum.

Allar þær fjárveitingar, sem eigi eru ákveðnar í lögum, öðrum en fjárlögum, tilskipunum, konungsúrskurðum eða öðrum gildandi ákvörðunum, gilda aðeins fyrir fjárhagstímabilið.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

66

31. des.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 1 7. jan. 1935, um meðferð og sölu
mjólkur og rjóma o. fl.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

2. gr. laganna skal orða svo:

Í öllum þeim kaupstöðum og kaupúnum, þar sem fram getur farið dagleg sala á mjólk og rjóma frá mjólkurbúum, sem viðurkennd verða til þess af landbúnaðarráðherra og mjólkursölunefnd hefir ákveðið sem sölusvæði, skal gjald, er nefnist verðjöfnunargjald, lagt á alla neytlumjólk og rjóma frá mjólkurbúum, félögum eða einstökum mönnum.

Gjald þetta ákveðst fyrirfram af mjólkursölunefnd, og má breyta því svo oft sem þurfa þykir.

Tekjuafgangur mjólkursölu skal renna í verðjöfnunarsjóð, eftir að nauðsynlegar afskriftir hafa farið fram og aðrar greiðslur, er stjórnin telur nauðsynlegt að inna af hendi, enda hafi það þá áhrif á ákvörðun verðjöfnunargjaldsins.

Verðjöfnunargjaldið skal vera til verðuppbótar á þá mjólk, sem notuð er til vinnslu í viðurkenndum mjólkurbúum, sem starfa á verðjöfnunarsvæðinu, og slík verðjöfnun jafnan, eftir því sem við verður komið, miðuð við það, að allir mjólkurframleiðendur á verðjöfnunarsvæðinu fái sama verð fyrir mjólk sína komna á sölustað verðjöfnunarsvæðisins (sbr. þó 13. gr.). Þeir, sem ekki senda mjólk sína á sölustað, heldur í mjólkurbú til vinnslu, skulu því fá þeim mun minna verð fyrir mjólk

sína, er svarar til flutningskostnaðar hennar frá því búi til sölustaðar, enda sé þá 66
 flutningskostnaður vinnsluvaranna til sölustaðar innifalinn í stöðvargjaldi búsins. 31. des.
 Flutningskostnaður þessi, bæði á mjólk og mjólkurafurðum, skal ákveðinn fyrirfram
 af mjólkursölunefnd svo oft, sem hún telur ástæðu til, þannig að hann sé sem næst
 raunverulegum kostnaði á hverjum tíma, og með hæfilegri hliðsjón af reynslu undan-
 farandi ára. Stöðvar- og vinnslukostnaður skal talinn jafn hjá öllum mjólkurbúum
 á sama verðjöfnunarsvæði fyrir hverja vörutegund, sem þau framleiða, en slíkan
 kostnað ákveður mjólkursölunefnd, eftir því sem hún telur hæfilegt, að fengnum
 skýrslum um slíkan starfrækslukostnað mjólkurbús eða mjólkurbúa á verðjöfnun-
 arsvæðinu.

Undanbegin verðjöfnunargjaldi (sbr. þó 5. gr.) er mjólk, sem framleidd er á
 ræktuðu landi innan sama kaupstaðar eða kaupsins, sem hún er seld í (miðað við
 bæjarlöndin eins og þau eru nú). Undanþágan gildir fyrir eina kú fyrir hvern full-
 ræktaðan hektara af túni og hlutfallslega fyrir brot úr hektara, sem framleiðandi
 notar til fóðurframleiðslu innan kaupstaðarins eða kaupsins.

Fyrir það mjólkurmagn, sem framleiðendur þeir á sölusvæðinu, sem ekki hafa
 leyfi til sölu beint til neytenda, selja allt árið jafnt, skal þeim greiddur 1 eyrir á lítra
 umfram verðjöfnunarverð. Greiðist uppbót þessi úr verðjöfnunarsjóði eftir á fyrir
 næstliðið ár.

Fyrir það mjólkurmagn, sem framleitt er utan sölusvæðis og selt er af sölusam-
 tókum á því mánuðina okt.—des., skal greiða 1 eyri á lítra umfram jöfnunar-
 verð þá mánuði. Einnig er mjólkursölunefnd heimilt að fyrirskipa mjólkurbúum að
 mismuna í útborguðu verði til framleiðenda eftir árstíðum, ef hún telur nauðsyn á
 til að fullnægja markaðsþörfinni.

2. gr.

3. málsl. 3. gr. laganna („Verðjöfnunargjaldið skal vera ... á verðjöfnunar-
 svæðinu“) fellur niður.

3. gr.

Í stað orðanna í 5. gr. laganna „Heimilt skal þó ... ársnyt úr hverri kú“ komi:
 Heimilt skal þó mjólkursölunefnd að leyfa þeim, er framleiða mjólk innan lögsagn-
 arumdæma kaupstaða, að velja um, hvort þeir afhenda sölumjólk sína til sölusam-
 takanna og njóta undanþágu verðjöfnunargjalds samkv. 2. gr., eða selja mjólk sína
 beint til neytenda innan lögsagnarumdæmisins og greiða af henni verðjöfnunargjald
 eftir því, sem mjólkursölunefnd ákveður það á hverjum tíma. Skal þá verðjöfnunar-
 gjaldið miðað við 3000 lítra ársnyt úr hverri kú í lögsagnarumdæmi Reykjavíkur og
 Hafnarfjarðar. Hafi hinsvegar meðalársnyt í öðrum þeim lögsagnarumdæmum, þar
 sem sölusvæði er ákveðið, reynzt lægri samkv. skýrslum nautgriparæktarfélaga þar,
 skal gjaldið miðað við það.

Heimilt er þó hverjum framleiðanda, sem undanþágu þessarar nýtur, að undan-
 skilja til heimilisparfa $\frac{1}{2}$ lítra á dag á hvern heimilismanna hans. En til heimilis-
 manna teljast hér þeir, er framleiðandi hefir á framfæri, svo og hjú hans, enda til-
 kynni hann tölu heimilismanna og færi sönnur á hana, eftir því sem sölustjórn
 ákveður.

4. gr.

2. og 3. málsgr. 15. gr. laganna falli niður, en í stað þeirra komi svo hljóðandi
 málsgr.:

Ef mjólk, rjómi eða skyr er flutt inn á sölusvæði einhvers verðjöfnunarsvæðis
 af öðrum en þeim, sem sérleyfi hafa þar til sölu á þeim, eða ef þær finnast í bát-
 um, skipum, bifreiðum eða öðrum flutningatækjum, svo nærri sölusvæði eða á leið
 til sölusvæðis, að telja má sannað, að átt hefir að flytja vörurnar inn á svæðið í
 heimildarleysi, þá skulu vörur þessar gerðar upptækar, og sá, er flutninginn ann-

66 ast, og aðrir, sem meðsekir reynast, skulu sæta sektum samkvæmt ákvæðum 1. 31. des. málsg. þessarar greinar.

Andvirði upptækrar vöru rennur í verðjöfnunarsjóð þess verðjöfnunarsvæðis, sem brotið er framið á.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Hermann Jónasson.

67

31. des.

L Ö G

um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgjast fyrir
Akureyrarkaupstað lán til rafvirkjunar.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt, gegn þeim tryggingum, er hún metur gildar, að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs allt að 2 milljóna króna lán fyrir Akureyrarkaupstað til rafvirkjunar, eða jafngildi þeirrar fjárhæðar í erlendri mynt, þó aldrei yfir 80% af stofnkostnaði raforkuveitunnar.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

L Ö G

68

31. des.

um breyting á lögum nr. 40 19. júní 1933, um breyting á lögum nr. 23
15. júní 1926, um bæjargjöld í Vestmannaeyjum.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

2. gr. í lögum nr. 40 19. júní 1933 orðist svo:
Lög þessi skulu gilda til ársloka 1938.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

L Ö G

69

31. des.

um tekjur bæjar- og sveitarfélaga og eftirlit með fjárstjórn
bæjar- og sveitarstjórna.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

I. KAFLI

Um fasteignaskatt.

1. gr.

Í kaupstöðum og hreppsfélögum er heimilt að leggja árlega fasteignaskatt á húseignir og önnur mannvirki, lóðir og lendur, og skal hann vera eins og hér segir:

1. Af byggingarlóðum, byggðum og óbyggðum, allt að 2%.
2. Af húseignum og öðrum mannvirkjum allt að 1%.
3. Af túnnum, görðum, reitum, erfðafestulöndum og öðrum lóðum og lendum allt að 0,5%.

69

2. gr.

31. des.

Skattur sá, sem í 1. gr. getur, skal lagður á eftir fasteignamati, og annast bæjarstjórnir og hreppsnefndir innheimtu hans.

Eigandi greiðir skattinn, nema um leigujarðir, leigulóðir eða önnur samningsbundin jarðarafnot sé að ræða. Þá greiðist skatturinn af ábúanda eða notanda.

3. gr.

Bæjarstjórnir og hreppsnefndir ákveða með reglugerð upphæð skattsins til 5 ára í senn, innan þeirra takmarka, er í 1. gr. segir, og má skatturinn vera mismunandi á hinum ýmsu tegundum lóða. Heimilt er og að hafa skattinn mismunandi eftir því, til hvers eignirnar eru notaðar, og af húseignum ennfremur mismunandi eftir verðmæti þeirra, miðað við fasteignamatsverð og íbúðafjölda, allt eftir nánari ákvæðum í reglugerð. Þar skal og gjalddagi ákveðinn. Reglugerðir kaupstaðanna skulu staðfestar af atvinnumálaráðherra og birtar í Stjórnartíðindunum, en reglugerðir hreppanna skulu staðfestar af viðkomandi sýslunefnd og færðar inn í sýslufundargerðina.

4. gr.

Undanþegnar skatti samkvæmt 1. gr. eru allar fasteignir bæjar- og sveitarsjóða, nema leigulóðir og jarðir í leiguábúð. Ennfremur eru undanþegnar kirkjur, samkomuhús og íþróttahús, sem ekki eru leigð út til skemmtana, skólahús, barnahæli, sjúkrahús, elliheimili, þinghús og hús annara ríkja, að svo miklu leyti sem þau eru notuð af sendimönnum þeirra í milliríkjaerindum. Hið sama er um lóðir, sem fylgja slíkum húsum, og lóðir, sem eru til opinberra þarfa.

Ef ágreiningur verður um skattskyldu fasteignar, sker ráðherra úr, en heimilt er aðiljum að skjóta málinu til dómstólanna.

5. gr.

Skatt þann, er í 1. gr. getur, skal telja af heilum hundruðum króna af virðingarverði, en því, sem umfram er, skal sleppa, og nái virðing ekki 100 kr., greiðist enginn skattur.

Skatturinn rennur til bæjarsjóðs eða sveitar, þar sem hin skattskylda fasteign er.

6. gr.

Fasteignaskattinum fylgir lögveð í fasteign þeirri, sem hann er lagður á, og skal ásamt dráttarvöxtum í 2 ár frá gjalddaga ganga fyrir öllum öðrum veðkröfum, er á eigninni hvíla. Ef hús brennur eftir að skatturinn er fallinn í gjalddaga, er sami forgangsréttur fyrir honum í brunabótafjárhæð hússins.

7. gr.

Ef bæjarstjórn í kaupstað eða hreppsnefnd í kaupsýni leggur á húseignir skatt, sem er helmingur eða meira þess hámarks, sem heimilað er í 1. gr., skal bæjarsjóður á sinn kostnað annast í kaupstaðnum sóthreinsun, sorphreinsun, salernahreinsun, en um vatnsskatt, gjald til holræsa, gangstétta og brunatrygginga fer eftir ákvæðum þeim, sem nú gilda eða síðar verða sett.

8. gr.

Skatt samkvæmt 1. gr. má fyrst leggja á árið 1938.

Af fasteignaskatti, sem eigi er greiddur að fullu 2 mánuðum eftir gjalddaga, skal greiða sömu dráttarvexti og greiddir eru af útsvörum.

9. gr.

Nú er sýsluvegasjóðsgjald innheimt í hreppi, og má þá samanlagt sýsluvegasjóðsgjald og fasteignaskattur til sveitarsjóðs eigi fara yfir hámark það, er í 1. gr. segir.

II. KAFLI

Um jöfnunarsjóð bæjar- og sveitarfélaga.

69

31. des.

10. gr.

Stofna skal sjóð, er nefnist jöfnunarsjóður bæjar- og sveitarfélaga.

Ríkissjóður greiðir árlega 700 þúsund krónur til sjóðs þessa af tekjum þeim, sem innheimtar eru samkvæmt lögum nr. 128 31. des. 1935 og síðari breytingum á þeim lögum.

Gjalddagar á tillagi ríkissjóðs eru 1. júlí og 1. október ár hvert.

Fé jöfnunarsjóðs skal geymt og ávaxtað í tryggri lánsstofnun.

11. gr.

Hlutverk jöfnunarsjóðs bæjar- og sveitarfélaga er:

1. Að jafna framfærslukostnað samkvæmt VIII. kafla framfærslulaga, nr. 135 31. des. 1935, þó þannig, að hámark það, er getur í 73. gr. nefndra laga, fellur niður á meðan þessi kafli laganna er í gildi.
2. Að jafna kostnað bæjar- og sveitarfélaga af elli- og örorkutryggingum og kennaralaunum.

12. gr.

Árlega skal verja tekjum jöfnunarsjóðs til jöfnunar milli bæjar- og sveitarfélaga vegna kostnaðar þeirra af fátækraframfærslu og elli- og örorkutryggingum og kennaralaunum, og gilda um þá jöfnun ákvæði VIII. kafla framfærslulaga, nr. 135 31. des. 1935.

Því af tekjum jöfnunarsjóðs, sem ekki verður árlega varið til jöfnunar samkvæmt framansögðu, skal skipt jafnt milli bæjar- og sveitarfélaga í réttu hlutfalli við samanlagðan árlegan kostnað þeirra af fátækraframfærslu og elli- og örorkutryggingum og kennaralaunum.

Ef um smávægilegar eftirstöðvar er að ræða í þessu skyni, er ráðherra heimilt að ákveða, að þær skuli geymdar til næsta árs.

13. gr.

Atvinnumálaráðherra hefir á hendi yfirstjórn sjóðsins og sér um, að í hann sé greitt á réttum gjalddögum fé það, er sjóðnum ber.

14. gr.

Árlega skal semja reikning jöfnunarsjóðs bæjar- og sveitarfélaga, og skal hann endurskoðaður af yfirskoðunarmönnum landsreikninganna.

15. gr.

Nánari ákvæði um starfrækslu jöfnunarsjóðs setur atvinnumálaráðherra með reglugerð.

Kostnaður við starfrækslu sjóðsins greiðist úr honum sjálfum.

III. KAFLI

Um eftirlit með bæjar- og sveitarfélögum.

16. gr.

Heimilt er atvinnumálaráðherra að skipa eftirlitsmann sveitarstjórnarmálefna, er starfi í atvinnumálaráðuneytinu, og ákveður hann þá laun hans, er greiðast úr jöfnunarsjóði bæjar- og sveitarfélaga.

69

31. des.

Atvinnumálaráðuneytið hefir á hendi söfnun allra skýrslna, er snerta framfærslumál hreppa og kaupstaða, tillög þeirra til tryggingarmála, svo og annara þeirra skýrslna og upplýsinga, er nauðsynlegar eru til þess að rétt yfirlit fáiist um þessi atriði og um fjárhag þeirra.

17. gr.

18. gr.

Eftirlitsmaður sveitarstjórnarmálefna er jafnframt forstjóri jöfnunarsjóðs bæjar- og sveitarfélaga og hefir á hendi öll dagleg störf og afgreiðslu sjóðsins. Hann annast skiptingu og útborgun framfærslufjár og annara greiðslna úr jöfnunarsjóði til bæjar- og sveitarfélaga, að fengnu samþykki ráðherra.

19. gr.

Nú er bæjar- eða sveitarfélag, sem greiðslu á að fá úr jöfnunarsjóði, í vanskilum gagnvart ríkissjóði eða ríkisstofnunum, eða stendur ekki í skilum með lán, sem ríkissjóður er í ábyrgð fyrir, og er eftirlitsmanni þá skylt að halda eftir greiðslunni úr jöfnunarsjóði og verja fénu til greiðslu á þeim skuldbindingum bæjar- eða sveitarfélagsins, sem í vanskilum eru, að því leyti sem þörf er á eða greiðslan til hrekkur.

20. gr.

Atvinnumálaráðuneytið safnar upplýsingum um fjárhag allra bæjar-, sýslu- og sveitarfélaga landsins, svo fyrir liggja á hverjum tíma svo glögg vitneskja sem auðið er um fjárhag þeirra. Eftirlitsmanni sveitarstjórnarmálefna er skylt að veita bæjar- og sveitarfélögum þá aðstoð og ráðleggingar, er hann getur þeim í té látið, um fjárhagsmál þeirra, framfærslumál og önnur mikilsverð málefni, er til hans er leitað með.

21. gr.

Nú þarf sveitarfélag á sérstakri hjálp að halda fram yfir það, er í II. kafla getur, og getur ráðherra þá ákveðið, að sveitarfélagið skuli háð sérstakri umsjón eftirlitsmanns sveitarstjórnarmálefna og sett, að fengnum tillögum hans, sérstakar reglur um meðferð málefna þess, er gildi tiltekinn tíma, þó eigi lengur en 1 ár í senn, og má þar ákveða, að ekkert megi greiða úr bæjar- eða sveitarsjóði nema með samþykki eftirlitsmanns eða umboðsmanns hans á staðnum.

22. gr.

Atvinnumálaráðherra er heimilt að fela eftirlitsmanni sveitarstjórnarmálefna að hafa með höndum skiptingu og úthlutun á fé því, sem árlega er veitt í fjárlögum til atvinnubóta, eftir nánari reglum, sem ráðherra setur þar að lútandi.

IV. KAFLI

Niðurlagsákvæði.

23. gr.

Skatta og gjöld samkvæmt lögum þessum, þar með taldir dráttarvextir, má taka lögtaki.

24. gr.

Frá 1. janúar 1939 falla úr gildi þessi lagaákvæði:

1. Lög nr. 26 22. nóv. 1918, um bæjarstjórn Vestmannaeyja, 20. gr. 3. mgr.
2. Lög nr. 61 28. nóv. 1919, um bæjarstjórn á Seyðisfirði, 16. gr.

3. Lög nr. 16 27. júní 1921, um breyting á lögum 8. okt. 1883, um bæjarstjórn á Akureyri. 69
31. des.
4. Lög nr. 22 19. júní 1922, um skatt til sveitarsjóðs af lóðum og lendum í Húsvíkurhreppi.
5. Lög nr. 36 4. júní 1924, um bæjargjöld í Reykjavík, að því leyti sem þau eru ekki áður úr gildi felld.
6. Lög nr. 23 15. júní 1926, um bæjargjöld í Vestmannaeyjum.
7. Lög nr. 31 15. júní 1926, um skatt af lóðum og húsum í Siglufjarðarkaupstað.
8. Lög nr. 44 15. júní 1926, um breytingar á lögum nr. 36 4. júní 1924, um bæjargjöld í Reykjavík.
9. Lög nr. 11 6. júlí 1931, um skatt af húseignum í Neskaupstað.
10. Lög nr. 124 31. des. 1935, um bæjargjöld á Ísafirði.
Svo og öll önnur lagafyrirmæli, er fara í bága við þessi lög.

25. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1938.

Bráðabirgðaákvæði.

Að svo miklu leyti sem tekjur jöfnunarsjóðs bæjar- og sveitarfélaga hrökkva til þess, skal framkvæma á árinu 1938 fulla jöfnun framfærslukostnaðar fyrir árin 1936 og 1937, áður en framkvæmd verður jöfnun fyrir framlög til elli- og örorkutrygginga og kennaralauna, og eigi heldur framkvæmd skipting eftirstöðva í sjóðnum, þó einhverjar verði, fyrr en fullri jöfnun er lokið fyrir bæði árin 1936 og 1937.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

L Ö G

um verðlag á vörum.

70

31. des.

Vér **Christian hinn Tíundi**, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða, að annaðhvort útsöluverð eða verzlunarálagning í heildsölu og smásölu á tilteknum vörutegundum, eða hvorttveggja, megi ekki vera hærra en verðlagsnefnd ákveður. Heimild þessi nær þó ekki til þeirra vörutegunda, sem verðlagðar eru samkvæmt sérstökum lögum.

31. des. Verðlagsnefnd skal skipuð 5 mönnum: 1 tilnefndum af Alþýðusambandi Íslands, 1 af Landssambandi iðnaðarmanna, 1 af Sambandi ísl. samvinnufélaga, 1 af Verzlunarráði Íslands og 1 skipuðum af ríkisstjórninni án tilnefningar, og sé hann formaður nefndarinnar. Ef einhver þeirra aðilja, sem ætlað er að tilnefna mann í nefndina, notar ekki rétt sinn til þess, skipar ráðherra mann í nefndina í hans stað.

2. gr.

Hlutverk verðlagsnefndar er að ákveða hámarksverð eða hámarksálagningu, eftir því hvort hentara þykir, í heildsölu og smásölu á þeim vörum samkv. 1. gr., sem ríkisstjórnin hefir á hverjum tíma ákveðið, að störf nefndarinnar skuli taka til. — Skal ríkisstjórnin, þegar lög þessi koma til framkvæmda, gefa út auglýsingu um þær vörutegundir, eða vöruflokka, sem hún ætlast til, að verðlagsákvæði verði sett um, og á sama hátt auglýsa, ef nýjum vörutegundum verður bætt við síðar. Ef um hámarksálagningu er að ræða, skal hún takmörkuð við ákveðinn hundraðshluta af kostnaðarverði vörunnar, kominnar á sölustað. Heimilt skal nefndinni, ef henni þykir ástæða til, að skipta landinu í verðlagssvæði.

3. gr.

Nefndin hefir vald til þess að heimta innan tiltekins tíma upplýsingar bæði frá opinberum stofnunum, embættis- og sýslunarmönnum, svo og einstökum mönnum og fyrirtækjum um innkaupsverð, útsöluverð og framleiðslukostnað og dreifingarkostnað á vörum, svo og hverjar þær upplýsingar, er hún telur nauðsynlegar til þess að byggja ákvarðanir sínar á.

4. gr.

Allar ákvarðanir sínar um hámarksverð eða hámarksálagningu skal verðlagsnefndin þegar í stað tilkynna ráðherra, er tilkynnir þær lögreglustjórum, sem síðan annast um, að þær verði birtar almenningi. Skulu ákvarðanir nefndarinnar koma í gildi jafnskjótt og þær eru birtar á hverjum stað og gilda þar til öðruvísi verður ákveðið.

5. gr.

Nánari fyrirmæli um framkvæmd laga þessara og eftirlit með þeim setur ríkisstjórnin með reglugerð. Kostnaður við framkvæmd laganna, þar á meðal þóknun til verðlagsnefndar fyrir störf hennar, sem ráðherra ákveður, greiðist úr ríkissjóði.

6. gr.

Meðlimum verðlagsnefndar og starfsmönnum hennar er bannað, að viðlagðri ábyrgð eftir ákvæðum almennra hegningarlaga um embættis- og sýslunarmenn, að skýra óviðkomandi mönnum frá þeim atviki, sem þeir verða áskynja um eftir skýrslum þeim, sem um getur í 4. gr., að því leyti sem þær varða einstaka menn og einstök fyrirtæki.

7. gr.

Sá, sem vanrækir skyldur þær, sem um ræðir í 4. gr., skal sæta 10 til 100 kr. dagsektum unz skyldunni er fullnægt.

Sá, sem gefur ranga skýrslu til verðlagsnefndar, skal sæta refsingu samkvæmt 156. gr. almennra hegningarlaga frá 1869.

Brot gegn öðrum ákvæðum laga þessara, reglugerða, sem settar kunna að verða samkvæmt þeim, svo og brot gegn verðlagsákvæðum, sem sett verða samkvæmt lögnum, varða allt að 10000 króna sektum. Ennfremur er upptækur sá ágóði, sem fæst við brot á lögum þessum, eða verðlagsákvæðum, sem sett hafa verið samkvæmt þeim.

8. gr.

9. gr.

70

Mál út af brotum á ákvæðum 7. gr. og 2. mgr. 8. gr. laga þessara skulu sæta meðferð sakamála. Með mál, sem ris út af öðrum brotum gegn lögum þessum, reglugerðum eða verðlagsákvæðum, settum samkvæmt þeim, skal fara að hætti almennra lögreglumála.

10. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 10 frá 1915 og lög nr. 7 frá 1917, svo og önnur lagaákvæði, sem fara í bága við lög þessi.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaluborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

LÖG

71

um bráðabirgðatekjuöflun ríkissjóðs og jöfnunarsjóðs bæjar- og sveitarfélaga.

31. des.

Vér **Christian hinn Tiundi**, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Til þess að standast útgjöld ríkisins 1938 og til þess að greiða tillag til jöfnunarsjóðs bæjar- og sveitarfélaga er ríkisstjórninni heimilt að afla tekna á þann hátt, er greinir hér á eftir.

2. gr.

Með því að leggja á tekjuskatt á árinu 1938 eftir þeim skattstiga, sem hér fer á eftir, í stað þess skattstiga, sem greinir í 6. gr. laga nr. 6 9. jan. 1935, um tekju- og eignarskatt:

Ef hinn skattskyldi hluti teknanna er undir 1000 kr., greiðist af honum 1%.							
Af	1000—	2000 kr. skattsk.	tekjum greiðast	10 kr. af	1000 kr. og	2 % af afg.	
—	2000—	3000 —	—	30 —	2000 —	5 —	—
—	3000—	4000 —	—	80 —	3000 —	7,5 —	—
—	4000—	5000 —	—	155 —	4000 —	10 —	—
—	5000—	6000 —	—	255 —	5000 —	15 —	—
—	6000—	7000 —	—	405 —	6000 —	20 —	—
—	7000—	8000 —	—	605 —	7000 —	30 —	—

71	Af	8000—	9000 kr.	skattsk.	tekjum	greiðast	905 kr.	af	8000 kr.	og	31 %	af afg.
31. des.	—	9000—10000	—	—	—	—	1215	—	9000	—	31,5	—
	—	10000—11000	—	—	—	—	1530	—	10000	—	32	—
	—	11000—12000	—	—	—	—	1850	—	11000	—	33	—
	—	12000—13000	—	—	—	—	2180	—	12000	—	34	—
	—	13000—14000	—	—	—	—	2520	—	13000	—	35	—
	—	14000—15000	—	—	—	—	2870	—	14000	—	36	—
	—	15000—16000	—	—	—	—	3230	—	15000	—	37	—
	—	16000—18000	—	—	—	—	3600	—	16000	—	38	—
	—	18000—20000	—	—	—	—	4360	—	18000	—	39	—
	—	20000—22000	—	—	—	—	5140	—	20000	—	40	—
	—	22000—24000	—	—	—	—	5940	—	22000	—	41	—
	—	24000—26000	—	—	—	—	6760	—	24000	—	42	—
	—	26000—28000	—	—	—	—	7600	—	26000	—	43	—
	—	28000 og þar yfir	—	—	—	—	8460	—	28000	—	44	—

Félög þau og stofnanir, er um ræðir í a-lið og c-lið 3. gr. laga nr. 6 9. jan. 1935, greiði þó aldrei lægri skatt en 5% af skattskyldum tekjum. Sama er um skattgjald samkv. 2. gr. sömu laga og skattgjald erlendra félaga.

Af skattskyldum tekjum þeirra félaga, er um ræðir í 3. gr. b-lið laga nr. 6 9. jan. 1935, greiðist 10%, ef skattskyldar tekjur þeirra nema 7000 kr. eða þar yfir.

Sá skattauki, sem lagður kann að verða á 6000 króna skattskyldar tekjur eða þar yfir samkvæmt þessum lögum, skiptist í tvo jafna hluta, og skal öðrum hlutanum varið til þess, sem talið er í 1. gr., en hinn hlutinn skal renna til bæjar- eða sýslusjóðs kaupstaðar þess eða þeirrar sýslu, þar sem skatturinn er á lagður.

3. gr.

Með því að innheimta á árinu 1938 gjald til ríkissjóðs af vörum þeim, sem fluttar eru hingað til lands og ekki eru undanþegnar því í þessum lögum. Gjaldið skal greiða af innkaupsverði varanna, kominna um borð í skip, sem flytja á vörurnar hingað til lands. Skal hlutaðeigandi lögreglustjóri, í Reykjavík tollstjóri, stimpla á þann hátt, er ræðir um í lögum nr. 75 27. júní 1921, innkaupsreikninga yfir vörurnar með þeim hundraðshlutum í gjald af innkaupsverðinu, sem hér greinir:

1. Með 2% stimplast reikningar yfir eftirtaldar vörur: Akkeri og akkerisfestar, baðlyf, björgunartæki, blýsökkur, dráttartaugar fyrir plóga og herfi, fiskábreiður, fiskilínur, fiskinet, fiskmottur, fiskpressur, forardælur, frystivélar, fræ og trjáplöntur, grastó, hafragrjón, hafrar, heyvinnsluvélar, hrifur, hrifutindaefni, hrisgrjón, húðir saltaðar, kjöttunnur og efni í þær, kjötumbúðir, landbúnaðarvélar, ljáir og blöð, lóðarbelgir, lóðartaumar, lóðarteinar, lóðarönglar, lýsistunnur og efni í þær, manilla, mjaltavélar, mótórvélar, netagarn, netakork, netakúlur, oliulampar og tilheyrandi, plógar og herfi, prjónavélar, rúgmjöl, rúgur, sáðvélar, saumavélar, síldarkrydd, síldartunnur og efni í þær, skóflur og landbúnaðarverkfæri allskonar, sláttuvélar, smávarningur á og til fata, svo sem tölur, krókapör, smellur, spennur, leggingar, tvinni, snúrur og teygjubönd, smjörpappír, umbúðastrigi, varahlutir til mótórvéla, veiðarfæri og efni í þau, vélaolíur í tunnum og brúsum, vörpugarn, vörpuhlerar, vörpujárn og vörpur.
2. Með 8% stimplast reikningar yfir allar aðrar vörur en þær, sem tilgreindar eru í 1., 3., 4. og 5. tölulið greinar þessarar, eða eru sérstaklega undanþegnar samkvæmt því, sem segir hér á eftir.
3. Með 10% stimplast reikningar yfir eftirtaldar vörur: Bifhjól, blákka, borðbúnaður, annar en sá, er fellur undir 5. tölulið þessarar greinar. Burstavörur, bú-

áhöld allskonar, eldhúshöld allskonar, fólksflutningsbifreiðar, fægiefni allskonar, glervarningur, greiður, hreinlætisvörur allskonar, húsgögn og húsgagnahlutar, kaffi, lásar, skrár, lamir og tilheyrandi, leirvarningur, postulinsvarningur, ræstiduft, sápa allskonar, sápuþduft og spænir. Smávarningur úr alpakka, aluminium, beikalít, beini, blýi, eir, hvítmálmi, járn, látúni, málmblendingi, steintegundum, tini og tré. Speglar, stivelsi, straubretti, straujárn, sykur, tauklemmur, taurullur, taussúrur, tauvundur, vogir og tilheyrandi, þvottabretti og þvottaefni allskonar.

4. Með 15% stimplast reikningar yfir eftirtaldar vörur: Fatnaður allskonar, band, garn, kakaó, kryddvörur, sagó, skófatnaður, annar en gúmmískófatnaður. Sýróp, te, vefnaðarvörur og vefnaður allskonar.
5. Með 30% stimplast reikningar yfir eftirtaldar vörur: Ávaxtamauk, ávaxtasulta, ávextir niðursoðnir, ávextir nýir, ávextir þurrkaðir, brjóstsykur, grænmeti niðursoðið, grænmeti nýtt, grænmeti þurrkað, gullvarningur, gull og silfur óunníð, hljóðfæri og músikvörur, konfekt, leðurvörur, platinuvarningur, silfurvarningur, snyrtivörur, súkkulaði, úr og klukkur, vörur úr gull-, silfur- og platinuþlekti.

Undanþegnar gjaldi þessu eru vörur þær, sem tilgreindar eru í auglýsingu um viðskiptasamkomulag milli Íslands og sameinaða konungsríkisins Stórabretlands og Norður-Írlands, nr. 106 29. júní 1933, þó ekki lengur en sá samningur er í gildi. Ennfremur blöð, bækur, tímarit, áburðarefni, girðingarefni, kol, salt, steinolia, endursendar íslenzkar afurðir, endursendar tómar umbúðir, notaðir heimilismunir manna, sem flytja vistferlum til landsins og hafa verið minnst eitt ár búsettir erlendis, og venjulegur farangur farþega.

Gjöld þau, sem greinir í 1.—5. tölulið hér á undan, skal einnig greiða af vörum, sem aðflutningsgjöld hafa ekki verið greidd af er lög þessi öðlast gildi, þótt vörurnar hafi verið fluttar til landsins fyrir gildistöku laga þessara.

Verði ágreiningur um það, hvaða vörur skuli taldar og ekki taldar til framangreindra gjaldflokka, fellir fjármálaráðherra um það fullnaðarúrskurð.

Framangreind ákvæði raska að engu leyti gildandi lögum um verðtoll. Ákvæðin um sýning innkaupsreikninga í 1. gr. laga nr. 5 3. apríl 1928, svo og ákvæðin í gildandi reglugerð um verðtoll og ákvæði 4.—15. gr. laga nr. 54 15. júní 1926 og 4. gr. laga nr. 132 31. des. 1935 skulu gilda, eftir því sem við á, um gjald samkvæmt þessari grein.

Sérstök skilagrein skal gerð fyrir gjaldi samkvæmt þessari grein. Fjármálaráðherra getur með reglugerð sett nánari fyrirmæli um greiðslu gjaldsins af vörum, sem sendar eru til landsins í pósti, og um annað, er snertir framkvæmd á ákvæðum greinarinnar, og má í reglugerðinni ákveða sektir fyrir brot á henni.

4. gr.

Með því að innheimta á árinu 1938 8 aura innflutningsgjald af hverjum lítra af benzíni, í stað þess innflutningsgjalds, sem ákveðið er í a-lið 1. gr. laga nr. 84 6. júlí 1932.

Að öðru leyti gilda ákvæði nefndra laga 6. júlí 1932 um innheimtu og endurgreiðslu innflutningsgjalds af benzíni samkvæmt 1. mgr. þessarar greinar.

Þeim tekjuauka, sem leiðir af framangreindri hækkun innflutningsgjaldsins af benzíni frá því, sem það var eftir nefndum lögum frá 1932, skal varið til að greiða kostnað við lagning akvega og malbikun þjóðvega svo sem hér greinir:

1. Til malbikunar:

- a. Elliðaárvegur allt að 50000 kr.
- b. Hafnarfjarðarvegur — — 50000 —

71	2. Til akvega:			
31. des.	a. Til Suðurlandsbrautar		allt að	70000 kr.
	b. — Holtavörðuheiðarvegur		— —	45000 —
	c. — Austurlandsvegur		— —	20000 —
	d. — Geysisvegur		— —	5000 —
	e. — vega út frá Akureyri		— —	15000 —
	f. — Ljósavatnsskarðsvegur		— —	5000 —
	g. — Sogsvegur		— —	15000 —

Það, sem ofangreindur tekjuauki kann að fara fram úr 275000 krónum, leggist í sérstakan sjóð, er verði ráðstafað til lagningar Suðurlandsbrautar á árinu 1939.

5. gr.

Með því að innheimta á árinu 1938 með 11% viðauka alla skatta, tolla og önnur gjöld, sem greiða ber í ríkissjóð og falla í gjalddaga á árinu, og því einnig skatta og gjöld samkvæmt 2., 3. og 4. gr. laga þessara.

Framangreindu 11% gjaldi skal einnig bætt við aðflutningsgjöld af vörum, sem fluttar hafa verið til landsins áður en lög þessi öðluðust gildi, en aðflutningsgjöld hafa ekki verið greidd af fyrir gildistöku laga þessara.

Undanþegin viðaukagjaldi samkvæmt 1: mgr. þessarar greinar eru útflutningsgjöld samkvæmt lögum nr. 63 23. jan. 1935, gjöld samkvæmt lögum nr. 25 9. jan. 1935 og aðflutningsgjöld af vörum þeim, sem tilgreindar eru í auglýsingu nr. 106 29. júní 1933, þó ekki lengur en samningur sá, sem þar er birtur, er í gildi.

Fjármálaráðherra setur nánari reglur um innheimtu viðaukagjaldsins samkvæmt þessari grein, svo og um skil á því í ríkissjóð.

7. gr.

Á árinu 1938 er ríkisstjórninni heimilt:

- að endurgreiða fiskveiðagufuskipum vörutoll af kolum, sem þau nota til fiskveiða í salt.
- að falla frá innheimtu aðflutningsgjalds af salti.

Heimild þessi sé þó því aðeins notuð, að bæjar- eða hreppsfélög, sem hlut eiga að máli, eða fyrirtæki, sem rekin eru af þeim, veiti útgerðinni hliðstæð hlunnindi, að dómi ríkisstjórnarinnar, með lækku á gjöldum.

Noti ríkisstjórnin heimild þessa, heimilast henni að hækka skatt- og tollviðauka þann, sem um ræðir í 5. gr. laga þessara, úr 11% í 12%.

6. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1938.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

L Ö G

72

31. des.

um breyting á lögum nr. 26 1. febr. 1936, um alþýðutryggingar.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

a. 1. málsg. 7. gr. laganna orðist svo:

Ráðherra skipar þriggja manna tryggingarráð eftir tilnefningu þriggja stærstu þingflokkanna og leitast við að ná samkomulagi um, að tilnefningu sé hagað þannig, að einn meðlimur tryggingarráðs verði tryggingarfræðingur eða hagfræðingur og annar lögfræðingur. Á sama hátt skulu skipaðir þrír varamenn. Ráðherra ákveður þóknun tryggingarráðs.

b. 2. málsg. 7. gr. laganna orðist svo:

Forstjóri stjórnar Tryggingarstofnun ríkisins, í samráði við tryggingarráð, undir yfirstjórn ráðherra, samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð. Tryggingarráði er skylt að hafa eftirlit með því, að stofnunin starfi í samræmi við lög og reglugerðir. Tryggingarráð leggur fullnaðarúrskurð á allar kröfur um slysa-, sjúkra- og örorkubætur og ellilífeyri (ellilaun), svo og um greiðslu iðgjalda, að svo miklu leyti sem ágreiningur er um. Skal tryggingarráð taka öll slík mál fyrir og að jafnaði kveða upp úrskurð innan 14 daga frá því að það fékk málið til meðferðar. Nú sættir annarhvor aðili sig ekki við úrskurð tryggingarráðs, og má þá bera málið undir dómstólana.

c. Orðin „ríkisins og“ í 3. málsg. sömu gr. falli burt.

2. gr.

a. Á eftir e-lið 8. gr. laganna komi tveir nýir liðir, sem verði f- og g-liðir, svo hljóðandi:

f. Þvotta- og ræstivinna, þ. e. vinna í þvottahúsum, ræsting á gluggum, hrein- gurningar- og ræstivinna í skipum, skólum, verzlunum, skrifstofum, veitingahúsum og samkomuhúsum, allt eftir nánari ákvæðum í reglugerð.

g. Sendisveinastörf.

b. 6. málsg. sömu gr. orðist svo:

Nú tekur maður að sér tryggingarskylt verk í ákvæðisvinnu, og ber hann þá ábyrgð á, að verkamennirnir séu tryggðir. Sé tryggingarskylt verk tekið í ákvæðisvinnu af félagsskap eða hóp manna, er verkið vinna, teljast þeir þá og tryggingarskyldir og bera sameiginlega ábyrgð á iðgjaldagreiðslunni.

c. Aftan við sömu gr. bætist ný málsg., svo hljóðandi:

Heimilt er slysatryggingunni að taka að sér frjálsa tryggingu á einstökum mönnum, og nær það einnig til þeirra, sem tryggðir eru í skyldutryggingu. Skal þá jafnan gefa út sérstakt vátryggingarskírteini fyrir hvern einstakling. Slík trygging getur einnig náð til greiðslu dagpeninga í sjúkdómum. Jafnframt veitist slysatryggingunni heimild til að slysatryggja farþega í einkabifreiðum, sem bifreiðalög ná ekki yfir. Tryggingarstofnunin leiti endurtrygginga á þeim hluta af áhættu, sem fer fram yfir það hámark, er tryggingin telur fært að taka í

72
31. des.

eigin ábyrgð. Ráðherra ákveður með reglugerð alla nánari tilhögun á tryggingu þessari.

3. gr.

- a. 1. tölul. 10. gr. laganna orðist svo:

Ef meiðslin valda sjúkleika og vinnutjóni lengur en 10 daga, þá skal greiða þeim, sem fyrir slysinu varð, læknishjálp frá því að slysið vildi til, þar með talin nauðsynleg sjúkrahúsvist, og $\frac{3}{4}$ hluta lyfja og umbúðakostnaðar utan sjúkrahúss, en að fullu á sjúkrahúsi, svo og dagpeninga frá þeim tíma, er síðar segir, þangað til hann verður vinnufær, eða úrskurður er felldur um varanlega örorku, eða maðurinn deyr, þó ekki lengur en 6 mánuði. Dagpeningar eru 5 kr. á dag; þó mega þeir aldrei fara fram úr $\frac{3}{4}$ af dagkaupi mannsins við þá atvinnu, er hann hafði þegar slysið varð. Dagpeningar greiðast aldrei fyrir fyrstu 7 dagana eftir að hinn slasaði varð óvinnufær. Frá þeim tíma greiðast dagpeningar, nema hinn tryggði haldi kaupi, sem er að minnsta kosti jafnhátt dagpeningunum, og hefjast dagpeningagreiðslur þá jafnskjótt og kaupgreiðsla fellur niður.

- b. Aftan við 1. tölul. sömu gr. bætist nýr tölul., sem verður 2. tölul., svo hljóðandi:

Útgerðarmanni skal skylt að tryggja gegn aukaiðgjaldi áhættu þá vegna slysa, sem bótaskyld eru samkvæmt lögum þessum og hann ber samkv. 27. og 28. gr. laga nr. 41 19. maí 1930, og ber slysatryggingunni þá að greiða slasaða, auk slysabóta samkv. 1. tölul. greinar þessarar, fullt kaup eða hlut í eina viku frá afskráningardegi að telja.

- c. 2. tölul. sömu gr. verður 3. tölul.

4. gr.

- a. 3. tölul. 11. gr. laganna orðist svo:

Barn, sem var á framfæri hins látna og á ekki eftirlifandi foreldri, hlýtur 200 krónur fyrir hvert heilt ár, sem það vantar á að vera fullra 16 ára.

- b. 5. tölul. sömu gr. orðist svo:

Foreldri hlýtur minnst 500 kr. bætur, og allt að 1500 kr., eftir því, að hve miklu leyti það naut stuðnings hins látna við fráfali hans.

5. gr.

Aftan við 1. málsg. 12. gr. laganna bætist: Skipverjar teljast í þjónustu útgerðarmanns, þó að þeir taki aflahlut í stað kaups.

6. gr.

- a. Á eftir 4. málsg. 13. gr. laganna komi ný málsg., svo hljóðandi:

Áfallin slysatryggingariðgjöld hvíla sem lögveð á skipinu.

- b. Í stað „Lögreglustjóra ber ... en 12 lestir“ í upphafi 5. málsg. sömu gr. komi: Lögreglustjóra eða umboðsmanni slysatryggingarinnar ber ... en 12 lestir, nema öðruvísi sé um samið.

7. gr.

- a. Aftan við 2. málsg. 15. gr. laganna komi: Öll iðgjöld til slysatryggingarinnar hafa lögtaksrétt.

- b. Aftan við sömu gr. bætist ný málsg., svo hljóðandi:

Heimilt er slysatryggingunni að taka að sér innheimtu iðgjalda í Reykjavík að nokkru eða öllu leyti.

8. gr.

19. gr. laganna orðist svo:

Eigi hinn tryggði rétt til slysabóta á hendur manni eða stofnun, skal hann, ef hann krefst slysabóta frá slysatryggingunni, framselja henni rétt sinn til bótanna,

ef hún óskar þess. Nú greiðast hærri bæt看ur en framlögðum slysabótum nemur, og 72
fær hinn tryggði þá það, sem fram yfir er. 31. des.

9. gr.

23 gr. laganna orðist svo:

Þar, sem sjúkrasamlög eru stofnuð, hefir sérhver maður, karl eða kona, eldri en 16 ára og yngri en 67 ára, sem búsettur er á samlagssvæðinu eða stundar þar atvinnu lengur en 6 mánuði, rétt og skylda til að tryggja sig í samlaginu, enda sé hann ekki haldinn alvarlegum, langvinnum, virkum sjúkdómi, og fer um þetta eftir nánari ákvæðum í reglugerð. Nú hefir tryggður maður notið sjúkrahús- eða hælisvistar vegna alvarlegs, langvinnis sjúkdóms, og nýtur hann þá ekki hlunninda þannig, að hann fái greidda sjúkrahúsvist eða aðra meiri háttar læknishjálp vegna þess sjúkdóms. Þeir, sem haldnir eru alvarlegum, langvinnum, virkum sjúkdómi, eiga rétt á að tryggja sig gegn öðrum óviðkomandi sjúkdómum. Menn 67 ára og eldri eiga rétt á tryggingu með sömu skilyrðum og aðrir, en eru ekki tryggingarskyldir.

10. gr.

Á eftir 1. málsg. 24. gr. laganna komi: Þó er stjórn sjúkrasamlags heimilt að ákveða í samþykktum sínum að veita þeim rétt til hlunninda, sem hærri tekjur hafa, ef þeir greiða að minnsta kosti helmingi herra iðgjald en aðrir samlagsmenn.

11. gr.

26. gr. laganna orðist svo:

Í hverjum kaupstað skal starfa sérstakt sjúkrasamlag. Ráðherra skipar formann samlagsins eftir tillögum tryggingarráðs, en bæjarstjórn kys til viðbótar 2 eða 4 menn í stjórn, eftir því, sem bæjarstjórn ákveður. Skulu þeir kosnir samtímis, á sama hátt og til jafnlangs tíma og fastanefndir eru kosnar. Tryggingarstofnun ríkisins ákveður þóknun stjórnenda, er greiðist úr samlagssjóði.

12. gr.

a. 1. málsg. 27. gr. laganna orðist svo:

Í hreppum utan sjúkrasamlagssvæða kaupstaðanna skal fara fram atkvæðagreiðsla um það, hvort stofna skuli sjúkrasamlag í hreppnum, ef hreppsnefndin ákveður eða fimmti hluti kjósenda æskir þess. Hreppsnefnd annast atkvæðagreiðsluna á sama hátt og sveitarstjórnarkosningar. Stofna skal sjúkrasamlag í hreppnum, ef meiri hluti þeirra, sem kosningarrétt hafa í málefnum sveitarfélagsins, greiðir atkvæði með því. Nú næst meiri hluti atkvæða með því að stofna sjúkrasamlag, án þess þó að sá meiri hluti sé meira en helmingur atkvæðisbærra manna í hreppnum, og skal þá fara fram atkvæðagreiðsla á ný innan fjöggra vikna, og ræður þá einfaldur meiri hluti greiddra atkvæða úrslitum. Sé fellt að stofna sjúkrasamlag, getur atkvæðagreiðsla ekki farið fram á ný fyrr en að ári liðnu.

b. 3. málsg. sömu gr. falli burt.

13. gr.

a. Í 1. málsg. 28. gr. laganna komi í stað orðanna „3 mönnum“: 2 eða 4 mönnum; í stað orðanna „verði tala stjórnarmanna jöfn“: standi tala stjórnarmanna þá á stöku; og í stað orðsins „oddamann“: 2 menn.

b. Aftan við sömu málsg. sömu gr. bætist:

Ráðherra skipar formenn samlaganna, eftir tillögum tryggingarráðs.

14. gr.

a. 1. málsg. 29. gr. laganna falli niður.

b. Á eftir 2. málsg. sömu gr., sem verður 1. málsg., komi: sem hefir eftirlit með

72
31. des.

því, að alls sparnaðar sé gætt í rekstri þeirra, og er heimilt að setja reglur þar að lútandi, þar á meðal um starfsmannahald og launagreiðslur þeirra, að fengnum tillögum hvers samlags.

15. gr.

- a. 1. tölul. 30. gr. laganna orðist svo:

Almenn læknishjálp hjá tryggingarlækni, þ. e. lækni, sem samlagið hefir samið við, eða Tryggingarstofnunin fyrir þess hönd, að fullu á sjúkrahúsi og hjá samlagslækni sjúklingsins á umsömdum vinnutíma samlagslæknisins, og að $\frac{3}{4}$ hlutum, ef sjúklingurinn vitjar annars læknis en samlagslæknis síns, enda séu slíkar vitjanir heimilaðar í samþykktum samlagsins eða í samningum þess við lækna. Læknishjálp fari fram í viðtalsstofu læknis, sé sjúklingurinn ferðafær og hægt að koma því við.

- b. 2. tölul. sömu gr. orðist svo:

Lyf og umbúðir, sem Tryggingarstofnun ríkisins leyfir samlaginu að greiða og ávisuð eru af tryggingarlækni, greiðist að fullu á sjúkrahúsi og að $\frac{3}{4}$ hlutum utan sjúkrahúss.

- c. 4. tölul. sömu gr. orðist svo:

Sjúkrasamlögum er enn fremur skylt að tryggja gegn sérstöku iðgjaldi þeim meðlimum sínum, sem þess óska, dagpeningagreiðslu, er þeir verða óvinnufærir sökum veikinda, og heimilt að gera slíka dagpeningatryggingu skylda öllum meðlimum sínum. Nánari reglur um dagpeningatryggingu skal setja í samþykktum, og má biðtími eigi vera skemmri en ein vika frá því hinn tryggði varð óvinnufær eða hætti að taka laun.

- d. Í næstsiðustu málsg. sömu gr. falli burt orðin „dagpeninga í sjúkrasamlögum utan kaupstaða“.

- e. Aftan við siðustu málsg. 30. gr. bætist: Í samþykktum er og heimilt að ákveða, að fólk, sem flyzt inn og út af samlagssvæði og verður þar tryggingarskytt, fái dregið saman biðtíma sinn frá fleiri en einni dvöl, enda liði ekki yfir tiltekinn tíma á milli.

- f. Aftan við sömu gr. bætast 2 nýjar málsg., svo hljóðandi:

Sjúkrasamlögum er heimilt að semja um gagnkvæm réttindi og skyldur meðlima sinna, þannig að meðlimir annars samlagsins njóti fullra réttinda þegar þeir dvelja á samlagssvæði hins, enda greiði þeir iðgjöld sín þar.

Sjúkrasamlög greiða ekki sjúkrakostnað, sem skylt er að greiða samkv. sóttvarnarlögum eða öðrum sérstökum lögum.

16. gr.

31. gr. laganna orðist svo:

Leita skal staðfestingar Tryggingarstofnunar ríkisins á samningum sjúkrasamlaga við lækna, lyfjabúðir og sjúkrahús um greiðslur til fullnægingar á ákvæðum 30. gr.

Tryggingarstofnun ríkisins er heimilt, í samráði við landlækni, að semja fyrir sjúkrasamlög um slíkar greiðslur, ef hlutaðeigandi samlag óskar þess. Náist ekki samkomulag, eða að svo miklu leyti sem ósamið verður, er stjórn sjúkrasamlags heimilt að greiða læknishjálp, lyf og annan sjúkrakostnað meðlimum samlagsins eftir reglum, sem Tryggingarstofnun ríkisins setur, jafnvel þótt slík greiðsla nægi ekki til að standa straum af öllum kostnaði, er annars leiðir af ákvæðum 30. gr.

17. gr.

2. málsg. 32. gr. laganna orðist svo:

Í samþykktum sjúkrasamlaga skal setja sérákvæði um iðgjaldaupphæð unglinga á aldrinum 16—21 árs, sem dvelja á heimili efnalausra foreldra og hafa ekki sjálf-

stæðar tekjur. Skal gefa eftir iðgjöld þessara unglunga, ef samanlagðar tekjur fjöl- 72
skyldunnar eru undir vissu lágmarki, sem ákvæðið sé í samþykktunum. 31. des.

18. gr.

Orðin „Dagpeningar og“ í upphafi 33. gr. laganna falli burt.

19. gr.

a. Í stað „9 kr.“ í fyrri málsg. 35. gr. laganna komi: 10 kr.

b. Síðari máls. síðari málsg. sömu gr. orðist svo:

Undanþágu frá þessu ákvæði má þó veita, þegar sérstakar ástæður eru fyrir hendi.

20. gr.

Aftan við 36. gr. laganna bætist: (sbr. þó 31. gr.).

21. gr.

a. 3. málsliður 37. gr. laganna orðist svo: Einnig er rétt, að greidd séu úr bæjar- eða sveitarsjóði iðgjöld annara þeirra manna, sem fyrir fátæktar sakir hafa ekki getað staðið í skilum með iðgjöld sín, og fer um þessar greiðslur eftir reglum, sem bæjar- eða sveitarstjórn setur og staðfestar eru af ráðherra.

b. 2. málsg. sömu gr. falli burt.

22. gr.

Í stað „veikist“ og „veikt“, er kemur fyrir í 38. gr. laganna, komi á fyrri staðnum: nýtur sjúkrahjálpar, — og á síðari staðnum: notið hennar.

23. gr.

Síðasti máls. 39. gr. laganna falli burt.

24. gr.

Aftan við síðari málsg. 40. gr. laganna bætist:

Ef heimild þessi er ekki notuð, á samlagið endurkröfurétt á útgerðarmann á þeim kostnaði, sem það kann að hafa greitt vegna veikinda skipverja fyrir þann tíma, sem útgerðarmaður ber ábyrgð á, en skipverjar greiða aðeins, meðan ráðningartíminn stendur, iðgjöld, sem svara til þeirrar áhættu, sem samlagið ber vegna skipverjanna eftir að ábyrgð útgerðarmanns er lokið.

Samskonar ákvæði gilda að því er snertir skyldur húsbænda gagnvart hjúum samkvæmt hjúalögum og meistara gagnvart iðnnemum samkvæmt lögum um iðnaðarnám.

25. gr.

Niðurlag 42. gr. laganna orðist svo:

Heimilt er stjórn sjúkrasamlags eða bæjar- eða sveitarstjórn, sem lagt hefir fram iðgjöld samkv. 37. gr., að krefjast þess af atvinnurekanda, sem tryggður maður vinnur hjá, að hann haldi ógoldnum iðgjöldum hans og konu hans eftir af kaupi hans eða gagnkvæmt og greiði það til sjúkrasamlagsins eða bæjar- eða sveitarsjóðs. Aldrei má þó halda eftir í þessu skyni hærri upphæð en nemur 10% af kaupi. Óhlýðnist atvinnurekandi þessu, þrátt fyrir tilkynningu, má innheimta iðgjaldið hjá honum með lögtaki, ef á þarf að halda.

26. gr.

a. Í stað orðanna í 43. gr. laganna: „á næsta mánuði að greiða gjaldið“ komi: á næstu 6 mánuðum að greiða áfallin gjöld,

b. 2. málsg. sömu gr. falli burt.

72

31. des.

Aftan við 49. gr. laganna komi ný málsg., svo hljóðandi:

Stofnun, félag eða fyrirtæki, sem stofnað hefir fyrir starfsfólk sitt eða meðlimi eftirlaunasjóð, sem veitir sjóðfélögum meiri réttindi til elli- og örorkulífeyris en Lífeyrissjóður Íslands veitir, getur sótt um viðurkenningu Tryggingarstofnunar ríkisins á starfsemi sjóðsins. Þegar sú viðurkenning er fengin, fær sérhver sjóðfélagi endurgreiðslu á lífeyrissjóðsiðgjaldi sínu, sem nemur meðaliðgjaldi til Lífeyrissjóðs Íslands fyrir sjóðfélaga og konu hans á þeim tíma og á sama stað, sem sjóðurinn starfar, þó aldrei hærri upphæð en nemur greiddum iðgjöldum þeirra. Skilyrði fyrir slíkri viðurkenningu eru þó, að sjóðurinn skuldbindi sig til að greiða af iðgjaldainnlögum hvers sjóðfélaga, sem úr sjóðnum kann að fara, jafnmikla upphæð til Lífeyrissjóðs Íslands, sem hann hefir fengið frádrátt á fyrir hlutaðeigandi sjóðfélaga, ásamt vöxtum.

28. gr.

Aftan við 50. gr. laganna komi ný málsg., svo hljóðandi:

Bæjar- og sveitarsjóðir greiða iðgjöld þeirra gamalmenna á aldrinum 60—67 ára, sem vegna fátæktar eru þess ekki megnugir. Fer um þær greiðslur eftir reglugerð, er bæjar- og sveitarstjórnir setja og staðfestar eru af ráðherra.

29. gr.

Í stað orðsins „tryggingarstjórn“ í 53. gr. laganna komi alstaðar: tryggingarstofnun, þó í fyrsta sinn: Tryggingarstofnun ríkisins.

30. gr.

- a. Í stað orðsins „persónuiðgjöldunum“ í 60. gr. laganna komi: iðgjöldunum.
- b. Fyrri málsl. 2. málsg. sömu gr. falli burt.

31. gr.

Orðin „samkvæmt 49. gr. 2. tölulið“ í 2. málsg. 61. gr. laganna falli burt.

32. gr.

- a. Á eftir fyrstu málsg. 62. gr. laganna bætist ný málsg., svo hljóðandi:
Sjóðfélagar í eftirlaunasjóði starfsmanna Landsbanka Íslands samkvæmt lögum nr. 10 15. apríl 1928 og sjóðfélagar í eftirlaunasjóði Útvegsbanka Íslands skulu undanþegnir iðgjaldagreiðslum til lífeyrissjóðs Íslands. Ef sjóðfélagi missir félagsréttindi sín, ábyrgist eftirlaunasjóður fulla greiðslu til lífeyrissjóðs Íslands á fjárhæð þeirri með vöxtum og vaxtavöxtum, er þeim manni hefði borið að greiða til lífeyrissjóðs Íslands, ef hann hefði ekki notið þessarar undanþágu.
- b. 2. málsg. sömu greinar og til enda greinarinnar falli burt.

33. gr.

6. tölul. 71. gr. laganna orðist svo:

Til þeirra, sem ekki hafa fyrir öðrum að sjá og hafa eða gætu sannanlega haft þær árstekjur, að nægi þeim til fulls lífsframbæris.

34. gr.

Aftan við 76. gr. laganna bætist: og ávallt skal stofnun sú, er ávaxtar sjóðina, greiða ársvextina að fullu.

35. gr.

Í stað „150 þúsund“ í 78. gr. laganna komi: 200 þúsund.

36. gr.

Orðin „að frádreginni þeirri upphæð, sem úthlutað hefir verið á því ári af vöxtum ellistyrktarsjóðanna“ í 79. gr. laganna falli niður, svo og orðin „auk þess sem að framan getur“ síðar í sömu gr.

37. gr.

Á eftir 79. gr. laganna bætist ný gr., sem verður 80. gr., svo hljóðandi:

Lífeyrissjóður greiðir árlega hverju bæjar- og sveitarfélagi til ellilauna og örorkubóta:

1. Vexti af ellistyrktarsjóði bæjar- eða sveitarfélagsins og ennfremur hluta þess að $\frac{1}{4}$ af framlagi lífeyrissjóðs samkv. 77. gr. 2. tölulið. Þessum $\frac{1}{4}$ hluta af framlagi lífeyrissjóðs er skipt á milli hinna einstöku bæjar- og sveitarfélaga í hlutfalli við veitt ellilaun og örorkubætur úr bæjar- eða sveitarsjóði árið áður. Tryggingarstofnun ríkisins tilkynnir hverju bæjar- og sveitarfélagi fyrir 1. okt. ár hvert, hver sé upphæð vaxtanna af ellistyrktarsjóði þess og hver geti orðið hluti þess af $\frac{1}{4}$ lífeyrissjóðsframlagsins samkvæmt 77. gr. 2. tölulið, en bæjar- eða sveitarfélagið leggur jafnháa upphæð á móti og það notar af hluta sínum af $\frac{1}{4}$ lífeyrissjóðsframlagsins.

Upphæð þá, sem til úthlutunar kemur samkvæmt þessum tölulið, má eingöngu nota til styrktar gamlmennum og öryrkjum, sem komið geta af með styrk, sem nemur minna en hálfum ellilífeyri, eftir því sem næst verður komið, að hann geti orðið, er lífeyrissjóður hefir tekið til fullra starfa, án þess að leita framfærslustyrks að auki.

2. Afganginn, $\frac{3}{4}$ hluta, af framlagi lífeyrissjóðs samkvæmt 77. gr. 2. tölulið. Hluti hvers bæjar- og sveitarfélags af þessum hluta lífeyrissjóðsframlagsins ákveðst á sama hátt og í 1. tölulið, en miðast við veitt ellilaun og örorkubætur yfirstandandi árs. Í hlut hvers bæjar- og sveitarfélags fellur þó aldrei hærri upphæð samkv. þessum tölulið en til jafns við úthlutað framlag þess úr bæjar- eða sveitarsjóði til ellilauna og örorkubóta á árinu. Hlut hvers bæjar- og sveitarfélags er skipt á milli einstakra gamlmenna og öryrkja bæjar- eða sveitarfélagsins, annara en þeirra, sem styrks njóta samkv. 1. tölulið og ekki hafa næsta ár á undan notið almenns framfærslustyrks jafnframt ellilaunum og örorkubótum úr bæjar- eða sveitarsjóði og lífeyrissjóði. Má hlutur hvers einstaks ekki nema hærri upphæð en svo, að árleg ellilaun og örorkubætur, sem úthlutað er samanlagt úr lífeyrissjóði og bæjar- eða sveitarsjóði, svari eðlilegum meðalframfærslueyri einstaklings, miðað við það byggðarlag, þar sem hann dvelur. Skal fara um þetta og annað hér að lútandi eftir reglum Tryggingarstofnunar ríkisins, er ráðherra staðfestir.

Að svo miklu leyti sem allt framlag lífeyrissjóðs samkv. 77. gr. fellur ekki til útborgunar á þennan hátt, rennur það aftur inn í lífeyrissjóð, unz það á næsta ári er lagt við framlag hans, er þá verður úthlutað.

Greinatalan hér á eftir breytist samkv. þessu.

38. gr.

- a. Framan við 80. gr. laganna, sem verður 81. gr., bætist ný málsg., svo hljóðandi:

Ár hvert skulu bæjar- og sveitarstjórnir ákveða upphæð til úthlutunar ellilaunum og örorkubótum, hver í sínu umdæmi, og ber þeim framlag úr lífeyrissjóði á móti þeim hluta upphæðarinnar, sem er umfram vexti ellistyrktarsjóðs hlutaðeigandi bæjar- eða sveitarfélags, eftir reglum 80. gr.

- b. Aftan við 1. málsg. sömu gr., sem verður 2. málsg., bætist: hafa misst meira en helming starfsorku sinnar og njóta ekki styrks samkvæmt lögum um ríkisframfærslu sjúkra manna og örkumla sér til framfærslu. Ennfremur til gamlmenna

72 á aldrinum 60—67 ára, sem áður hafa fengið ellistyrk samkv. eldri lögum um
31. des. ellistyrk.

39. gr.

- a. Orðið „(framfærslunefndir)“ í 1. málsg. 81. gr. laganna, sem verður 82. gr., falli burt.
- b. Síðari máls. sömu málsg. sömu gr. orðist svo: Skal haga úthlutuninni svo, að gamalmenni, sem ellilauna nýtur, þurfi ekki fyrirsjáanlega að njóta almenns framfærslustyrks, og er heimil aukaúthlutun í því skyni, þegar kunn er orðin úthlutun lífeyrissjóðs.
- c. Aftan við 2. málsg. sömu gr. bætist: enn fremur gamalmenni á aldrinum 60—67 ára, sem áður hafa fengið ellistyrk samkv. eldri lögum um ellistyrk.

40. gr.

Aftan við 82. gr. laganna, sem verður 83. gr., bætist: og öryrkja, enn fremur, hverjir þeirra hafa árið fyrir notið almenns framfærslustyrks jafnframt ellilaunum eða örorkubótum úr bæjar- eða sveitarsjóði og lífeyrissjóði.

41. gr.

83. gr. laganna, sem verður 84. gr., orðist svo:

Þegar Tryggingarstofnunin hefir fengið skýrslur af öllu landinu samkv. 83. gr., reiknar hún út, hvaða upphæð úr lífeyrissjóði hverju einstöku bæjar- og sveitarfélagi og hverju einstöku gamalmenni og öryrkja ber samkv. reglum 80. gr., og innir síðan greiðslurnar af hendi til hlutaðeigandi bæjar- og sveitarfélaga. Greiða svo bæjar- eða sveitarstjórnir hlutaðeigandi gamalmönnum og öryrkjum til uppbótar hverjum sinn hlut, ásamt aukaúthlutun samkv. 82. gr., ef fram hefir farið.

42. gr.

Á eftir 87. gr., sem verður 88. gr., komi ný grein, er verður 89. gr., svo hljóðandi: Heimilt er ráðherra að semja við erlendar tryggingarstofnanir um gagnkvæm hlunnindi íslenskra og erlendra þegna, hvað snertir tryggingar gegn slysum, sjúkdómum, örorku, elli og atvinnuleysi.

Greinatalan hér á eftir breytist samkv. þessu.

43. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1938.

44. gr.

Þegar lög þessi hafa öðlzt staðfestingu konungs, skal færa þau inn í meginmál laga nr. 26 1. febr. 1936, um alþýðutryggingar, lagfæra og samræma allar tilvitnanir og gefa þau út svo breytt.

Bráðabirgðaákvæði.

Að svo miklu leyti sem ákvæði laga þessara kunna að koma í bága við samninga einstakra sjúkrasamlaga við lækna eða aðra, ganga lögin að því leyti ekki í gildi fyrr en þeir samningar eru úr gildi fallnir, enda verði þeim sagt upp svo fljótt sem samningar heimila.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

L Ö G

73

31. des.

um gjaldeyrisverzlun o. fl.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallið á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru.

1. gr.

Landsbanki Íslands og Útvegskbanki Íslands h/f hafa einkarétt til þess að verla með erlendan gjaldeyri, þangað til öðruvísi kann að verða ákveðið. Jafnframt er bannað, þar til ríkisstjórnin ákveður annað, að flytja til og frá útlöndum íslenzkan gjaldeyri. Ráðherra setur með reglugerð nánari fyrir mæli um gjaldeyrisverzlunina og bannið gegn flutningi íslenzks gjaldeyris milli landa, og er heimilt að setja þau ákvæði í reglugerð, að tollektirlitsmenn megi leita alstaðar í skipum eða öðrum flutningstækjum, til þess að fyrirbyggja brot á reglugerðinni.

Með reglugerð er heimilt að setja þau ákvæði, er þurfa þykir til þess að tryggja það, að íslenzkar afurðir og aðrar vörur, sem fluttar eru til útlanda, verði greiddar með erlendum gjaldeyri og að hann renni til bankanna.

Ennfremur er heimilt að ákveða með reglugerð, að allir, sem ætla að ferðast til útlanda, skuli gefa, áður en þeir fara, skýrslu fyrir lögreglustjóra eða tollektirlitsmanni um, að þeir hafi aflað sér nauðsynlegs erlends gjaldeyris á löglegan hátt, eða þeir geti séð sér farborða erlendis án þess að brjóta íslenzka gjaldeyrislöggjöf.

2. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða, að engar vörur megi flytja til landsins, nema með leyfi gjaldeyris- og innflutningsnefndar. Ennfremur að engan erlendan gjaldeyri megi láta af hendi nema með leyfi nefndarinnar, og sé gjaldeyrinum og innflutningsleyfum úthlutað eftir reglum, sem fjármálaráðherra setur, að fengnum tilögum þeirra banka, sem fulltrúa eiga í gjaldeyris- og innflutningsnefnd. Leyfi þarf þó eigi til þess að inna af hendi greiðslur samkvæmt ákvæðum laga nr. 41 19. maí 1930, 19. gr., svo og erlendar greiðslur af lánum ríkissjóðs, lánum bæjar- og sveitarfélaga og lánum þeim, sem ríkissjóður er í ábyrgð fyrir, eða greiðslum erlendis í þarfir bankanna.

3. gr.

Gjaldeyris- og innflutningsnefnd skal skipuð fimm mönnum, sem fjármálaráðherra skipar. Skal einn þeirra skipaður samkvæmt tilnefningu bankastjóra Landsbanka Íslands, einn samkvæmt tilnefningu bankastjóra Útvegskbanka Íslands h/f, og þrír af fjármálaráðherra án tilnefningar, og sé einn þeirra formaður og framkvæmdarstjóri nefndarinnar. Ef nefndarmaður forfallast, skipar fjármálaráðherra varamann um stundarsakir eftir sömu reglum og aðalmenn eru skipaðir. Til þess að standast kostnað við nefndina skulu allir þeir, sem innflutningsleyfi fá, greiða 2% — tvo af þúsundi — af upphæð þeirri, sem leyfið hljóðar um, en þó eigi minna en 50 aura fyrir hvert einstakt leyfi.

4. gr.

Fjármálaráðherra setur nefndinni reglur um það, á hvern hátt hún skuli haga störfum sínum. Heimilt er að veita nefndinni með reglugerð vald til þess að setja þau skilyrði fyrir leyfisveitingum, sem ástæða þykir til.

73

31. des.

Lögreglustjórar (tollstjórinn í Reykjavík), hver í sínu umdæmi, skulu láta hagstofunni í té nákvæma skýrslu um magn, tegund og söluverð útfluttrar vöru, jafn-skjótt og skip það, er vörurnar flytur, leggur frá landi. Ennfremur skulu þeir eigi síðar en 5. hvers mánaðar láta hagstofunni í té skýrslu um innflutning í næsta mán-uði á undan, og skal skýrslan vera í því formi, er hagstofustjóri ákveður.

6. gr.

Brot á lögum þessum eða reglugerðum þeim og auglýsingum, er settar kunna að verða samkvæmt þeim, varða sektum allt að kr. 50000.00, nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum. Sömu refsingu varðar það, ef leyfishafi brýtur þau ákvæði, sem gjaldeyris- og innflutningsnefnd kann að hafa sett sem skilyrði fyrir leyfisveitingum. Ennfremur er upptækur sá ágóði, er fæst við brot á lögum þessum, reglugerðum, auglýsingum eða skilyrðum, sem gjaldeyris- og innflutningsnefnd hefir sett fyrir leyfisveitingum. Þá er heimilt að gera upptækar með dómi vörur og ís-lenzkan gjaldeyri, sem er ólöglega fluttur frá útlöndum eða reynt er að flytja til út-landa á ólöglegan hátt.

Með mál út af brotum á lögum þessum, reglugerðum þeim og auglýsingum, er settar verða samkvæmt þeim, skal farið sem almenn lögreglumál.

7. gr.

Sektir samkvæmt lögum þessum, reglugerðum og auglýsingum, sem settar verða samkvæmt þeim, renna í rikissjóð. Upptækar vörur og íslenskur gjaldeyrir verður eign rikissjóðs.

8. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 11 9. jan. 1935, um gjaldeyris-verzlun o. fl.

9. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

L Ö G

um alþýðutryggingar.

74

31. des.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg.

G j ö r u m k u n n u g t: Að Vér samkvæmt 44. gr. laga, dagsettra í dag, um breyting á lögum nr. 26 1. febr. 1936, um alþýðutryggingar, höfum látið fella þessi lög inn í meginmál laga nr. 26 1. febr. 1936, um alþýðutryggingar, lagfæra og samræma allar tilvitnanir, og gefum þau út svo breytt:

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Alþýðutryggingar teljast samkvæmt lögum þessum:

1. Slysatryggingar.
2. Sjúkratryggingar.
3. Elli- og örorkutryggingar.
4. Atvinnuleysisstryggingar.

2. gr.

Stofnun sú, er annast tryggingarnar, heitir Tryggingarstofnun ríkisins. Þegar tryggingarnar koma til framkvæmda verða þær, hver um sig, sjálfstæð deild í tryggingarstofnuninni og hafa þar aðskilinn fjárhag. Engin deildanna ber ábyrgð á skuldbindingum annarar.

3. gr.

Tryggingarstofnun ríkisins hefir heimili og varnarþing í Reykjavík, en umboðsmenn annarsstaðar þar sem þörf krefur.

4. gr.

Ríkisstjórnin hefir umsjón þeirra mála, sem heyra undir Tryggingarstofnun ríkisins, og setur reglugerðir eftir lögum þessum.

5. gr.

Heimilt er að fela Tryggingarstofnun ríkisins framkvæmdarstjórn skyldra opinberra stofnana, svo sem Samábyrgðarinnar, sbr. lög nr. 23 1921, og Brunabótafélags Íslands, sbr. lög nr. 26 23. júní 1932 og lög nr. 22 1. febr. 1936. Skal hver stofnun hafa sérskilinn fjárhag, og fer að öðru leyti um stjórn þeirra eftir því, sem ákveðið er í lögum þeirra og reglugerðum.

6. gr.

Ráðherra ræður forstjóra Tryggingarstofnunar ríkisins. Hann ræður og deildarstjóra, eftir því sem þörf krefur, svo og yfirlækni tryggingarstofnunarinnar og tryggingarfræðing, ef forstjóri eða deildarstjórar eru það ekki, að fengnum til lögum forstjórans. Fela má sama deildarstjóra forstöðu fleiri en einnar deildar. Forstjórinn stjórnar stofnuninni í samræmi við lög, reglugerðir og erindisbréf, er

- 74 honum verður sett. Hann afgreiðir málið í samráði við hlutaðeigandi deildarstjóra, 31. des. en ber sjálfur ábyrgð á ákvörðunum og úrskurðum.

Laun forstjóra Tryggingarstofnunar ríkisins og annara fastra starfsmanna skulu ákveðin í launalögum, en þangað til svo er gert, ákveður ráðherra launin.

Lífeyrissjóður Íslands og slysatryggingarsjóður greiða sameiginlega $\frac{3}{4}$ hluta af öllum kostnaði við Tryggingarstofnun ríkisins, og ákveður ráðherra hvernig kostnaðurinn skiptist milli þeirra á hverjum tíma. Ríkissjóður greiðir fyrst um sinn $\frac{1}{4}$ hluta kostnaðarins, en leggja má þann kostnað á deildir Tryggingarstofnunarinnar, ef fært þykir.

7. gr.

Ráðherra skipar þriggja manna tryggingarráð eftir tilnefningu þriggja stærstu þingflokkanna og leitast við að ná samkomulagi um, að tilnefningu sé hagað þannig, að einn meðlimur tryggingarráðs verði tryggingarfræðingur eða hagfræðingur og annar lögfræðingur. Á sama hátt skulu skipaðir þrír varamenn. Ráðherra ákveður þóknun tryggingarráðs.

Forstjóri stjórnar Tryggingarstofnunar ríkisins, í samráði við tryggingarráð, undir yfirstjórn ráðherra, samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð. Tryggingarráði er skylt að hafa eftirlit með því, að stofnunin starfi í samræmi við lög og reglugerðir. Tryggingarráð leggur fullnaðarúrskurð á allar kröfur um slysa-, sjúkra- og örorkubætur og ellilífeyri (ellilaun), svo og um greiðslu iðgjalda, að svo miklu leyti sem ágreiningur er um. Skal tryggingarráð taka öll slík mál fyrir og að jafnaði kveða upp úrskurð innan 14 daga frá því að það fékk málið til meðferðar. Nú sættir annarhvor aðili sig ekki við úrskurð tryggingarráðs, og má þá bera málið undir dómstólana.

Reikningar Tryggingarstofnunarinnar skulu endurskoðaðir á sama hátt sem reikningar ríkisstofnana.

II. KAFLI

Slysatryggingar.

8. gr.

Skylt er að tryggja gegn slysum samkvæmt ákvæðum þessara laga:

1. Sjómenn þá, er hér greinir:
 - a. Farmenn, fiskimenn og aðra sjómenn, er lögskráðir eru á íslensk skip.
 - b. Fiskimenn og farmenn á róðrarbátum og vélbátum, minni en 12 smál., er stunda fiskveiðar og hverskonar flutninga.
2. Verkamenn og starfsmenn, sem vinna fyrir kaupí í þeim atvinnugreinum, sem hér eru taldar:
 - a. Ferming og afferming skipa og báta, svo og vöruhúsavinna, vöruflutningar í sambandi við það, hverskonar bifreiðastjórn og stjórn aflvéla við jarðvinnslu.
 - b. Vinna í verksmiðjum og verkstæðum, þar með talið gas- og rafmagnsframleiðsla, vinna í sláturhúsum, mjólkurbúum og rjómaþúum, námugróftur, bjargsig, fiskverkun, ísvinna og vinna við raflagnir.
 - c. Húsabyggingar, bæði smíði nýrra húsa og viðbætur og breytingar á eldri húsum. Undanþegnar þessum ákvæðum eru byggingar og viðgerðir á húsum í sveitum, öðrum en tvílyftum húsum og heyhlöðum.
 - d. Vegagerð, brúagerð, hafnagerð, vitabyggingar, símalagningar og símaviðgerðir, svo og vinna við vatnsleiðslur, raforkuleiðslur og gasleiðslur. Ennfremur skulu tryggðir hafnsögumenn, lögregluþjónar, tollþjónar, vitaverðir

og starfsmenn við vita, sótarar, póstar og slökkvilið og aðrir þess háttar starfsmenn, ráðnir að opinberri tilhlutun.

e. Skipasmíði, skipaviðgerðir, skipaviðhald og varðstaða á skipum við bryggju, í höfn eða í lagi, bátasmíði, bátaviðgerðir.

f. Þvotta- og ræstivinna, þ. e. vinna í þvottahúsum, ræsting á gluggum, hreingerningar- og ræstivinna í skipum, skólum, verzlunum, skrifstofum, veitingahúsum og samkomuhúsum, allt eftir nánari ákvæðum í reglugerð.

g. Sendisveinastörf.

Tryggingin nær til sendistarfa í þágu tryggingarskylds atvinnurekstrar og þess tíma, er fer til að fara frá og til vinnu.

Nú slasast maður eða biður líftjón við björgun, eða tilraun til björgunar manns í lífsháska, skal hann þá, eða eftirlátnir vandamenn hans, eiga rétt til slysabóta eftir sömu reglum sem slysatryggðir menn.

Það er skilyrði fyrir tryggingarskyldu þeirra, sem nefndir eru í 2. tölulið, að starfið sé rekið fyrir reikning ríkis eða sveitarfélags, eða einstaklings eða félags, sem hefir það að atvinnu. Þó fellur þar undir smíði nýrra húsa og verulegar breytingar á eldri húsum, þar með talin öll utan- og innanhússmálning, þótt það sé framkvæmt fyrir reikning manna, sem ekki hafa húsasmíð að atvinnu.

Tryggingin samkv. tölul. 2 nær ekki til starfsfólks í skrifstofum eða í búð nema að því leyti, sem það vinnur að tryggingarskyldum störfum utan skrifstofu eða búðar.

Nú tekur maður að sér tryggingarskylt verk í ákvæðisvinnu, og ber hann þá ábyrgð á, að verkamennirnir séu tryggðir. Sé tryggingarskylt verk tekið í ákvæðisvinnu af félagsskap eða hóp manna, er verkið vinna, teljast þeir þá og tryggingarskyldir og bera sameiginlega ábyrgð á iðgjaldagreiðslunni.

Heimilt er atvinnurekendum að tryggja sjálfa sig og verkafólk, sem ekki er tryggingarskylt, með tryggingarskyldu verkafólki sínu, en segja verður hann til þess, þegar trygging er tilkynnt eða endurnýjuð.

Atvinnurekendur, svo og ríki eða sveitarstjórn, bera ábyrgð á því, að þeir séu tryggðir, sem tryggingarskyldir eru samkvæmt lögum þessum, enda sé starfið rekið fyrir þeirra reikning.

Heimilt er slysatryggingunni að taka að sér frjálsa tryggingu á einstökum mönnum, og nær það einnig til þeirra, sem tryggðir eru í skyldutryggingu. Skal þá jafnan gefa út sérstakt vátryggingarskírteini fyrir hvern einstakling. Slik trygging getur einnig náð til greiðslu dagpeninga í sjúkdómum. Jafnframt veitist slysatryggingunni heimild til að slysatryggja farþega í einkabifreiðum, sem bifreiðalög ná ekki yfir. Tryggingarstofnunin leiti endurtrygginga á þeim hluta af áhættu, sem fer fram yfir það hámark, er tryggingin telur fært að taka í eigin ábyrgð. Ráðherra ákveður með reglugerð alla nánari tilhögun á tryggingu þessari.

9. gr.

Það er bótaskyldt slys, er tryggður maður slasast eða deyr af slysi við þann atvinnurekstur, sem hann er tryggður í.

Til slysa telst hverskonar fingurmeið og handarmeind, er menn fá við sjómennsku, fiskvinnu, sláturhúsavinnu og aðra þá vinnu, sem kunn er að því að vera hættuleg á þennan hátt, enda kenni menn meinsins fyrst á meðan þeir stunda vinnuna, eða innan þess tíma, er rekja megi orsakir þess til hennar.

Sama gildir um aðra atvinnusjúkdóma, eftir því sem nánar verður ákveðið í reglugerð.

Sjómenn eru tryggðir fyrir slysum á sjó á tryggingartímabilinu, eða þegar þeir eru í landi, annaðhvort í þarfir útgerðarinnar eða fyrir sjálfa sig, í erindum, sem leiðir af starfi þeirra sem sjómanna.

10. gr.

Valdi slysið meiðslum, skal slysatryggingin greiða bætur sem hér segir:

1. Ef meiðslin valda sjúkleika og vinnutjóni lengur en 10 daga, þá skal greiða þeim, sem fyrir slysinu varð, læknishjálp frá því að slysið vildi til, þar með talin nauðsynleg sjúkrahúsvist, og $\frac{3}{4}$ hluta lyfja og umbúðakostnaðar utan sjúkrahúss, en að fullu á sjúkrahúsi, svo og dagpeninga frá þeim tíma, er síðar segir, þangað til hann verður vinnufær, eða úrskurður er felldur um varanlega örorku, eða maðurinn deyr, þó ekki lengur en 6 mánuði. Dagpeningar eru 5 kr. á dag; þó mega þeir aldrei fara fram úr $\frac{3}{4}$ af dagkaupi mannsins við þá atvinnu, er hann hafði þegar slysið varð. Dagpeningar greiðast aldrei fyrir fyrstu 7 dagana eftir að hinn slasaði varð óvinnufær. Frá þeim tíma greiðast degpeningar, nema hinn tryggði haldi kaupi, sem er að minnsta kosti jafnhátt dagpeningunum, og hefjast dagpeningagreiðslur þá jafnskjótt og kaupgreiðsla fellur niður.
2. Útgerðarmanni skal skylt að tryggja gegn aukaiðgjaldi áhættu þá vegna slysa, sem bótaskyld eru samkvæmt lögum þessum og hann ber samkv. 27. og 28. gr. laga nr. 41 19. maí 1930, og ber slysatryggingunni þá að greiða slasaða, auk slysabóta samkvæmt 1. tölul. greinar þessarar, fullt kaup eða hlut í eina viku frá afskráningardegi að telja.
3. Ef slysið hefir valdið varanlegri örorku, greiðast örorkubætur þeim, sem fyrir því varð. Fullar örorkubætur eru 6000 krónur, og greiðast þær, ef sá, sem fyrir slysinu varð, að dómi læknis tryggingarinnar, er algerlega ófær til nokkurrar vinnu þaðan í frá, en örorkubæturnar eru að því skapi lægri sem minna skortir á, að hann sé til fulls vinnufær, og engar, ef minna skortir en $\frac{1}{5}$ hluta.

11. gr.

Valdi slysið dauða innan árs frá því að það bar að höndum, greiðast dánarbætur sem hér segir:

1. Ekkja eða ekill hljóta 3000 krónur.
2. Barn, sem er á framfæri eftirlifandi foreldris, hlýtur 100 kr. fyrir hvert heilt ár, sem það vantar á að vera fullra 16 ára.
3. Barn, sem var á framfæri hins látna og á ekki eftirlifandi foreldri, hlýtur 200 krónur fyrir hvert heilt ár, sem það vantar á að vera fullra 16 ára.
4. Barn yfir 16 ára, sem var á framfæri hins látna vegna örorku, þegar slysið bar að höndum, fær 1500 krónur.
5. Foreldri hlýtur minnst 500 kr. bætur, og allt að 1500 kr., eftir því, að hve miklu leyti það naut stuðnings hins látna við fráfall hans.
6. Systkini hins látna, sem voru á framfæri hans, þegar slysið vildi til, hljóta dánarbætur á sama hátt og börn.

Ekkja eða ekill, sem ekki var samvistum við hið látna og ekki á framfæri þess, hlýtur engar dánarbætur. Kona, sem býr samvistum með manni án þess að vera gift honum, hefir sama rétt til dánarbóta og eiginkona, ef hún hefir fætt honum barn eða þau verið samvistum samfleytt í 18 mánuði. Sama gildir um karlmann, sem býr samvistum við konu án þess að vera kvæntur henni.

Um fósturbörn og fósturforeldra gildir sama og um börn og foreldra, að fullnægðum sömu skilyrðum. Barn telst hafa verið á framfæri föðurins, þótt það fæðist að honum látnum.

Frá dánarbótum, sem greiddar skulu vandamönnum, skal draga þær örorkubætur, er greiddar hafa verið samkvæmt 10. gr. 3.

12. gr.

Til þess að standast útgjöld slysatryggingarinnar skulu þeir, er tryggingarskylda menn hafa í þjónustu sinni, greiða iðgjöld fyrir alla þá, sem þeim er skylt

að tryggja, og má ekki færa gjöldin þeim, sem tryggðir eru, til útgjalda. Iðgjalda-
upphæðina ber að miða við slysaþættuna. Eftir slysaþættunni skal skipta þeim 74
stórfum og starfsgreinum, sem falla undir trygginguna, í flokka, og fyrir hvern 31. des.
flokk skal ákveðin sérstök iðgjaldsupphæð. Starfstíminn er talinn í vikum, og telst
vikan eining við iðgjaldaákvörðun. Sé um tímavinnu að ræða, teljast 48 klst. í viku.
Skal við ákvörðun iðgjaldanna hafa það fyrir augum, að þau samanlögð hrökkvi
fyrir þeim bótum, sem slysatryggingunni ber að greiða. Skipverjar teljast í þjón-
ustu útgerðarmanns, þó að þeir taki aflahlut í stað kaups.

Um skiptingu í áhættuflokka og iðgjaldagrundvöllinn fyrir hvern flokk skal
ákveðið með reglugerð, er stjórnarráðið setur, og ber að endurskoða hana 5. hvert
ár. Þó getur stjórnarráðið hvenær sem er, þegar ástæða þykir til, gert breytingar á
skiptingunni í áhættuflokka og á iðgjöldum, en slíkar breytingar koma ekki til
framkvæmda fyrr en með hyrjun næsta almanaksárs á eftir.

Ef atvinnufyrirtæki nær yfir starfsemi, er fellur undir mismunandi áhættu-
flokka, reiknast iðgjöldin sérstaklega fyrir hvern hluta fyrirtækisins, eftir iðgjaldi
þess áhættuflokks, sem það heyrir undir. Þó getur tryggingarstjórnin, ef erfitt er
að halda þessu aðgreindu, ákveðið meðaliðgjald fyrir allt fyrirtækið eftir iðgjöld-
um þeirra áhættuflokka, sem það fellur undir.

13. gr.

Iðgjöld sjómanna, sem tryggðir eru samkv. 8. gr. 1., reiknast eftir tíma þeim,
sem sjómaðurinn er lögskráður eða ráðinn til, og telst í vikum frá lögskráningar-
degi, eða þeim degi, er hann kom í skiprúm.

Um leið og lögskráning fer fram, skal skráningarstjóri gera sérstaka skrá yfir
tryggingarskylda skipverja, hverja stöðu sem þeir hafa á skipinu. Útgerðarmaður
greiðir skráningarstjóra iðgjöldin um leið og lögskráning fer fram.

Þegar formaður á vélbát eða róðrabát (sbr. 8. gr. 1.) hefir ráðið skipverja
sína, skal hann jafnskjótt senda hreppstjóra eða bæjarfógeta (í Reykjavík lögreglu-
stjóra), þar sem báturinn er gerður út, skrá yfir skipverjana ásamt iðgjaldi því, er
greiða ber, en hreppstjóri sendir skrána og gjaldið til sýslumanns.

Útgerðarmenn róðrabáta og vélbáta, minni en 5 smálestir, greiða aðeins $\frac{7}{10}$ af
iðgjaldi því, sem ákveðið er fyrir þá, en það, sem á vantar fullt iðgjald, greiðist úr
rikissjóði. Skráningarstjóri sendir slysatryggingunni skrár þær, sem nefndar eru í
2. og 3. málsg. greinar þessarar, sem fylgiskjöl með ársreikningi sínum. Hann skal
og standa skil á iðgjöldunum samkvæmt nánari fyrirmælum stjórnarráðsins.

Áfallin slysatryggingariðgjöld hvíla sem lögveð á skipinu.

Lögreglustjóra eða umboðsmanni slysatryggingarinnar ber í innheimtulaun 3%
af skipum, sem skráð er á, og 6% af róðrar- og vélbátum, sem eru minni en 12
lestir, nema öðruvísi sé um samið. Þar, sem hreppstjóri hefir innheimtuna á hendi,
gengur helmingur innheimtulaunanna til hans.

14. gr.

Nú forfallast slysatryggður skipverji, og gengur ótryggður maður í skiprúm
hans, og skal þá skylt að tryggja þann skipverja, svo sem að framan greinir, meðan
hann er í því skiprúmi, þó aldrei skemur en eina viku. Iðgjald fyrir forfallaðan
skipverja má endurgreiða fyrir það, sem eftir er af ráðningartímanum, þegar for-
föllin stafa ekki af bótaskyldu slysi, enda hafi maðurinn gengið úr skiprúminu.

Útgerðarmaður eða formaður róðrabáta eða vélbáta, minni en 12 smálestir,
getur með leyfi skráningarstjóra tryggt ákveðna tölu skipverja, ef sérstakar á-
stæður gera þess þörf.

Útgerðarmaður eða skipstjóri tilkynnir tafarlaust skráningarstjóra eða hrepp-
stjóra mannaskiptin, og ábyrgist útgerðarmaður iðgjaldagreiðslu,

Sérhver forráðamaður atvinnufyrirtækis eða starfrækslu, sem nefnd er í 8. gr. 2., skal, þegar fyrirtækið tekur til starfa, senda hreppstjóra eða bæjarfógeta (í Reykjavík tollstjóra) tilkynningu samkvæmt fyrirmynd, er slysaftryggingin gerir, með öllum þeim upplýsingum, sem nauðsynlegar eru til þess að áætla iðgjalda-greiðslu þess. Eftir þeirri áætlun skal iðgjaldið greitt og innheimt fyrirfram. Sömu-leiðis skal senda tilkynningu, ef fyrirtækið verður fyrir verulegum breytingum, er máli geta skipt að því er trygginguna snertir. Hreppstjóri sendir lögreglustjóra tilkynningar þessar, en lögreglustjórar gera samkvæmt þeim skrá yfir öll tryggingarskyld fyrirtæki, en annað eintak tilkynninganna senda þeir slysaftryggingunni. Verkamenn teljast tryggðir frá þeim tíma, er fyrirtækið byrjar.

Forráðamönnum fyrirtækis eða starfrækslu, er um getur í 8. gr. 2., er skyldt að gera skrá samkvæmt vinnubókum fyrirtækisins, í því formi, sem slysaftryggingin mælir fyrir um. Samrit af skrá þessum sendist hreppstjóra eða lögreglustjóra, og miðast hið endanlega iðgjald við þær. Lögreglustjóri sér um innheimtu iðgjaldanna og stendur skil á þeim, eftir nánari fyrirætlun stjórnnarráðsins. Í innheimtulaun ber að greiða 6%. Öll iðgjöld til slysaftryggingarinnar hafa lögtaksrétt.

Lögreglustjóri getur, ef honum þykir ástæða til, eða slysaftryggingin óskar þess, látið rannsaka vinnuskrár og bækur fyrirtækisins, til þess að fullvissa sig um, hvað fyrirtækinu beri að greiða í iðgjöld.

Heimilt er slysaftryggingunni að taka að sér innheimtu iðgjalda í Reykjavík að nokkru eða öllu leyti.

Nú er vanrækt að tilkynna tryggingarskyldan atvinnurekstur, eða greiða iðgjöld fyrirfram samkvæmt 13., 14. og 15. gr. fyrir tryggingarskylda menn, og skulu þeir þó jafnt teljast slysaftryggðir samkvæmt lögum þessum, en hlutaðeigandi atvinnurekandi skal skyldur að greiða slysaftryggingunni tvöföld iðgjöld þau, sem vangoldin eru, og auk þess sæta sektum.

Þegar slys ber að höndum, sem ætla má að greiða beri bætur fyrir samkvæmt lögum þessum, skal forráðamaður fyrirtækisins senda tafarlaust, og eigi síðar en innan 2 mánaða, tilkynningu um slysið í því formi, sem slysaftryggingin skipar fyrir um, til lögreglustjóra eða hreppstjóra, er síðan sendir tilkynninguna áfram til lögreglustjóra. Ef lögreglustjóri álitur, að slysið veiti rétt til bóta frá slysaftryggingunni, sendir hann tilkynninguna áfram til slysaftryggingarinnar, ásamt öðrum nauðsynlegum upplýsingum. Ef atvik að slysinu eru óljós eða mál ófullnægjandi upplýst, eða ef ástæða er til að ætla, að slysið hafi orsakað af hirðuleysi eða af lélegum útbúnaði, eða slysaftryggingin óskar þess einhverra ástæðna vegna, skal lögreglustjóri halda réttarpróf í málinu. Því aðeins ber að taka til greina og senda til slysaftryggingarinnar kröfur um bætur fyrir slys, er verða við atvinnurekstur, sem heimilt er að tryggja í frjálsri tryggingu, að tryggingar hafi verið beiðzt og iðgjöld verið greidd fyrirfram.

Ef sá, sem átti að tilkynna slys, hefir vanrækt það, skal það eigi vera því til fyrirstöðu, að sá, sem fyrir slysi varð, eða eftirlátnir vandamenn hans, geti gert kröfur til bóta, ef það er gert áður en ár er liðið frá því að slysið varð.

Heimilt er að taka til greina tilkynningar, sem berast eftir að fyrrnefndur 2 mánaða frestur er liðinn, ef sannað er, að tilkynnandi á ekki sök á drættinum.

Undir eins og tryggingarstjórn hafa horizt nægar upplýsingar um slys og annað, sem til greina kemur um ákvörðun bóta, úrskurðar hún, hvort bætur skuli greiddast

samkvæmt lögum þessum og ákveður bæturnar. Ef um meiðsl er að ræða, eru bæturnar fyrst ákveðnar til bráðabirgða (dagpeningar), þar til lækningu er lokið og maðurinn getur farið að stunda vinnu sína aftur, eða sjá má, hve mikið hann hefir misst af vinnuþreki sínu. Endanlegur úrskurður skal þó kveðinn upp áður en ár er liðið, nema læknir tryggingarinnar telji þörf á frekari drætti.

74

31. des.

19. gr.

Eigi hinn tryggði rétt til slysabóta á hendur manni eða stofnun, skal hann, ef hann krefst slysabóta frá slysaftryggingunni, framselja henni rétt sinn til bótanna, ef hún óskar þess. Nú greiðast hærri bætur en framlögðum slysabótum nemur, og fær hinn tryggði þá það, sem fram yfir er.

20. gr.

Þeir, sem stunda eða reka einhverja þá atvinnu eða störf, sem ekki eru tryggingarskyld samkv. 8. gr., hafa rétt til að tryggja sjálfa sig eða verkamenn sína gegn slysum. Slík frjáls trygging er þó því aðeins leyfð, að hún sé til ákveðins tíma og á nafn, og því aðeins gild, að hún hafi verið tilkynnt og iðgjöld greidd fyrirfram. Ef um er að ræða tryggingu við óskyld og misjafnlega áhættusöm störf, sem ekki er hægt að aðgreina og skipa í sérstaka áhættuflokka, má ákveða fyrir slík störf meðaltalsiðgjöld fyrir hverja viku tryggingartímabilsins.

21. gr.

Heimilt er atvinnurekendum að skipa 5 manna nefnd til þess að gæta hagsmuna sinna við skiptingu í áhættuflokka og ákvörðun iðgjalda. Í nefndinni eiga sæti: einn fulltrúi fyrir gufuskipaútgerð, sem Félag íslenskra botnvörpuskipaeigenda skipar, tveir fyrir vélbáta- og róðrabátaútgerð, sem Fiskifélag Íslands skipar, einn fyrir skipaafgreiðslu og hafnarvinnu, sem Verzlunarráð Íslands skipar, og einn fyrir verksmiðjuíðnað, sem Landssamband iðnaðarmanna skipar.

Ef stofnaður verður almennur félagsskapur meðal atvinnurekenda í vélbáta- og róðrabátaútgerð, skipaafgreiðslu og verksmiðjuíðnaði, fellur kosning fulltrúa þessara atvinnugreina undir hann. Nefnd þessi getur gert tillögur um skiptingu í áhættuflokka og um iðgjaldagreiðslu, og er skylt að leita álits hennar áður en ákvörðun er tekin um þau efni. Ennfremur hefir nefndin rétt til að velja einn mann til þess að fylgjast með stjórn og rekstri slysaftryggingarinnar. Sama rétt hefir og Alþýðusamband Íslands. Báðir þessir menn hafa aðgang að öllum skjölum slysaftryggingarinnar, og er stjórn hennar skylt að veita þeim allar upplýsingar, sem þeir óska, viðvikjandi framkvæmd tryggingarinnar, enda er þeim heimilt að sækja stjórnarfund.

III. KAFLI

Um sjúkratryggingar.

22. gr.

Sjúkrasamlög samkvæmt lögum þessum eru tryggingarstofnanir, sem hafa það hlutverk að tryggja samlagsmönnum, er ekki hafa hærri tekjur en í 24. gr. segir, sjúkrahljálpi og uppbót á fjárhagstjóni, sem veikindi valda.

23. gr.

Þar, sem sjúkrasamlög eru stofnuð, hefir sérhver maður, karl eða kona, eldri en 16 ára og yngri en 67 ára, sem búsettur er á samlagssvæðinu eða stundar þar atvinnu lengur en 6 mánuði, rétt og skyldu til að tryggja sig í samlaginu, enda sé hann

- 74 ekki haldinn alvarlegum, langvinnum, virkum sjúkdómi, og fer um þetta eftir nán-
 31. des. ari ákvæðum í reglugerð. Nú hefir tryggður maður notið sjúkrahús- eða hælisvistar
 vegna alvarlegs, langvinnssjúkdóms, og nýtur hann þá ekki hlunninda þannig, að
 hann fái greidda sjúkrahúsvist eða aðra meiri háttar læknishjálpi vegna þess sjúk-
 dóms. Þeir, sem haldnir eru alvarlegum, langvinnum, virkum sjúkdómi, eiga rétt á
 að tryggja sig gegn öðrum óviðkomandi sjúkdómum. Menn 67 ára og eldri eiga rétt
 á tryggingu með sömu skilyrðum og aðrir, en eru ekki tryggingarskyldir.

24. gr.

Rétt til þeirra hlunninda, sem sjúkrasamlag veitir, eiga þeir meðlimir þess, sem á síðastliðnu ári hafa ekki haft hærri skattskyldar tekjur en 4500 krónur. Þó er stjórn sjúkrasamlags heimilt að ákveða í samþykktum sínum að veita þeim rétt til hlunninda, sem hærri tekjur hafa, ef þeir greiða að minnsta kosti helmingi herra iðgjald en aðrir samlagsmenn.

Hjón njóta því aðeins hlunninda, að samanlagðar tekjur þeirra fari ekki fram úr því, sem hér var sagt. Þó skal leyfður frádráttur frá þeim tekjum á kostnaði við aðstoð á heimili, sem leiðir beinlínis af vinnu húsmóður utan heimilis.

25. gr.

Kaupstaðir þeir, sem nú eru og síðar kunna að verða í landinu, skulu, hver um sig, vera sérstakt sjúkrasamlagssvæði. Ákveða má í reglugerð, að samlagssvæði kaupstaðar skuli, auk lögsagnarumdæmisins, ná yfir tiltekin svæði í grennd við hann.

26. gr.

Í hverjum kaupstað skal starfa sérstakt sjúkrasamlag. Ráðherra skipar formann samlagsins eftir tillögum tryggingarráðs, en bæjarstjórn kýs til viðbótar 2 eða 4 menn í stjórn, eftir því, sem bæjarstjórn ákveður. Skulu þeir kosnir samtímis, á sama hátt og til jafnlangs tíma og fastanefndir eru kosnar. Tryggingarstofnun ríkisins ákveður þóknun stjórnenda, er greiðist úr samlagssjóði.

27. gr.

Í hreppum utan sjúkrasamlagssvæða kaupstaðanna skal fara fram atkvæðagreiðsla um það, hvort stofna skuli sjúkrasamlag í hreppnum, ef hreppsnefndin ákveður eða fimmti hluti kjósenda æskir þess. Hreppsnefnd annast atkvæðagreiðsluna á sama hátt og sveitarstjórnarkosningar. Stofna skal sjúkrasamlag í hreppnum, ef meiri hluti þeirra, sem kosningarrétt hafa í málefnum sveitarfélagsins, greiðir atkvæði með því. Nú næst meiri hluti atkvæða með því að stofna sjúkrasamlag, án þess þó að sá meiri hluti sé meira en helmingur atkvæðisbærra manna í hreppnum, og skal þá fara fram atkvæðagreiðsla á ný innan fjöggra vikna, og ræður þá einfaldur meiri hluti greiddra atkvæða úrslitum. Sé fellt að stofna sjúkrasamlag, getur atkvæðagreiðsla ekki farið fram á ný fyrr en að ári liðnu.

Sama samlag getur náð til fleiri hreppa en eins, innan sama læknishéraðs eða jafnvel allra hreppa innan læknishéraðsins, sem samþykkt hafa stofnun samlags. Ákveður ráðherra, að fengnum tillögum hlutaðeigandi hreppsnefnda og stjórnar Tryggingarstofnunar ríkisins, yfir hvaða samlagssvæði hvert sjúkrasamlag skuli ná.

28. gr.

Nái sjúkrasamlag aðeins til eins hrepps, skal stjórn þess skipuð 2 eða 4 mönnum, kosnum af hreppsnefnd. Standi fleiri hreppar en einn að sjúkrasamlagi, skulu þeir leggja til einn mann hver í stjórn samlagsins, kosna af hreppsnefndum, en standi tala stjórnarmanna þá á stöku skal hreppsnefnd þess hrepps, sem fleiri eða

flesta hefir tryggingarskylda meðlimi, kjósa 2 menn. Ráðherra skipar formenn 74
samlaganna eftir tillögum tryggingarráðs.

31. des.

Ef nýr hreppur er lagður til áður stofnaðs sjúkrasamlags, og það veldur því, að annar hreppur hefir fleiri menn í stjórn en honum ber samkvæmt því sem hér var sagt, þá falla niður umboð stjórnarmanna þess hrepps, og skal hreppsnefnd kjósa mann eða menn á ný, svo að stjórn samlagsins verði rétt skipuð.

Laun stjórnenda greiðast af samlaginu og skulu ákveðin í samþykktum þess.

29. gr.

Sjúkrasamlögin lúta öll yfirstjórn Tryggingarstofnunar ríkisins, sem hefir eftirlit með því, að alls sparnaðar sé gætt í rekstri þeirra, og er heimilt að setja reglur þar að lútandi, þar á meðal um starfsmannahald og launagreiðslur þeirra, að fengnum tillögum hvers samlags.

Samþykktir sjúkrasamlaga skulu samþykktar af ráðherra, að fengnum tillögum tryggingarstofnunarinnar.

30. gr.

Í samþykktum sjúkrasamlaga skal tekið fram, hverra réttinda samlagsmenn njóta. Ætíð skal þó sjúkrasamlag veita þá hjálp vegna veikinda, sem hér er talin:

1. Almenn læknishjálp hjá tryggingarlækni, þ. e. lækni, sem samlagið hefir samið við, eða Tryggingarstofnunin fyrir þess hönd, að fullu á sjúkrahúsi og hjá samlagslækni sjúklingsins á umsómdum vinnutíma samlagslæknisins, og að $\frac{3}{4}$ hlutum, ef sjúklingurinn vitjar annars læknis en samlagslæknis síns, enda séu slíkar vitjanir heimilaðar í samþykktum samlagsins eða í samningum þess við lækna. Læknishjálp fari fram í viðtalsstofu læknis, sé sjúklingurinn ferðafær og hægt að koma því við.
2. Lyf og umbúðir, sem Tryggingarstofnun ríkisins leyfir samlaginu að greiða og ávísuð eru af tryggingarlækni, greiðist að fullu á sjúkrahúsi og að $\frac{3}{4}$ hlutum utan sjúkrahúss.
3. Ókeypis vist eftir ráði tryggingarlæknis í sjúkrahúsi, sem samlagið hefir samið við, eða tryggingarstjórn fyrir hönd þess.
4. Sjúkrasamlögum er enn fremur skylt að tryggja gegn sérstöku iðgjaldi þeim meðlimum sínum, sem þess óska, dagpeningagreiðslu, er þeir verða óvinnufærir sökum veikinda, og heimilt að gera slíka dagpeningatryggingu skylda öllum meðlimum sínum. Nánari reglur um dagpeningatryggingu skal setja í samþykktum, og má biðtími eigi vera skemmri en ein vika frá því hinn tryggði varð óvinnufær eða hætti að taka laun.

Heimilt er að ákveða í samþykktum sjúkrasamlaga viðtækari hjálp en hér er talin, þar á meðal fulla læknishjálp, lækniaðgerðir hjá öðrum en tryggingarlækni, styrk vegna barnsfæðinga, styrk upp í útfararkostnað, kostnað við læknisvitjun, hjúkrunarkostnað utan samþykkttra sjúkrahúsa o. s. frv.

Að jafnaði skulu samlagsmenn ekki eiga rétt til styrks fyrr en 6 mánuðir eru liðnir frá þeim tíma, er trygging þeirra hófst með iðgjaldagreiðslu, en heimilt er þó að ákveða annan biðtíma í samþykktunum. Í samþykktum er og heimilt að ákveða, að fólk, sem flyzt inn og út af samlagssvæði og verður þar tryggingarskyld, fái dregið saman biðtíma sinn frá fleiri en einni dvöl, enda liði ekki yfir tiltekinn tíma á milli.

Sjúkrasamlögum er heimilt að semja um gagnkvæm réttindi og skyldur meðlima sinna, þannig að meðlimir annars samlagsins njóti fullra réttinda þegar þeir dvelja á samlagssvæði hins, enda greiði þeir iðgjöld sín þar.

Sjúkrasamlög greiða ekki sjúkrakostnað, sem skylt er að greiða samkv. sóttvarnarlögum eða öðrum sérstökum lögum.

74

31. gr.

31. des. Leita skal staðfestingar Tryggingarstofnunar ríkisins á samningum sjúkrasamlaga við lækna, lyfjabúðir og sjúkrahús um greiðslur til fullnægingar á ákvæðum 30. gr.

Tryggingarstofnun ríkisins er heimilt, í samráði við landlækni, að semja fyrir sjúkrasamlög um slíkar greiðslur, ef hlutaðeigandi samlag óskar þess. Náist ekki samkomulag, eða að svo miklu leyti sem ósamið verður, er stjórn sjúkrasamlags heimilt að greiða læknishjálp, lyf og annan sjúkrakostnað meðlimum samlagsins eftir reglum, sem Tryggingarstofnun ríkisins setur, jafnvel þótt slík greiðsla nægi ekki til að standa straum af öllum kostnaði, er annars leiðir af ákvæðum 30. gr.

32. gr.

Börn samlagsmanna, yngri en 16 ára, sem eru á framfæri þeirra, fá sömu hjálp í veikindum og foreldri á rétt til, að dagpeningum undanteknum.

Í samþykktum sjúkrasamlaga skal setja sérákvæði um iðgjaldaupphæð unglinga á aldrinum 16—21 árs, sem dvelja á heimili efnalausra foreldra og hafa ekki sjálfstæðar tekjur. Skal gefa eftir iðgjöld þessara unglinga, ef samnlagðar tekjur fjölskyldunnar eru undir vissu lágmarki, sem ákveðið sé í samþykktunum.

Kona, sem býr samvistum með manni án þess að vera gift honum, hefir sama rétt til sjúkrahjálpar og eiginkona, ef hún hefir fætt honum barn, eða þau verið samvistum samfleytt í 18 mánuði.

33. gr.

Meðlagskostnaður í sjúkrahúsi greiðist fyrir samlagsmenn og skyldulið þeirra samkvæmt 30. gr. í allt að 32 vikur á 12 mánuðum samfleytt. Aldrei greiðist þó áður greindur kostnaður fyrir lengri tíma en 26 vikur alls fyrir einn og sama sjúkdóm.

34. gr.

Ákveða skal í samþykktum sjúkrasamlaga upphæð iðgjalda tryggingarskyldra manna. Skulu þau ákveðin með það fyrir augum, að heildartekjur samlagsins nægi til þess að standa straum af skuldbindingum þess.

Heimilt er að ákveða í samþykkt sjúkrasamlags, að meðlimum, sem ekki leita hjálpar samlagsins árlangt eða lengur, skuli endurgreiddur hluti iðgjalda sinna, og fari upphæð endurgreiðslunnar eftir því, hve lengi meðlimur hefir greitt til samlagsins án þess að leita hjálpar þess.

35. gr.

Ríkissjóður og hlutaðeigandi bæjar- eða sveitarsjóðir greiða, hvor um sig, í sjóð sjúkrasamlaga 25 af hundraði greiddra iðgjalda, þó ekki yfir 10 kr. fyrir hvern tryggðan mann.

Sjúkrasamlög, sem stofnuð verða í hreppum samkv. 27. gr., skulu tilkynna ráðherra stofnunina fyrir 1. apríl, og öðlast þau þá rétt til framlags úr ríkissjóði og sveitarsjóði samkvæmt lögum þessum frá næstu áramótum á eftir. Undanþágu frá þessu ákvæði má þó veita, þegar sérstakar ástæður eru fyrir hendi.

36. gr.

Nú þykir sýnt, að sjóður sjúkrasamlags nægi ekki til að standa straum af skuldbindingum samlagsins. Skal stjórn þess þá gera hlutaðeigandi bæjar- eða sveitarstjórn aðvart, sem þá getur ákveðið að gera ráðstafanir til aukinnar tekjuöflunar eða dregið úr hlunnindum þeim, sem samlagið veitir. Þó má aldrei skerða þau lágmarksréttindi, er um getur í 30. gr. (sbr. þó 31. gr.).

37. gr.

74

31. des.

Iðgjöld samkv. 34. gr. greiðast fyrirfram, eftir því sem nánar verður ákveðið í samþykktum. Bæjar- eða sveitarsjóðir greiða iðgjöld þeirra manna sem eru á föstu sveitarframfæri. Einnig er rétt, að greidd séu úr bæjar- eða sveitarsjóði iðgjöld annara þeirra manna, sem fyrir fátæktar sakir hafa ekki getað staðið í skilum með iðgjöld sín, og fer um þessar greiðslur eftir reglum sem bæjar- eða sveitarstjórn setur og staðfestar eru af ráðherra. Gjaldið telst ekki sveitarstyrkur, en endurgreiðist, ef ástæður leyfa.

38. gr.

Ef tryggður maður nýtur sjúkrahjálpar utan samlagssvæðis, á hann rétt til sjúkrastyrks frá sjúkrasamlagi sínu, en þó eigi hærri en ef hann hefði notið hennar á samlagssvæðinu.

39. gr.

Nú flyzt maður, sem tryggður er í sjúkrasamlagi, burt af samlagssvæðinu, og á hann þá rétt til sjúkrastyrks, ef hann veikist á því tímabili, sem hann hefir greitt iðgjald fyrir, eftir sömu reglum og um getur í síðustu grein. Verði hann tryggingarskyldur á þeim stað, sem hann flyzt til, og greiðir þar iðgjöld, öðlast hann full réttindi þar jafnskjótt og tryggingartími hans er útrunninn þar sem hann var áður.

40. gr.

Eigi hinn tryggði rétt til slysabóta á hendur Slysatryggingu ríkisins eða skaðabótaskyldum manni eða stofnun, skal hann, ef hann krefst sjúkrastyrks, framselja hlutaðeigandi sjúkrasamlagi rétt sinn til bóttanna. Nú greiðast hærri bætur en framlögðum sjúkrastyrk nemur, og fær hinn tryggði þá það, sem fram yfir er, og jafnan skal hann fá þær bætur sem greiddar eru vegna þjáninga, líkamslýta eða aðrar slíkar miskabætur.

Heimilt skal útgerðarmanni að semja við sjúkrasamlag um, að það taki að sér, gegn aukagjaldi, þá áhættu, sem útgerðarmaður ber samkv. 27. og 28. gr. l. nr. 41 19. júlí 1930, enda greiðist hinum tryggða sú upphæð, er honum ber samkvæmt lögum þessum, ef hún reynist hærri en bætur þær, sem útgerðarmanni ber að greiða samkv. sjómannalögum.

Ef heimild þessi er ekki notuð, á samlagið endurkröfurétt á útgerðarmann á þeim kostnaði, sem það kann að hafa greitt vegna veikinda skipverja fyrir þann tíma, sem útgerðarmaður ber ábyrgð á, en skipverjar greiða aðeins, meðan ráðningartíminn stendur, iðgjöld, sem svara til þeirrar áhættu, sem samlagið ber vegna skipverjanna eftir að ábyrgð útgerðarmanns er lokið.

Samskonar ákvæði gilda að því er snertir skyldur húsbænda gagnvart hjúum samkvæmt hjúalögum og meistara gagnvart iðnnemum samkvæmt lögum um iðnaðarnám.

41. gr.

Fastir starfsmenn skulu aldrei missa neins í af launum sínum, í hverju sem þau eru greidd, fyrstu 14 dagana eftir að þeir forfallast frá vinnu sökum sjúkdóms, en njóta skulu þeir kaupgreiðslu um lengri tíma, ef svo er mælt fyrir í sérstökum lögum, samningum eða venjum í þeirri starfsgrein.

Hafi tryggður aðaltekjur sínar af eigin atvinnurekstri eða eignum, skal hann ávallt talinn á launum hjá sjálfum sér fyrstu 14 dagana eftir að veikindi eða slys ber að höndum, en heimilt er samlagsstjórn að telja hann lengur á sjálfs sín launum, ef sannanlegt er, að tekjur hans rýrna ekki að neinu verulegu leyti vegna sjúkdómsforfalla hans.

74

31. des.

Vangoldin iðgjöld innheimta bæjarstjórnir og sveitarstjórnir hjá gjaldanda eða þeim, sem ábyrgð ber á greiðslunni (sbr. 86. gr.). Heimilt er stjórn sjúkrasamlags eða bæjar- eða sveitarstjórn, sem lagt hefir fram iðgjöld samkv. 37. gr., að krefjast þess af atvinnurekanda, sem tryggður maður vinnur hjá, að hann haldi ógoldnum iðgjöldum hans og konu hans eftir af kaupi hans eða gagnkvæmt og greiði það til sjúkrasamlagsins eða bæjar- eða sveitarsjóðs. Aldrei má þó halda eftir í þessu skyni hærri upphæð en nemur 10% af kaupi. Óhlýðnist atvinnurekandi þessu, þrátt fyrir tilkynningu, má innheimta iðgjaldið hjá honum með lögtaki, ef á þarf að halda.

43. gr.

Greiði tryggingarskyldur maður ekki iðgjald sitt á gjalddaga, skal honum þó gefinn frestur, 14 dagar í kaupstöðum en einn mánuður utan kaupstaða, til að greiða gjaldið, án þess að réttur hans skerðist við það. Þegar sá frestur er liðinn, fellur réttur hans til sjúkrastyrks niður, en þó skal honum heimilt á næstu 6 mánuðum að greiða áfallin gjöld, og öðlast hann þá full réttindi aftur frá þeim tíma, er gjaldið er greitt. Greiðist iðgjaldið síðar, öðlast hann réttindi sem nýr meðlimur, sbr. 30. gr., 3. mgr.

44. gr.

Tillög ríkissjóðs og bæjar- og sveitarfélaga greiðast ársfjórðungslega eftir á og miðast í hvert sinn við greidd iðgjöld á næsta ársfjórðungi á undan.

45. gr.

Heimilt er ríkisstjórninni, að fengnum tillögum frá Tryggingarstofnun ríkisins, að stofna jöfnunarsjóð sjúkrasamlaga. Sjóði þessum skal aflað tekna á þann hátt, að vinnukaupendur greiði allt að einum af hundraði umsaminna vinnulauna, eftir því, sem nánar verður ákveðið í reglugerð. Tillagið til jöfnunarsjóðs skal aðeins lagt á í þeim bæjarfélögum eða hreppum, þar sem sjúkrasamlag er stofnað. Nú er stofnað sjúkrasamlag eftir að jöfnunarsjóður sjúkrasamlaga er stofnaður, og skal þá leggja samsvarandi gjald á vinnulaunagreiðslur í hreppnum, sem svarar til þess, að sjúkrasamlag hefði verið þar frá upphafi, þó með tilliti til greiðslna, er farið hafa fram úr jöfnunarsjóði sjúkrasamlaga áður eftir því sem ákveðið verður í reglugerð, þó aldrei yfir 1½% gjald í upphafi.

Jöfnunarsjóði skal stjórnað af Tryggingarstofnun ríkisins. Úr jöfnunarsjóði má greiða styrk til einstakra sjúkrasamlaga, sem orðið hafa fyrir svo miklum útgjöldum vegna veikinda samlagsmanna, að sjóðir þeirra hrökkva ekki til. Veittan styrk skal sjúkrasamlagið endurgreiða jöfnunarsjóði að hálfu á næstu fimm árum, með hækkun iðgjalda, ef með þarf, eða annari tekjuöflun.

IV. KAFLI

Ellí- og örorkutryggingar.

46. gr.

Stofna skal almennan lífeyrissjóð, er nefnist Lífeyrissjóður Íslands. Honum er ætlað það hlutverk, að veita ellí- og örorkulífeyri, eftir því, sem nánar er mælt fyrir í þessum kafla.

47. gr.

Sjóðurinn myndast á þann hátt, er hér segir:

1. Af iðgjöldum tryggingarskyldra manna.
2. Af sjóðum þeim, sem ræðir um í 62. gr. hér á eftir, þegar hlutverki þeirra sam-

kvæmt þeirri grein er lokið, svo og af ellistyrktarsjóðum, þegar hlutverki þeirra er lokið skv. VI. kafla þessara laga. 74

31. des.

48. gr.

Tryggingarskyldur er sérhver íslenskur ríkisborgari, heimilisfastur hér á landi eða lögskráður á íslenskt skip, nema annað sé fyrir mælt í lögum þessum. Tryggingarskyldan hefst með fullnuðum 16 ára aldri og lýkur með fullnuðum 67 ára aldri.

Sanni íslenskur ríkisborgari, sem er lögskráður á íslenskt skip, en heimilisfastur erlendis, að hann greiði þar iðgjöld til almenns elli- og örorkulífeyrissjóðs, er hann ekki tryggingarskyldur hér.

49. gr.

Sérhver tryggingarskyldur maður, karl og kona, skal árlega greiða iðgjald í Lífeyrissjóð Íslands, sem nemur:

1. 7 krónum fyrir þá, sem heimilisfastir eru í kaupstöðum, 6 krónum fyrir þá, sem heimilisfastir eru í kaптúnum þeim, er hafa yfir 300 íbúa, og 5 krónum fyrir þá, er annarsstaðar eru heimilisfastir.
2. Einum af hundraði af skattskyldum árstekjum, sbr. l. nr. 6 9. jan. 1935, um tekjuskatt og eignarskatt.

Heimilt er tryggingarskyldum manni að greiða fyrir sig fram til lífeyrissjóðs á hvaða tíma sem er iðgjöld sín samkvæmt 1. tölulið þessarar gr., eða hluta þeirra, eftir þeim reglum, er tryggingarstofnunin setur, sem miða skal við það, að báðir aðiljar séu skaðlausir. Fyrirframgreiðslan skal ganga til þess að færa niður ógoldin, árleg iðgjöld hins tryggða.

Stofnun, félag eða fyrirtæki, sem stofnað hefir fyrir starfsfólk sitt eða meðlimi eftirlaunasjóð, sem veitir sjóðfélögum meiri réttindi til elli- og örorkulífeyris en Lífeyrissjóður Íslands veitir, getur sótt um viðurkenningu Tryggingarstofnunar ríkisins á starfsemi sjóðsins. Þegar sú viðurkenning er fengin, fær sérhver sjóðfélagi endurgreiðslu á lífeyrissjóðsiðgjaldi sínu, sem nemur meðaliðgjaldi til Lífeyrissjóðs Íslands fyrir sjóðfélagi og konu hans á þeim tíma og á sama stað, sem sjóðurinn starfar, þó aldrei hærri upphæð en nemur greiddum iðgjöldum þeirra. Skilyrði fyrir slíkri viðurkenningu eru þó, að sjóðurinn skuldbindi sig til að greiða af iðgjaldainnlögum hvers sjóðfélaga, sem úr sjóðnum kann að fara, jafnmikla upphæð til Lífeyrissjóðs Íslands, sem hann hefir fengið frádrátt á fyrir hlutaðeigandi sjóðfélagi, ásamt vöxtum.

50. gr.

Undanþegnir hinni árlegu iðgjaldagreiðslu samkv. 49. gr. eru þó þeir, sem allt undanfarið ár hafa

1. notið örorkulífeyris úr Lífeyrissjóði Íslands,
2. notið opinbers styrks samkvæmt ákvæðum laga um styrkveitingar til þeirra manna, sem haldnir eru alvarlegum, langvinnum sjúkdómi,
3. dvalið í fangelsum, vinnuhælum eða öðrum slíkum stofnunum, samkvæmt opinberri ráðstöfun,
4. greitt iðgjöld samkvæmt sérákvæðum 62. gr. hér á eftir.

Bæjar- og sveitarsjóðir greiða iðgjöld þeirra gamalmenna á aldrinum 60—67 ára, sem vegna fátæktar eru þess ekki megnugir. Fer um þær greiðslur eftir reglugerð, er bæjar- og sveitarstjórnir setja og staðfestar eru af ráðherra.

51. gr.

Greiðslur ellilífeyris hefjast þegar hinn tryggði verður 67 ára.

Sé hinn tryggði ekki að neinu leyti á opinberu framfæri né njóti styrks sam

74 kvæmt lögum þessum, er honum heimilt að fá greiðslum ellilífeyris frestað um eitt ár í senn. Sé greiðslum frestað, hækkar árslífeyrir hins tryggða sem hér segir:

68 ára gamall maður fær	13% í viðbót.
69 — — — — —	30% — — —
70 — — — — —	50% — — —
71 árs eða eldri	75% — — —

52. gr.

Örorkulífeyrir greiðist á aldrinum 16—67 ára, en sá telst öryrki samkvæmt þessum lögum, sem ekki er lengur fær um, við störf, er samsvara lífskröftum hans og verkunnáttu og sanngjarnt er að ætlast til af honum, með hliðsjón af uppeldi hans og undanfarandi starfa, að vinna sér inn helming þess, er andlega og líkamlega heilbrigðir menn eru vanir að vinna sér inn í því sama héraði.

Réttur til greiðslu örorkulífeyris hefst, með þeim undantekningum, er um ræðir í 54. og 55. gr., þegar hinn tryggði er úrskurðaður öryrki, og telst frá þeim tíma, er umsókn um lífeyrinn kemur í hendur Tryggingarstofnun ríkisins eða umboðsmanni hennar, nema talið sé í úrskurðinum, að örorkan hafi síðar hafizt, en þá reiknast rétturinn frá þeim tíma, er örorkan hófst.

53. gr.

Tryggingarstofnun ríkisins er heimilt að gera ráðstafanir til þess að koma í veg fyrir, að tryggingarskyldir menn og konur, eiginmenn þeirra og eiginkonur verði öryrkjar, með því að láta þá læra störf við þeirra hæfi, veita þeim viðeigandi lækni- hjálp, æfa þá við notkun umbúða, gervilima, glæraugna, sjúkravagna og annara tækja, ef fyrirsjáanlegt er, að vanræksla á þessu hafi í för með sér verulega rýrnun á starfs- getu hins tryggingarskylda í nánustu framtíð. Sama gildir um þá, sem þegar eru orðnir öryrkjar, ef líkur eru til, að slíkar ráðstafanir muni geta veitt þeim aftur starfsgetu þeirra eða bætt hana að verulegum mun. Neiti hinn tryggingarskyldi, eða sá, er nýtur örorkulífeyris, að hlíta slíkum ráðstöfunum af hálfu tryggingarstofnunarinnar, getur hún ákveðið, að hann hafi með neitun sinni fyrirgert að nokkru eða öllu leyti réttindum til örorkulífeyris. Þó skal hún jafnan áður en slík ákvörðun er tekin senda í ábyrgðarbréfi þeim, er hlut á að máli, tilkynningu um það, hvaða áhrif neitun hans getur haft. Enginn er þó skyldur að hlíta lækni- aðgerð, sem getur haft í för með sér hættu á lífi hans eða limum.

Tryggingarstofnunin getur ennfremur ákveðið, þegar svo stendur á sem í 1. málsg. segir, að veita skyldutryggðum og þeim, er njóta örorkulífeyris eða ellilauna, hjálp til þess að byrja sjálfstæða atvinnu, með því að styrkja þá til náms, bóklegs eða verklegs, til þess að kaupa vinnuvélar og veita þeim aðstoð til þess að afla sér vinnu.

Allur kostnaður af ráðstöfunum þessum greiðist af örorkutryggingunni.

54. gr.

Enginn maður getur notið örorkulífeyris fyrir sama tíma sem hann

1. nýtur sjúkrastyrks samkvæmt reglum þessara laga um sjúkra- og slysa- tryggingar,
2. nýtur opinbers styrks samkvæmt ákvæðum laga um styrkveitingar til þeirra manna, sem haldnir eru alvarlegum langvinnum sjúkdómi,
3. dvelur í fangelsum, vinnuhælum eða öðrum slíkum stofnunum, samkvæmt opinberri ráðstöfun, enda sé dvalartíminn á hælínu eða stofnuninni skemmst einn mánuður.
4. nýtur lífeyris úr öðrum sjóði samkvæmt sérákvæðum 62. gr. hér á eftir.

55. gr.

74

31. des.

Réttur til þess að fá útborgaðan fullan árlegan elli- eða örorkulífeyri er bundinn því skilyrði, að aðrar árlegar tekjur þess, sem í hlut á, reiknaðar samkvæmt reglum í 3. málsgl., fari eigi fram úr $\frac{1}{3}$ af árlegri lífeyrisgreiðslu.

Ef tekjurnar eru meiri, skal draga frá lífeyrinum 60% af þeirri upphæð, sem árstekjurnar eru umfram þriðjung fullrar lífeyrisupphæðar.

Tekjurnar, sem koma til greina, eru reiknaðar samkvæmt eftirfarandi reglum:

1. Til ársteknanna telst allt það, sem hlutaðeigandi hefir unnið sér inn á síðastliðnu almanaksári, sbr. þó 2. tölul., fastur styrkur frá opinberum sjóðum, að undanskildum örorkulífeyri, eftirlaun og tekjur af eignum.
2. Af því, sem öryrkjar vinna sér inn sjálfir, skal eigi við ákvörðun teknanna tekið tillit til upphæðar, sem nemur allt að 30% af upphæð fullrar árlegrar lífeyrisgreiðslu.
3. Ef aðeins annað hjóna, sem búa saman, á rétt á að fá útborgaðan örorkulífeyri, reiknast árstekjurnar vera helmingur af árstekjum beggja.
4. Eftir að árstekjurnar hafa verið ákveðnar eftir þessum reglum, er upphæð þeirra gerð deilanleg með 10, þannig, að upphæð, er nemur 5 kr. eða meiru, er hækkuð upp í 10 kr., en minni upphæð sleppt, og gildir sú upphæð, er þá kemur fram, þegar ákveða skal örorkulífeyri samkv. 1. og 2. mgr.

56. gr.

Örorkubætur frá slysaftryggingardeild Tryggingarstofnunar ríkisins renna í Lífeyrissjóð Íslands, ef sá, sem bæturnar á að fá, er tryggingarskyldur, en þó því aðeins, að örorkubætur séu greiddar sökum þess, að vinnuhæfni hlutaðeigandi manns sé skert að meiru en hálfu, og aldrei hærri upphæð en þyrfti til að kaupa fullan lífeyri.

57. gr.

Nú á tryggður maður rétt til skaðabóta á hendur öðrum vegna slysa, og á hann þess þá kost að afsala sér skaðabótaréttindum til Lífeyrissjóðs Íslands, gegn því að hann fái greiddan lífeyri eftir ákvæðum þessara laga, enda fullnægi hann að öðru leyti þeim skilyrðum, sem í lögnum eru sett fyrir lífeyrisgreiðslum. Þó þarf hann aldrei að afsala sér hærri upphæð en nægja mundi til að kaupa fyrir fullan lífeyri.

Kjósi hann heldur að halda sjálfur skaðabótaréttindum, missir hann rétt til örorkulífeyris að nokkru leyti eða öllu, eftir úrskurði tryggingarstjórnar.

58. gr.

Aður en lífeyrisgreiðslur hefjast samkv. 91. gr. síðari málsl., skal ákveða með lögum upphæð árlegs elli- og örorkulífeyris einstaklinga og hjóna, í Reykjavík, kaupstöðum, kauptúnum með yfir 300 íbúum og annarsstaðar. Skal tryggingarstofnunin halda sérstakan reikning yfir tekjur lífeyrissjóðs, persónugjöld og tekjuskattstillög úr hverju bæjarfélagi, kauptúnum með yfir 300 íbúum og annarsstaðar.

Ráðherra setur, að fengnum tillögum stjórnar tryggingarstofnunarinnar, nánari reglur um bókhald á tekjum lífeyrissjóðs og um, hvernig skýrslur verði teknar um dvalarstaði manna, er þeir hafa greitt iðgjöld sín.

59. gr.

Umsóknir um elli- og örorkulífeyri sendist til umboðsmanns Tryggingarstofnunar ríkisins á þeim stað, þar sem umsækjandi er heimilisfastur. Umsókninni skal fylgja skýrsla undirrituð af umsækjanda, ef unnt er, og í því formi, sem tryggingarstjórn ákveður, með upplýsingum um öll þau atriði, sem máli skipta, þegar ákveða

74 skal rétt umsækjanda til elli- og örorkulífeyris. Auk þess skulu tveir menn, ná-
 31. des. kunnugir högum umsækjanda, undirskrifa yfirlýsingu um að upplýsingar þær, sem skýrslan hefir að geyma, séu sannleikanum samkvæmar. Umsókninni skal fylgja skírnarvottorð, og auk þess, þegar sótt er um örorkulífeyri, vottorð frá tryggingarlækni um heilbrigðisástand umsækjandans. Umboðsmaðurinn skal athuga vandlega allar umsóknir, sem honum berast, og ber honum að líta eftir, að skýrslurnar hafi að geyma þær upplýsingar, sem krafizt er, prófa sannleiksgildi þeirra og leiðréttu, ef rangar eru, og að því búnu senda umsóknirnar til Tryggingarstofnunar ríkisins, sem sker úr því, hvort umsækjandi eigi rétt á lífeyri og ákveður upphæð hans samkvæmt lögum þessum.

Skal úrskurður felldur innan 14 daga frá því að Tryggingarstofnun ríkisins barst umsóknin í hendur, nema brýn nauðsyn sé á að afla nýrra upplýsinga og þær fáið ekki í tæka tíð.

60. gr.

Lögreglustjóri annast innheimtu iðgjaldanna. Af iðgjöldunum skulu innheimtumenntmenn fá 2% fyrir innheimtuna.

Bæjar- og sveitarfélög greiði iðgjöld samkvæmt 49. gr. 1. tölulið þeirra tryggingarskyldra manna, sem eru á föstu sveitarframbæri.

61. gr.

Sveitar- og bæjarstjórnir skulu fyrir 1. febrúar ár hvert gera skrá yfir alla þá, sem eru heimilisfastir innan hlutaðeigandi sveitar- eða bæjarfélags og í byrjun almanaksársins hafa náð 16 ára aldri, en yngri eru en 67 ára. Skráin skal greina nöfn, heimili, atvinnu, fæðingarár og dag allra þeirra, sem á hana eru færðir, og enn fremur upplýsingar um það, hvort nokkur, sem þar er talinn, hafi á síðastliðnu ári á undan verið undanþeginn iðgjaldagreiðslu.

Skráin sendist síðan hlutaðeigandi skattaneftnd, í Reykjavík skattstjóra, sem rannsakar, hverjir af þeim, sem á skrána eru færðir, eru undanþegnir gjaldskyldu, og ákveður síðan, hve mikið hverjum gjaldskyldum ber að greiða í iðgjald. Gjaldskráin sendist síðan lögreglustjórum, sem annast innheimtuna.

Afrit af gjaldskrá skal liggja frammi almenningi til sýnis, samtímis skattskrá.

Kæra má til yfirsattaneftnda og ríkisskattaneftndar eftir sömu reglum og gilda um kæru út af tekjuskatti.

62. gr.

Lífeyrissjóður embættismanna og ekkna þeirra, sbr. lög nr. 51 1921, og lífeyrissjóður barnakennara og ekkna þeirra, sbr. lög nr. 33 1921, skulu lagðir undir stjórn Tryggingarstofnunar ríkisins, og hvorum um sig haldið þar sérskildum. Þeir embættismenn og barnakennarar, sem nú greiða iðgjöld í sjóði þessa, skulu gera það framvegis eftir sömu reglum og áður, enda eru þeir og konur þeirra ekki tryggingarskyldir samkvæmt ákvæðum þessara laga um elli- og örorkulífeyri.

Sjóðfélagar í eftirlaunasjóði starfsmanna Landsbanka Íslands samkvæmt lögum nr. 10 15. apríl 1928 og sjóðfélagar í eftirlaunasjóði Útvegsbanka Íslands skulu undanþegnir iðgjaldagreiðslum til Lífeyrissjóðs Íslands. Ef sjóðfélagi missir félagsréttindi sín, ábyrgist eftirlaunasjóður fulla greiðslu til Lífeyrissjóðs Íslands á fjárhæð þeirri með vöxtum og vaxtavöxtum, er þeim manni hefði borið að greiða til Lífeyrissjóðs Íslands, ef hann hefði ekki notið þessarar undanþágu.

V. KAFLI
Atvinnuleysistryggingar.

74

31. des.

63. gr.

Félög karla og kvenna, sem vinna hverskonar daglaunavinnu svo og annara, sem vinna gegn launum við samskonar vinnu, svo sem sjómenn, starfsfólk við iðju, iðnaðarmenn, verzlunar- og afgreiðslufólk, skrifstofufólk, starfsmenn við bifreiðaflutninga á mönnum og vörum, þjónustufólk í veitingahúsum, og önnur sambærileg félög, sem stofnað hafa atvinnuleysissjóði innan félagsins, eiga rétt á staðfestingu atvinnumálaráðherra sjóðnum til handa og hlunnindum samkv. lögum þessum, ef hann fullnægir þeim skilyrðum, sem lög þessi ákveða. Atvinnumálaráðherra hefir eftirlit með starfsemi sjóðanna.

64. gr.

Markmið atvinnuleysissjóða má eingöngu vera að tryggja sjóðfélaga gegn atvinnuleysi, sem ekki stafar af þeim orsökum, sem um getur í 71. gr.

65. gr.

Skilyrði fyrir því, að atvinnuleysissjóður geti fengið staðfestingu ráðherra eru:

1. Að sjóðfélagar séu ekki færri en 50 og vinni að sömu eða svipaðri starfsgrein, eða eigi við svipuð vinnuskilyrði að búa.
2. Að félagið sé heimilisfast í einhverjum kaupstaðanna eða kauptúnanna, og sjóðfélagar allir búsettir í kaupstaðnum, kauptúninu eða nágrenni. Í hverjum kaupstað eða kauptúni um sig getur ekki nema einn atvinnuleysissjóður innan sömu starfsgreinar notið hlunninda samkvæmt lögum þessum, né fengið staðfestingu ráðherra.
3. Að samþykktir atvinnuleysissjóðsins og starfstilhögun sé í samræmi við það, sem hér fer á eftir.

66. gr.

Tryggingarstofnun ríkisins semur fyrirmynd að samþykktum handa atvinnuleysissjóðum.

Samþykktirnar skulu staðfestar af ráðherra, að fengnum tillögum Tryggingarstofnunar ríkisins. Á sama hátt skal fara um breytingar á samþykktum.

67. gr.

Enginn getur orðið sjóðfélagi eða haldið áfram að vera það, sem á eignir, er nema meira en 5000 kr. fyrir einhleypan mann, og 10000 kr. fyrir hjón. Við ákvörðun eigna skulu ekki taldir innanstokksmunir fatnaður og bækur.

Enginn getur orðið sjóðfélagi, sem er yngri en 16 ára né eldri en 67 ára.

Enginn getur verið sjóðfélagi samtímis í fleiri en einum sjóði.

68. gr.

Engum má neita um rétt til að gerast sjóðfélagi, sem fullnægir upptökuskilyrðum þeim, sem sett eru í lögum þessum.

Rétt hafa menn til að gerast styrktarfélagar atvinnuleysissjóðs, þótt þeir fullnægi ekki þeim skilyrðum, sem gerð eru til sjóðfélaga. Greiða styrktarfélagar lágmargsgjöld til sjóðsins, eftir því sem ákveðið verður í samþykkt hans, en ekki hafa þeir rétt til styrks úr sjóðnum.

31. des.

Í samþykktum skal ákveða árstíllög sjóðfélaga og styrktarfélaga og hvernig þau greiðast. Sjóður félagsins skal ávaxtaður í sparisjóði, þannig, að sjóðurinn sé ávallt til í handbæru fé.

Einnig skal ákveðið í samþykkt um styrkveitingar úr sjóðnum. Veittur styrkur má aldrei nema meiru en $\frac{3}{4}$ af þeim launum, sem greidd eru í hlutaðeigandi starfsgrein á sama tíma.

Í samþykktum atvinnuleysissjóða skal ákveða, hve langur biðtími skuli liða til þess er sjóðfélagi á rétt til styrks, og má sá tími vera mismunandi langur, eftir því hver starfsgreinin er. Biðtími telst sá tími, sem sjóðfélagi hefir verið atvinnulaus á undanförunum 12 mánuðum, og sanna verður hann með vottorði vinnumiðlunarskrifstofu, að hún hafi ekki getað útvegað honum atvinnu á þeim tíma. Biðtíma skal ákveða með hliðsjón af venjulegum atvinnutíma í starfsgreininni á staðnum.

Að jafnaði skulu sjóðfélagar ekki eiga rétt til styrks fyrr en 6 mánuðir eru liðnir frá þeim tíma, er trygging þeirra hófst með iðgjaldagreiðslu, enda hafi þeir greitt iðgjöld sín fyrir 6 mánuði. Einhleypir menn skulu ekki eiga rétt til styrks úr sjóðnum vegna atvinnuleysis eingöngu í desember og janúar ár hvert, nema sérstaklega standi á og samþykki ráðherra komi til.

Staðfestur atvinnuleysissjóður má ekki veita atvinnuleysisstyrk:

1. Til manna, er þátt taka í verkfalli eða verkþann nær til.
2. Til þeirra manna, er njóta slysa-, sjúkra- eða örorkustyrks samkvæmt lögum þessum, eða eru á opinberu framfæri vegna langvarandi veikinda.
3. Til þeirra, sem misst hafa atvinnu af ástæðum, sem þeir eiga sjálfir sök á, svo sem vegna drykkjuskaparóreglu.
4. Til þeirra, sem sviptir eru frelsi sínu að opinberri tilhlutun.
5. Til þeirra, sem neita vinnu, er þeim býðst að tilhlutun vinnumiðlunarskrifstofu samkvæmt lögum um vinnumiðlun, eða á annan hátt, svo að sannað sé, þó því aðeins, að ekki hvíli verkfall eða verkþann á vinnunni, enda sé kaupgjald og vinnutími í samræmi við taxta, sem viðurkenndur er af verklýðsfélagi á staðnum. Hundraðsgjald og hluti af afla eða annari framleiðslu telst kaupgjald.
6. Til þeirra, sem ekki hafa fyrir öðrum að sjá og hafa eða gætu sannanlega haft þær árstekjur, að nægi þeim til fulls lífsframfæris.

Ríkissjóður og hlutaðeigandi bæjarsjóður eða sveitarsjóður greiða hvor um sig framlög til atvinnuleysissjóða ófaglærðra daglaunamanna og sjómanna, er nema árlega frá hvorum aðila 50 af hundraði greiddra iðgjalda sjóðfélaga, þó ekki yfir 6 krónur á ári fyrir hvern tryggðan mann úr ríkissjóði og hlutaðeigandi bæjar- eða sveitarsjóði, hvorum fyrir sig, og ekki yfir 75000 kr. á ári úr ríkissjóði, nema heimild komi til í fjárlögum.

Til annara atvinnuleysissjóða greiða ríkissjóður og hlutaðeigandi bæjarsjóðir eða sveitarsjóðir framlög, er miðast við atvinnuleysisstyrk þann, er sjóðirnir hafa úthlutað af framlögum sjóðfélaga. Nema framlög hvors aðila um sig því, sem hér segir.

Ef meðalvinnutekjur í starfsgrein sjóðfélaga nema árlega minnu en 3000 krónum, greiðast 25%. Ef tekjurnar eru yfir 3000 kr., en undir 4000 kr., greiðast 20%. Ef tekjurnar eru yfir 4000 kr., en undir 5000 kr., greiðast 15%.

73. gr.

74

31. des.

Stjórn staðfests atvinnuleysissjóðs skal árlega senda Tryggingarstofnun ríkisins endurskoðaða reikninga sjóðsins, og skal tryggingarstofnunin hafa eftirlit með því, að sjóðirnir starfi lögum samkvæmt.

Hefir hún rétt til að krefjast skýrslna um allt, sem sjóðinn varðar, og aðgang að skjölum hans og skilríkjum.

Atvinnuleysissjóðir, sem stofnaðir verða samkvæmt lögum þessum, skulu tilkynna ráðherra stofnunina fyrir 1. apríl, og öðlast þeir þá rétt til framlags úr ríkissjóði, bæjar- eða sveitarsjóði, samkvæmt lögum þessum, frá næstu áramótum á eftir. Þetta ákvæði gildir þó ekki um þá atvinnuleysissjóði, sem stofnaðir eru á árinu 1936.

74. gr.

Sá, sem gerist sekur um svik gagnvart sjóðnum, hefir fyrirgert rétti sínum til þess að vera sjóðfélagi og til styrks úr sjóðnum. Sé um minni háttar yfirsjón að ræða, getur félagið þó heimilað honum réttindi til atvinnuleysissjóðs á ný. Svo getur félagið og ákveðið, að fyrir slíkar eða aðrar yfirsjónir skuli svipta mann, sem brotlegur hefir gerzt, styrk úr sjóðnum um tiltekinn tíma.

VI. KAFLI

Um ellilaun og örorkubætur.

75. gr.

Þar til Lífeyrissjóður Íslands greiðir 50% af fullum elli- og örorkulífeyri, greiðast ellilaun og örorkubætur samkvæmt fyrirmælum þeim, er hér fara á eftir.

76. gr.

Ellistyrktarsjóðir þeir, sem nú eru til, skulu ávaxtaðir á sama hátt og verið hefir. Þó skal fé þeirra, ef það verður handbært, flytjast í Lífeyrissjóð Íslands og ávaxtast þar, og ávalt skal stofnun sú, er ávaxtar sjóðina, greiða ársvextina að fullu.

77. gr.

Til örorkubóta og ellilauna skal árlega varið:

1. Árlegum vöxtum af ellistyrktarsjóðum.
2. Tillagi frá Lífeyrissjóði Íslands eftir því sem ákveðið er í 79. gr.
3. Framlögum úr bæjar- og sveitarsjóðum eftir ákvörðun bæjar- og sveitarstjórna.

78. gr.

Til þess að gera lífeyrissjóðnum kleift að standa straum af framlögum samkvæmt 2. tölul. 77. gr., skal ríkissjóður leggja honum árlega í næstu 50 ár 200 þúsund krónur.

79. gr.

Tryggingarstofnun ríkisins skal reikna út í lok hvers árs, hve miklu árstíllag lífeyrissjóðs, samkvæmt 2. tölulið 77. gr., nemi.

Upphæðin er fundin á þann hátt sem hér segir:

Tryggingarstofnunin leggur til grundvallar síðustu skýrslur um tölu gamalmenna, yfir 67 ára, á öllu landinu. Árstíllag lífeyrissjóðs fæst þá með því að margfalda tölu gamalmennanna með kr. 52,50. Gildir regla þessi þangað til Lífeyrissjóður Íslands byrjar að greiða elli- og örorkulífeyri, sbr. 91. gr. Eftir þann tíma dregst frá árstíllagi lífeyrissjóðs helmingur af öllum lífeyrisgreiðslum á árinu.

Lífeyrissjóður greiðir árlega hverju bæjar- og sveitarfélagi til ellilauna og örorkubóta:

1. Vexti af ellistyrktarsjóði bæjar- og sveitarfélagsins og ennfremur hluta þess að $\frac{1}{4}$ af framlagi lífeyrissjóðs samkv. 77. gr. 2. tölulið. Þessum $\frac{1}{4}$ hluta af framlagi lífeyrissjóðs er skipt á milli hinna einstöku bæjar- og sveitarfélaga í hlutfalli við veitt ellilaun og örorkubætur úr bæjar- eða sveitarsjóði árið áður. Tryggingarstofnun ríkisins tilkynnir hverju bæjar- og sveitarfélagi fyrir 1. okt. ár hvert, hver sé upphæð vaxtanna af ellistyrktarsjóði þess og hver geti orðið hluti þess af $\frac{1}{4}$ lífeyrissjóðsframlagsins samkvæmt 77. gr. 2. tölulið, en bæjar- eða sveitarfélagið leggur jafnháa upphæð á móti og það notar af hluta sínum af $\frac{1}{4}$ lífeyrissjóðsframlagsins.

Upphæð þá, sem til úthlutunar kemur samkvæmt þessum tölulið, má ein göngu nota til styrktar gamlmennum og öryrkjum, sem komið geta af með styrk, sem nemur minna en hálfum ellilífeyri, eftir því sem næst verður komið, að hann geti orðið, er lífeyrissjóður hefir tekið til fullra starfa, án þess að leita framfærslustyrks að auki.

2. Afganginn, $\frac{3}{4}$ hluta, af framlagi lífeyrissjóðs samkvæmt 77. gr. 2. tölulið. Hluti hvers bæjar- og sveitarfélags af þessum hluta lífeyrissjóðsframlagsins ákveðst á sama hátt og í 1. tölulið, en miðast við veitt ellilaun og örorkubætur yfirstandandi árs. Í hlut hvers bæjar- og sveitarfélags fellur þó aldrei hærri upphæð samkv. þessum tölulið en til jafns við úthlutað framlag þess úr bæjar- eða sveitarsjóði til ellilauna og örorkubóta á árinu. Hlut hvers bæjar- eða sveitarfélags er skipt á milli einstakra gamlmenna og öryrkja bæjar- eða sveitarfélagsins, annara en þeirra, sem styrks njóta samkv. 1. tölulið og ekki hafa næsta ár á undan notið almenns framfærslustyrks jafnframt ellilaunum og örorkubótum úr bæjar- eða sveitarsjóði og lífeyrissjóði. Má hlutur hvers einstaks ekki nema hærri upphæð en svo, að árleg ellilaun og örorkubætur, sem úthlutað er samanlagt úr lífeyrissjóði og bæjar- eða sveitarsjóði, svari eðlilegum meðalframfærslueyri einstaklings, miðað við það byggðarlag, þar sem hann dvelur. Skal fara um þetta og annað hér að lútandi eftir reglum Tryggingarstofnunar ríkisins, er ráðherra staðfestir.

Að svo miklu leyti sem allt framlag lífeyrissjóðs samkv. 77. gr. fellur ekki til útborgunar á þennan hátt, rennur það aftur inn í lífeyrissjóð, unz það á næsta ári er lagt við framlag hans, er þá verður úthlutað.

81. gr.

Ár hvert skulu bæjar- og sveitarstjórnir ákveða upphæð til úthlutunar ellilaunum og örorkubótum, hver í sínu umdæmi, og ber þeim framlag úr lífeyrissjóði á móti þeim hluta upphæðarinnar, sem er umfram vexti ellistyrktarsjóðs hlutaðeigandi bæjar- eða sveitarfélags, eftir reglum 80. gr.

Sveitar- og bæjarstjórnir auglýsa árlega í septembermánuði, að fram fari úthlutun á ellilaunum í umdæmum þeirra til 67 ára gamalla manna og eldri, og örorkubótum til þeirra, sem yngri eru, hafa misst meira en helming starfsorku sinnar og njóta ekki styrks samkvæmt lögum um ríkisframfærslu sjúkra manna og örkumla sér til framfærslu. Ennfremur til gamlmenna á aldrinum 60—67 ára, sem áður hafa fengið ellistyrk samkv. eldri lögum um ellistyrk.

Umsóknir skulu vera skriflegar, og skal þeim fylgja skýrsla um efnahag og ástæðum umsækjanda, gefin af honum sjálfum, ef unnt er, og vottuð af tveim valinkunnum mönnum, sem vitað er, að vel er kunnugt um hag hans. Skýrslur þessar skulu vera á sérstökum eyðublöðum, er ráðuneytið lætur gera og sendir bæjar- og sveitarstjórnnum.

Umsóknir skulu sendar hreppsnefnd í hreppum, en bæjarstjórnun í kaup- 74
stöðum eða framfærslunefndum, ef til eru.

Umsóknum um örorkubætur skal fylgja vottorð tryggingarlæknis eða héraðs- 31. des.
læknis um heilsufar umsækjanda.

82. gr.

Þegar umsóknarfrestur er liðinn, skulu hreppsnefndir og bæjarstjórnir taka umsóknirnar til úrskurðar, og skal ákveða þeim gamalmennum ellilaun, sem að dómi sveitarstjórnar eða bæjarstjórnar teljast hafa þeirra þörf, og jafnframt ákveða, hve há ellilaun skuli vera til hvers einstaklings. Skal haga úthlutuninni svo, að gamalmenni, sem ellilauna nýtur, þurfi ekki fyrirsjáanlega að njóta almenns framfærslustyrks, og er heimil aukaúthlutun í því skyni, þegar kunn er orðin úthlutun lífeyrissjóðs.

Til greina við úthlutun koma öll gamalmenni sveitarinnar, sem náð hafa hinu tilskilda aldursmarki, og jafnt þau, sem áður hafa þegið sveitarstyrk, sem önnur, ennfremur gamalmenni á aldrinum 60—67 ára, sem áður hafa fengið ellistyrk samkv. eldri lögum um ellistyrk.

Sömu reglur skulu gilda, eftir því sem við getur átt, um úthlutun örorkubóta.

83. gr.

Þegar úthlutun ellilauna er lokið, skal senda Tryggingarstofnun ríkisins nákvæma skýrslu um úthlutunina, og í því formi, er hún ákveður.

Í skýrslunni skal tekið fram, hve mikill hluti af hinni úthlutuðu upphæð hafi verið vextir af ellistyrktarsjóði, og tiltekin upphæð sú, er úthlutuð hefir verið hverju gamalmenni og öryrkja, ennfremur, hverjir þeirra hafa árið fyrir notið almenns framfærslustyrks jafnframt ellilaunum eða örorkubótum úr bæjar- og sveitarsjóði og lífeyrissjóði.

84. gr.

Þegar Tryggingarstofnunin hefir fengið skýrslur af öllu landinu samkv. 83. gr., reiknar hún út, hvaða upphæð úr lífeyrissjóði hverju einstöku bæjar- og sveitarfélagi og hverju einstöku gamalmenni og öryrkja ber samkv. reglum 80. gr., og innir síðan greiðslurnar af hendi til hlutaðeigandi bæjar- og sveitarfélaga. Greiða svo bæjað- eða sveitarstjórnir hlutaðeigandi gamalmennum og öryrkjum til uppbótar hverjum sinn hlut, ásamt aukaúthlutun samkv. 82. gr., ef fram hefir farið.

VII. KAFLI

Ýms ákvæði.

85. gr.

Nú taka þessi lög eða lög, sem um opinbera framfærslu gilda, að öllu leyti að sér hlutverk sérstakra opinberra sjóða eða annara sjóða, sem ekki eru eign einstakra manna, svo sem ýmsra dánargjafasjóða, og skal þá engu að síður skylt að úthluta árlega úr sjóðnum jafnhárri upphæð og skipulagsskrá hans leggur fyrir eða heimilar að veita í því skyni. Skal upphæðin greidd til hlutaðeigandi tryggingarsjóðs eða þess sjóðs, sem hlutverkið hefir tekið að sér. Skylt er opinberum eftirlitsmönnum sjóða þessara að sjá um, að fyrirmælum þessum sé fylgt.

86. gr.

Auk þess sem gjaldendur eiga að greiða iðgjöld sín til sjúkrasamlaga og Lífeyrissjóðs Íslands hver fyrir sig, þá eru menn og skyldir til að leggja fram gjöldin fyrir aðra, eins og hér segir:

- 74 31. des. 1. Hjón bera sameiginlega ábyrgð á iðgjöldum beggja meðan hjónabandinu er ekki slitið að lögum, enda séu þau til heimilis í sama hreppi.
 2. Foreldrar og fósturforeldrar eiga að inna af hendi iðgjöld fyrir börn sín og uppeldisbörn, sem vinna hjá þeim, eru á þeirra vegum eða þeir kosta til náms.
 3. Húsbændur greiða iðgjöld fyrir hjú sín og annað þjónustufólk.
 4. Iðnaðarmenn greiða iðgjöld fyrir starfsmenn (iðnnema og sveina) sína.
 5. Atvinnurekendur greiða iðgjöld fyrir fasta starfsmenn sína.

Nú gefur félagsmaður í atvinnuleysissjóði ávísun fyrir iðgjöldum sínum, til handa sjóðnum, á ógreidd vinnulaun hjá atvinnurekanda, og skal atvinnurekanda þá skylt að greiða ávísunina, enda hafi honum verið sannanlega tilkynnt um ávísunina áður en kaupgjaldsgreiðslan fer fram. Sama gildir um ávísun fyrir iðgjöldum til sjúkrasamlaga og Lífeyrissjóðs Íslands.

Peir, sem þannig greiða gjöld fyrir aðra, hafa rétt til að halda gjaldinu eftir af kaupi þeirra.

87. gr.

Óheimilt er að framselja eða veðsetja bóta- eða lífeyriskröfur eða kröfur til atvinnuleysisstyrkja samkvæmt lögum þessum, og ekki má leggja á þær lögðald né gera í þeim fjárnám eða lögtak. Enginn skuldheimtumaður í dánarbúi eða þrotabúi hefir rétt til að skerða kröfurnar á nokkurn hátt.

88. gr.

Öll iðgjöld og önnur framlög til sjúkrasamlaga og tryggingarsjóða samkvæmt lögum þessum koma til frádráttar við ákvörðun skattskyldra tekna samkvæmt lögum um tekjuskatt og eignarskatt, nr. 6 9. jan. 1935, og njóta forgangsréttar í dánar- og þrotabúum, samkvæmt 83. gr. b. 3. skiptalaganna frá 12. apríl 1878. Gjöldin hafa öll lögtaksrétt samkvæmt lögum nr. 29 16. des. 1885, og má taka þau lögðaki hjá gjaldanda og þeim, sem ábyrgð ber á greiðslunni, sbr. 86. gr.

89. gr.

Heimilt er ráðherra að semja við erlendar tryggingarstofnanir um gagnkvæm hlunnindi íslenskra og erlendra þegna, hvað snertir tryggingar gegn slysum, sjúkdómum, örorku, elli og atvinnuleysi.

90. gr.

Ákveða má í reglugerðum, sem settar verða samkvæmt lögum þessum, að brot gegn ákvæðum þeirra varði sektum, 50—1000 kr., er renni í sjóð hlutaðeigandi tryggingardeildar.

Með mál út af brotum á lögum þessum skal fara sem almenn lögreglumál.

91. gr.

Lög þessi koma til framkvæmda jafnskjótt og þau öðlast gildi. Menn, sem voru orðnir fullra 60 ára 1. apríl 1936, eru þó undanþegnir iðgjaldagreiðslu til Lífeyrissjóðs Íslands.

Lífeyrisgreiðslur hefjast þegar hinir tryggðu hafa með iðgjaldagreiðslum sínum eignast rétt til 12½% af fullum lífeyri.

92. gr.

Fallin eru úr gildi:

Lög nr. 65 7. maí 1928, um samstjórn tryggingarstofnana landsins.

Lög nr. 72 8. sept. 1931, um slysatryggingar.

Lög nr. 103 19. júní 1933 um sjúkrasamlög.

Lög nr. 17 9. júlí 1909, um almennan ellistyrk.

Lög nr. 68 19. júní 1933, um breyting á síðastnefndum lögum.
Öll önnur ákvæði laga, sem í bága fara við lög þessi.

74

31. des.

Bráðabirgðaákvæði.

Að svo miklu leyti sem ákvæði laga þessara kunna að koma í bága við samninga einstakra sjúkrasamlaga við lækna eða aðra, ganga lögin að því leyti ekki í gildi fyrr en þeir samningar eru úr gildi fallnir, enda verði þeim sagt upp svo fljótt sem samningar heimila.

Gjört á Amaliuborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

L Ö G

75

31. des.

um fiskimálanefnd, útflutning á fiski, hagnýtingu markaða o. fl.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg.

G j ö r u m k u n n u g t : Að Vér samkvæmt 7. gr. laga, dagsettra í dag, um breyting á lögum nr. 121 12. des. 1935, um fiskimálanefnd, útflutning á fiski, hagnýtingu markaða o. fl., höfum látið fella meginmál þeirra ásamt meginmáli laga nr. 42 13. júní 1937, um viðauka við lög nr. 121 12. des. 1935, inn í lög nr. 121 12. des. 1935, um fiskimálanefnd, útflutning á fiski, hagnýtingu markaða o. fl., og gefum þau hér með út svo breytt:

1. gr.

Ríkisstjórnin skipar sjö manna fiskimálanefnd. Skipar atvinnumálaráðherra einn mann, en hinir sex skulu tilnefndir af þessum aðilum, einn af hverjum: Alþýðusambandi Íslands, botnvörpuskipaeigendum, Fiskifélagi Íslands, Landsbanka Íslands, Útvegsbanka Íslands h/f og Sambandi ísl. samvinnufélaga.

Nefndin skal skipuð til þriggja ára í senn, og skulu jafnframt skipaðir jafnmargir varamenn eftir tilnefningu sömu aðilja. Nefndarmenn skulu allir vera búsettir í Reykjavík, eða svo nærri, að þeir geti auðveldlega sótt þar fundi. Stofnanir þær, sem tilnefna menn í nefndina, geta þó skipt um aðalmenn og varamenn að ári liðnu frá síðustu tilnefningu, enda komi samþykki ráðherra til.

Nú vanrækir einhver framangreindra stofnana að tilnefna mann í nefndina, og skipar þá ráðherra mann í hans stað.

Nefndin kýs sér formann og varaformann til eins árs í senn.

Nefndin getur ráðið sér fulltrúa til að annast dagleg störf, svo og aðstoðarfólk, eftir því sem nauðsyn krefur.

75

31. des.

Fiskimálanefnd hefir með höndum úthlutun verkunarleyfa, ef þau verða fyrirskipuð. Hún skal gera ráðstafanir til þess, að gærðar séu tilraunir með nýjar veiðiaðferðir og útflutning á fiski með öðrum verkunaraðferðum en nú eru mest tíðkaðar. Hún skal hafa forgöngu um markaðsleit og tilraunir til að selja fisk á nýja markaði og annað það, er lýtur að viðgangi sjávarútvegsins.

3. gr.

Enginn má bjóða til sölu, selja eða flytja fisk til útlanda, nema með leyfi atvinnumálaráðherra. Eigi má afgreiða farmskírteini fyrir fisksendingum til útlanda, nema slíkt leyfi liggi fyrir. Leyfi til útflutnings á saltfiski skulu aðeins veitt þeim, sem fengið hafa löggildingu sem saltfiskútflytjendur. Þó getur atvinnumálaráðherra veitt undanþágu fyrir smásendingar af óverkuðum saltfiski, ufsa, keilu og úrgangsfiski, og enn fremur á verkuðum saltfiski til annara landa en aðalmarkaðslandanna.

Atvinnumálaráðherra getur falið fiskimálanefnd úthlutun útflutningsleyfa. Einnig getur ráðherra falið nefndinni eða almennu fisksölufélagi (sbr. 2. málsg. 4. gr.) framkvæmd þeirra annara starfa, er ráðlegt þykir og undir hann heyra samkvæmt lögum þessum.

4. gr.

Atvinnumálaráðherra löggildir saltfiskútflytjendur, ákveður tölu þeirra og löggildingartíma, allt að fengnum tillögum fiskimálanefndar.

Nú hefir félag fiskframleiðenda fengið löggildingu sem saltfiskútflytjandi og hefir umráð yfir 65% eða meiru af saltfiskframleiðslu landsmanna, og getur þá atvinnumálaráðherra ákveðið að veita því útflutningsleyfi fyrir jafnbáum eða hærri hundraðshluta af framleiðslunni og það hefir umráð yfir, en fullnægja skal félagið þeim skilyrðum, er hér fara á eftir, sé það eigi stofnað og starfrækt samkvæmt lögum nr. 46 13. júní 1937, um samvinnufélög: Félagið skal vera opið fiskframleiðendum þannig, að skrásett samlagsfélög þeirra, sem ná yfir eina eða fleiri veiðistöðvar eða tiltekin svæði, samvinnufélög og sambönd þeirra, sem selja fisk meðlima sinna, samvinnuútgerðarfélög og útgerðarfyrirtæki bæjar- og sveitarfélaga hafi rétt til þátttöku og til að senda fulltrúa á fundi þess, enda hafi hvert þeirra til umráða að minnsta kosti 1000 skpd. saltfisks. Önnur útgerðarfélög, einstakir útgerðarmenn og fiskeigendur skulu og eiga rétt til að gerast meðlimir og mæta eða láta mæta á fundum félagsins, ef þeir ráða yfir að minnsta kosti 1500 skpd. saltfisks. Aðsta vald í félagsmálum sé hjá félagsfundum. Aðalfundur sé haldinn ár hvert, og kýs hann stjórn félagsins, úrskurðar reikninga þess og kveður á um starfsemi þess. Stjórnin ræður framkvæmdarstjóra. Nú ákveður atvinnumálaráðherra, að félaginu skuli veitt útflutningsleyfi fyrir meiru en 65% af saltfiskframleiðslunni, og hefir hann þá rétt til að tilnefna eða skipa 2 menn í stjórn þess til viðbótar hinum félagskosnu. Hver þátttakandi hefir eitt atkvæði á félagsfundum og auk þess viðbótaratkvæði, er miðist að nokkru leyti við það fiskmagn, er hann hefir umfram tilskilið lágmark, þannig, að viðbótaratkvæðisréttur þeirra, sem geta orðið þátttakendur með 1000 skpd., verði jafnan minnst þeim mun riflegri en hinna, sem svarar til mismunar á tilskildu lágmarksfiskmagni. Enginn þátttakandi má fara með meira en 8% af atkvæðamagni félagsins fyrir sjálfan sig og aðra. Sama gildir um atkvæðisrétt innan félaga, sem eru þátttakendur.

Þeir, sem kynnu að fá löggildingu til útflutnings á eftirstöðvum fiskmagnsins, skulu uppfylla skilyrði síðustu málsgreinar þessarar greinar, enda skulu þeir hlíta fyrir mælum atvinnumálaráðherra um framboð, lágmarksverð og útflutningstíma á saltfiski.

Ef ekkert almennt félag fiskframleiðenda, sem ræður yfir fiskmagni því, sem

að framan greinir, sækir um löggildingu, getur atvinnumálaráðherra löggilt tiltekna 75
tölu saltfiskútflytjenda, enda hafi hver þeirra til umráða að minnsta kosti 20000 31. des.
skpd. af fiski og fullnægi ákvæðum laga nr. 52 27. júní 1925, um verzlunaratvinnu,
ef um einstakling er að ræða, eða ef um félag er að ræða, að það sé skrásett lögum
samkvæmt sem hlutafélag, samvinnufélag eða sölusamlag fiskframleiðenda, opið
öllum fiskframleiðendum.

5. gr.

Þeir, sem samkvæmt síðustu málsg. 4. gr. fá löggildingu atvinnumálaráðherra
sem útflytjendur, verða að skuldbinda sig til að hlíta fyrir mælum fiskimálanefndar
um framboð og lágmarksverð á fiski, sem seldur er til útlanda, um skiptingu mark-
aðsstaða, útflutningstíma, afhendingu gjaldeyris og annað það, sem nefndin setur að
skilyrði fyrir veitingu útflutningsleyfa samkvæmt lögum þessum. Með reglugerð
má ákveða, að fiskútflytjendur skuli skyldir að taka fisk til sölu af framleiðendum,
gegn hæfilegri hámarkspóknun, og annað það, sem greiðir fyrir því, að allir fisk-
framleiðendur njóti sem fyllsts jafnréttis um sölu framleiðslu sinnar.

6. gr.

Útflytjendur eru skyldir að gefa fiskimálanefnd allar upplýsingar, sem hún
óskar, um allt, sem snertir sölu og útflutning fiskjar, og hefir nefndin frjálsan að-
gang að verzlunarbókum og skjölum þeirra hér að lútandi. Nefndin er bundin þagn-
arheiti um viðskiptamál útflytjenda, er hún verður áskynja um á þennan hátt. Er
nefndinni skylt að gefa atvinnumálaráðherra þær skýrslur, er hún telur nauðsyn-
legt til að varðveitt verði jafnrétti fiskframleiðenda.

Nú ákveður atvinnumálaráðherra að veita félagi fiskframleiðenda samkvæmt 2.
málsgrein 4. gr. útflutningsleyfi fyrir 65% eða meiru af saltfiskframleiðslunni, og
á þá stjórn félagsins rétt til að fá allar þær upplýsingar, er hún óskar, um sölu og
útflutning fisks, er fiskimálanefnd kann að sjá um sölu á, samkv. 2. gr., og aðgang
að skjölum þar að lútandi, enda skal félagið láta fiskimálanefnd fá til umráða nægan
fisk til nauðsynlegra tilraunasendinga á nýja markaði og annarar nýbreytni sam-
kvæmt 2. gr.

7. gr.

Nú verður það nauðsynlegt að dómi fiskimálanefndar, til þess að tryggja sölu á
fiskframleiðslu landsmanna, að takmarka veiði, og getur þá atvinnumálaráðherra,
eftir tillögum nefndarinnar, mælt svo fyrir með reglugerð, að takmarka skuli veiði
verðlitis fiskjar, svo og að banna meg eða draga úr aukningu fiskiskipaflotans og
úrskurða um það, hvar aukning meg eiga sér stað.

8. gr.

Ef atvinnumálaráðherra mælir svo fyrir, skulu allir fiskframleiðendur fyrir
þann tíma, er fiskimálanefnd ákveður, sækja um verkunarleyfi til fiskimálanefndar.
Í leyfisbeiðnum skulu fiskframleiðendur tilgreina tölu, einkennistölur og stærð
fiskiskipa, sem þeir ætla að halda til veiða næsta ár, og áætla afla. Skulu framleið-
endur skyldir að láta nefndinni í té allar upplýsingar, sem hún krefst og stuðlað
geta að því að áætla veiðina sem næst sanni, og ennfremur gefa nefndinni mánaðar-
lega nákvæmar aflskýrslur, eftir að veiði byrjar ár hvert, og jafnframt tilgreina,
hver hafi fiskinn til sölumeðferðar.

Í leyfisbeiðni skal tekið fram, hvernig framleiðandi óskar að verka afla sinn.

9. gr.

Fiskimálanefnd úthlutar verkunarleyfum, og skal, eftir því sem við verður komið,
úthluta leyfum eftir óskum fiskframleiðenda. Nú er, að dómi nefndarinnar, ekki

- 75 líklegt, að hægt verði að selja alla fiskframleiðslu landsmanna með þeirri verkun, 31. des. sem framleiðendur óska, vegna innflutningstakmarkana í markaðslöndunum, og getur þá nefndin ákveðið, að tiltekinn hluti af afla fiskframleiðenda skuli seldur í því ásigkomulagi og með þeirri verkun, sem hún álítur, að tryggi það best, að fiskmarkaðurinn komi að sem fyllstum notum. Skal nefndin hafa um þetta sem nánasta samvinnu við fiskframleiðendur og útflytjendur.

10. gr.

Ráðherra setur með reglugerð nánari fyriræli um framkvæmd undanfarandi ákvæða, svo sem að hver fiskeigandi beri ábyrgð á gæðum síns fiskjar, ákvæði um jafnaðarverð á fiski sömu gæða, umboðslaun til að standast kostnað við sölu og öll þau atriði önnur, er hann telur þurfa.

11. gr.

Brjótí löggiltur útflytjandi ákvæði laga þessara eða reglugerða, sem settar eru samkvæmt þeim, getur atvinnumálaráðherra svipt hann löggildingu og kært hann til fjársekta.

12. gr.

Nú telur ríkisstjórnin og fiskimálanefnd, með tilliti til markaðslanda og innanlandsástands, að betur muni notast útflutningsmöguleikarnir með því að taka upp einkasölu á saltfiski, og getur ríkisstjórnin þá, með samþykki fiskimálanefndar, ef félag fiskframleiðenda, sem uppfyllir ákvæði 2. málsg. 4. gr. æskir þess, veitt því um ákveðinn tíma einkarétt til að selja og flytja saltfisk til útlanda.

Sé slíkur félagsskapur fiskframleiðenda eigi til, getur ríkisstjórnin falið fiskimálanefnd einkasölu á fiski til útlanda, enda komi samþykki nefndarinnar til. Ræður þá fiskimálanefnd framkvæmdarstjóra til þess að annast fisksöluna og gerir aðrar þær ráðstafanir, sem nauðsyn krefur. Skal með reglugerð, er atvinnumálaráðherra gefur út, ákveða fyrirkomulag einkasölnunnar, verkswið framkvæmdarstjórnar og annað það, er leiðir af ákvæðum þessarar greinar.

Sé fiskimálanefnd falin einkasala á fiski, telst kostnaður við störf hennar með rekstrarkostnaði einkasölnunnar.

Nú verður slík einkasala fyrirskipuð, og skal þá ríkisstjórnin gefa fiskframleiðendum kost á að taka hana í sínar hendur þegar er stofnað verður félag fiskframleiðenda, er fullnægir 2. málsg. 4. gr.

13. gr.

Fiskimálasjóður skal vera undir umsjón atvinnumálaráðherra. Fé sjóðsins skal verja samkv. 14. gr. laga þessara.

Tekjur fiskimálasjóðs eru þessar:

1. Ríkisstjórninni er heimilt að greiða úr ríkissjóði 400000 kr. árlega til sjóðsins af útflutningsgjaldi sjávarafurða.
2. Við útflutning fisks og fiskafurða, annara en síldarafurða, skal greiða gjald í sjóðinn, er nemi $\frac{1}{2}\%$ — hálfum af hundraði — af verðmæti þeirra miðað við fob. verð. Þó getur ríkisstjórnin ákveðið að undanskilja fisk og fiskafurðir, sem sendar eru til útlanda í tilraunaskyni.

Skilagrein fyrir því, hvernig sjóðnum er varið, skal árlega fylgja landsreikningi.

14. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að veita stofnunum, félögum og einstaklingum lán eða styrk úr fiskimálasjóði til þess, er hér greinir:

1. Að koma á fót niðursuðuverksmiðjum fyrir sjávarafurðir eða styrkja niðursuðuverksmiðjur, sem fyrir eru.

2. Að kaupa hraðfrystitæki í þau frystihús, sem samkv. álit ráðherra og fiskimálanefndar eru vel sett og hæf til þess að frysta fisk til útflutnings, þó ekki yfir 15000 kr. á hvert hraðfrystihús. Ennfremur til að reisa hraðfrystihús fyrir fisk á þeim stöðum, þar sem mest nauðsyn er fyrir hendi, allt að $\frac{1}{4}$ kostnaðar, þó ekki yfir 25000 kr. á hvert hraðfrystihús. Þau hraðfrystihús, sem reist hafa verið síðustu tvö árin, svo og þau frystihús, er á sama tíma hafa komið upp hraðfrystitækjum til fiskfrystingar, geta einnig orðið hlunninda þessara aðnjótandi.

3. Að styrkja félag sjómanna, verkamanna og annara til að kaupa í tilraunaskyni togara með nýtzku vinnslutækjum, og má styrkur nema allt að 25% — tuttugu og fimm af hundraði — af kostnaðarverði, enda leggi eigendur fram 15—20% — fimmtán til tuttugu af hundraði — af verðinu. Félagið sé stofnað undir eftirliti fiskimálanefndar, og er öllum sjómönnum, verkamönnum og öðrum, sem fullnægja ákveðnum, almennum skilyrðum, er nefndin setur, heimil þátttaka.

Þeim, sem fá styrk til togarakaupa, er óheimilt að veðsetja skip, er styrkur hefir verið veittur til, fyrir hærri fjárhæð en kostnaðarverði, að fráðregnu framlagi fiskimálasjóðs. Nú er slíkt skip selt, og skal þá endurgreiða fiskimálasjóði þann hluta söluverðsins, sem er hlutfallslega jafn framlagi sjóðsins, til togara-kaupanna, þó því aðeins, að veðhöfum sé áður fullnægt um greiðslu veðskulda samkvæmt framansögðu.

4. Að gera tilraunir til veiða með nýjum aðferðum eða nýjum veiðarfærum og leita nýrra aflamiða.

5. Að verka fisk eða aðrar sjávarafurðir með nýjum aðferðum, leita nýrra markaða fyrir sjávarafurðir, svo og til að auka sölu þeirra á hinum eldri og annað það, er lýtur að viðgangi sjávarútvegsins. Ríkisstjórninni er heimilt, ef henta þykir, að fela fiskimálanefnd einni ýmsar framkvæmdir samkvæmt framan-skráðu, eftir nánari fyrirætlum ráðherra.

Fiskimálanefnd annast um veitingu lána og styrkja úr fiskimálasjóði, að fengnu samþykki ráðherra.

15. gr.

Brot gegn lögum þessum og reglugerðum, settum samkvæmt þeim, skulu sæta meðferð almennra lögreglumála, og varða sektum, allt að 200000 krónum, nema þyngri refsing liggji við samkvæmt öðrum lögum.

Andvirði ísfisks, sem fluttur er út umfram veitt útflutningsleyfi, skal renna í Fiskimálasjóð og greiðast beint til hans af banka þeim, sem umráð hefir hér yfir andvirðinu. Getur atvinnumálaráðherra eftir ástæðum varið því, að meira eða minna leyti, til þess að bæta öðrum útflytjendum, sem sannanlega hafa orðið fyrir tapi af hinum ólöglega útflutningi, tjón það, er þeir hafa þannig orðið fyrir. Sé aðeins um smámuni að ræða, sem flutt hefir verið út umfram leyft fiskmagn og ætla má, að ekki hafi af ásettu ráði verið farið fram yfir hið leyfða, getur ráðherra heimilað, að allt andvirði verði greitt útflytjanda. Refsiákvæði fyrri málsgreinar nær eigi til brota á þessari málsgrein.

16. gr.

Lög nr. 75 29. des. 1934, um markaðs- og verðjöfnunarsjóð, og 1. gr. laga nr. 79 16. apríl 1935, um breyting nokkurra laga, sem varða sölu og meðferð íslenzkra afurða, eru úr gildi felld.

75

Ákvæði til bráðabirgða.

31. des.

Fé því, sem til kann að vera í markaðs- og verðjöfnunarsjóði eftir að sjóðurinn hefir innt af hendi áhvílandi skuldbindingar, skal varið til verðjöfnunar milli fisk-útflytjenda, en síðan ef enn verður afgangur, skipt milli þeirra í réttu hlutfalli við greiðslur þeirra í sjóðinn. Núverandi stjórn markaðs- og verðjöfnunarsjóðs annast úthlutun þessa.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 31. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

L Ö G

76

21. des.

um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi ákvæðin í milliríkja-samningi 3. marz 1937, um slysabætur.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða, með auglýsingu í Stjórnartíðindunum, að samningur, sem undirritaður var í Osló þann 3. marz 1937 milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um það, eftir hvaða lands slysaftryggingalögum skuli farið, ef svo vill til, að atvinnurekandi, búsettur í einhverju samningsríkjanna, hefir atvinnufyrirtæki eða verkamenn í þjónustu sinni í einhverju hinna ríkjanna, skuli koma í gildi. Ennfremur er ráðherra heimilt að setja frekari ákvæði, er kynnu að vera nauðsynleg til þess að framfylgja greindum samningi. Samningurinn er prentaður sem fylgiskjal með lögum þessum.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 21. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

Fylgiskjal.**SAMNINGUR**

milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um það, eftir hvaða lands slysaftryggingalögum skuli farið, ef svo vill til, að atvinnurekandi, búsettur í einhverju samningsríkjanna, hefir atvinnufyrirtæki eða verkamenn í þjónustu sinni í einhverju hinna ríkjanna.

Hans hátign konungur Íslands og Danmerkur, forseti lýðveldisins Finnlands, Hans hátign konungur Noregs og Hans hátign konungur Svíþjóðar, sem hafa orðið ásáttir um að gera samning um það, eftir hvaða lands slysaftryggingalögum skuli farið, ef svo vill til, að atvinnurekandi, búsettur í einhverju samningsríkjanna, hefir

76 atvinnufyrirtæki eða verkamenn í þjónustu sinni í einhverju hinna ríkjanna, hafa 21. des. útnefnt sem umboðsmenn sína:

Hans hátign konungur Íslands og Danmerkur:

Henrik Louis Hans Kauffmann, sérlegan sendiherra sinn og ráðherra með umboði í Osló;

Forseti lýðveldisins Finnlands:

Hugo Robert Wäinö Wuolijoki, sérlegan sendiherra lýðveldisins og ráðherra með umboði í Osló;

Hans hátign konungur Noregs:

Utanríkisráðherra Halvdan Koht;

Hans hátign konungur Svíþjóðar:

Torvald Magnusson Höjer, sérlegan sendiherra sinn og ráðherra með umboði í Osló;

sem, eftir að hafa tjáð hver öðrum umboð sin, sem reyndust vera góð og gild, hafa orðið ásáttir um eftirfarandi ákvæði:

1. grein.

Ef einhver, sem hefir aðalatvinnufyrirtæki sitt í einhverju hinna fimm samningsríkja, eða að einhverju öðru leyti verður að teljast atvinnurekandi þar, hefir verkamenn í þjónustu sinni í einhverju hinna samningsríkjanna, við vinnu, sem slysatryggingalög beggja ríkjanna ná yfir, þá skal farið eftir lögum þess lands, þar sem verkið er unnið, um tryggingar fyrir slys, sem koma fyrir við slíka vinnu, enda sé ekki öðruvísi ákveðið í eftirfarandi greinum.

2. grein.

Lögin í því ríki, þar sem atvinnurekandinn hefir aðalatvinnufyrirtæki sitt, skulu gilda:

- 1) Ef um er að ræða ósérstætt skammvinnt starf (atvinnurekstur), gagnvart verkamönnum, sem ekki eiga heimilisfang í því landi, þar sem verkið er unnið.
- 2) Einnig um annað starf (atvinnurekstur) en það, sem nefnt er í 1. lið hér að ofan, gagnvart verkamönnum, sem hafa verið sendir sérstaklega til umsjónar eða eftirlits, eða í öðrum sérstökum tilgangi.

Starf, sem ekki varir lengur í hlutaðeigandi ríki en sex mánuði, skal talið skammvinnt.

3. grein.

Að því er snertir samgöngufyrirtæki (land- eða loftumferð), sem rekið er sem atvinnufyrirtæki reglulega í fleiri en einu hinna fimm samningsríkja, gilda lögin í því ríki, þar sem stjórn fyrirtækisins hefir aðsetur sitt. Þó koma verkamenn, sem starfa við slíkt fyrirtæki í einhverju hinna samningsríkjanna og eiga þar heimilisfang, undir þess lands lög.

Sama gildir um fleytingu á viði, skógarvinnu (að undanskilinni skógræktun), vinnu í steinnámum og lík störf, sem unnin eru fyrir sama fyrirtækið beggja megin landamæra tveggja samningsríkjanna.

4. grein.

Ef ferming, afferming eða vinna við viðgerðir um borð í skipi, sem á heimilisfang í einhverju hinna fimm samningsríkja, er framkvæmd meðan skipið hefir viðkomu í einhverju hinna ríkjanna af verkamönnum þess lands, þar sem skipið hefir viðkomu, þá eiga lög þessa sama ríkis við um þá verkamenn.

5. grein.

76

21. des.

Danska Verkamannatryggingaráðið (Arbejderforsikringsraadet), Vátryggingaráðið finnska (Vakuutusneuvosto, Försäkringsrådet), hin íslenska Tryggingastofnun ríkisins, norska Rikistryggingastofnunin (Rikstrygdeverket) og sænska Rikistryggingastofnunin (Riksförsäkringsanstalten) skulu, sé um að ræða slys, sem lögin í einhverju hinna samningsríkjanna eiga að gilda um, hver í sínu landi veita þeim, er fyrir meiðslum hefir orðið, þá hjálp, sem hann á tilkall til, og greiða honum, og ef hann deyr, fjölskyldu hans, þær bætur, sem eiga að greiðast samkvæmt nefndum lögum, að áskildum rétti til endurgreiðslu frá hlutaðeigandi stofnun hins ríkisins á því, er þannig hefir verið greitt.

Ennfremur skulu stofnanir þær, er um ræðir í fyrstu málsgrein, í þeim tilfellum, sem samningur þessi nær til, aðstoða hver aðra endurgjaldslaust, og auk þess, ef óskað er, aðstoða tryggingastofnanir, sem eru einkafyrirtæki, en lögum samkvæmt tryggja gegn slysum við vinnu, í því að útvega skýrslur, launalista og allar aðrar upplýsingar, annast innheimtu á iðgjöldum og öðrum gjöldum og útborgun á slysabótum.

6. grein.

Samningur þessi skal fullgiltur eins fljótt og unnt er, og fullgildingarskjölin skulu sett til vörzlu í utanríkismálaráðuneytinu norska, sem tilkynni það hinum samningsaðiljunum þegar í stað.

Samningur þessi gengur í gildi daginn eftir að minnst tveir samningsaðiljar hafa afhent fullgildingarskjöl sín, og skal farið eftir honum um þau slys, sem kunna að verða eftir þann dag. Samningurinn gengur í gildi fyrir hvert hinna ríkjanna daginn eftir afhendingu fullgildingarskjals hvers þeirra, og skal eftir honum farið um þau slys, sem kunna að verða eftir þann dag.

Sérhvert samningsríkjanna getur, gagnvart sérhverjum hinna samningsaðiljanna, sagt upp þessum samningi með tólf mánaða fyrirvara, og gengur hann þá úr gildi hinn 31. desember á því ári, að liðinn er þessi frestur.

7. grein.

Samningur þessi hefir ekki í för með sér neinar breytingar á samningnum, sem gerður var hinn 14. febrúar 1925 milli Finnlands og Noregs, um fleytingu á viði á Pasvikánni.

Þessu til staðfestu hafa áðurnefndir umboðsmenn undirritað samning þennan og sett undir hann innsigli sín.

Gert í einu eintaki í Osló, á íslenzku, dönsku, finnsku, norsku og sænsku, og að því er sænskuna snertir í tveim textum, öðrum fyrir Finnland og hinum fyrir Svíþjóð.

Oslo, hinn 3. marz 1937.

Henrik Kauffmann.
(L. S.)

W. Wuolijoki.
(L. S.)

Halvdan Koht.
(L. S.)

Torvald Höjer.
(L. S.)

77

21. des.

L Ö G

um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi ákvæðin í milliríkja-samningi 23. marz 1937, um möskva fisknetja og lágmarkslengd á fiski.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða, með auglýsingu í Stjórnartíðindunum, að samningur, sem undirritaður var í London þann 23. marz 1937, milli Íslands, Belgíu, Danmerkur, Þýskalands, sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, írska fríríkisins, Hollands, Noregs, Póllands og Svíþjóðar, um möskva fisknetja og lágmarkslengd á fiski, skuli koma í gildi. Ennfremur er ráðherra heimilt að setja frekari ákvæði, er kynnu að vera nauðsynleg til þess að framfylgja greindum samningi.

Samningurinn, í þýðingu á íslenzku, er prentaður með lögum þessum ásamt fylgiskjölum.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 21. desember 1937.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.

Fylgiskjal.

SAMNINGUR

milli Íslands, Belgíu, Danmerkur, Þýskalands, sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, írska fríríkisins, Hollands, Noregs, Póllands og Svíþjóðar, um möskva fisknetja og lágmarkslengd á fiski.

Þ ý ð i n g :

Þar sem ríkisstjórnir Belgíu, Danmerkur, Þýskalands, sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, Íslands, írska fríríkisins, Hollands, Noregs, Póllands og Svíþjóðar óska að gera samning um möskva fisknetja og lágmarkslengd á fiski, hafa þær orðið ásáttar um eftirfarandi atriði:

1. grein.

77

21. des.

Samningsríkin skulu, í löndum þeirra, er samningur þessi nær til, gera viðeigandi ráðstafanir til þess að tryggja framkvæmd ákvæða samningsins og (jafnframt) hegningu fyrir brot á sömu ákvæðum.

2. grein.

Skip þau, er þessi samningur nær til, eru fiskiskip og bátar, eins og skilgreint er í fylgiskjali V, er skrásettir eru eða eru í eign í löndum þeim, er samningurinn nær til.

3. grein.

Málshöfðanir út af brotum á þessum samningi skulu gerðar af eða í nafni ríkisins, eða af hlutaðeigandi opinberri stjórnardeild.

4. grein.

Þessi samningur gildir um fiskveiðar í Norður-Atlantshafi og aðliggjandi höfum, eins og skilgreint er í fylgiskjali I, en til þeirra hafsvæða, er um ræðir í fylgiskjali II, nær samningurinn ekki.

5. og 6. grein skulu þó ekki gilda um hafsvæði, þar sem eitthvert samningsríkja hefir einkarétt til fiskveiða.

5. grein.

Það er bannað að hafa um borð eða nota á nokkru fiskiskipi eða bát allskonar hotnvörpur, dragnet eða önnur net, sem toguð eru eða dregin eftir hafshotninum eða nálægt honum, með möskvum, sem eru minni en þeir, er um ræðir í fylgiskjali III.

Slík net, með minni möskvum en þeim, er um ræðir í fylgiskjali III, má þó hafa um borð og nota í fiskiskipum eða bátum, er veiða makríl, síldartegundir, ál, fjörsung (*Trachinus draco*), rækjur, kampalampa, leturhumar eða lindýr. Samningsríkin skuldbinda sig að gera ráðstafanir til þess, að net, sem þessi undanþága gildir um, verði ekki notuð til þess að veiða fiska annarar tegundar en þá, er þessi grein getur um.

6. grein.

Bannað er að nota nokkurn útbúnað til þess að teppa eða minnka á annan hátt möskvana á hvaða hluta netsins sem er.

7. grein.

Bannað er á þeim svæðum, er þessi samningur gildir um, að leggja á land, selja eða sýna eða bjóða til sölu nokkurn sjófisk af þeim tegundum, sem taldar eru í fylgiskjali IV. og er undir þeirri stærð, sem þar er ákveðin fyrir hvern fisk.

Samningsríkin skulu setja lagafyrirmæli og framfylgja þeim, til þess að ekki sé unnt að fara í kringum ákvæði þessarar greinar í þeim tilfellum, þegar fiskur sá, sem um er að ræða, hefir verið hauseður eða einhver annar líkamshluti hefir verið tekinn burt.

8. grein.

Bannað er að hafa um borð á fiskiskipi eða bát hverskonar sjófisk af þeim tegundum, sem taldar eru í fylgiskjali IV. og er undir þeim stærðum, sem þar eru ákveðnar fyrir hvern fisk. Allur slíkur fiskur skal þegar í stað settur aftur í sjóinn. Fiskinn má þó hafa um borð til þess að flytja hann til annara fiskimiða, og samningsríkin skulu gefa út reglugerðir um geymslu fisks um borð í fiskiskipum og bátum í þessu skyni.

77

21. des.

9. grein.

Samningsrikin skulu setja lagafyrirmæli og framfylgja þeim um notkun veiðitækja á fiskiskipum þeirra og bátum til að veiða á makríl, síldartegundir, ál, fjörsung (*Trachinus draco*), rækjur, leturhumar eða lindýr, til þess að koma því til leiðar, að sérhver fiskur af tegundum þeim, sem um getur í fylgiskjali IV, og er undir þeirri stærð, sem þar er ákveðin, verði, að svo miklu leyti sem þetta verður með sanngirni talið framkvæmanlegt þegar í stað, settur aftur í sjóinn, eftir að hann hefir verið veiddur.

10. grein.

Þessi samningur gildir ekki um veiðar í þágu vísindalegra rannsókna eða um fisk, sem veiddur er í sambandi við slíkar veiðar, að öðru leyti en því, að þannig veiddan fisk má ekki selja eða sýna eða bjóða til sölu, nema því aðeins, að hann samsvari 7. grein þessa samnings og fylgiskjali IV.

11. grein.

Samningsrikin skuldbinda sig til þess að koma á fót fastri nefnd, og skal hvert þeirra tilnefna einn fulltrúa í hana.

Þessari nefnd skal skylt að athuga, hvort ástæða sé til að gera ákvæði þessa samnings viðtækari eða breyta þeim. Í þessu skyni skal nefndin ráðfæra sig við Alþjóða hafrannsóknaráðið og skal taka tillit til sérhverra tillagna, sem það gerir.

Ríkisstjórn sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands mun kalla saman fund í þessari nefnd innan eins árs frá gildistöku samningsins og síðan að minnsta kosti einu sinni á ári.

Ríkisstjórn sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands mun senda hinum samningsríkjunum dagskrá hvers fundar ekki síðar en einum mánuði fyrir byrjun fundarins. Formaður nefndarinnar skal senda fundargerðir hennar ríkisstjórn sameinaða konungsríkisins, sem mun síðan senda fundargerðirnar áfram öllum ríkisstjórnunum, sem hafa undirritað eða gengið að samningnum.

Samningsrikin skuldbinda sig til þess að láta koma í framkvæmd, á þeim tíma, er fundargerðin tiltekur, allar tillögur nefndarinnar um viðbætur eða breytingar á þessum samningi, sem allir nefndarfulltrúarnir hafa tjáð fyrirvaralaust samþykki sitt til.

Nefndin skal á fyrsta fundi sínum kjósa formann fyrir eitt ár og síðan setja sér fundarskóp. Þessum fundarsköpum má breyta smátt og smátt með meiri hluta atkvæða allrar nefndarinnar. Ef um jöfn atkvæði er að ræða í einhverju slíku máli, skal forseti hafa úrslitaatkvæði.

12. grein.

Með skriflegri yfirlýsingu til ríkisstjórnar sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands getur samningsríki, við undirritun, fullgildingu, aðildartöku að samningnum eða síðar, lýst yfir ósk sinni um það, að þessi samningur skuli gilda fyrir allar nýlendur þess eða einhverjar þeirra, fyrir lönd þess í öðrum heimsálfum, verndarríki, eða lönd, sem það stjórnar sem hjáleiguríkjum eða samkvæmt umboði, og skal þessi samningur gilda um öll þau jarðsvæði, sem nefnd eru í slíkri yfirlýsingu, og ennfremur um fiskiskip og báta, sem skráðir eru þar eða sem þar eru í eign, þremur mánuðum eftir að ríkisstjórn sameinaða konungsríkisins hefir mótttekið yfirlýsinguna. Ef slík yfirlýsing er ekki gefin, skal samningurinn ekki gilda um nein slík jarðsvæði.

Á sama hátt getur samningsríki hvenær sem er, með skriflegri tilkynningu til ríkisstjórnar sameinaða konungsríkisins, látið í ljós ósk sína um, að þessi samningur skuli ekki gilda lengur fyrir allar eða einhverjar nýlendur þess, um lönd þess í öðrum heimsálfum, verndarríki eða lönd, sem það stjórnar sem hjáleiguríkjum eða sam-

kvæmt umboði, og sem þessi samningur hefir gilt um samkvæmt ákvæðum undanfarandi málsgreina, og skal samningurinn hætta að gilda um jarðsvæði þau, er nefnd eru í tilkynningunni, og um fiskiskip og báta, sem skráðir eru þar eða sem þar eru í eign, þremur mánuðum eftir að ríkisstjórn sameinaða konungsríkisins hefir móttekið tilkynninguna. 77 21. des.

Ríkisstjórn sameinaða konungsríkisins mun skýra öllum ríkisstjórnnum, er hafa undirritað eða gengið að þessum samningi, frá öllum yfirlýsingum eða tilkynningum, sem hún móttekur samkvæmt tveimur undanfarandi málsgreinum, og skal hún, í hverju tilfelli, tilgreina þann tíma, er þessi samningur hefir hætt eða mun hætta að gilda um það jarðsvæði eða þau svæði, er um ræðir í yfirlýsingunni eða tilkynningunni, eftir því sem við á.

13. grein.

Þessi samningur skal fullgiltur. Fullgildingarskjölin skulu sett til geymslu í skjalasafni ríkisstjórnar sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, sem mun tilkynna öllum ríkisstjórnnum, er hafa undirritað eða gengið að þessum samningi, um öll fullgildingarskjöl, er sett hafa verið til geymslu, og um það, hvenær það var gert.

14. grein.

Samningur þessi skal ganga í gildi þremur mánuðum eftir að allar ríkisstjórnirnar, er hafa undirritað samninginn, hafa afhent fullgildingarskjöl sín.

15. grein.

Sérhver ríkisstjórn (að undanteknum ríkisstjórnnum landa, er 12. grein gildir um), sem hefir ekki undirritað þennan samning, getur gengið að honum á hvaða tíma sem er eftir að hann hefir gengið í gildi samkvæmt 14. grein. Skal þá gengið að samningnum með skriflegri tilkynningu til ríkisstjórnar sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, og skal hann þá ganga í gildi þegar eftir móttöku tilkynningarinnar. Ríkisstjórn sameinaða konungsríkisins mun tilkynna öllum ríkisstjórnunum, er hafa undirritað eða gengið að þessum samningi, um allar móttökur slíkra tilkynninga og um það, hvenær þær áttu sér stað.

16. grein.

Eftir að þrjú ár eru liðin frá gildistöku þessa samnings, samkvæmt 14. grein, er hægt að segja honum upp með skriflegri tilkynningu til ríkisstjórnar sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands. Uppsögnin skal ganga í gildi að því er snertir þá ríkisstjórn, er gerir hana, þremur mánuðum eftir móttöku hennar, og mun ríkisstjórn sameinaða konungsríkisins tilkynna hana samningsríkjunum.

Þessu til staðfestingar hafa undirritaðir, með þar til fullu umboði, undirritað þennan samning í einu eintaki, er skal lagt til geymslu í skjalasafni ríkisstjórnar sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands.

Staðfest endurrit af samningnum skulu send þeim ríkisstjórnnum, er undirrita eða ganga að samningnum.

Gert í London þann 23. marz 1937, á ensku, frönsku og þýzku, og gilda allir þrir textarnir jafnt.

F. h. belgísku ríkisstjórnarinnar:
H. Bael. G. Gilson.

F. h. dönsku ríkisstjórnarinnar:
P. F. Erichsen.

77
21. des.

F. h. þýzku ríkisstjórnarinnar:
Ernst Woermann. Alfred Willer.

F. h. ríkisstjórnar Stóra-Bretlands og Norður-Írlands:
Henry G. Maurice. Geo. Hogarth.

F. h. ríkisstjórnar Íslands:
Sveinn Björnsson. Árni Friðriksson.

F. h. ríkisstjórnar írska fríríkisins:
G. P. Farran.

F. h. ríkisstjórnar Hollands:
W. J. Janssens. J. J. Tesch.

F. h. ríkisstjórnar Noregs:
Johan Hjort. Johannes Sellag.

F. h. ríkisstjórnar Póllands:
Profr. Michal Siedlecki.

F. h. ríkisstjórnar Svíþjóðar:
K. A. Andersson.

Fylgiskjal I.

Skilgreining á Norður-Atlantshafi og aðliggjandi höfum.

Orðin „Norður-Atlantshaf og aðliggjandi höf“ þýða, að því er snertir samning þennan, Norður-Atlantshaf fyrir norðan miðjarðarlinu, þann hluta Norður-Íshafsins, er liggur milli 80° vestlægrar lengdar og 80° austlægrar lengdar, og ennfremur innhöf þeirra.

Fylgiskjal II.

Þau höf, sem eru undanþegin framkvæmd samningsins, eru:

- a) Miðjarðarhafið.
- b) Eystrasalt og dönsku sundin, að því leyti sem þau liggja fyrir sunnan og austan línunni, sem væri dregin frá Hasenörehoved til Griben, frá Korshage til Spodsbjerg, frá Gilbjergohoved til Kullen.

Fylgiskjal III.

- a) Á þeim hafsvæðum, sem liggja fyrir norðan 66. stig norðlægrar breiddar og fyrir suðaustan Greenwich hádegisbauginn, skal minnsta möskvastærð vera þannig, að þegar teygta er á möskvanum milli gagnstæðra horna, þá skuli flatt mælingartæki, sem er 105 millimetra breitt og 2 millimetra þykkt, geta auðveldlega komist gegnum möskvann, þegar netið er blautt.
- b) Á öllum öðrum hafsvæðum, er þessi samningur gildir um, skal minnsta möskvastærð vera þannig, að þegar teygta er á möskvanum milli gagnstæðra horna, þá geti flatt mælingartæki, sem er 70 mm. breitt og 2 mm. þykkt, auðveldlega komist í gegnum möskvann, þegar netið er blautt.

Fylgiskjal IV.

77

21. des.

Þær fisktegundir, er 7. og 8. grein þessa samnings gilda um, og sú minnsta stærð á hverri tegund, er leggja má á land, hafa um borð eða selja, eru sem hér segir:

Fisktegundir:	Stærðartakmörk fyrir fiska í heilu líki, mælda frá snjálðursbroddi að sporðblökuenda, sm.
Þorskur (<i>Gadus callarias</i>)	24
Ýsa (<i>Gadus aeglefinus</i>)	24
Lýsingur (<i>Merluccius merluccius</i>)	30
Skarkoli (rauðsprettu) (<i>Pleuronectes platessa</i>)	23
Langlúra (<i>Glyptocephalus cynoglossus</i>)	23
Þykkvalúra (<i>Microstomus kitt</i>)	23
Tunga (<i>Solea solea</i>)	21
Sandhverfa (<i>Scophthalmus maximus</i>)	25
Slétthverfa (<i>Scophthalmus rhombus</i>)	25
Stórkjaftha (<i>Lepidorhombus whiff</i>)	23

Fylgiskjal V.**Skilgreining á fiskiskip eða bátur.**

„Fiskiskip eða bátur“ þýðir sérhvert skip eða bát, sem notað er til þess að veiða eða verka sjávarfisk, og sérhvert skip eða bát, sem notað er eingöngu eða að nokkru leyti til flutninga á sjávarfiski.

